

UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

- Oikeenlaista kemiaa

Tilinpäätös 2023

Kaupunginhallitus 25.3.2024

SISÄLLYSLUETTELO

OSA I: TOIMINTAKERTOMUS	1
1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	2
1.1. Uudenkaupungin kaupungin organisaatio 2023	6
1.2. Kaupunginvaltuusto 1.1.–31.12.2023	7
1.3. Kaupunginhallitus 1.1.–31.12.2023	9
2. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS JA KUNTIEN TALOUSNÄKYMÄT.....	11
2.1. Yleinen taloudellinen tilanne	11
2.2. Kuntatalous vuosina 2023-2024.....	12
3. KAUPUNGIN TALOUS	17
3.1. Talousjohtajan katsaus	17
3.2. Kaupungin ja alueen taloudellinen kehitys	21
3.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 2023	25
3.4. Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat	26
3.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	27
3.6. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	29
4. VÄESTÖ, TYÖPAIKAT JA TYÖLLISYYS.....	34
5. HENKILÖSTÖ	38
5.1. Henkilöstön määrä ja poissaolot	38
5.2. Palkat	40
6. KÄYTTÖTALOUSMENOT	43
7. INVESTOINTIMENOT	48
8. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN SEURANTA.....	50
9. TULOSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	54
9.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	54
9.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	57
9.3. Liikelaitosten vaikutus kunnan talouteen.....	60
10. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	62
11. KAUPUNGIN KOKONAISMENOT JA -TULOT	68
12. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	69
12.1. Uudenkaupungin kaupungin ja kuntakonsernin rakenne	69
12.2. Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet.....	70
12.3. Konsernitavoitteet	72
12.4. Muutokset konsernissa.....	74
12.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	74
12.6. Konsernin tilinpäätöslaskelmat	79

13. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	84
OSA II: TOTEUTUMISVERTAILUT.....	85
1. KÄYTTÖTALouden TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	86
1.1. Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	86
1.2. Tekniset ja ympäristöpalvelut.....	104
1.3. Kasvun ja oppimisen palvelut.....	119
1.4. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut.....	133
2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	142
3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN.....	144
3.1. Investoinnit palvelukeskuksittain.....	144
3.2. Investoinnit hankkeittain, kaupunki.....	145
4. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	162
4.1. Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus	162
4.2. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	163
4.3. Sitovuustason ylitykset ja alitukset.....	168
OSA III: TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	170
1. TULOSLASKELMAT	171
1.1. Tuloslaskelma, kaupunki ja liikelaitokset.....	171
1.2. Konsernituloslaskelma	173
2. RAHOITUSLASKELMAT	174
2.1. Rahoituslaskelma, kaupunki ja liikelaitokset.....	174
2.2. Konsernirahoituslaskelma.....	175
3. TASE	176
3.1. Tase, kaupunki ja liikelaitokset.....	176
3.2. Konsernitase.....	177
OSA IV: TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	180
1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	181
1.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	181
1.2. Tilinpäätöksen esittämistä koskevat liitetiedot	182
2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	183
2.1. Tuloslaskelman liitetiedot.....	183
3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	188
3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	188
3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	193
3.3. Henkilöstöä koskevat tilinpäätöstiedot	200

OSA V: LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	202
1. LUETTELO TILIKIRJOISTA 2023	203
OSA VI: TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ	205
OSA VII: LIIKELAITOKSET	207

UUSIKAUPUNKI

Osa I: Toimintakertomus

OSA I: TOIMINTAKERTOMUS

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Autotehtaan laajat lomautukset ja irtisanomiset ovat olleet kova isku kaupungille. Olemme kuitenkin onnistuneet eri toimenpitein pehmentämään niiden vaikutuksia kokonaistyöttömyyteen. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni autotehtaan irtosanoituista työllistyy jatkossakin työssäkäyntialueellemme. Tätä varten panostamme työvoimapalveluihin, elinkeinorakenteen uudistamiseen ja esimerkiksi piilotyöpaikkojen löytämiseen. Erityisen toivottavaa olisi, että tehtaalta irtisanottu väestö sijoituisi töihin monipuolisesti alueemme eri yrityksiin.

Muualta tänne muuttaneiden ja varsinkin ulkomaalaistaustaisten osalta tämä liittyy myös kotoutumiseen. Näin heistä tulee entistä luontevampi osa kaupunkiyhteisöä kun kontakteja kantaväestöön on laajemmin eri työyhteisöjen kautta.

Uusikaupunki ja autotehdas ovat jo useamman vuosikymmenen eläneet vahvassa keskinäisyhteisössä, eikä viime vuosi ollut tästä poikkeus. Valmet Automotive Oy:n tilanne on ainakin väliaikaisesti vaikeutunut autojen sopimusvalmistuksen osalta kun nykyiset sopimukset sisältävät aiempaa vähäisempiä tuotantomääriä. Syksyllä 2021 alkaneen akkutuotannon toiminta on edennyt myönteisesti ja sen kasvunäkymät ovat hyvät.

Valmet Automotive ilmoitti keväällä 2023 päätyneiden muutosneuvotteluiden tuloksena 940 henkilön vähennystarpeesta Uudenkaupungin autotehtaalla. Näistä puolet toteutettiin lomautuksina ja loput irtisanomisina. Vaikutukset kohdistuivat myös alihankkijoihin, logistiikkaan ja palveluntarjoajiin, joiden vähennystarpeen arvioitiin olevan noin 100 henkilöä.

Kaupunki käynnisti jo keväällä irtisanomisten ja lomautusten edellyttämät toimet. Varsinais-Suomen liiton johdolla kokoontui laaja teollisuuden rakennemuutosryhmä. Kaupunki koordinoi toimintasuunnitelman valmistelua sidosryhmien kanssa. Valtioneuvosto myönsi Uudenkaupungin äkillisen rakennemuutostilanteen tukemiseen 2,2 miljoonaa euroa. Lisäksi erillisellä päätöksellä Varsinais-Suomeen kohdennetaan ”Uudistuva ja osaava Suomi” EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta 400 000 euroa ESR-rahoitusta.

Myönnettyä rahoitusta koordinoi Varsinais-Suomen liitto. Varoja myönnetään hakemusten perusteella ja hankkeissa on noin 30 prosentin omavastuuosuus. Rahoitus on tarkoitettu kokonaisuudessaan Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman toteuttamiseen. Rahoituksella tuetaan muun muassa työvoiman saatavuuden parantamista ja työttömyyden vähentämistä, tutkimus- ja kehittämistoimia, elinkeinorakenteen monipuolistamista sekä toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaa. Tuemme kasvun kansainvälistymisen edellytyksiä ja panostamme esimerkiksi energiaklusterin rakentamiseen alueella. Tällä kaikella on Uudenkaupungin ja Vakka-Suomen alueelle suuri merkitys uuden yritystoiminnan ja kasvuedellytysten kannalta.

TE24 uudistukseen valmistautuminen oli iso haaste jo 2023 ja työmäärä vielä kasvaa 2024. Olemme onnistuneet kuntien välisellä yhteistyöllä ja suunnittelulla rakentamaan hyvän pohjaratkaisun palvelukokonaisuuden toteuttamiseksi.

Yliopisto- ja korkeakouluysteistyö on edennyt erittäin hyvin. Olemme toteuttaneet koulutuksen pilotiprojekteja ja erilaisten tapahtumien kautta saaneet merkittävän määrän opiskelijoita tutustumaan alueen tarjoamiin työllistymisen ja elämisen mahdollisuuksiin.

Turistisesonki onnistui hyvin erityisesti ulkomaalaisten matkailijoiden määrän kasvun vuoksi.

Monitoimijatalo Winteri on aikataulussaan ja kustannustehokkaasti toteutumassa; harjannostajaisia vietettiin kesäkuussa.

Lounais-Suomen Jätehuolto on kehittänyt kaupungin jätehuoltoa tehokkaasti ja palvelutarjonta on laajentunut ekopisteiden varustuksen ja sijainnin sekä jätelajikkeiden keskitetyn vastaanoton osalta.

Pääkirjaston peruskorjaushanke saatiin käyntiin vuoden lopulla. Alisenkadun kunnostustyöt valmistuivat.

Joukkoliikenne kilpailutettiin ja Vuki on aloittanut myös keskusta-alueella palvelukyydin. Aurinkovoimalan rakentaminen Kalantiin on alkanut. Kalannin yleiskaavaehdotus valmistui ja se oli nähtävillä.

Osallistavan budjetoinnin kokeilu (Pyhämaa, Lokalahti ja Kalanti) toteutettiin onnistuneesti.

Kalarannassa perenna-alueet on suunniteltu dynaamisiksi eli kasvuolosuhteisiin mukautuviksi. Kasvillisuuden ei ole tarkoitus olla staattinen, vaan muutos on osa kasvillisuuden kehitystä. Lajien määrät, paikka ja kukinta vaihtelevat vuodesta toiseen kasvuolosuhteiden vaihtelun myötä. Kasvillisuus on vakiinnuttuaan helppohoitoista.

Mältinkallion hankkeen päätyminen rakennuttajan konkurssiin sekä Rakennus Lehdon kerrostalohankkeen viivästyminen Rantakadun-Liljalaaksonkadun kulmatontille osoittavat, miten vaikeaa nyky Suomessa on toteuttaa markkinaehtoisia uudisrakennushankkeita suurten kasvukeskusten ulkopuolelle. Asuntojen ennakkomarkkinointi ei tuottanut riittävän hyvää tulosta ja investoreilla on ollut myös rahoitusvaikeuksia. Lopulta rakennusliike Lehtokin ajautui konkurssiin. Rakennusmarkkina on ajautunut lamaan ja uudet hankkeet sijoittuvat miltei yksinomaan suurimmille kaupunkiseuduille.

Kaupunki on 2023–2024 mukana USO 7 -verkostossa. USO on poliittisen ja ammatillisen johdon yhteinen vertaisoppimisverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön konsulttija.

Kaupungin uusi hallintosääntö astui voimaan 1.8.2023. Valtuutettujen lukumäärä putoaa tämän valtuustokauden jälkeen 43:sta 37:ään. Kaupunginhallituksen, opetus- ja kasvatuslautakunnan sekä teknisen lautakunnan jäsenmäärä putoaa 11:sta yhdeksään. Kaupunginhallitukseen perustettiin kaksi uutta jaostoa: kaupunkisuunnittelujaosto ja konserni- ja elinvoimajaosto.

Kaupunginhallitus päätti 25.9.2023 § 250 käynnistää talouden sopeuttamisohjelman laadinnan sekä yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön kanssa toimintojen/tehtävien mahdollisen uudelleenjärjestyksen suunnittelun aloittamiseksi. Sopeuttamisohjelman ja yhteistoimintaneuvotteluiden pohjana on koko talouden suunnitelmakausi vuosille 2024–2026, jossa kunnan tuloverotuksen korotustarve on enintään 0,49 %. Sopeuttamisohjelma laaditaan tämän pohjalta ja sopeuttamistoimia etsitään yhteistoimintaneuvotteluissa yhdessä henkilöstön kanssa niin tilojen käytöstä, kiinteistöistä kuin henkilöstömenoistakin. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 4.12.2023. Osasta sopeuttamistoimia on jo päätetty, vaikka niiden kustannusvaikutuksia ei toistaiseksi ole ollut mahdollista arvioida ja sisällyttää sopeuttamisohjelman myötä saavutettaviin kustannussäästöihin.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kaupungin tase vahvistuu n. 5 milj. euroa kasvattaen kaupungin taseen kertyneen ylijäämän 23 milj. euroon. Ilman tätä puskuria kaupungin taloudellinen tilanne olisi huomattavasti heikompi; vaihtoehtoja talouden oikaisuun olisi vähemmän siksikin, että kuntalain mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen ja siinä voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Taseen vahvistumisesta huolimatta talouden sopeuttamista tulee jatkaa talouden tasapainon saavuttamiseksi ja ylijäämäisen tasekertymän ylläpitämiseksi tulevina vuosina. Kaupunginhallitus tulee valtuuston valtuuttamana valitsemaan ne kiinteistökohteet, joista kaupunki luopuu kustannussäästöjen saavuttamiseksi. Lisäksi sopeuttamista jatketaan mm. palvelujen järjestämistä koskevien selvitysten osalta. Taloussuunnitelmien perusteella uusia sopeuttamisen keinojakin tarvitaan, mutta huomioiden taseen vahvistuminen ja jo toteutetut sopeuttamistoimet, aikaa uusien keinojen kartoittamiseksi on käytettävissä. Henkilöstömenoja on sopeuttamisohjelmassa vähennetty vuosittain n. 1,5 milj. euroa. Näin ollen, välitöntä talouden sopeuttamiseen liittyvää tarvetta uusille henkilöstömenojen leikkauksille työvoiman käyttöä vähentämällä eli henkilöstöä irtisanomalla, osa-aikaistamalla tai lomauttamalla ei tällä hetkellä ole.

Kaupungin palvelut tuotetaan FCG:n keväällä 2023 tekemän taloustilastoihin pohjautuvan vertailun mukaan edullisemmin kuin koko maassa keskimäärin tai vastaavan kokoisissa kunnissa. 292 kunnan joukossa vain 56 kuntaa tuotti palvelut Uuttakaupunkia edullisemmin. Nämä kunnat ovat useimmiten pinta-alaltaan pieniä ja monesti lähellä isoja keskuskaupunkeja.

Uudenkaupungin tulos on vuosikatteella mitattuna tasapainossa vuonna 2024. Vuosikate ei kuitenkaan riitä investointeihin ja kaupunki velkaantuu. Kaupungin ja liikelaitosten vuoden 2024 tulos arvioidaan olevan 252 000 euroa positiivinen ja tilikauden ylijäämä lähes 600 000 euroa. Verotulojen kehitys riippuu yleisestä taloustilanteesta sekä merkittävältä osin auto- ja akkutehtaan työntekijämäärästä. Talouden sopeuttamisohjelman toteuttaminen auttaa meitä vastaamaan kuntatalouden vaikeaan näkymään ja turvaamaan asukkaillemme tuottamamme palvelut taloudellisesti kestävällä tavalla.

Kuntien taloutta pitää nyt sopeuttaa, mutta sen tulee tapahtua suunnitelmallisesti. Kunta ei ole yritys, mutta sikäli samankaltainen, että kummassakin toiminnan tehostaminen ja tuottavuuden parantaminen on jatkuvaa työtä. Kunnat ovat toimeksiantotalouksia, joiden tarkoitus ei ole tehdä vahvasti ylijäämäisiä tilinpäätöksiä vaan tuottaa tarpeellisia palveluja kustannustehokkaasti. Myös palvelujen tuottamisen tapa on pitkälti säännelty. Äkilliset ja yllättävät muutokset kuntien verorahoituksessa,

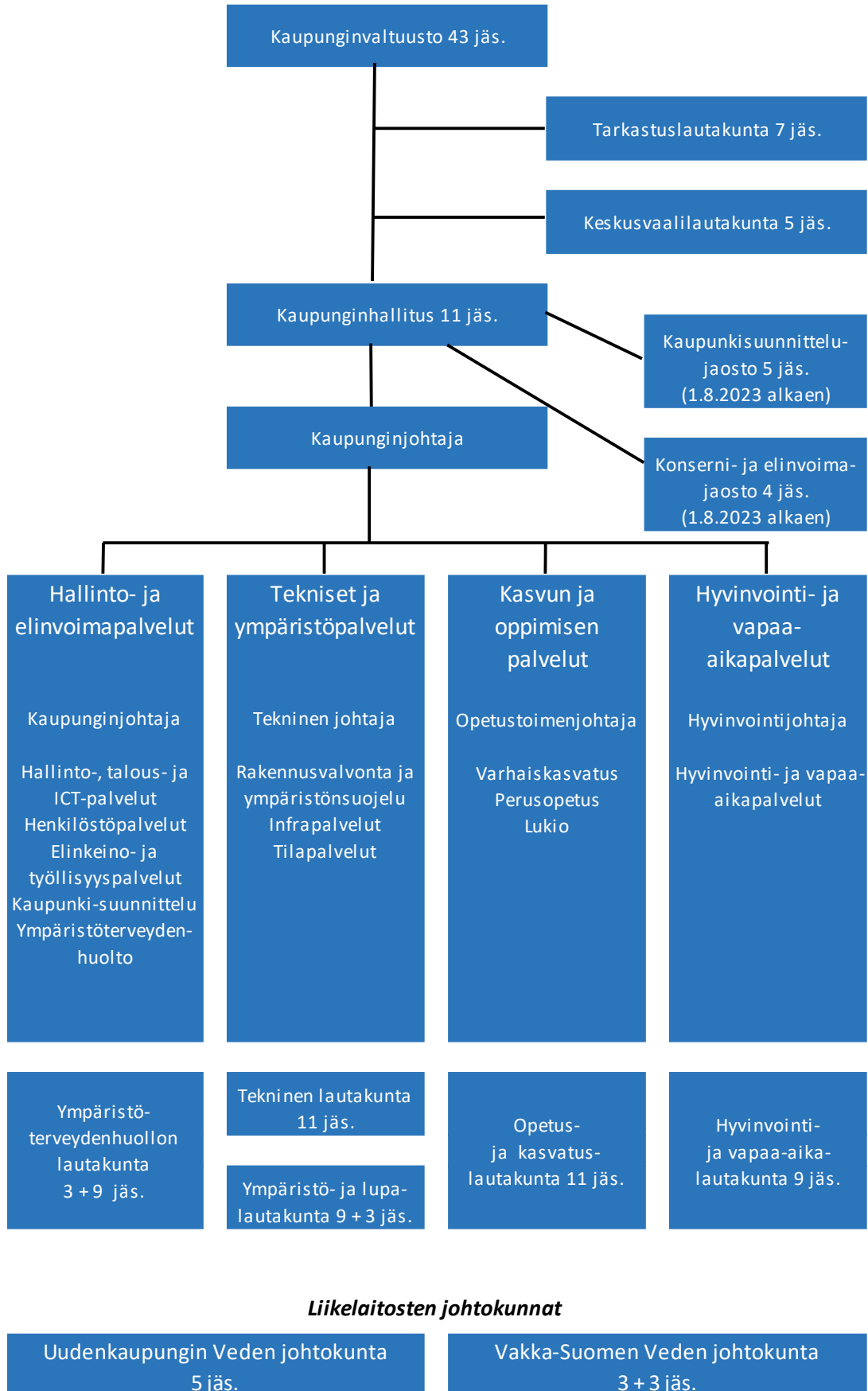

erityisesti valtionosuuksissa, sopivat huonosti toimintaympäristöömme. Kunnat on velvoitettu tuottamaan palveluja, eikä niillä tyypillisesti ole niinkään tuotannollista ongelmaa vaan taloudellinen ongelma; tekemistä ja velvoitteita kyllä riittää, mutta tulot eivät kata menoja.

Väkiluvun muutostrendi on Uudenkaupungin kaltaisessa seutukaupungissa pitkällä aikavälillä todennäköisesti laskeva, mutta suurikin kasvu voi olla välillä jonain hyvinä vuosina mahdollista. Auto- ja akkutehtaan kulloinenkin tilanne on tässä hyvin merkittävä tekijä. Samalla on edelleen tärkeää, että onnistumme monipuolistamaan elinkeinorakennettamme ja parantamaan kaupungin saavutettavuutta sekä asuntotarjontaa. Uskon, että kaupungissamme toteutetut sekä meneillään olevat investoinnit ja muut kehittämistoimet mahdollistavat jatkossakin profiloitumisen dynaamisena seutukaupunkina, joka pysyy mukana yhteiskunnan kehityksessä, vaikka maamme väestö keskittyy yhä enenevässä määrin suurimmille kaupunkiseuduille.

Atso Vainio

Kaupunginjohtaja

1.1. Uudenkaupungin kaupungin organisaatio 2023

1.2. Kaupunginvaltuusto 1.1.–31.12.2023

VALTUUTETUT 43 JÄSENTÄ	
pj	Kontu Mauri, kesk.
I vpj	Reijonsaari-Korsman Jaana, sd.
II vpj	Virtanen Lasse, kok.
Aaltonen Juha	ps.
Aaltonen Rauno	kesk.
Ankelo Matti	Pro Uki
Grönlund Li	vas.
Helén Mia	sd.
Hento Eero	kok.
Jääskeläinen Johanna (ent. Hurme)	ps.
Jefimoff Linda (4.9.2023 asti)	kok.
Jokinen Henna	vas.
Jokinen Niina	sd.
Kangas Tarmo	kok.
Kelsey Miia (4.9.2023 asti)	sd.
Konttinen Juhani	sd.
Kontu Laura	kok.
Koski Kari	sd.
Koski Merja	sd.
Laine Seppo	kok.
Laurén Heli-Päivikki	sd.
Luotonen Martti	kesk.
Löfstedt Raimo	kok.
Maikola Eija (4.9.2023 alk.)	kok.
Marsela Pilvi	kok.
Nevavuori Jari	kesk.
Nikula Seppo	kok.
Paldanius Vesa	kesk.
Pietikäinen Reija	sd.
Pietilä Mauri	sd.
Pitkämäki Petteri	Pro Uki
Päivärinta Olli-Pekka	kok.
Pääkkö Tapio	kesk.
Saastamoinen Ari	sd.
Simmons Granger	kok.
Sjöblom Mika	kesk.
Sjölund Janne	sd.
Toivonen Mika	ps.
Torppa Kati	sd.
Turunen Marko (4.9.2023 alk.)	sd.
Vaitiniemi Jani	ps.
Valkonen Jari	ps.
Virtanen Sami	ps.
Virtanen Veli-Matti	kesk.
Vuola Hanna	kesk.

PUHEENJOHTAJAT 1.1.-31.5.2023 ja 1.6.-31.12.2023

Puheenjohtaja
Mauri Kontu
kesk.

I Varapuheenjohtaja
Jaana Reijonsaari-Korsman
sd.

II Varapuheenjohtaja
Lasse Virtanen
kok.

VARAVALTUUTETUT

kesk.	ps.
Nevavuori Kimmo	Marttila Petri
Runola Birgitta	Aaltonen Esa
Tättilä Anniina	Saari Mikko
Maikola Jyrki (6.2.2023 alk.)	Salminen Ritva
Pöntinen Paula	Tuominen Markku
Kukkula Anniina	Jokela Rainer (25.1.2023 alk.)
Puukki Miika	
Kantonen Johanna	
Uotila Jonne	
Ervasti Riitta (2.3.2023 alk.)	kok.
	Maikola Eija (4.9.2023 asti)
vas.	Santala Jyrki
Aitamurto Pentti	Wallenius Reko
Partanen Mauri	Hyttiä Eveliina
	Mänty Merja
sd.	Yildirim Eren
Turunen Marko (4.9.2023 asti)	Riuttula Kristiina
Riihijärvi Riikka (8.5.2023 asti)	Aho Markku
Saarinen Rauno	Blomqvist Harri
Koski Jussi	Räsänen Timo
Maikola Janne	Arvonen Matti (25.1.-18.12.2023)
Wallin Hillevi	Rantanen Matti (8.11.2023 alk.)
Valmunen Henri	Suves Tarja (8.11.2023 alk.)
Karvonen Aira	
Romppainen Yrjö	Pro Uki
Repo Matti	Viljanen Taija
Paasikivi Jorma	Vahtera Helle
Järvi Jone	
Sedergen Jere	

Petteri Pitkämäki ilmoitti 26.9.2023 eronneensa Pro Uki -valtuustoryhmästä ja liittyneensä Keskustan valtuustoryhmään.

1.2.1. Kaupunginvaltuuston tärkeimmät päätökset 2023

13.3.2023 § 14 Valtuusto merkitsi vuoden 2022 talousarvion toteutumisen ja talousarvion ylitykset tiedoksi. Lisäksi valtuusto hyväksyi käyttötalouden olennaiset käyttötalouden sitovuustason ylitykset (Tekninen infra, Tilatoimi, Perusopetus, Sosiaalipalvelut, Ikäihmisten palvelut ja Terveyspalvelut).

8.5.2023 § 29 Valtuusto valitsi kaupunginvaltuuston uuden puheenjohtajiston toimikaudeksi 1.6.2023–31.5.2025.

8.5.2023 § 30 Valtuusto valitsi uuden kaupunginhallituksen toimikaudeksi 1.6.2023–31.5.2025.

12.6.2023 § 40 Valtuusto merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen arvion talouden ja strategian toteutumisesta vuonna 2022.

12.6.2023 § 43 Valtuusto merkitsi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen tiedoksi ja pyysi kaupunginhallituksen lausunnon vuoden 2022 arviointikertomuksen mainituista huomioista ja havainnoista 31.10.2023 mennessä.

12.6.2023 § 44 Valtuusto hyväksyi Uudenkaupungin kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen.

12.6.2023 § 53 Valtuusto hyväksyi Uudenkaupungin kotouttamisohjelman 2023–2025.

12.6.2023 § 56 Valtuusto hyväksyi hallintosäännön muutokset. Muutokset tulivat pääosin voimaan 1.8.2023.

4.9.2023 Valtuusto hyväksyi Turun työllisyysalueen valmistelua koskevan aiesopimuksen.

30.10.2023 § 72 Valtuusto hyväksyi Turun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen.

30.10.2023 § 78 Valtuusto hyväksyi Uudenkaupungin kaupungin ensimmäiset eettiset ohjeet.

30.10.2023 § 82 Valtuusto vahvisti vuoden 2024 veroprosentit.

18.12.2023 § 89 Valtuusto hyväksyi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman.

1.3. Kaupunginhallitus 1.1.–31.12.2023

Kaupunginhallitus 1.1.–31.5.2023

JÄSENET 11 JÄSENTÄ			HENKILÖKOHTAISET VARAJÄSENET		PUHEENJOHTAJAT	
pj	Löfstedt Raimo	kok.	Wallenius Reko	kok.		Puheenjohtaja Raimo Löfstedt kok.
I vpj	Koski Kari	sd.	Turunen Marko	sd.		
II vpj	Vuola Hanna	kesk.	Pääkkö Tapio	kesk.		
	Aaltonen Rauno	kesk.	Runola Birgitta	kesk.		I varapuheenjohtaja Kari Koski sd.
	Kontu Laura	kok.	Marsela Pilvi	kok.		
	Koski Merja	sd.	Jokinen Niina	sd.		
	Laurén Heli-Päivikki	sd.	Grönlund Li	vas.		
	Nikula Seppo	kok.	Laine Seppo	kok.		
	Salminen Ritva	ps.	Valkonen Jari	ps.		
	Sjölund Janne	sd.	Konttinen Juhani	sd.		
	Virtanen Sami	ps.	Jääskeläinen* Johanna	ps.		
			*ent. Hurme			II varapuheenjohtaja Hanna Vuola kesk.

Kaupunginhallitus 1.6.–31.12.2023

JÄSENET 11 JÄSENTÄ			HENKILÖKOHTAISET VARAJÄSENET		PUHEENJOHTAJAT	
pj	Löfstedt Raimo	kok.	Reko Wallenius	kok.		Puheenjohtaja Raimo Löfstedt kok.
I vpj	Koski Kari	sd.	Turunen Marko	sd.		
II vpj	Veli-Matti Virtanen	kesk.	Tättilä Anniina	kesk.		
	Runola Birgitta	kesk.	Pääkkö Tapio	kesk.		I varapuheenjohtaja Kari Koski sd.
	Kontu Laura	kok.	Marsela Pilvi	kok.		
	Koski Merja	sd.	Jokinen Niina	sd.		
	Grönlund Li	vas.	Laurén Heli-Päivikki	sd.		
	Nikula Seppo	kok.	Laine Seppo	kok.		
	Valkonen Jari	ps.	Salminen Ritva	ps.		
	Sjölund Janne	sd.	Konttinen Juhani	sd.		
	Jääskeläinen Johanna	ps.	Aaltonen Esa	ps.		
						II varapuheenjohtaja Virtanen Veli-Matti kesk.

1.3.1. Kaupunginhallituksen toiminta 2023

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta, taloudenhoidosta ja palvelujen tuottamisesta tehokkaasti ja taloudellisesti sekä valmistele ja panee täytäntöön kaupunginvaltuuston päätökset.

Kaupunginhallituksen vuosi 2023 oli työntäyteinen. Sotepalvelujen siirto hyvinvointialueelle työlisti hallitusta ja palvelukeskuksia vuonna 2022 ja uudistuksen kunnissa aiheuttamat muutokset vuonna 2023. Sote- ja pela-uudistus vaikuttaa sekä kuntien toimintaan että talouteen, ja hallitus painutui vuoden aikana erityisesti hallinnon ja organisaation kehittämiseen, talouden sopeuttamiseen sekä kaupungin sote- ja pela-kiinteistöjen tulevaisuuteen.

Kaupunginhallitus koordinoi hallintosäännön päivytystä. Uudistusprosessiin osallistui runsaasti luottamushenkilöitä sekä kaupungin johtoryhmä. Kaupunkiin perustettiin kaksi uutta kaupunginhallituksen jaostoa: Konserni- ja elinvoimajaosto ja kaupunkisuunnittelujaosto. Uusi päivitetty luottamushenkilö- ja palveluorganisaatio sekä hallintosääntö tulivat pääosin voimaan 1.8.2023.

Kaupunki tilasi vuonna 2023 FCG Oy:ltä talous- ja toiminta-analyysin sekä arvion kaupungin talouden ennakoitusta tulevasta kehityksestä oman näkemyksensä ja päätöksentekonsa tueksi

Kaupunginhallitus päätti 25.9.2023 § 250 talouden sopeuttamisohjelman laadinnasta ja yhteistoimintaneuvottelujen käynnistämisestä toimintojen/tehtävien mahdollisen uudelleenjärjestelyn suunnittelun aloittamiseksi.

Talouden sopeuttamisohjelmaa ja mahdollista työvoiman käytön vähentämistä koskevat yhteistoimintaneuvottelut alkoivat 23.10.2023 ja päättyivät 4.12.2023.

Osa syksyn aikana päätetyistä ja valmistelluista sopeuttamistoimenpiteistä on mukana kaupunginvaltuuston 18.12.2023 hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2024 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2024–2026.

Sote- ja pela-kiinteistöjen sekä kaupungin muiden kiinteistöjen järjestelyvaihtoehdot sekä omistus- ja hallintamallit tutkittiin. Selvitys sisältää tiedot kaupungin sote- ja pelastuskiinteistöjen nykyisistä vuokrasopimuksista ja käyttö- ja pääomakustannuksista sekä yhteenvedon talousennusteista eri skenaarioilla. Siihen koottiin myös kaupungin muiden kiinteistöjen tiedot.

Uudenkaupungin kaupunki osallistuu vuosina 2023–2024 ensimmäisen kerran USO Uuden sukupolven organisaatiot –verkostoprojektiin. USO 2023–2024 -kauden kärkiteemana on uudistuvien kuntien johtaminen, jossa keskiössä on kuntien johtamisen tukeminen ja tuki kunnille erilaisten muutosten – kuten hyvinvointialueuudistuksen ja TE 2024 palvelu-uudistuksen - keskellä.

Kaupunki merkitsi Tilikunta Oy:n osakkeita (in-house-yhtiö). Kaupungin palkanlaskenta siirtyy 1.4.2024 Tilikunnalle. Kaupunki voi hankkia yhtiöltä myös muita talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja.

TE-palvelu-uudistuksen valmistelu jatkui. Uusikaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen.

Kaupunginhallitus allekirjoitti 27.3.2023 vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman suunnittelukehykset ja laadintaohjeet ja valmisteli talousarvioehdotuksen kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallitus käsitteli säännöllisesti kaupungin talouden toteutumista ja esitti valtuustolle vuoden aikana useita määrärahamuutoksia.

2. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS JA KUNTIEN TALOUSNÄKYMÄT

2.1. Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen talous oli taantumassa vuonna 2023 investointien ja kotitalouksien kulutuksen vähenemisen takia. Kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Bruttokansantuote (bkt) supistui prosentin verran.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan taantuma väistyy ja Suomen talous alkaa kasvaa vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun. Tämä yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen ja reaaliansioiden nousun kanssa kääntää bruttokansantuotteen kasvuun. Korkeiden lasku tukee investointeja samoin kuin investoinnit energiasiirtymään ja puolustukseen. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bkt kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024. Suomen talouden bkt-ennusteiden vaihteluväli on kuitenkin iso, ja esimerkiksi Kuntarahoitus ennustaa talouden edelleen supistuvan vuonna 2024.

Vuonna 2023 vienti Suomesta laski, mutta selvästi vähemmän kuin tuonti. Vuonna 2024 viennin odotetaan jo kasvavan, kun maailmankauppa toipuu ja Suomen kustannuskilpailukyky on kunnossa.

Työvoiman kysyntä vähenee edelleen vuonna 2024 ja työllisyys vähenee tilapäisesti. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin.

Maailman talous

Maailmantalouden näkymät olivat epävarmat loppuvuonna 2023. Korkeiden korkojen välittyminen yksityiseen kulutukseen ja siihen liittyvä kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikensivät näkymiä. Inflaation nopea hidastuminen ja hyvä työllisyystilanne tukevat kuitenkin kasvunäkymiä jatkossa. Korkojen odotetaan myös laskevan aiempia odotuksia nopeammin.

Maailmantalouden kasvu on 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja 3,0 prosenttia vuonna 2025. Maailmantalouden kasvusta huolimatta maailmankauppa on supistunut 2023. Taustalla ovat sekä geopolittiset jännitteet että varastojen täytyminen. Geopolittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen sekä Lähi-idän konfliktin takia. Jatkossa maailmankaupan odotetaan kuitenkin toipuvan ja antavan vetoapua myös Suomen viennille.

Yhdysvaltojen talouskasvu on ollut selvästi nopeampaa kuin euroalueella koronakriisistä toivuttaessa. Euroalueella talouskasvua on hidastanut korkea energian hinta, ja Yhdysvaltojen talouskasvua taas on nopeuttanut elvyttävä finanssipolitiikka. Yhdysvaltojen talouden kasvu hidastuu vuoden 2023 yli 2 prosentista 1,6 prosenttiin vuonna 2024, ja elpyy jälleen 2,2 prosenttiin vuonna 2025. Euroopassa erityisesti Saksan teollisuuden näkymät ovat vaikeat.

Rakentaminen on Suomen lisäksi useassa euroalueen maassa syvässä kriisissä. Euroalueen talouskasvu elpyy vuoden 2023 ennakoidusta 0,5 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2024 reaalityulojen kasvaessa.

Muista isoista talousalueista voidaan mainita Kiina, Intia, Japani sekä Venäjä. Kiinan talousnäkymät ovat pitkän nopean kasvun jakson jälkeen haastavat. Julkisiin investointeihin perustuva talousmalli näyttäisi olevan tiensä päässä, ja siihen liittyen kiinteistösektori on syvässä kriisissä. Kiinan vienti

oli vaikeuksissa vuonna 2023, joskin se hieman piristyi loppuvuotta kohti. Vähittäiskauppa on samaan aikaan elpynyt jossain määrin, mutta yksityisen kulutuksen näkymät ovat yhä epävarmat. Talouskasvu hidastuu 4,3 prosenttiin vuonna 2024. Intian talousnäkymät ovat puolestaan suotuisat kuluttajien luottamuksen sekä teollisuuden näkymien pysyessä vahvana. Japanin talouden suotuisa kehitys pysähtyi loppuvuonna 2023, ja kokonaistuotanto supistui. Venäjän talouskasvua näyttäisi lyhyellä aikavälillä kannattelevan sotaan liittyvä teollisuus. Eristäytyminen läntisestä maailmantaloudesta synkentää pidemmän aikavälin näkymiä.

Lähde: Taloudellinen katsaus/Talvi 2023 Valtiovaraministeriön julkaisu - 2023:95

2.2. Kuntatalous vuosina 2023-2024

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatalouden vuoden 2023 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,8 mrd. euroa (1,3 miljardia euroa vuonna 2022). Kolmasosa tuloksesta syntyi Helsingissä ja Espoossa. Talous heikkenee vuonna 2024.

Vuonna 2023 oli paljon sote-uudistukseen liittyviä poikkeuseriä, kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Ns. verohännät vuodelta 2022 paransivat tulosta 1,4 miljardilla eurolla ja takaisinperittävät valtionosuudet 0,5 miljardia euroa. Tilikauden positiivinen tulos muodostui siis kokonaan näistä kertaeristä.

Kuntien verotulot lähes puolittuivat vuodesta 2022. Valtionosuudet laskivat 66 %. Kuntatalouden kulujen kehitys tarkentuu vielä, koska vuoden 2022 ja 2023 menoja ei voi sote-uudistuksen takia sellaisenaan verrata toisiinsa. Kulut nousivat kuntiin jääneissä palveluissa palkankorotusten ja yleisen hintatason nousun takia. Ansiotasoindeksi nousi 4,2 %. Kunta- ja hyvinvointialalla palkankorotukset ylittivät tämän, koska sopimukset sisältävät ns. yleisen linjan lisäksi palkkarakenneohjelman ja palkkojen yhteensovittamisen kustannuksia. Kuntien palkkasumman arvioidaan kasvaneen noin 5 %. Kuluttajahintaindeksi oli yli 6 % vuonna 2023. Vuonna 2024 sen ennakkoidaan laskevan 2 prosenttiin.

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Korkokulujen oletetaan kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipputasosta ja keskuspankkien odotetaan laskevan korkoja kesästä 2024 alkaen.

Työllisten määrän kasvu taittui vuonna 2023, ja työllisyysaste laski hieman. Heikosta talouskasvusta huolimatta työllisyysasteen ja työttömyyden ennustetaan pysyvän vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla (7,2 % vuonna 2023 ja 7,5 % vuonna 2024. Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2023, VM 12/2023).

Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 50 kunnassa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli ennakkotietojen mukaan 13.

Kuntien vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2022 noin 3,5 mrd. euroa), noin 168 % poistoista.

Kuntien lainakanta laski lähes 400 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 18,4 miljardia euroa.

Kuntatalous 2024

Kuntataloudessa vuosi 2024 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella vaikealta. Tilikauden tulos jää alle puoleen vuodesta 2023, mutta vuosikate riittää kattamaan poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta on kuitenkin negatiivinen ja lainakanta kasvaa.

Kuntien kustannuskehitykseen vaikuttavat kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään valtakunnalliseen yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisi-vuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin viisi prosenttia. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat sen suurimman kuluerän. Inflaation hidastuminen ja odotettavissa oleva korkojen lasku helpottavat muita kustannuspaineita.

Lähteet: Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto 2/2024

KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN TULOSLASKELMA VUOSINA 2022-2023, MRD. €

mrd. €	2022	2023 TPA
Toimintatuotot	10,2	7,4
Toimintakulut	-43,7	-21,2
Toimintakate	-33,5	-13,9
Verorahoitus yhteensä	37,5	18,0
- Verotulot	26,8	14,4
- Valtionosuudet	10,7	3,6
Vuosikate	4,3	4,5
Poistot ja arvonalentumiset	-3,2	-2,7
Vuosikate % poistoista	134	168
Neg. vuosikatteen kuntia (kpl)	16	12
Tilikauden tulos	1,3	1,8
Neg. tuloksen kuntia (kpl)	93	49
Investointimenot, brutto	-5,9	4,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,1	0,2

Lähde: Kuntaliitto/Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023 (6.2.2024)

KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN RAHOITUSLASKELMA VUOSINA 2022-2023, MRD.

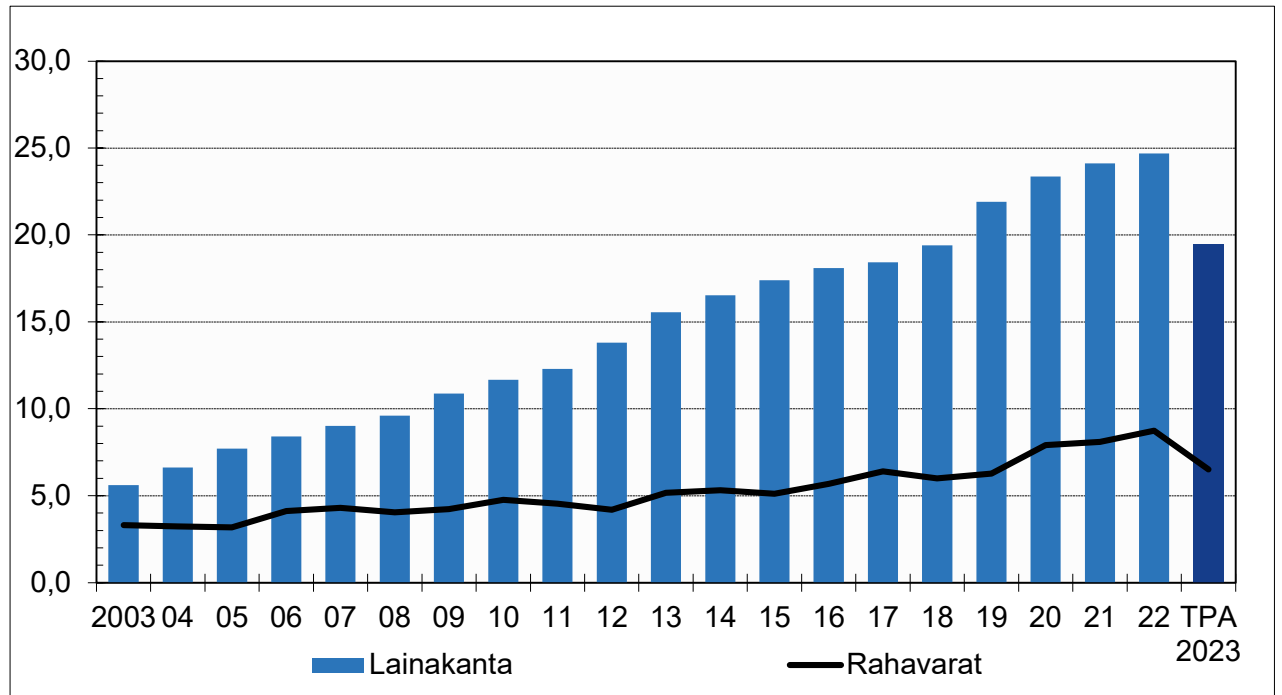
€

mrd. €	2022	2023 TPA
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4,26	4,53
Satunnaiset erät, netto	0,19	-0,01
Tulorahoituksen korjauserät	-0,92	-0,27
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5,91	-4,68
Rahoitusosuudet investointeihin	0,15	0,14
Investointihyödykkeiden luovutustulot	2,14	0,52
Toiminnan ja investointien rahavirta	-0,10	0,23
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	-0,47	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3,10	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2,34	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,04	
Rahavarojen muutos	0,64	-2,24
Rahavarat 31.12.	8,74	6,50
Lainakanta 31.12.	24,68	19,49

Lähde: Kuntaliitto/Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023 (16.2.2024)

KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN LAINAKANTA SEKÄ RAHAVARAT 2003-2023, MRD. €

Lähde: Kuntaliitto/Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023 (16.2.2024)

TIETOJA MANNER-SUOMEN KUNTIEN TALOUDESTA VUOSILTA 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 TPA
Vuosikate								
Mrd. euroa	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,21
Asukasta kohti, €	492	596	376	318	740	681	623	762
Vuosikate %:a poistoista	127	149	94	76	170	157	141	168
Vuosikate %:a investoinneista	89	112	64	53	119	113	102	112
Tilikauden tulos, mrd. € *	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,49	1,17	1,83
Toim. ja invest. rahavirta mrd. €	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64	0,20
Lainakanta								
Mrd. euroa	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,10	18,76	18,39
Vuosimuutos, %	3,8	0,50	3,50	10,00	3,00	0,40	-2,30	-1,60
Asukasta kohti, €	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 320
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla)								
Kuntien lukumäärä yhteensä	297	295	295	295	294	293	293	293
Vuosikate negatiivinen	14	4	43	65	2	9	16	13
Tilikauden tulos negatiivinen	94	51	200	223	27	61	93	49

Lähde: Kuntaliitto/Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023 (16.2.2024)

KESKEISET ENNUSTEET

Keskeiset ennusteluvut	2022	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*
	mrd. euroa	määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	269	3,2	1,6	-0,5	0,7	2,0	1,6
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	128	6,0	8,5	-6,1	2,4	4,0	3,0
Kokonaistarjonta	397	3,9	3,5	-2,3	1,2	2,6	2,0
Tavaroiden ja palvelujen vienti	122	5,8	3,7	-1,3	2,0	3,8	3,0
Kulutus	203	3,6	1,4	0,4	0,5	1,4	1,2
Yksityinen	138	3,5	1,7	-0,8	0,7	2,0	1,7
Julkinen	65	3,9	0,8	3,0	0,0	0,1	0,3
Investoinnit	65	1,0	3,2	-5,6	2,2	4,6	3,1
Yksityiset	54	4,3	4,0	-5,4	0,9	2,9	4,2
Julkiset	11	-11,8	-0,2	-6,6	9,0	12,5	-1,3
Kokonaiskysyntä	395	3,7	3,3	-2,3	1,2	2,6	2,1
Kotimainen kysyntä	274	3,0	3,2	-2,7	0,9	2,1	1,7

Lähde: Taloudellinen katsaus, talvi 2023 - Talousnäkömät. Valtiovarainministeriön julkaisu – 2023:95

MUUT KESKEISET ENNUSTELUVUT

Muut keskeiset ennusteluvut	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*
Bruttokansantuote mrd. euroa	251	269	282	289	301	313
Palvelut, määrän muutos, %	4,3	3,2	0,9	0,7	1,5	0,9
Koko teollisuus, määrän muutos, %	2,0	-1,3	0,2	1,8	2,8	1,9
Työn tuottavuus, muutos, %	1,4	0,0	0,0	1,7	1,3	0,7
Työlliset, muutos, %	2,4	2,5	0,1	-0,2	0,8	0,9
Työllisyysaste (15-64-vuotiaat), %	72,3	73,8	73,6	73,5	74,1	74,8
Työllisyysaste (20-64-vuotiaat), %	76,6	78,1	77,9	77,9	78,7	79,5
Työttömyysaste, %	7,7	6,8	7,2	7,5	7,1	6,6
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	2,2	7,1	6,3	2,0	1,4	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	2,4	2,4	4,2	3,5	3,3	3,1
Vaihtotase mrd. euroa	1,0	-6,8	-2,2	-2,3	-2,7	-2,8
Vaihtotase, suhteessa BKT:een, %	0,4	-2,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,9
Lyhyet korot (Eurobor 3kk), %	-0,5	0,3	3,4	3,4	2,4	2,1
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10v), %	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,1	3,1
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:een, %	55,7	53,3	54,5	54,9	54,7	53,9
Veroaste, suhteessa BKT:een, %	43,1	42,9	41,5	40,5	40,5	40,3
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-2,8	-0,8	-2,5	-3,5	-3,4	-3,0
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-3,3	-1,6	-3,2	-3,7	-4,2	-3,8
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	72,5	73,3	75,5	79,1	81,4	83,3
Valtionvelka, suhteessa BKT:een, %	51,3	52,7	55,4	58,5	60,6	62,2

Lähde: Taloudellinen katsaus, talvi 2023 - Talousnäkömät. Valtiovarainministeriön julkaisu – 2023:95

3. KAUPUNGIN TALOUS

3.1. Talousjohtajan katsaus

Suomen talousnäkymät

Suomen BKT laski viimeisten tietojen mukaan prosentin verran vuonna 2023. Investoinnit ja kulutus laskivat. Kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Myös vienti supistui. Työllisyys on kuitenkin säilynyt suhdannetilanteeseen nähden hyvänä, ja inflaatiokin on hidastunut nopeasti. Hidastunut inflaatio paransi kuluttajien osto-voimaa, ja palkansaajien reaaliensiot jo kasvoivat edellisvuodesta.

Maailman talouden kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2024. Suomen talous supistuu edelleen mutta talous alkaa toipua vuoden loppua kohti. Valtion talous on pahasti alijäämäinen ja jo suunniteltujen säästöjen lisäksi hallitus etsii lisäsäästökohteita. Toivottavasti ei kuitenkaan keskitytä pelkkiin säästöihin ja karsintoihin

vaan tehdään myös uudistuksia ja kohdennettuja panostuksia tulevaisuuden kasvuun. Ilman kasvua ei ole kestävää hyvinvointivaltiota, vaan ajaututaan karsintojen kierteeseen.

Vuosi 2023 oli kunnille muutosten vuosi. Sote-palvelut ja pelastustoimi siirtyivät hyvinvointialueille ja kuntien henkilöstömäärä, tulot ja menot puolittuivat. Kuntatalous oli tasapainossa, ja vuosikate kattoi poistot. Kuntakentän lainamäärä jopa hieman laski. Taloutta vahvistivat erityisesti vuodelta 2022 tilitetyt ”verohännät”, jotka kasvattivat vuoden 2023 veropottia.

Vuosi 2023 pähkinänkuoressa

- Sosiaali- ja terveystaloudet ja pelastustoimi siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023
- Kaupungin talous puolittui
- Hyvinvointialueelle siirtyneisiin sopimuksiin ja henkilöstöön sekä tietoverkkoihin liittyvät järjestelyt jatkuivat.
- Toiminnalliset tavoitteet pääosin saavutettiin
- Wintterin rakentaminen jatkui – aikataulussa ja kustannusarviossa pysyttiin
- Kaupungin organisaatio ja hallintosääntö päivitettiin
- Talous- ja toiminta-analyysi tehtiin keväällä
- Sote- ja pela-kiinteistöjen sekä kaupungin muiden kiinteistöjen järjestelyvaihtoehdot sekä omistus- ja hallintamallit selvitettiin
- Kaupunginhallitus päätti syksyllä, että kaupungille laaditaan talouden sopeuttamisohjelman. Työ jatkuu suunnitelmakaudella.
- Kaupungin vuokra-asuntoja hallinnoivan Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratulojen ensimmäinen toimintavuosi
- Uudenkaupungin kaupunki osallistuu vuosina 2023–2024 ensimmäisen kerran USO Uuden sukupolven organisaatiot – verkostoprojektiin.
- Investointien vuosi: kaupungin ja liikelaitosten nettoinvestoinnit yhteensä yli 19 miljoonaa euroa
- Inflaatio vähän rauhoittui ja pahin korkojen nousu pysähtyi
- Työttömyys kasvoi ja työvoiman ja avointen työpaikkojen määrä laski

- Asukasluku väheni huolestuttavasti, vaikka yli 120 ukrainalaista sai kotikuntaoikeuden
- Alkuperäisen talousarvion noin 1,6 miljoonan euron ylijäämä nousi noin 5 miljoonaan euroon
- Vuosikate kattoi poistot
- Lainakanta kasvoi 8,6 miljoonaa euroa (TA noin 19 miljoonaa euroa)

Kaupungin talous vuonna 2023

Kaupungin verotulot ylittivät alkuperäisen verotuloarvion miljoonalla eurolla. Yhteisöverot ja kiinteistöverot ylittyivät ja tuloveroa kertyi ennakoidusti. Kaupungin poistot alittuivat 0,4 miljoonalla eurolla, koska nettoinvestoinnit jäivät 8 miljoonaa talousarviota pienemmäksi ja koska kaikki kohteet eivät valmistuneet ja joitakin siirtyi.

Toimintatuotot ylittyivät lähes miljoonalla eurolla. Suurin, lähes 0,9 miljoonan euron, ylitys oli muissa toimintatuotoissa. Sairaanhoidopiirin lopullinen alijäämä vuodelta 2022 pieneni 95 289 euroon (varaus 351 000 euroa) ja Helsingin kaupungin maksamista sijaishuollon kustannuksista (382 000 euroa).

Henkilöstömenot ylittyivät vajaalla 0,2 miljoonalla eurolla, 0,6 %:lla. Palvelujen ostot alittivat talousarvion 0,8 miljoonalla eurolla. Suurimmat palvelumenojen alitukset olivat varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksen palvelujen ostot alittuivat, koska muun muassa hankekustannukset alittuivat ja muihin kuntiin sijoitettujen lasten kustannuksiin varattu määräraha jäi käyttämättä. Vuonna 2023 nämä kustannukset kuuluivat hyvinvointialueelle ja 2024 ne kuuluvat taas kunnille.

Tilikauden tulos oli 4,8 miljoonaa euroa positiivinen, kun se alkuperäisessä talousarviossa oli +1,3 miljoonaa.

Talousarvion 1,6 miljoonan euron ylijäämä nousi tilinpäätöksessä 5,1 miljoonan euron ylijäämäksi. Toimintatuotot ylittyivät miljoonalla eurolla, toimintakulut alittuivat 0,6 miljoonalla eurolla ja verotulot ylittyivät lähes miljoonalla eurolla. Sote-uudistuksen takia menoja ja tuloja ei voi verrata vuoteen 2022.

Kaupungin verorahoitus oli 46,6 (106,1 miljoonaa euroa vuonna 2022). Verotulot olivat yhteensä 39,3 miljoonaa ja valtionosuudet 7,3 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelman toimintakate oli 35,4 miljoonaa euroa. Kaupungin ja liikelaitosten vuosikate oli yhteensä noin 11,8 miljoonaa euroa (8,2 miljoonaa euroa vuonna 2022). Se oli 3,9 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempi ja 3,8 miljoonaa alkuperäistä talousarviota parempi.

Kaupungin vuosikate eli investointeihin käytettävissä oleva rahamäärä oli 778 euroa/asukas. Vuosikate kattoi 170 prosenttia poistoista, ja se riitti omaisuuden kulumista vastaaviin poistoihin. Isojen investointien takia investointien tulorahoitusaste oli kuitenkin vain 36 %. Uudenkaupungin talous oli hyväksyttävällä tasolla.

Kaupungin lainojen keskikorko (sis. korot ja korkosuojaus) oli noin 0,74 %. Yli puolet kaupungin lainasalkusta on kiinteäkorkoista lainaa.

Uudenkaupungin kaupungin (ilman liikelaitoksia) käyttötalouden toimintatuottojen toteutumisaste oli 105,0 % ja toimintakulujen 99,6 %. Toimintakate (toimintatuotot - toimintakulut ilman poistoja) alitti talousarvion 1,4 miljoonalla eurolla. Kaupungin poistot sisältävä käyttötalouden alijäämä (nettoimenot ilman liikelaitoksia) oli 43 miljoonaa euroa, 1,8 miljoonaa euroa talousarviota pienempi.

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten ulkoiset kokonaismenot (varsinaisen toiminnan lähinnä käyttötalouden menot, investointimenot ja rahoitustoiminnan menot) olivat 74 miljoonaa euroa (167 milj. euroa vuonna 2022).

Uudellakaupungilla on kaksi kuntalain mukaista liikelaitosta: Uudenkaupungin Vesi liikelaitos ja Vakka-Suomen Vesi liikelaitos. Liikelaitokset eivät vuonna 2023 ylittäneet valtuuston hyväksymiä investointitasoja eivätkä ne ottaneet uutta lainaa. Vakka-Suomen Veden lainamäärä laski 0,6 miljoonalla. Uudenkaupungin Vesi liikelaitos on velaton. Liikelaitokset maksoivat kaupungille korkoa peruspääomasta; Uudenkaupungin Vesi 265 000 euroa ja Vakka-Suomen Vesi 79 000 euroa.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen tilikausi oli ensimmäistä kertaa alijäämäinen. Tilikauden alijäämä oli 11 103 (+439 244 vuonna 2022), kun talousarviossa tilikauden ennustettiin olevan niukasti positiivinen. Liikelaitoksen rahatilanne oli kuitenkin edelleen hyvä. Kustannusten nousun takia taksoja jouduttiin korottamaan vuonna 2024.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen liikevaihto nousi edellisestä vuodesta, koska puhdistettavan ja laskutettavan jäteveden määrä kasvoi lähinnä sateisen vuoden takia. Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä, ja sen talous oli vakaa. Talousarvion 6 000 euron ylijäämä kohosi lopulta 276 000 euroon. Taksoja jouduttiin kustannusten nousun takia korottamaan vuonna 2024. Uudesta ympäristöluvasta saatiin syksyllä Vaasan hallinto-oikeudesta päätös. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkupuutkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Päätös oli liikelaitoksen kannalta odotettu ja toivottu, ja helpottaa talouden suunnittelua seuraavina vuosina.

Uudenkaupungin Satama Oy:n liikevaihto laski yli 40 %, ja yhtiö painoi tappiolliseksi. Yhtiön rahoitusasema on kuitenkin hyvä ja tase erittäin vahva. Yhtiö maksoi kaupungille 600 000 euroa osinkoa.

Investoinnit

Vuosi 2023 oli edelleen investointien vuosi, ja investointeja oli sekä määrällisesti että euromääräisesti erittäin paljon. Kaupungin ja liikelaitosten bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 19,3 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus oli tästä 17,7 miljoonaa euroa ja liikelaitosten 1,6 miljoonaa. Investointimenot laskivat viidenneksen edellisestä vuodesta.

Euromääräisesti isoimmat yksittäiset investoinnit olivat monitoimijatalo Wintteri (8 505 000 euroa), Kalannin koulu (1 803 000 euroa), Merituulikoti (1 438 000 euroa) ja A-sairaalan korjaukset (600 000 euroa).

Vedet investoivat yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Wintteri on kaupungin kaikkien aikojen suurin yksittäinen hanke, joka kasvattaa kaupungin velkamäärää ja vastuita sekä kaventaa taloudellista liikkumavaraa. Panostuksen Wintteriin toivotaan lisäävän kaupungin veto- ja pitovoimaa sekä edistävän monipuolisesti kaupunkilaisten hyvinvointia.

Henkilöstömuutokset ja henkilöstömenot

Uudenkaupungin työntekijöistä noin puolet siirtyi 1.1.2023 liikkeen luovutuksella Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, ja myös Uudenkaupungin ja liikelaitosten palkkasumma ja henkilöstömenot lähes puolittuivat vuodesta 2022.

Uudenkaupungin kaupungin palveluksessa olevan vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 467. Määräaikaiset mukaan lukien työntekijöitä oli 601.

Henkilötyövuosien määrä (sis. työllistetyt) oli yhteensä 570,8 runsaat puolet vuodesta 2022

Rahoitus

Uudenkaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 64,2 miljoonaa euroa, 4 299 euroa/asukas. Lainamäärä kasvoi 8,6 miljoonalla (55,6 miljoonaa euroa, 3 680 euroa/asukas vuonna 2022). Kaupungin lainat ja vastuut olivat 81,3 miljoonaa euroa, 5 443 euroa/asukas. Kuntien lainakanta oli ennakkotietojen mukaan vuoden lopussa 18,4 mrd. euroa, 3 320 euroa asukasta kohden. Se laski 1,6 prosentilla vuodesta 2022.

Rahoituslaskelma osoittaa, miten tilikauden toiminta rahoitetaan. Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Kaupungin investoinnit olivat poikkeuksellisen isot vuonna 2023 ja investoinneista 1/3 katettiin lainarahoituksella (investointien tulorahoitus %, 64).

Kaupungin lainasalkun suojausaste on korkea vuosina 2025-2032 (noin 70 %). Korkosuojausten määrä nousee 60 miljoonaan euroon 2/2025. Korkosuojausten tasosta päätettäessä on otettu huomioon kaupungin leasingvastuut Wintteristä.

Korkoriskien hallinnalla pyritään pienentämään kaupungin korkomenojen vaihtelua ja parantamaan niiden ennustettavuutta. Korkojen kehitystä seurataan aktiivisesti ja koronvaihtosopimuksia muokataan, mikäli markkinakorkojen ennusteet ja kehitys edellyttävät toimenpiteitä. Viimeksi koronvaihtosopimuksia on muokattu vuonna 2023.

Kaupungin rahavarat (sijoitukset ja kassavarat) olivat 8,8 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 0,4 miljoonalla eurolla. Liikelaitoksista erityisesti Uudenkaupungin Veden kassatilanne oli vahva.

Uudenkaupungin omavaraisuusaste oli 54,7 %. Se pysyi edellisen vuoden tasosta. Hyvänä tavoite- tasona, johon ani harva kunta pääsee, pidetään 70 %:n omavaraisuutta.

Lopuksi

Onnistuneesta viime vuodesta on kiitettävä erityisesti kaupungin osaavaa henkilökuntaa, joka tekee ammattitaidolla ja sitoutuneesti työtä kuntalaisten parhaaksi.

Huomaan tässä toistavani samaa mantraa: Kaupungin toimintaa on koko ajan arvioitava ja uudistettava ja sen toimintaa on priorisoitava. Uudet investoinnit tulisi mitoittaa kaupungin maksukyvyyn mukaisesti, sillä vuosien 2022–2025 investoinnit nostavat kaupungin käyttötalous- ja pääomakuluja. Sekä luottamushenkilöillä että työntekijöillä on oltava rohkeutta tehdä valintoja: luopua vanhasta ja keskittyä olennaiseen.

Kiitoksia kaikille hyvästä yhteistyöstä näiden kuluneiden vuosien aikana! Onnea ja menestystä Uudellekaupungille ja kaupungin upealle porukalle!

Anne Takala

Talousjohtaja

Vuosi 2023 oli uuden Uudenkaupungin ensimmäinen vuosi sotien lähdön jälkeen -vuosi nolla. Vuosi 2023 oli Uudellekaupungille ihan hyvä vuosi, ja siitä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Kaupungin strategia määrää kehittämisen suunnan nyt ja tulevaisuudessa. Strategian yhdessä sovitut päämäärät ja tavoitteet on saatava aidosti ohjaamaan kaupungin toimintaa.

Kaupungin päämäärät:

Vastuullinen kasvu, hyvä elämä ja toimiva yhteistyö

Kaupungin arvot:

Yhteisöllisyys – Juuri oikeenlaista kemiaa

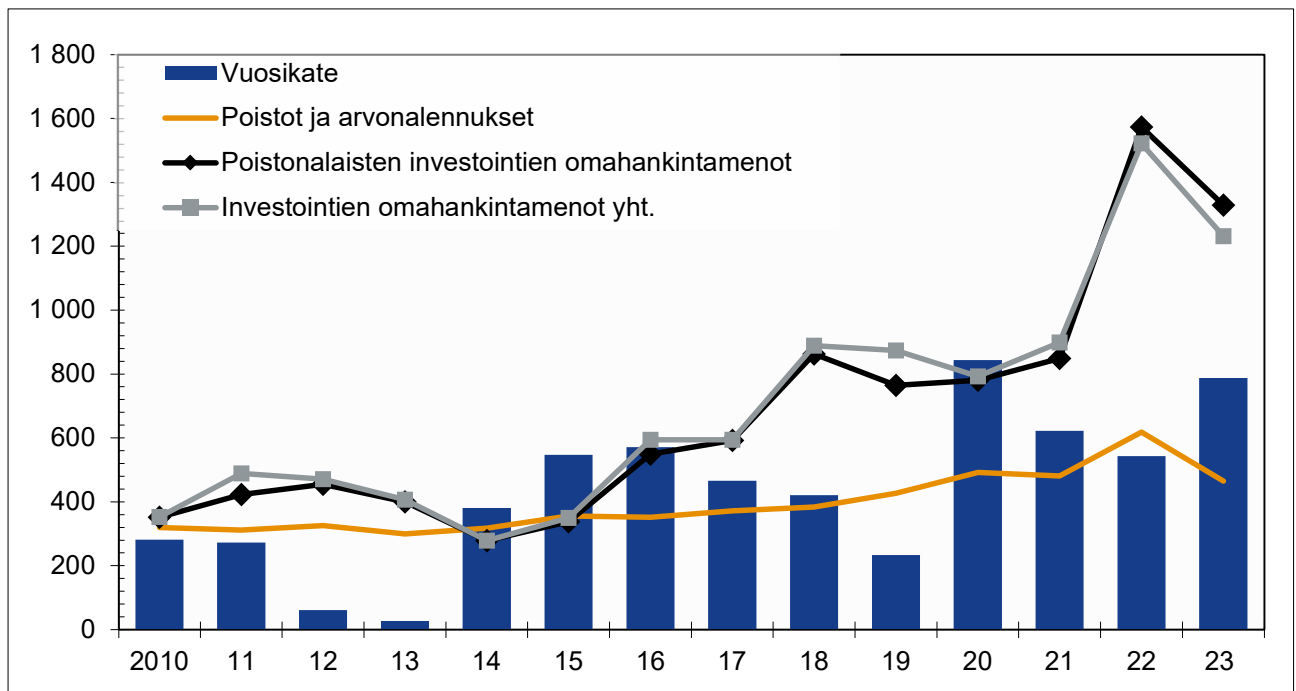
Tavoitteellisuus – Hei, ei se riitä, et on mukavaa. Sen täytyy olla paljon parempaa.

Rohkeus – Siinä täytyy olla unelmii

Luottamus – Ei siitä muuten mitään tuliskaan

3.2. Kaupungin ja alueen taloudellinen kehitys

VUOSIKATE, POISTOT JA INVESTOINNIT, €/AS. (UUSIKAUPUNKI)

Lähde: Tilastokeskus

Kuntien ja Uudenkaupungin talous oli vahva vuonna 2023, koska kunnille tilitettiin vielä alkuvuonna 2023 veroja vuodelle 2022 kuuluvia veroja vuoden 2022 jako-osuuksilla. Vuonna 2024 kuntien talouden odotetaan olevan edelleen kohtuullisessa kunnossa, mutta 2025 alkaen tulojen ja menojen epäsuhta tulee esille: tulokehitys on heikkoa ja menopaineet eivät hellitä.

Sosiaali- ja terveystuudistus muutti merkittävästi kuntien tehtäviä ja roolia. Uuden kunnan päätoimialoja ovat sivistys-, hyvinvointi-, tekniset ja elinvoimapalvelut. Uudenkaupungin henkilöstö puolittui, verotulot puolittuivat ja kaupungin valtionosuuksista lähti 4/5. Kiinteistöt ja lainat kuitenkin jäivät kunnille.

Uudenkaupungin vuosia lykkäämät investoinnit jatkuvat. Kaupungin investointitaso on hengästyttävän kova, ja kaupungin on investointiboomin jälkeen vedettävä henkeä ja investointitaso on karsittava minimiin. Isot investoinnit nostavat kaupungin pääomakustannuksia ja talouden liikkumavara kapenee entisestään.

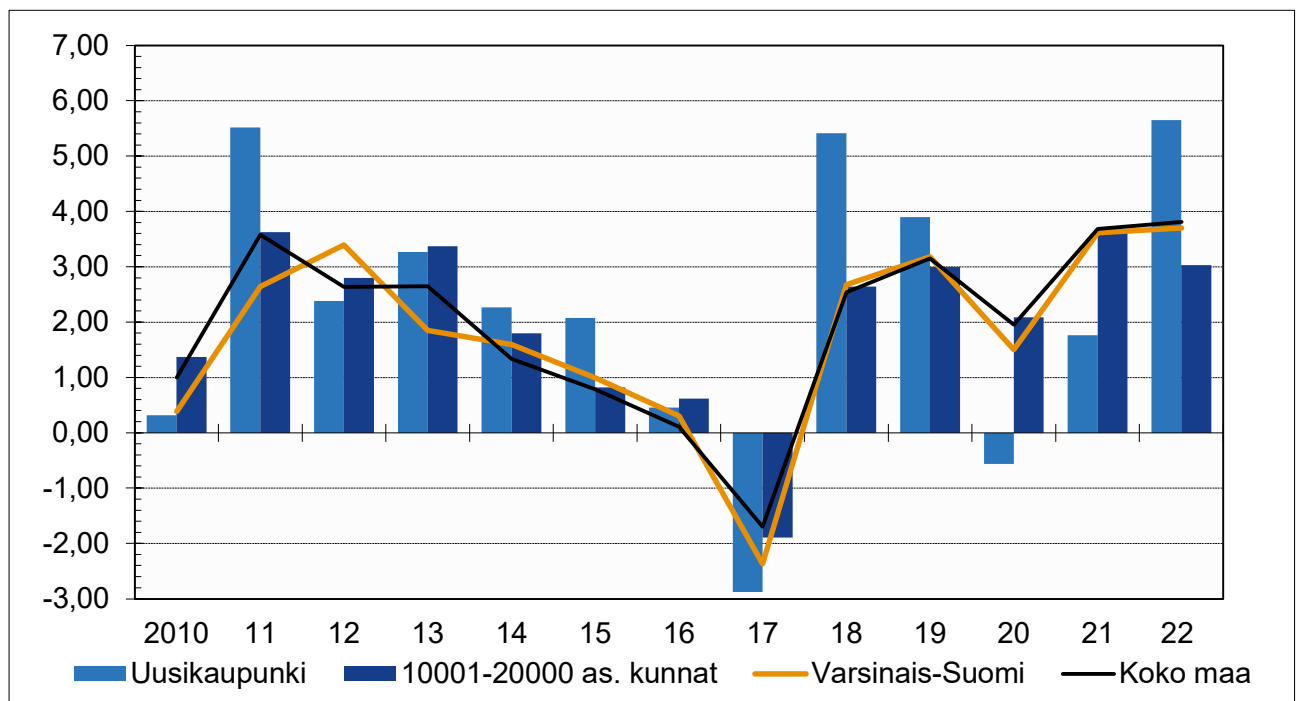
Kaupungin strategisena tavoitteena on vastuullinen kasvu. Kaupunkiin tulisi saada uusia pysyviä asukkaita. Muuttajista yhä suurempi osa on maahanmuuttajataustaisia. Maahanmuuttoasiat, kotouttaminen ja asukkaiden kotiutuminen kaupunkiin nousee yhä tärkeämpään rooliin kasvussa ja niihin on panostettava. Muuttajat tuovat alueelle elinvoimaa, mutta ne kasvattavat palvelujen tarvetta esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Kunnan talous on tasapainossa, jos vuosikate riittää poistoihin ja poistojen määrä kattaa investoinnit. Uudessakaupungissa vuosikate oli vuonna 2023 noin 170 % poistoista. Se oli siis erittäin hyvä. Toisaalta investointien tulorahoitusprosentti oli 64, ja kaupunki velkaantui.

Uudenkaupungin vuosikate, 11,8 miljoonaa euroa ylitti suunnitelmapoistot (6,9 milj. euroa) 4,8 miljoonalla eurolla eli vuosikate riitti kulumista vastaaviin suunnitelmapoistoihin, mutta se ei kattanut poikkeuksellisen isoja, 18,8 miljoonan euron nettoinvestointeja. Kertynyt ylijäämä, 5,1 miljoonaa euroa esitetään siirrettäväksi taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämättilille.

Kaupungin taseen ylijäämä on tämän jälkeen noin 22,9 miljoonaa euroa.

VEROTETTAVIEN TULOJEN MUUTOS, %

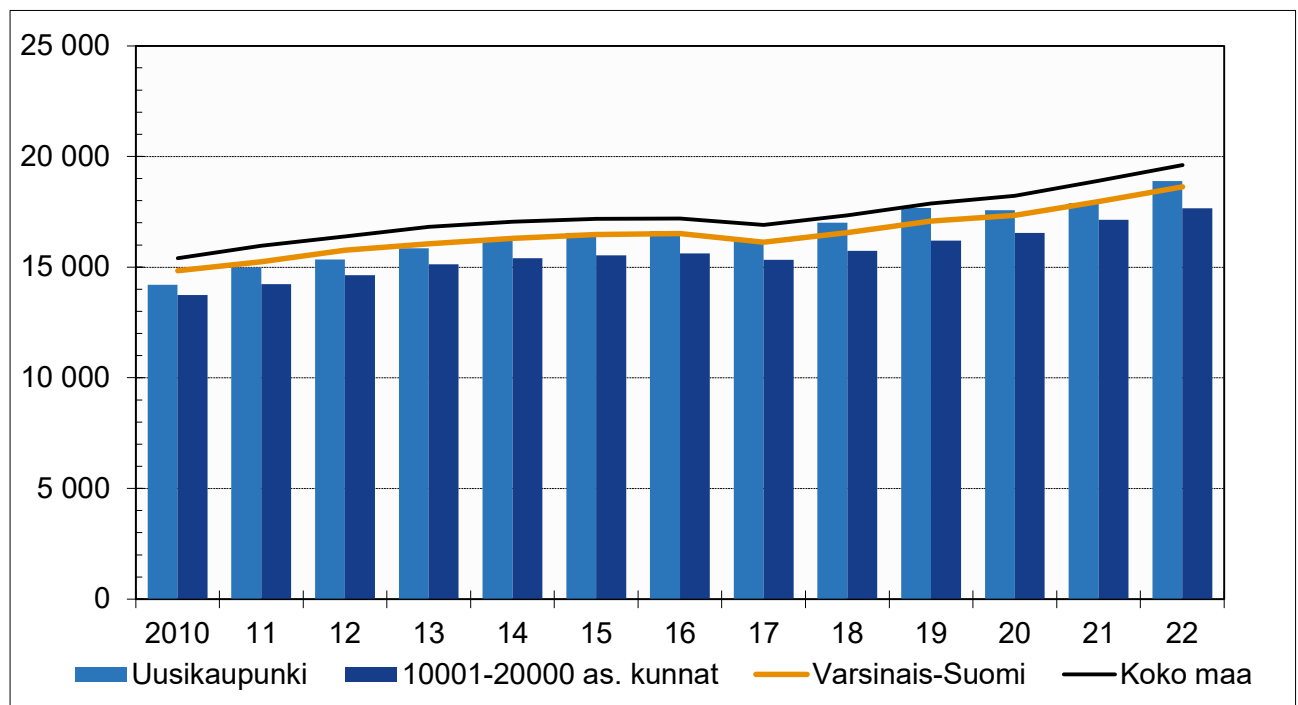

Lähde: Tilastokeskus

Verotulot ovat kaupungin suurin tuloerä. Niiden merkitys on entisestään kasvanut valtionosuuksien euromäärän ja suhteellisen merkityksen pienenemisen jälkeen. Niillä katettiin 2023 kaupungin toiminnan nettomenot ja rahoituskulut. Yllä oleva kuvio näyttää Varsinais-Suomen, koko maan, 10 001–20 000 asukkaan kuntien ja Uudenkaupungin verotettavien tulojen kehityksen vuosina 2010–2022.

MAKSUUNPANTUA KUNNALLISVEROA VASTAAVAT VEROTETTAVAT TULOT, €/AS.

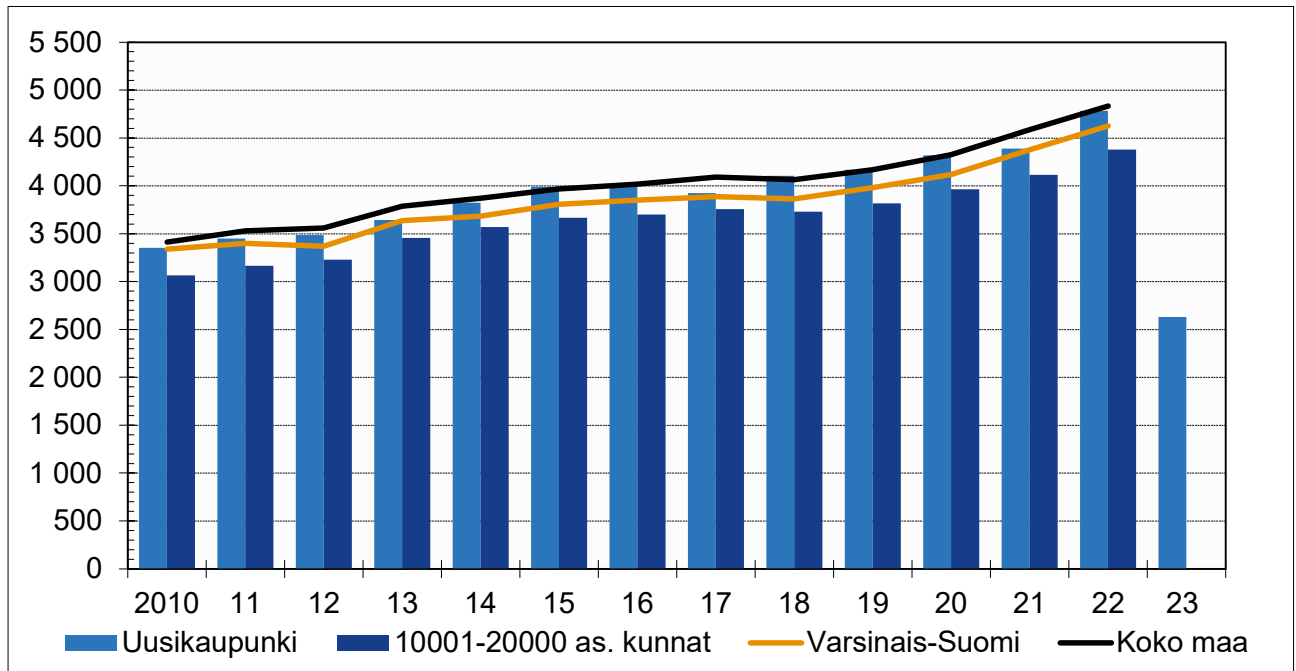

Lähde: Tilastokeskus

Verotettavien tulojen kasvu on Uudenkaupungissa asukasmäärän laskun takia jäänyt alle koko maan ja usein myös vastaavankokoisten kuntien tason. Vuonna 2022 kaupungin verotettavien tulojen kasvu laahasi edelleen muiden perässä. Uudenkaupungin verotettavat tulot nousivat 3,1 % ja koko maassa 4,1 %.

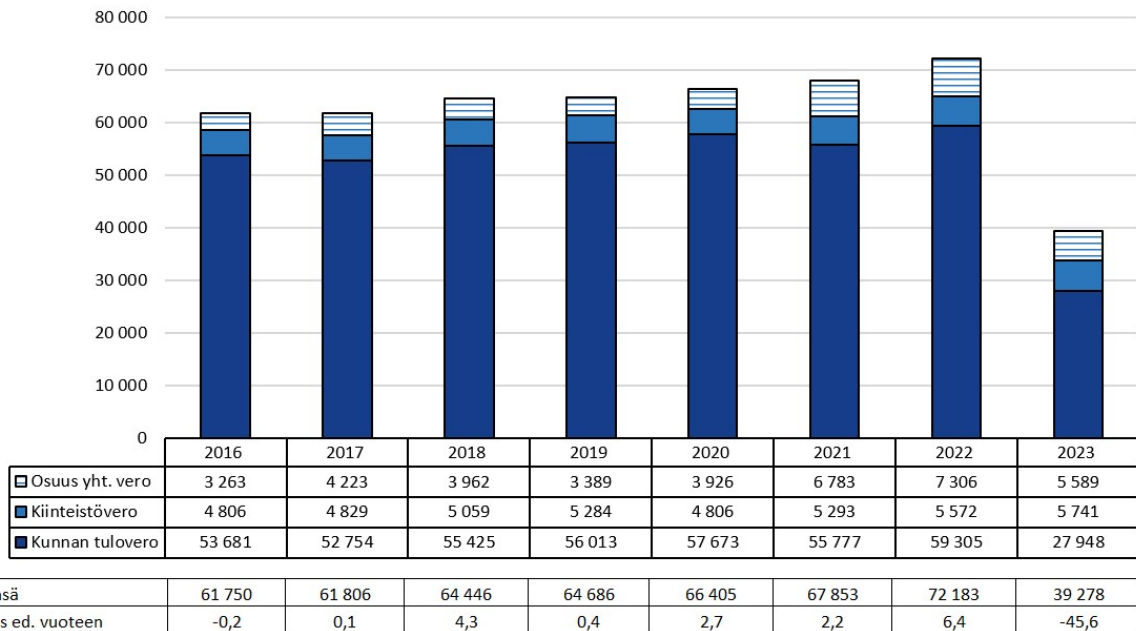

VEROTULOT, €/AS.

Lähde: Tilastokeskus

UUDENKAUPUNGIN VEROTULOT 2016-2023 (1 000 €)

Yhteisöveron tuotto oli noin 5,6 miljoonaa euroa ja kunnan tuloveron tuotto noin 28 miljoonaa euroa. Kiinteistöveron tuotto 5,7 miljoonaa euroa.

Kunnan järjestämien palvelujen määrä ja taso ovat kiinteästi sidoksissa työllisyyden ja verotulojen kehitykseen.

Työpaikkojen ja työllisten määrä on viime vuosina heilunut voimakkaasti taloudellisten suhdanteiden takia. Työpaikkojen määrä on jonain vuonna kasvanut ja seuraavana vuonna kaupungin isoin työnantaja on joutunut irtisanomaan tai lomauttamaan henkilökuntaansa. Vaikka muut yritykset ovat työllistäneet vakaasti, ja monet niistä ovat koko ajan rekrytoineet uusia työntekijöitä, avoimen sektorin työpaikkojen määrä on laskenut ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus on laskenut. Tämä näkyy asukasmäärässä, ostovoimassa ja verotuloissa.

3.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa 2023

Sote- ja pela-palvelut ja puolet henkilökunnasta siirtyi Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, Varhalle. Kaupungin talous supistui yli 60 %. Sote-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle työllisti edelleen organisaatiota. Erityisesti sopimusten ja omaisuuden siirron käytännön järjestelyt jatkuivat, samoin henkilöstön siirtoon liittyvät toimet.

Varha käyttää edelleen kaupungin tietoliikenneverkkoja. Vuokrasopimukset Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa allekirjoitettiin joulukuussa 2022. Varhan ja tilapalvelujen yhteistyö sujui hyvin.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluille siirtyi sote-uudistuksen myötä merkittävä määrä uusia tehtäviä kuten päihdetyö ja maahanmuuton koordinaatio. Palvelukeskus kehitti erilaisia kuulemismenetelmiä, joissa hyödynnettiin esimerkiksi asukas- ja kyläfoorumeita, kyselyitä, työpajoja sekä aktiivisen palautteen keräämisen menetelmiä. Uudessakaupungissa toteutettiin ensimmäisen kerran OSBU-Osalistuva budjetointi -kokeilu.

Opiskeluhuollon ja moniammatillisen sote-yhteistyön palvelut siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Varha vähensi resurssipulan takia koulukuraattoriresurssia eikä myöskään koulupsykologipalveluita pystytty järjestämään. Toisen asteen koulutus on siirtynyt vaiheittain oppivelvollisuuslain alaiseksi ja vuoden 2023 lopussa lähes kaikki nuorisoasteen opiskelijat olivat maksuttoman toisen asteen piirissä.

Suomeen saapui vuonna 2022 kymmeniä tuhansia pakolaisia Ukrainasta. Ensimmäiset tilapäisen suojelun tarpeessa olevat perheet saapuivat Uuteenkaupunkiin maaliskuussa 2022. Vuoden 2023 lopussa Uudessakaupungissa asui noin 120 kotikuntamerkinän saanutta uutta ukrainalaista uusikaupunkilaista.

Monitoimitalo Winterin rakentaminen jatkui vuonna 2023.

Kiinteistö Oy Sorvakko ja Kiinteistö Oy Käätyjärvi fuusioitiin 1.1.2023 alkaen kaupungin isoimpaan vuokrataloyhtiöön Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloihin. Myös muiden vuokra-asuntojen hallinnointi keskitettiin Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloille. Kiinteistö Oy Kulhankarin fuusiointi Vuokrataloihin siirtyi vuodelle 2024.

Kaupungin hallintosäntö päivitettiin. Muutokset tulivat pääosin voimaan 1.8.2023.

Kaupunginhallitus käynnisti talouden sopeuttamisohjelman laadinnan.

Kaupungin talous vahvistui vuonna 2023. Tilikauden ylijäämä oli 5,1 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2022 oli vain 0,2 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystaloudet ja pelastuspalvelut siirtyivät hyvinvointialueelle, eikä käyttötalouden menoja ja tuloja voi sen takia verrata edelliseen vuoteen.

Kaupungin verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) oli 46,6 miljoonaa euroa (106,1 milj. euroa vuonna 2023). Verotulot olivat yhteensä 39,3 miljoonaa ja valtionosuudet 7,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitosten vuosikate oli 11,8 miljoonaa euroa positiivinen. Se nousi 3,6 miljoonalla eurolla vuodesta 2022. Tilikausi oli 5,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

3.4. Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset asiat

Ympäristöasiat

Jätevesi

Uudenkaupungin kaupunki on esittänyt linjaukset Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen valtuustokauden 2021–2025 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden kanssa oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännösteltyä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevetensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevetä.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamoa laajennettiin ja sen puhdistusprosessia tehostettiin vuonna 2019.

Liikelaitoksen toimintavarmuutta on parannettu erilaisten suunnitelmien ja viranomaisyhteistyön kautta. Varautumis- ja pelastussuunnitelmia on päivitetty ja kemikaaliturvallisuutta on parannettu yhdessä TUKES:n kanssa. Myös kyberturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Vaasan hallinto-oikeus antoi 6.10.2023 päätöksen uudesta ympäristöluvasta. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsittelyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Lisäksi ympäristöluvassa edellytetään puhdistamon piha-alueiden asfaltointeja ja uuden sakeuttamon kattamista

Energiatehokkuus ja ilmastotoimet

Uusikaupunki on liittynyt kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS) 20.11.2008 (sopimuskausi 2008-2016) ja toiseen sopimuskauteen 9.11.2018 (2017-2025). Varsinais-Suomesta siinä ovat tällä hetkellä mukana Turku, Salo, Laitila, Aura ja Nousiainen. Vapaaehtoiset sopimukset, kuten kuntien energiatehokkuussopimus, ovat osa Suomen energia- ja ilmastostrategiaa ja ensisijainen keino täyttää EU:n velvoitteet energian tehokkaammasta käytöstä.

Uudenkaupungin kaupunki on ollut jo vuodesta 2009 mukana Hinku-kuntien verkostoa. Päätöksellään kaupunki on sitoutunut tavoitteeseen vähentää 80 prosenttia kasvihuonekaasupäästöistään vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Hinku-kunnat pyrkivät vähentämään ilmastopäästöjään muun muassa lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Kunnat kannustavat myös paikallisia yrityksiä ja asukkaita ilmastotekoihin.

Uudenkaupungin ja Laitilan ilmasto- ja kiertotaloustyötä kehitetään yhteistyössä Ekotekoagentti-hankkeen avulla. Huhtikuun loppuun 2024 kestävä hankkeen aikana on tehty erilaisia kiertotalou-

den kokeiluja ja kehitetään kaupunkien toimintatapoja ja käytänteitä liittyen ilmastotoimiin. Hankkeen tavoitteena on ollut löytää päästöihin vaikuttavia ratkaisuja, erityisesti vähähiilisen liikkumisen, logistiikan, kiertotalouden edistämisen ja materiaalitehokkuuden saralla.

Yhtenä esimerkkinä energiatehokkuuden parantamisesta ovat Monitoimijatalo Wintterin kehittyneet energiaratkaisut, jotka tekevät Uudenkaupungin tulevasta monitoimijatalosta energiatehokkaan kokonaisuuden. Ratkaisuisia hyödynnetään maalämpöä, aurinkoenergiaa ja kaukolämpöä. Rakennus otetaan käyttöön 2025.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot myös siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan tarvittavassa laajuudessa.

Kuntalain 84 pykälässä määritellyt luottamushenkilöt ovat tehneet sidonnaisuusilmoituksen kuntalain edellyttämällä tavalla. Ilmoitusten perusteella koottu sidonnaisuusrekisteri on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää.

Uudenkaupungin kaupunki otti 17.3.2023 käyttöön luottamuksellisen väärinkäytösten ilmoituskanavan. Se perustuu ns. ilmoittajansuojelulakiin. Kanavan kautta henkilöstö voi tehdä ilmoituksen kaupungin toimintaa koskevasta väärinkäytösepäilystä joko anonyyminä tai jättämällä yhteystiedot. Tieto ilmoituksen kohteesta ja ilmoittajasta ovat aina salassa pidettäviä.

3.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Uudenkaupungin kaupungin asukasmäärä on kääntynyt laskuun, ja muuttoliike on negatiivinen. Pitkään jatkuessaan väestön väheneminen ja ikääntyminen johtavat näivettymiseen. Asukasmäärään voidaan vaikuttaa vain vakaalla työpaikkatarjonnalla ja maahanmuuton lisääntymisellä. Uudenkaupungin kasvun edellytyksenä on, että Valmet Automotiven työpaikkamäärän heilahtelut ovat tilapäisiä häiriöitä ja tehtaan toiminta monipuolistuu sekä muiden yritysten työpaikkojen lisääntyminen. Ainoastaan kasvulla voidaan luoda edellytykset kattaville ja laadukkaille yksityisille ja julkisille palveluille sekä edistää uusien työpaikkojen syntymistä alueelle. Pelkkä kasvu ei kuitenkaan riitä houkuttelemaan asukkaita, vaan tarvitaan myös ”oikeenlaista kemialla”, uskoa tulevaan ja uusikaupunkilaista asukasnäkökulmaa sekä yhteisöllisyyttä. Uudenkaupungin päivitetty strategia hyväksyttiin kesäkuussa 2022. Sen päämääränä on vastuullinen kasvu, hyvä elämä ja toimiva yhteistyö.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi ja taloudellinen liikkumavara kapeni hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen. Talousuudistustensa tueksi kaupunki teetti keväällä 2023 talous- ja toiminta-analyysin. Talouden ja toiminnan sopeuttaminen jatkuu vuosina 2024–2026. Sote-kiinteistöt jäivät kaupungin omistukseen ja vastuulle. Hyvinvointialue vuokraa kaupungilta soten käytössä olevat toimitilat kolmeksi vuodeksi (2023-2025 + 1 vuoden optio). Kaupungin on yhtiötettävä toi-

mitilansa, mikäli se haluaa siirtymäkauden jälkeen edelleen vuokrata tiloja hyvinvointialueelle. Kaupunki selvitti vuonna 2023 kiinteistöjen omistus- ja hallintajärjestelyvaihtoehdot, ja päätökset ja järjestelyt niiden osalta tehdään 2024–2025.

Uudenkaupungin monitoimijatilat, Wintterin, rakentaminen alkoi 2022, ja se valmistuu ja otetaan käyttöön vuonna alkuvuonna 2025. Wintteri toteutetaan elinkaarimallilla. Monitoimitila rahoitetaan taselainalla ja koulukeskus kiinteistöleasingillä. Korkojen nousuun on varauduttu koronvaihtosopimuksilla. Korkosuojausratkaisuja tarkastellaan säännöllisesti. Kaupungin lanakanta ja vastuut kasvavat. Käyttökustannukset ja kulut nousevat, ja vuosikate heikkenee.

Uudenkaupungin kaupungin talous oli vahva vuonna 2023. Vuosi 2024 tulee talousarvion mukaan olemaan vielä niukasti ylijäämäinen, koska marraskuussa 2023 ilmoitetut lopullisten sote-menojen aiheuttamat valtionosuuden lisäleikkaukset vuodelle 2024 kompensoidaan kunnille. Lisäksi kaupungin yhteisöveron jako-osuus kasvoi kolmanneksella.

Vuosi 2025 tulee olemaan alijäämäinen. Valtio ei ole tehnyt päätöksiä valtionosuuden lisäleikkausten kompensointijatkamisesta. Wintterin rakentamisesta aiheutuvat määräaikaiset kustannukset poistuvat 2025, kun uusi monitoimijatalo valmistuu, mutta vastaavasti pääomakustannukset ja leasingvuokrat kasvattavat menoja vuodesta 2025 alkaen. Pohitullin ja uimahallin purkamisesta aiheutuu 1,2 miljoonan euron kertapoisto vuonna 2025. Lisäksi terveyskeskuksen purkukustannukset ja siitä tehtävä kertapoisto rasittavat taloutta. Suuri osa kaupungin yksiköistä toimii rakennusten peruskorjauksen ja uudisrakentamisen takia väistötiloissa vuosina 2021–2026 väistötiloissa.

Henkilöstön rekrytointivaikeudet kasvavat. Henkilöstön rekrytointiongelmia on jo nyt lähes kaikilla sektoreilla, ja hakijoiden määrä on laskenut.

Valmet Automotive Oy jatkoi vuonna 2023 strategista muutostaan. Yhtiön toiminta on viime vuosina laajentunut autojen valmistuksesta akkujärjestelmiin ja sähköisiin liikenteen ratkaisuihin. Tällä pyritään mm. kompensoimaan suhdanneherkän autonvalmistuksen heilahteluja.

Kaupungin vuokra-asuntotilanne on kohtuullinen, ja vuokra-asuntoja on ollut tarjolla melko hyvin. Vaikka kaupungin vuokra-asuntojen kysyntä on vähentynyt, pienten asuntojen kysyntä ylittää edelleen tarjonnan. Suurin osa asunnonhakijoista on jo Uudessakaupungissa asuvia asunnonvaihtajia. Omistusasuntojen kauppa on erittäin vähäistä. Nopeasti noussut korkotasoa ja heikentynyt työllisyys ovat panneet uudisrakentamisen jäihin.

Ukrainalaiset voivat maaliskuusta 2023 alkaen hakea kotikuntaa Suomesta. Kotikuntastatuksen sai 120 ukrainalaista. Kotikunnan saamisen jälkeen Ukrainasta paenneet siirtyvät vastaanottopalveluista kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden piiriin sekä oppivelvollisuuden piiriin, mikä vaikuttaa laajasti myös Suomen kuntiin. Heistä toivotaan uusia pysyviä asukkaita kuntiin.

Maahanmuuttajataustaisten asukkaiden määrä ja palvelujen tarve on muutamassa vuodessa moninkertaistunut, ja kasvu jatkunee lähivuosina. Erityisesti lasten ja nuorten sekä naisten kotouttamiseen ja integroitumiseen Uuteenkaupunkiin tulee panostaa.

Työpaikka ei enää sido ihmisiä paikkakunnalle, koska ihmiset ovat nykyään valmiita pendelöimään pitempiä matkoja kuin aikaisemmin. Toisaalta lomautukset tai irtisanomiset saavat ihmiset muuttamaan aikaisempaa herkemmin uudelle paikkakunnalle.

Positiivinen muuttoliike ja asukasmäärän kasvu eivät vain kasvata verotuloja, vaan ne lisäävät kunnallisten palvelujen kysyntää ja kunnan menoja. Kuntaan muuttavan ikä ja asumisaika vaikuttavat

siihen, onko muuttaja kunnan talouden kannalta ”ylijäämäinen”. Laskelmat eivät ota huomioon muuttoliikkeen dynaamisia vaikutuksia esimerkiksi yleiseen taloudelliseen kasvuun.

Kaupungin talouden on oltava tasapainossa, ja se on sopeutettava niukkeneviin resursseihin. Omien toimintojensa kustannuksiin kaupunki voi jonkin verran vaikuttaa päätöksillään, mutta ostopalvelujen kustannuksiin vaikutusmahdollisuudet ovat pienemmät. Kaupungin riippuvuus ostopalveluista on pienentynyt sote-palvelujen siirryttyä hyvinvointialueelle

Verotulojen arviointi on vaikeaa viennin ja maailmantalouden sekä työllisyyden kehityksen nopeiden heilahtelujen takia. Uudenkaupungin työllisyystilanne ei ole vielä huolestuttava, mutta se on heikentynyt viime vuosista. Ilman työikäisten negatiivista muuttoliikettä työttömyysaste olisi nykyistä korkeampi. Työpaikkojen määrä on kahden viimeisen vuoden aikana laskenut. Positiiviset ja negatiiviset muutokset ovat Uudessakaupungissa nopeita.

Valtionosuuksien uusi pysyvä selvisi syksyllä 2023, ja valtionosuudet tulevat edelleen laskemaan 2025–2026. Suuri osa kunnista, Uusikaupunki mukaan lukien, on sen takia joutumassa lähivuosina erittäin vaikeaan taloustilanteeseen. Hallitus on luvannut kompensoida menetyksiä kunnille, mutta hallituksen uudet säästötoimenpiteet voivat estää tämän ja jopa aiheuttaa lisäleikkauksia verotuloihin ja valtionosuuksiin. Vaikka kaupungin asukasmäärä kasvaisi ja työpaikkojen määrä pysyisi nykytasolla, kaupungin talous tulee olemaan suurten investointien, tulojen supistumisen ja kasvavien velvoitteiden takia lähivuosina erittäin tiukka.

3.6. Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Rakennemuutokset - lainsäädäntö

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveystalouden uudistus tuli voimaan 1.1.2023. Uudistus vähensi kuntien tehtäviä ja rahoitusta (verotulot ja valtionosuudet).

Sote-uudistuksen myötä kunnilta poistui ikääntymiseen liittyvien menojen kasvupaine, mutta tulo- ja menokehityksen välille jäi edelleen epäsuhtaa.

Kaupungin peruspalvelujen painopiste on kasvun ja oppimisen palveluissa. Ilman muuttoliikettä opetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelujen tarve laskee 2022–2040 kymmeniä prosentteja, koska nuoremmat ikäluokat pienenevät. 0–6-vuotiaiden määrä laskisi vuoteen 2040 mennessä 179:lla, yli 20 %:lla ja 7–15-vuotiaiden kolmanneksella, 437:lla. Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaisi kolmanneksella. Kasvu on vuoteen 2030 saakka erittäin nopeaa, mutta siitä eteenpäin kasvu on maltillista. Nykyisellä asukasrakenteella päivähoito- ja perusopetuspalvelujen sekä lukiopalvelujen tarve vähenee. Jos maahanmuutto jatkuu nykyisellä tasolla, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tarve ei tule vähenemään ennustetusti, vaan tarve kääntyy 2020-luvun lopulla nousuun.

Kaupungin suurin strateginen riski on uusien hyvinvointialueiden aiheuttama muutos kaupungin organisaatioon, talouteen ja tehtäviin. Noin 2/3 kaupungin käyttötalousmenoista ja 45 % henkilöstöstä siirtyi hyvinvointialueelle. Kaupungin verotulot pienenevät lähes 50 %, valtionosuudet 80 % ja lainat ja sote-kiinteistöt jäivät kaupungin vastuulle.

TE-palvelut siirtyvät 2025 suurelta osin kuntien vastuulle. Tällä hetkellä näyttää siltä, että kunnille ei siirry valtiolta TE-palveluihin käytettyjä ja velvoitteiden hoidon edellyttämiä resursseja, vaan ne joutuvat rahoittamaan palveluja.

Keskeinen kysymys on, miten kaupunki pystyy jatkossa rahoittamaan kaupungin palvelut ja tekemään tarvittavat investoinnit sekä miten kaupungin tehtävien ja siirtyvien palvelujen integraatio ja paikallinen näkökulma voidaan jatkossa turvata. Hallitus on aloittanut erittäin tarpeellisen valtion-osuus uudistuksen valmistelun, jonka vaikutuksia kuntiin ei vielä voi arvioida.

Elinkeinoelämä ja maailmantalous – epävarmuus jatkuu - koronasta Ukrainan sotaan ja korkojen nousuun

Yritysten kasvu ja alueen elinkeinorakenteen monipuolisuus vaikuttavat paitsi alueen työpaikkojen määrään ja työllisyyteen myös muuttoliikkeeseen, investointeihin, asunto- ja muuhun rakentamiseen sekä väestön hyvinvointiin.

Ukrainan sota heikensi vuonna 2022 covid-19-pandemiasta toipuvan maailmantalouden kasvuodotuksia. Inflaatio kiihtyi 8–10 prosenttiin, ja vielä 2023 inflaatio oli useassa maassa 6–7 prosenttia. Keskuspankit nostivat vuosina 2022–2023 korkoja hintojen nousun hillitsemiseksi. Vuosi 2024 on Euroopassa vielä vaikea. Saksan talous yskii, korot eivät ole laskeneet alkuvuodesta ja inflaatio on yli tavoitetason. Yhdysvalloissa talous on vahvemmalla kasvu-uralla, ja Kiinan vienti on hyvässä kasvussa. Suomen taloudelle 2024 on heikko. Uudenkaupungin yritykset ovat vahvasti riippuvaisia Euroopan kasvusta.

Uusikaupunki on poikkeuksellisen riippuvainen maailmantalouden muutoksista, koska sen suurimmat yritykset ovat vientiyrityksiä. Jos maailman talouskasvu ja maailman kaupan kasvu on hidasta, elinkeinoelämän toimintaedellytykset heikkenevä. Tällöin muun muassa työllisten määrä laskee, verotulot eivät kasva ja työllisyyden tukemisesta sekä työttömyyden seurannaisvaikutuksista aiheutuvat kustannukset nousevat.

Johtaminen

Toimintaympäristön muutokset ja sote-palvelujen siirtäminen kunnilta hyvinvointialueille sekä tiukan talouden tuomat haasteet korostavat strategisen johtamisen ja yhteistyön sekä hyvän johtamisen merkitystä kaupunkiorganisaation päätöksenteossa, riskienhallinnassa ja tuloksellisuuden varmentamisessa.

Johtamisen yhtenä entistä tärkeämpänä osa-alueena on pitkäjänteinen omistajapolitiikka sekä omistajaohjaus. Vuoden 2024 talousarvion mukaan konserni- ja elinvoimajaosto valmistelee kaupungin omistajapoliittiset linjaukset. Konserniyhteisöille (sis. tässä yhtiöt, kuntayhtymät tms. kaupungin puolesta palveluja tuottavat organisaatiot) on asetettava selkeät strategiaan perustuvat tavoitteet: Miksi kaupunki on niissä omistajana ja mikä on niiden rooli strategian toteuttamisessa ja palvelutuotannossa?

Uudenkaupungin kaupunki osallistuu vuosina 2023–2024 USO Uuden sukupolven organisaatiot – verkostoprojektiin. USO on kuntien, Kuntaliitto-konsernin ja sidosryhmien yhteistä kehittämistoimintaa, joka toteutetaan verkostomaisesti. USO 2023–2024 -kauden kärkiteemana on uudistuvien kuntien johtaminen, jossa keskiössä on kuntien johtamisen tukeminen ja tuki kunnille erilaisten muutosten – kuten hyvinvointialueuudistuksen ja TE 2024 palvelu-uudistuksen - keskellä. USO-verkoston tämän kauden teemat ovat: 1. Uudistuvat kuntaorganisaatiot ja poikkihallinnollinen johtaminen

2. Yhdyspintojen johtaminen ja yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa 3. Strateginen ja kestävä johtaminen

Palvelujen järjestäminen

Palvelujen järjestämis- ja tuottamistavat ja palvelurakenteet vaikuttavat talouteen, kaupunkilaisten saamiin palveluihin ja kaupunkilaisten elämään. Kohtuullisen palvelutason ylläpitäminen 2020-luvulla tiukkenevan kuntatalouden aikana edellyttää rakenteellisia muutoksia, uusia palvelumalleja, toimintakulttuurin uudistamista sekä kehittyvää yhteistyötä. Kaupungin on jatkettava uuden soten jälkeisen Uudenkaupungin rakentamista. TE24-palvelu-uudistuksen vaikutusta palveluihin ja talouteen ei vielä tiedetä.

Toimitilat

Kaupungin käytössä olevat toimitilat ovat palvelutarpeeseen nähden liian isot, eikä kaupungin kiinteistömässä ole pienentynyt tavoitteiden mukaisesti. Iso kiinteistömässä kasvattaa käyttötalousmenoja ja investoinnit niihin kasvattavat kaupungin lainakantaa. Kaupungin korjausvelka on A-talo mukaan lukien yli 40 miljoonaa euroa. Wintteri pienentää korjausvelkaa noin 12,6 miljoonalla eurolla, mutta se kasvattaa toisaalta kaupungin pääomamenoja.

Hyvinvointialue vuokraa soten käytössä olleet toimitilat kaupungilta kolmeksi vuodeksi (+1 vuoden optio), 2023–2025. Tämän jälkeen kaupunki ei voi enää suoraan vuokrata tiloja hyvinvointialueelle, vaan vuokrattavat tilat on yhtiötettävä.

Hyvinvointialue haluaa sekä neuvotella kuntien kanssa käytössään olevien tilojen vuokratasosta että supistaa käytössään olevia tiloja kolmanneksella. Hyvinvointialue päättää vuonna 2024 palveluverkostaan, ja vapautuvat tilat ovat tiedossa sen jälkeen. Mahdollisesti vapautuville tiloille ei löydy helposti korvaavaa käyttöä tai ostajaa, vaan niiden kustannukset jäävät kaupungille ja rasittavat taloutta.

TE-palvelut on tarkoitus keskittää 2025 virastotalolle Mörneen. Se parantaa Mörnen käyttöastetta.

Tulorahoituksen riittävyys ja menojen hallinta

Valtion toimenpiteet ja uudistukset:

Sosiaali- ja terveystalouden uudistus vähensi kuntien tuloja ja menoja ja leikkasi noin puolet kuntien verotuloista ja 2/3 valtionosuuksista. Kuntien lopulliset valtionosuudet vahvistuvat vasta 2024–2025. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, kompensoiko valtio vuoden 2022 lopullisten sote-kustannusten ja verotulojen kehityksen aiheuttamat vähennykset kunnille.

TE-palvelut siirtyvät 2025 kuntiin. Muutoksesta aiheutuvat menot, on luvattu kompensoida kunnille, mutta kompensatio ei nykyisen arvion mukaan kata siirtyvien palvelujen kustannuksia.

Sote-uudistuksella ja kuntien tehtäväkentän muutoksella on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia kaupungille ja sen talouden liikkumavara kapenee.

Muuttoliikkeen ja palvelujen tarpeen kasvun vaikutukset sekä isot peruspalveluinvestoinnit:

Kaupungin muuttoliike oli negatiivinen vuonna 2023 (nettomuutto -62). Kaupungin verotulot eivät tällöin kasva ennakoitusti työikäisen väestön ja työllisten määrän laskiessa, mutta toisaalta myöskään palvelutarve ei kasva suunnitellusti. Pitkällä tähtäyksellä supistuva asukasmäärä on kaupungin talouden kannalta ja erityisesti elinkeinoelämän ja yksityisten palvelujen kannalta negatiivinen.

Investoinnit

Kaupungilla on käynnissä voimakas investointivaihe. Kaupunki purkaa vuosina 2021-2025 vuosikymmenten aikana patoutunutta korjaustarvetta. Isoin yksittäinen investointi on yli 60 miljoonan euron sivistys- ja hyvinvointikeskus, Wintteri, jonka rakentaminen alkoi tammikuussa 2022 ja joka otetaan käyttöön vuonna 2025.

Rahoitus

Sivistys- ja hyvinvointikeskus, Wintteri, sekä isot peruskorjaukset nostavat kaupungin lainamäärää ja rahoitusriskiä (rahan saatavuus ja rahan hinta) ja leasingvastuita. Riskin merkitys korostuu, koska kaupunki ja koko kaupunkikonserni velkaantuvat seuraavan 5 vuoden aikana. Kaupungin lainamäärää ja leasingvastuut jopa 2,5-kertaistuvat ja pääomakustannukset nousevat. Korot ja korkokustannukset olivat vuosia poikkeuksellisen alhaalla, mutta korot ovat nousseet keväästä 2022 alkaen. Korkojen laskun odotetaan alkavan syksyllä 2024, mutta nollakorkojen ei uskota enää palaavan. Rahoitusriskin merkitys kaupungin kokonaistaloudessa korostuu, kun korot ovat nousseet. Riskiä on pienennetty koronvaihtosopimuksilla ja kiinteäkorkoisilla luotoilla.

Kaupungin lainasalkun suojausaste on korkea vuosina 2025–2032 (noin 70-90 %). Kiinteäkorkoinen 28 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina erääntyy 2/2027, mutta tätä kompensoi se, että kaupungin korkosuojausten määrä nousee 60 miljoonaan euroon 2/2025. JVK:n korko on 0,466 %. Kiinteäkorkoisen lainan ja voimassa olevien korkosuojausten määrä on vuosina 2025–2/2027 yhteensä 88 miljoonaa, mutta sen jälkeen suojaustaso laskee 60 miljoonaan euroon.

Voimassa oleva koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Sopimuksen mukaan kaupunki vastaanottaa 6 kk:n euriboria vastaavan koron. Mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko (6 kk) on enintään 5 % p.a korkojakson korko on 0,47 %. Tarkemmat tiedot ovat tilinpäätöksen liitteessä 41. Korkosuojaus nousee 2/2025 yhteensä 60 miljoonaan euroon, ja se kattaa tällöin noin 95 % Monitoimijatalo Wintterin rakentamiskustannuksista (taselaina ja leasingvastuut). Korkoriskien hallinnalla pyritään pienentämään kaupungin korkomenojen vaihtelua ja parantamaan niiden ennustettavuutta. Korkojen kehitystä seurataan aktiivisesti ja koronvaihtosopimuksia muokataan, mikäli markkinakorkojen ennusteet ja kehitys edellyttävät toimenpiteitä. Viimeksi koronvaihtosopimuksia on muokattu vuonna 2023.

Sote-palvelujen siirtyminen hyvinvointialueelle pienensi kuntien tuloja ja menoja. Vielä ei tiedetä, vaikuttaako se pidemmällä ajanjaksolla kuntien lainansaantiin tai lainaehtoihin.

ICT-riskit

Entistä suurempi osa kaupungin toiminnoista ja palveluista perustuu joko kokonaan tai merkittävilta osin ICT-infrastruktuuriin ja tietojärjestelmien toimintavarmuuteen ja tietoturvaan. Kyberhyökkäysten uhka on kasvanut, ja kyberaikakauden verkostoituminen ja verkkopalvelujen käytön laajentuminen tekee palveluista entistä haavoittuvampia. Kaupunki panostaa koko ajan entistä enemmän kyberturvallisuuteen.

Henkilöstö

Kaupungin henkilöstön keski-ikä on korkea, 48,4 vuotta, ja yli 50 työntekijää siirtyy lähivuosina vanhuuseläkkeelle. Henkilöstön kokonaisvaltainen jaksaminen työkykyisenä eläkeikään asti on pysyvä haaste. Kaupungin avainhenkilöriski on iso, koska pienessä organisaatiossa osaaminen on monella alalla vain yhden tai muutaman henkilön varassa. Rekrytointivaikeudet ovat lisääntyneet kai-

killalla aloilla, ja hakijoiden määrä on laskenut. Tehtävien vaatimustaso nousee, ja henkilöstön osaamisvaatimukset kasvavat koko ajan. Tehtävät edellyttävät soveltuvaa koulutusta ja oppimiskykyä. Henkilöstön saatavuuteen vaikuttaa myös kaupungin maine ja vetovoimaisuus työnantajana. Strategiaassa yhdeksi tavoitteeksi on asetettu, että kaupunki on tulevaisuudessa houkutteleva työpaikka.

Ympäristötekijät

Vesihuollon näkökulmasta merkittävimpiä riskejä ovat talousveden saastumisriskit ja siitä pahimmillaan aiheutuva epidemia sekä talousveden hankinnan, valmistuksen ja jakelun toimintavarmuuteen liittyvät riskit.

Uusikaupunki sekä osa lähialueen kunnista on pääsääntöisesti yhden raakavesilähteen varassa. Valtakunnallisesti Uudenkaupungin vedenhankinnan varmuusluokka on I.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon puhdistustulokset olivat hyvät vuonna 2023.

Uudenkaupungin kaupunki myi vuonna 2012 Munaistenmetsän kaatopaikan Lassila & Tikanoja Oy:lle. Kaupan yhteydessä kaupungille jäi vastuu vanhasta kaatopaikasta, mutta uuden myydyn alueen osalta vastuut siirtyivät ostajalle (piilevät ennen kauppaa syntyneet velvoitteet ovat edelleen kaupungilla). Kaatopaikka-alueet ovat ympäristöriskialueita.

4. VÄESTÖ, TYÖPAIKAT JA TYÖLLISYYS

UUDENKAUPUNGIN VÄKILUVUN KEHITTYMINEN

Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Nettomuutto	Väkiluku 31.12.	Muutos	Kum. muutos
2012	139	162	-167	15 499	-190	0
2013	142	150	-29	15 463	-36	-36
2014	140	189	152	15 567	104	68
2015	142	168	-45	15 510	-57	11
2016	123	169	110	15 404	-106	-95
2017	108	164	374	15 752	348	253
2018	95	160	26	15 700	-52	201
2019	95	187	-93	15 522	-178	23
2020	113	198	-62	15 378	-144	-121
2021	110	189	166	15 463	85	-36
2022	100	210	-240	15 092	-371	-407
*2023	100	187	-62	14 939	-153	-560

*) ennakkotieto, jota on käytetty tilinpäätöslaskelmissa

Lähde: Tilastokeskus

Uudenkaupungin asukasluku on viimeisen kymmenen vuoden aikana noussut autotehtaan rekrytointien ansiosta kolmena vuotena: 2014, 2017 ja 2021. Muina vuosina asukasluku on ollut laskussa. Vuonna 2023 syntyneiden määrä oli noin puolet kuolleiden määrästä (100/187). Syntyneiden määrä on jo vuosia alittanut kuolleiden määrän. Vuonna 2023 asukasluku pieneni ennakkotiedon mukaan yhteensä 153 hengellä. Ilman noin 120 ukrainalaisen saamaa kotikuntastatusta lasku olisi ollut vielä isompi. Kaupungin väkiluku laski ensimmäisen kerran alle 15 000:n. Asukasluku oli vuoden lopussa 14 939.

Syntyneiden määrä on laskenut koko maassa, mutta Uudenkaupungissa syntyvyys ja väkiluvun kehitys on ollut heikompaa kuin Varsinais-Suomen tai koko maassa.

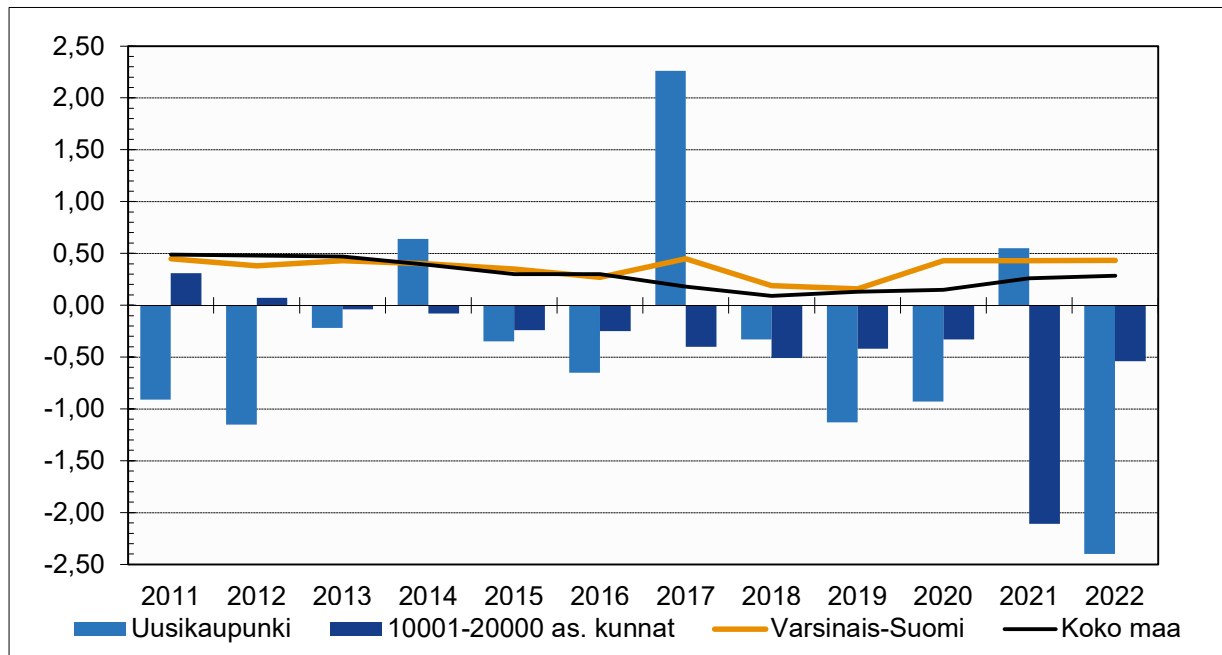
Suuri osa yritysten ja julkisen sektorin työntekijöistä pendelöi kauempaa, ja kaupungin tavoitteena on saada osa heistä muuttamaan kaupunkiin. Etätyön lisääntyminen voi helpottaa muuttopäätöstä.

Syntyneiden määrä on 2010-luvulla laskenut kolmanneksen, ja kaupungin väestörakenteen nopea muutos näkyy siinä, että jopa 25–30 prosenttia lapsista on viime vuosina syntynyt maahanmuuttajataustaisiin perheisiin.

Lasten ja nuorten osuus väestöstä on Uudessakaupungissa laskenut muuta maata nopeammin, ja lasten ja nuorten osuus väestöstä on tällä hetkellä pienempi kuin vastaavan kaltaisissa kunnissa. Vaikka muuttoliike kääntyisi uudelleen positiiviseksi, ikärakenteen ja huoltosuhteen paraneminen vie vähintään 10-20 vuotta.

ASUKASLUVUN MUUTOS, %

Lähde: Tilastokeskus

Uudenkaupungin työpaikkakehitys on ollut aaltoilevaa; erityisesti teollisuuden työpaikkamäärä on voinut nousta parissa vuodessa jopa 2 000:lla mutta työpaikkamäärän lasku on ollut yhtä nopeaa. Palvelualojen työpaikkamäärien isot muutokset ovat johtuneet palvelujen tilastointimuutoksista. Työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan Uudenkaupungin työvoiman määrä oli vuoden 2022 lopussa 7 157 (7 167 vuonna 2021). Viralliset työpaikkatilastot ovat vuodelta 2021. Niiden mukaan kaupungissa oli tuolloin 8 702 työpaikkaa. Kaupungin työpaikkaomavaraisuus on 126,7 prosenttia. Työpaikkojen määrä on tämän jälkeen vähentynyt teollisuudessa yli tuhannella ja työpaikkaomavaraisuus on laskenut.

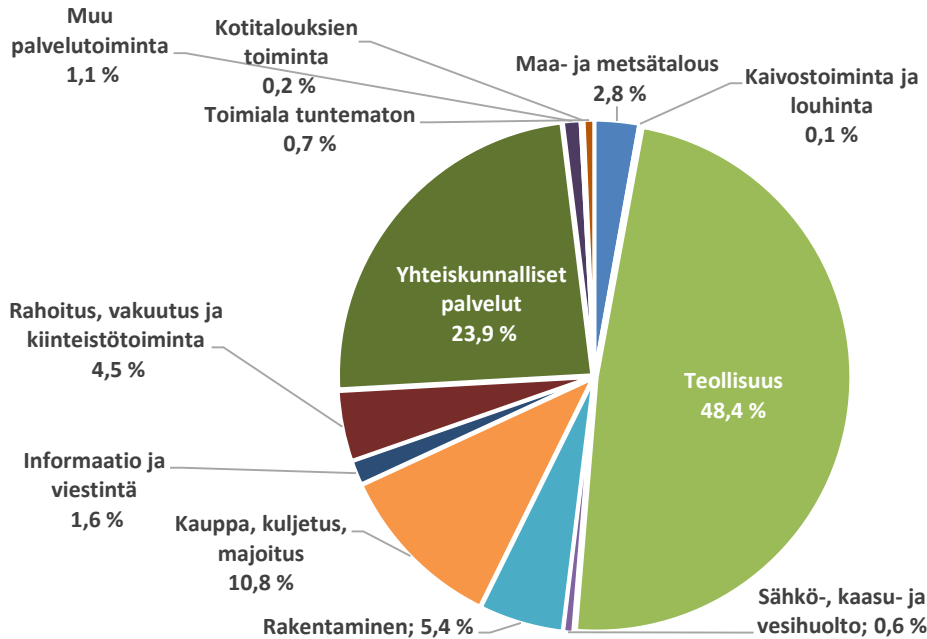

UUDENKAUPUNGIN TYÖPAIKAT TOIMIALOITTAIN

Toimiala	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos 17->21
Maa- ja metsätalous	244	235	229	249	245	1
Kaivostoiminta ja louhinta	9	8	6	8	7	-2
Teollisuus	4 606	4 855	3 270	4 039	4 213	-393
Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	42	43	41	52	55	13
Rakentaminen	497	489	473	451	466	-31
Kauppa, kuljetus, majoitus	1 001	1 030	934	932	941	-60
Informaatio ja viestintä	179	154	151	140	135	-44
Rahoitus, vakuutus ja kiinteistötoiminta	119	117	104	91	388	269
Yhteiskunnalliset palvelut	2 247	2 116	1 982	2 019	2 082	-165
Muu palvelutoiminta	102	98	96	101	96	-6
Kotitalouksien toiminta	24	22	16	18	17	-7
Toimiala tuntematon	53	55	57	65	57	4
Yhteensä	9 123	9 222	7 359	8 165	8 702	-421

Lähde: Tilastokeskus (viimeisin virallinen tilasto vuodelta 2021)

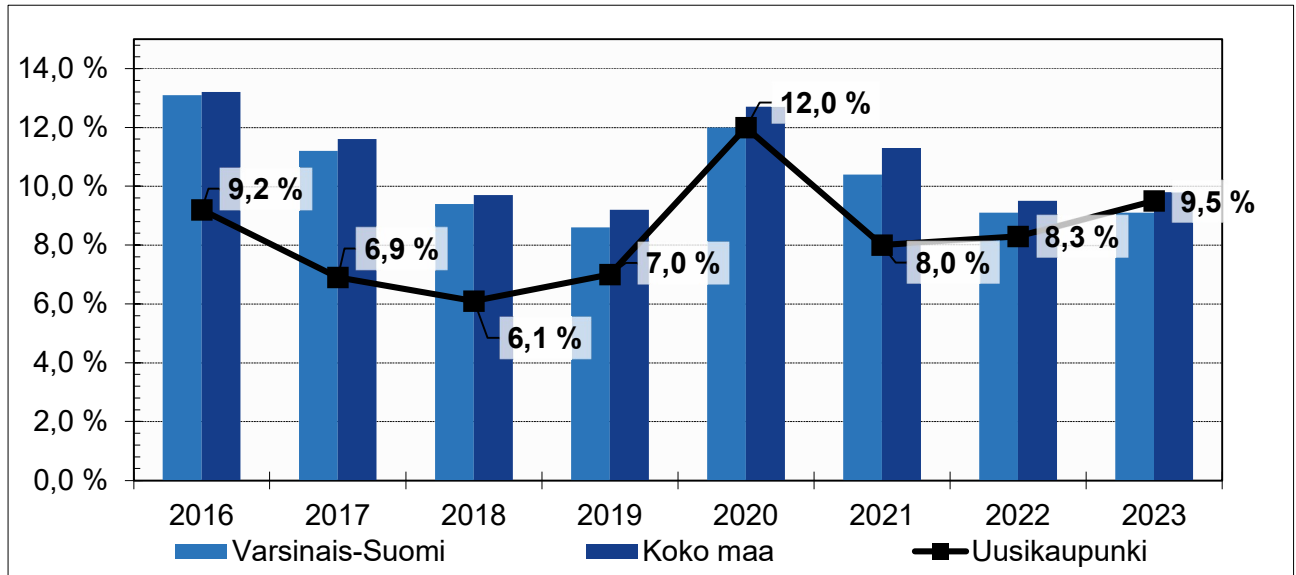
UUDENKAUPUNGIN TYÖPAIKAT TOIMIALOITTAIN 2021

Uudenkaupungin työttömyysaste oli vuonna 2023 keskimäärin 9,5 %, mikä oli 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisellä vuonna (8,3 % vuonna 2022). Kaupungin työllisyystilanne oli vuonna 2023 edelleen parempi kuin koko maan tasolla, mutta Varsinais-Suomen tasoon verrattuna heikompi. Varsinais-Suomen työttömyysaste oli 9,1 % ja koko maan 9,8 %. Varsinais-Suomen työttömyysaste pysyi samalla tasolla ja koko maan nousi 0,3 prosenttiyksiköllä.

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ, % (VUOSIKESKIMÄÄRÄ)

5. HENKILÖSTÖ

5.1. Henkilöstön määrä ja poissaolot

PALVELUSSUHTEIDEN MÄÄRÄ 31.12. PALVELUKESKUKSITTAIN

	2020 yhteensä	2021 yh- teensä	2022 yh- teensä	2023 yhteensä	Muutos % ed. vuoteen
Kaupunki yhteensä	1 130	1 164	1 159	601	-48,1 %
Vakinaiset	903	911	904	467	-48,3 %
Määräaikaiset	227	253	255	134	-47,5 %
- joista työllistetyt	10	17	24	13	-45,8 %
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	56	58	65	70	7,7 %
Vakinaiset	51	52	53	56	5,7 %
Määräaikaiset	5	6	12	14	16,7 %
- joista työllistetyt	0	0	4	4	0,0 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	143	145	143	123	-14,0 %
Vakinaiset	114	111	114	100	-12,3 %
Määräaikaiset	29	34	29	23	-20,7 %
- joista työllistetyt	8	12	14	6	-57,1 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	543	556	527	0	-100,0 %
Vakinaiset	435	439	427	0	-100,0 %
Määräaikaiset	108	117	100	0	-100,0 %
- joista työllistetyt	0	1	2	0	-100,0 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	340	351	373	357	-4,3 %
Vakinaiset	256	263	266	262	-1,5 %
Määräaikaiset	84	88	107	95	-11,2 %
- joista työllistetyt	2	4	4	2	-50,0 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	34	40	36	38	5,6 %
Vakinaiset	33	32	31	36	16,1 %
Määräaikaiset	1	8	5	2	-60,0 %
- joista työllistetyt	0	0	0	1	
Liikelaitokset	14	14	15	13	-13,3 %
Vakinaiset	14	14	13	13	0,0 %
Määräaikaiset	0	0	2	0	-100,0 %
- joista työllistetyt	0	0	0	0	

Uudenkaupungin kaupungin palveluksessa olevan vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2023 oli 467 noin puolet siitä mitä vuoden 2022 lopussa. Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueelle muutti kaupungin henkilöstörakennetta merkittävästi, ja yli puolet kaupungin henkilöstöstä on nyt kasvun ja oppimisen palveluissa.

Vuonna 2023 henkilötyövuosien määrä (sis. työllistetyt) oli yhteensä 570,8 (1 070,3 vuonna 2022) ja ilman työllistettyjä 547,5.

TERVEYSPERUSTEISET POISSAOLOT KALENTERIPÄIVINÄ (KOKO HENKILÖSTÖ)

Palvelukeskus	Terveysperusteiset poissaolot kalenteripäivinä v. 2023 (koko henkilöstö)						
	Alle 4 pv	4 - 10 pv	11 - 60pv	61 - 90 pv	91 - 180 pv	Yli 180 pv	Yhteensä
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	122	118	304	158	97	0	799
Tekniset ja ympäristöpalvelut	406	298	830	171	341	704	2 750
Kasvun ja oppimisen palvelut	1 417	757	890	62	155	0	3 281
Hyvinvointi ja vapaa-aikapalvelut	108	79	125	0	106	0	418
Liikelaitokset	14	24	62	0	0	0	100
Yhteensä	2 067	1 276	2 211	391	699	704	7 348

Vuonna 2023 terveysperusteisia poissaoloja oli yht.7348 kalenteripäivää, 12,2 pv/hlö (19,7 pv/hlö vuonna 2022). Alle neljän päivän poissaoloja oli 2067, 28 % kaikista poissaoloista. Työntekijäkohtaiset terveysperusteiset poissaolot laskivat yli kolmanneksella (38 %) edellisestä vuodesta.

TYÖTAPATURMAPOISSAOLOT (KOKO HENKILÖSTÖ)

Palvelukeskus	Työtapaturmapoissaolot kalenteripäivinä vuonna 2023 (koko henkilöstö)						
	1-7 pv	8-29 pv	30-59 pv	60-89 pv	90-179 pv	Yli 180 pv	Yhteensä
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	1	0	0	0	0	0	1
Tekniset ja ympäristöpalvelut	4	0	0	84	0	0	88
Kasvun ja oppimisen palvelut	2	32	0	0	0	0	34
Hyvinvointi ja vapaa-aikapalvelut	0	11	0	0	0	0	11
Liikelaitokset	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	7	43	0	84	0	0	134

Työtapaturmista johtuvia poissaoloja oli 134 päivää.

5.2. Palkat

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten palkkakulut olivat 23,5 miljoonaa euroa (-45,6 % vuodesta 2022). Henkilöstökulut olivat yhteensä 29,6 miljoonaa euroa.

KAIKKI KAUPUNGIN PALKAT JA PALKKIOT PALVELUKESKUKSITTAIN

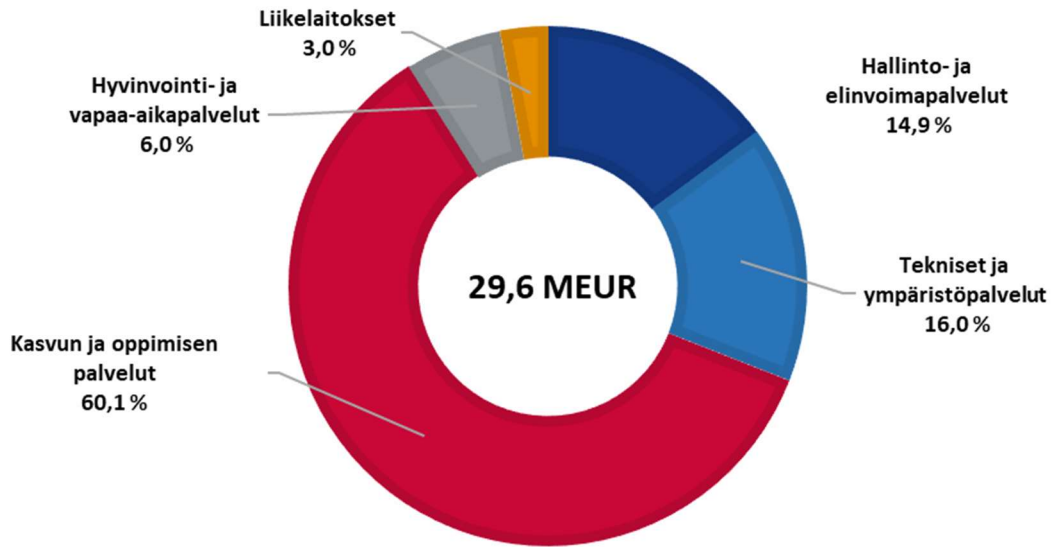
Toimielin 1 000 €	2023	2022	Muutos €	Muutos %
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	3 479	2 604	875	33,6 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	3 782	4 186	-404	-9,7 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	14 149	13 621	528	3,9 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	1 419	1 191	228	19,1 %
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	0	20 986	-20 986	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	22 828	42 588	-19 760	-46,4 %
Liikelaitokset	706	659	48	7,3 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	23 535	43 247	-19 712	-45,6 %

HENKILÖSTÖKULUT PALVELUKESKUKSITTAIN

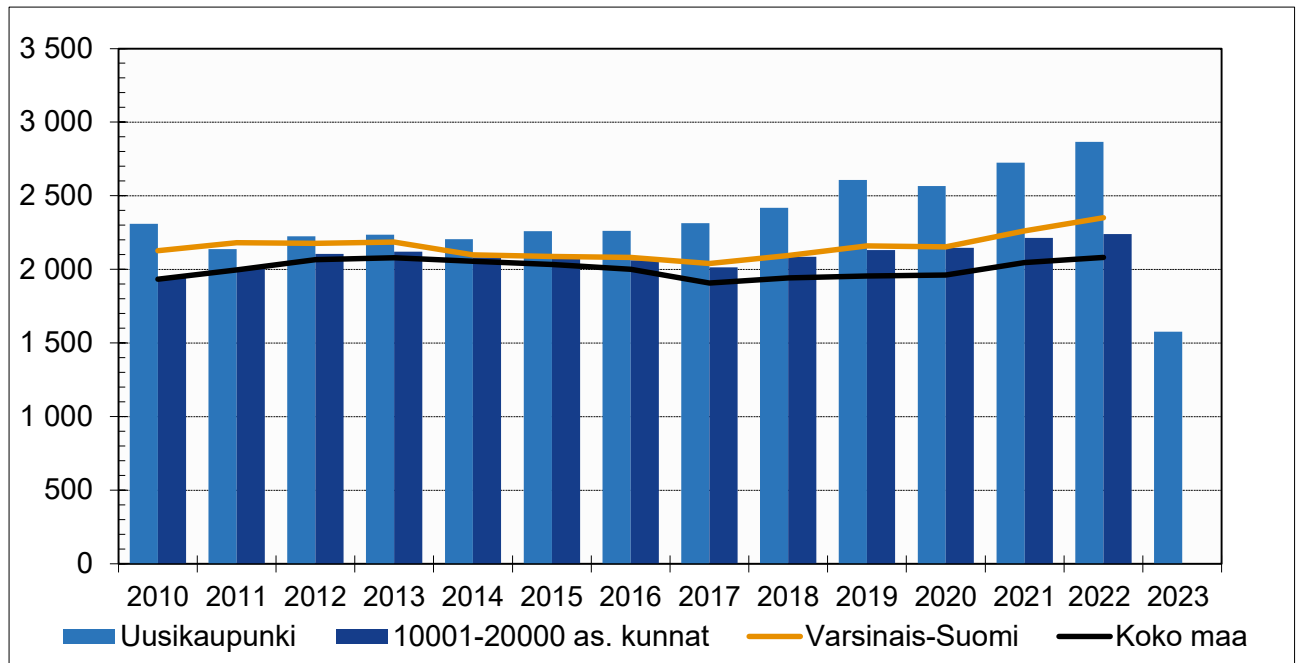
Toimielin 1 000 €	2023	2022	Muutos €	Muutos %
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	4 413	3 722	691	18,6 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	4 742	5 364	-622	-11,6 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	17 777	16 892	885	5,2 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	1 775	1 513	262	17,3 %
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	0	26 610	-26 610	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	28 706	54 100	-25 394	-46,9 %
Liikelaitokset	884	842	43	5,1 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	29 590	54 941	-25 351	-46,1 %

HENKILÖSTÖKULUT 2023

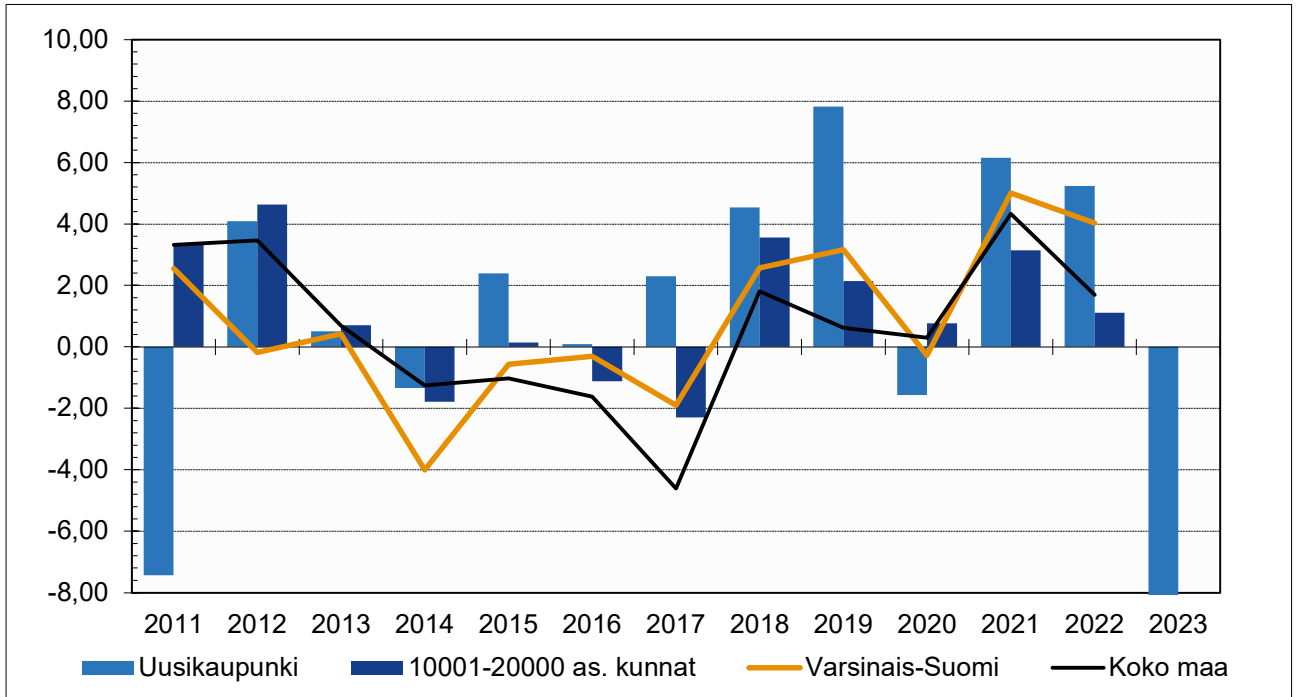
KÄYTTÖTALouden PALKAT, €/AS.

Lähde: Tilastokeskus

PALKKASUMMAN MUUTOS, %

Muutos vuonna 2023: -45,02 %

Lähde: Tilastokeskus

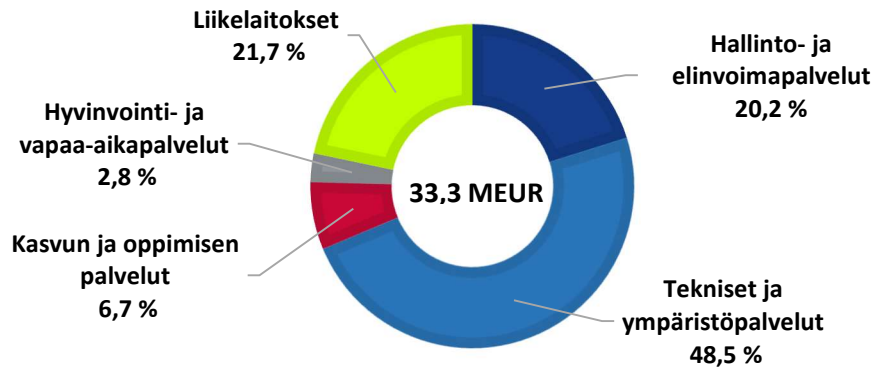
6. KÄYTTÖTALOUSMENOT

Uudenkaupungin kaupungin ja liikelaitosten vuoden 2023 käyttötalouden nettomenot (toimintakate + poistot) olivat 42,4 miljoonaa euroa. Ne laskivat 60,7 %, 65,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Kaupungin poistot pienenivät 2,4 milj. eurolla.

KÄYTTÖTALOUS PALVELUKESKUKSITTAIN

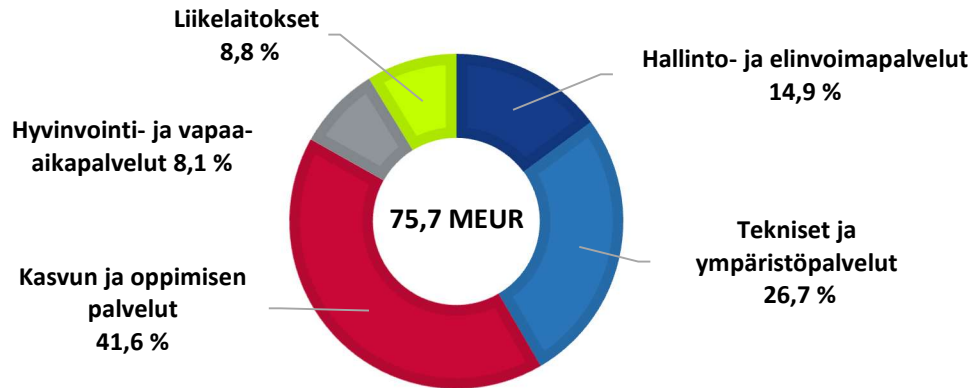
ulkoiset, sisäiset ja mukana poistot Toimielin, 1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut + poistot		Toimintakate + poistot		Muutos %
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	6 721	6 858	-11 283	-11 886	-4 562	-5 029	-9,3 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	16 171	18 590	-20 198	-25 069	-4 028	-6 479	-37,8 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 245	2 238	-31 469	-29 280	-29 224	-27 042	8,1 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	950	682	-6 136	-5 375	-5 186	-4 693	10,5 %
Sosiaali- ja terveystoimet	0	16 791	0	-82 037	0	-65 246	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	26 086	45 159	-69 087	-153 647	-43 000	-108 488	-60,4 %
Liikelaitokset	7 244	6 989	-6 626	-6 382	617	607	1,7 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	33 330	52 148	-75 713	-160 029	-42 383	-107 881	-60,7 %

TOIMINTATUOTOT 2023 (ULKOISET JA SISÄISET)

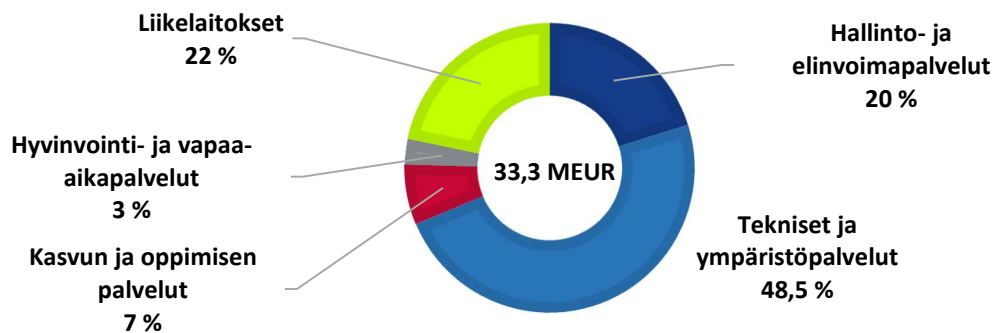
TOIMINTAKULUT + POISTOT 2023 (ULKOISET JA SISÄISET)

KÄYTTÖTALOUS PALVELUKESKUKSITTAIN

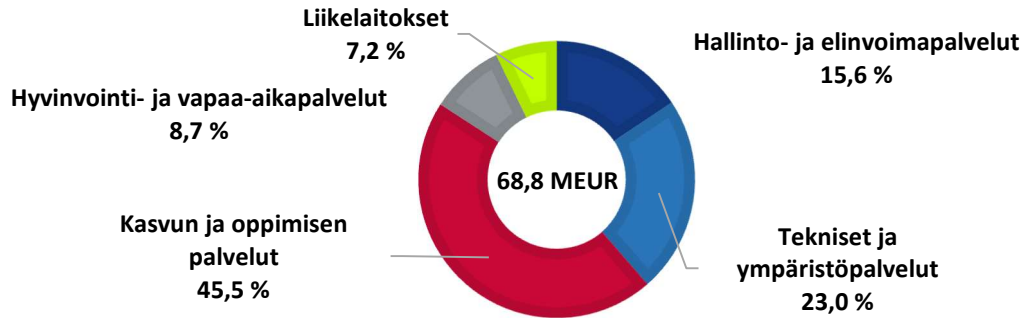
ulkoiset, sisäiset Toimielin, 1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut		Toimintakate		Muutos %
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	6 721	6 858	-10 747	-11 216	-4 026	-4 359	-7,6 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	16 171	18 590	-15 825	-18 611	345	-21	-1754,4 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 245	2 238	-31 288	-29 137	-29 043	-26 899	8,0 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	950	682	-5 961	-5 177	-5 012	-4 495	11,5 %
Sosiaali- ja terveystalot	0	16 791	0	-81 760	0	-64 969	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	26 086	45 159	-63 822	-145 902	-37 735	-100 743	-62,5 %
Liikelaitokset	7 244	6 989	-4 951	-4 744	2 293	2 245	2,1 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	33 330	52 148	-68 772	-150 646	-35 442	-98 498	-64,0 %

TOIMINTATUOTOT 2023 (ULKOISET JA SISÄISET)

TOIMINTAKULUT 2023 (ULKOISET JA SISÄISET)

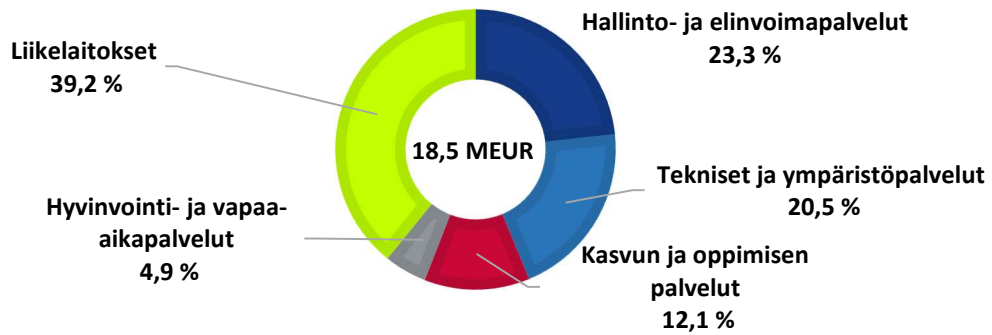

KÄYTTÖTALOUS PALVELUKESKUKSITTAIN

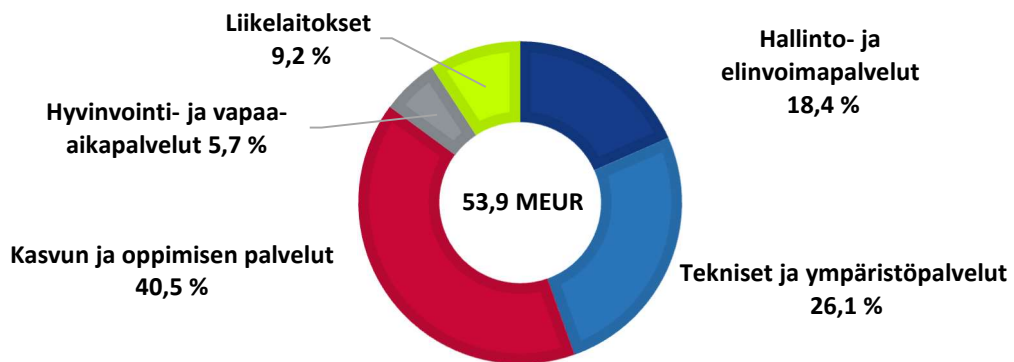
ulkoiset Toimielin, 1 000 €	Toimintatuotot		Toimintakulut		Toimintakate		Muutos %
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut	4 304	3 404	-9 933	-9 988	-5 629	-6 584	-14,5 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	3 786	2 175	-14 092	-17 056	-10 306	-14 881	-30,7 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 245	2 238	-21 866	-20 846	-19 622	-18 607	5,5 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	908	648	-3 086	-2 561	-2 178	-1 912	13,9 %
Sosiaali- ja terveystalot	0	15 492	0	-74 251	0	-58 759	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	11 242	23 958	-48 977	-124 701	-37 735	-100 743	-62,5 %
Liikelaitokset	7 244	6 989	-4 951	-4 744	2 293	2 245	2,1 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	18 486	30 948	-53 928	-129 446	-35 442	-98 498	-64,0 %

TOIMINTATUOTOT 2023 (ULKOISET)

TOIMINTAKULUT 2023 (ULKOISET)

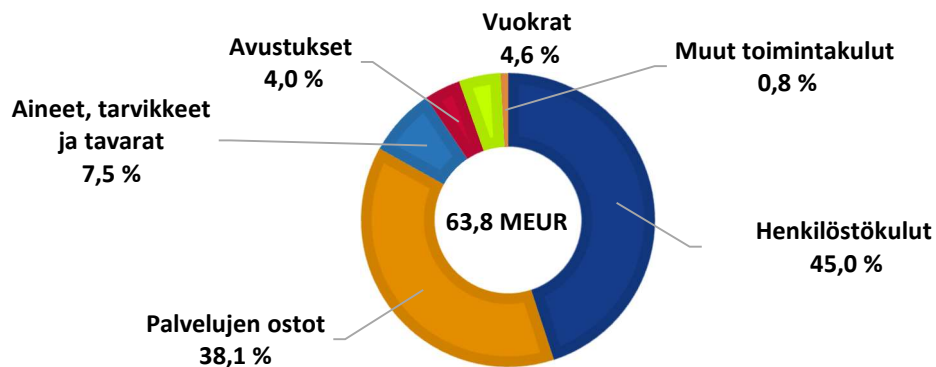

6.1.1. Toimintakulut ja -tuotot*Uudenkaupungin kaupunki, ilman liikelaitoksia***TOIMINTATUOTOT (ULKOISET JA SISÄISET)**

1 000 €	2023	2022	Muutos €
Myyntituotot	5 194	15 834	-10 640
Maksutuotot	5 409	12 551	-7 142
Tuet ja avustukset	1 875	2 087	-212
Vuokratuotot	10 947	12 186	-1 239
Muut toimintatuotot	2 251	1 938	312
Valmistus omaan käyttöön	410	562	-152
Yhteensä	26 086	45 159	-19 073

TOIMINTAKULUT (ULKOISET JA SISÄISET)

1 000 €	2023	2022	Muutos €
Henkilöstökulut	-28 706	-54 100	-25 394
Palvelujen ostot	-24 311	-73 818	-49 507
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 815	-7 281	-2 467
Avustukset	-2 544	-5 584	-3 041
Vuokrat	-2 913	-4 713	-1 799
Muut toimintakulut	-533	-406	127
Yhteensä	-63 822	-145 902	-82 080

TOIMINTAKULUT 2023

7. INVESTOINTIMENOT

Kaupungin ja liikelaitosten bruttoinvestoinnit olivat yhteensä 19,3 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus tästä oli 17,7 miljoonaa euroa ja liikelaitosten 1,6 miljoonaa. Nettoinvestointimenot olivat 18,3 miljoonaa euroa, josta 8,5 miljoonaa euroa kohdistui Wintteriin. Investointimenot laskivat 22,4 % edellisestä vuodesta.

Vuosi 2023 oli edellisen vuoden tavoin poikkeuksellisen isojen investointien vuosi. Kaupungilla oli sekä määrällisesti että euromääräisesti erittäin paljon investointeja. Kaupungin kiinteistöjen ylläpitokorjaukseen, moniin pieniin kohteisiin, käytettiin 0,6 miljoonaa euroa. Euromääräisesti isoimmat yksittäiset investoinnit olivat monitoimijatalo Wintteri (8 505 000 euroa), Kalannin koulu (1 803 000 euroa), Merituulikoti (1 438 000 euroa), A-sairaalan korjaukset (600 000 euroa), pääkirjasto (313 000 euroa), kestopäällystys (298 000 euroa), katuvalaistuksen uusiminen (232 000 euroa), keskustan katujen kunnostus (215 000 euroa) ja Kalarannan rannan kunnostus (203 000 euroa).

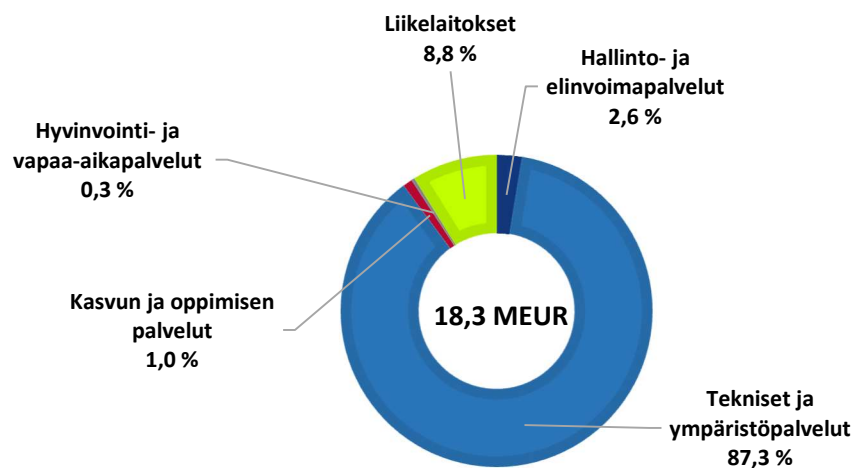
Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen investoinnit olivat noin 1,2 miljoonaa euroa, 59,1 % budjetoidusta. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen investoinnit olivat 409 000 euroa, 91,0 % budjetoidusta.

INVESTOINTIMENOT, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET (1000 €)

1 000 €	Investointitulot		Investointimenot		Nettoinvestoinnit		Muutos %
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
Hallinto- ja elinvoimapalvelut	146	135	-618	35	-472	170	-378,2 %
Tekniset ja ympäristöpalvelut	851	497	-16 777	-21 239	-15 926	-20 742	-23,2 %
Kasvun ja oppimisen palvelut	0	0	-178	-169	-178	-169	4,9 %
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	60	0	-124	-69	-64	-69	-7,4 %
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	0	0	0	-621	0	-621	-100,0 %
Kaupunki yhteensä	1 057	632	-17 697	-22 064	-16 640	-21 431	-22,4 %
Liikelaitokset	0	0	-1 612	-1 458	-1 612	-1 458	10,5 %
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	1 057	632	-19 309	-23 522	-18 252	-22 890	-20,3 %

INVESTOINNIT 2023, KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET

8. SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN SEURANTA

Kunnan on tehtävä vuosittain toimintakertomuksessa selkoa sisäinen valvonnasta ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä tilikaudella sekä siitä, onko valvonnassa havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoituksella kehitetty voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Sisäisen valvonnan tulisi toteutua kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauksikäytännöissä. Selonteko perustuu kaupunkikonsernissa tehtyyn sisäisen valvonnan arviointiin, riskien arviointiin sekä toimenpidesuunnitelman laatimiseen.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakkoivaa tapaa tunnistaa, analysoida ja hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kaupunkikonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, liikelaitosten ja palvelualueen osalta lautakunta tai johtokunta, viranhaltijajohto ja palveluyksiköiden osalta palvelualueen johto ja työnjohto.

Tilivelvollisilla on erityinen vastuu sisäisen valvonnan rakenteiden luomisesta ja valvonnan jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnon osalta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet vuonna 2019 ja päivitetyn konserniohjeen vuonna 2022. Kaupunginhallituksen hyväksymä päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohje tuli voimaan 2022.

Yleistä

Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada johdolle kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Valvonnalla varmistetaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tulokSELLISTA, päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että kaupungin omaisuus ja voimavarat turvataan. Riskienhallinnan toimenpitein varmistetaan muuan muassa, että merkittävät riskit ovat tiedossa ja riittävät suunnitelmat ja menetelmät mahdollisten vahinkojen hoitamiseksi ovat olemassa.

Palvelukeskukset ja liikelaitokset ovat arvioineet kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta ja toteutumista vuonna 2023. Palvelualueiden johtajat ja palvelukeskusten johtajat sekä liikelaitosten johtajat ovat vastanneet sähköiseen kyselyyn, ja vastauksista on tehty toimielin-, palvelukeskus- ja kaupunkitasoinen yhteenveto siitä, miten kaupungin ja liikelaitosten sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja niiden seuranta ovat toteutuneet kaupungin ja liikelaitosten päivittäisessä toiminnassa. Vastaukset pyydettiin asteikolla 1-5 (1 = täysin eri mieltä – 5 = täysin samaa mieltä).

Huomioita sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Kaikkien kolmen osa-alueen - Johtaminen, hallinto ja investoinnit; Tavoitteet ja riskit; Henkilöstö ja tiedottaminen- vastausten keskiarvo ei muuttunut vuodesta 2022, vaikka kaupungin isoin palvelukonaisuus, sosiaali- ja terveystaloudet siirtyivät hyvinvointialueelle.

Kaupungin toiminnassa on noudatettu hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita. Sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan tilassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2023. Erilaiset selvitykset, valmistelut ja hankkeet sitoivat hallinnon, ICT:n ja talousyksikön resursseja ja aikaa tai resursseja ei riittänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan parantamiseen suunnitellusti. Tietoturvan ja tietosuojan parantamiseen kiinnitettiin viime vuonna erityistä huomiota, koska riskit niissä kasvavat koko ajan.

Palvelukeskusten ja palvelualueiden analyyseissä ja koko kaupungissa ongelmakohteina toistuvat usein mm. seuraavat teemat (keskiarvo 3,6–3,9):

- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuita ei ole määritelty selkeästi
- kaupungissa ei ole määritelty toimenpiteitä, joihin ryhdytään, kun huomataan väärinkäytöksiä
- kaupungilla ei ole käytössä ajantasaista raportointijärjestelmää
- ulkoisten ja sisäisten arviointien ja riskikartoitusten vähäisyys/puuttuminen
 - poikkeuksena Uudenkaupungin Vesi ja Vakka-Suomen Vesi, joissa riskikartoituksia tehdään systemaattisesti
- palvelualueilla ei tehdä systemaattisia riskikartoituksia
- henkilöstön suoriutumisen arviointia ei tehdä kunnassa yleisesti käytössä olevien arviointikriteerien mukaisesti

Vahvuuksina (4,5-) taas mainittiin mm.

- hyvä hallintotapa toteutuu toiminnassa ja päätöksenteossa
- toiminnan kuntalaislähtöisyys
- toiminnan ja päätöksenteon läpinäkyvyys ja päätösten valmistelu
- tavoitteiden saavuttamisen aktiivinen seuranta
- sopimukset tehdään kirjallisesti
- sopimusten toteutumista seurataan
- hankkeiden etenemisen seuranta
- palvelualueiden ja yksiköiden johto seuraa tavoitteiden saavuttamista ja reagoi poikkeamiin ja syyt poikkeamiin selvitetään
- tietoturvasta ja tietosuojasta on käytettävissä riittävä ohjeistus
- johdon hyväksymiä rekrytointi- ja perehdyttämiskäytäntöjä noudatetaan
- uusille henkilöille on asianmukaiset perehdyttämiskäytännöt (Intro käyttöön 2023)
- työsopimukset tehdään aina kirjallisesti
- henkilöstö osallistuu säännöllisesti terveystarkastuksiin
- johto ja henkilökunta saa työtehtäviinsä liittyvää ajantasaista tietoa

Kullakin palvelukeskuksella, palvelualueella ja liikelaitoksella oli myös omia toimialakohtaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita.

Johtaminen, hallinto ja investoinnit

Vastausten keskiarvo 4,3 (4,3)

Arvion mukaan toiminta on kuntalaislähtöistä ja läpinäkyvää. Sopimukset tehdään aina kirjallisesti ja niiden ja hankkeiden toteutumista seurataan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuutusta ja ohjeistusta olisi parannettava.

Kaupungin raportointijärjestelmiä tulisi parantaa.

Tavoitteet ja riskit

Vastausten keskiarvo 4,1 (4,1)

Palvelualueiden strategiset tavoitteet on johdettu kaupungin strategiasta, ja niiden toteutumista seurataan aktiivisesti ja poikkeamiin reagoidaan.

Toiminnan itsearviointeja ja ulkoisia arviointeja tehdään edelleen vähän.

Tietoturvasta ja tietosuojasta on nyt käytettävissä riittävä ohjeistus. Panostus tietoturvan ja tietosuojan parantamiseen ja henkilökunnan tietoisuuden lisäämiseen on onnistunut.

Yleisesti voi todeta, että palvelualueiden tavoitteet on johdettu kaupungin strategisista tavoitteista, mutta riskien tunnistamiseen ja riskienhallintaan kaivataan edelleen selkeästi parannusta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus on ajan tasalla.

Henkilöstö ja tiedottaminen

Vastausten keskiarvo 4,5 (4,5)

Henkilöstöä koskevat asiat on hoidettu hyvin. Esimerkiksi johdon hyväksymiä rekrytointikäytäntöjä noudatetaan ja työsopimukset tehdään kirjallisesti. Eniten parannettavaa on henkilöstön suoriutumisen arvioinnissa, koska käytössä ei ole yhteisiä arviointikriteereitä ja menettelytapoja.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen vuonna 2024 ja suunnitelmakaudella 2034–2026

Kokonaisuudessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan voidaan todeta toimivan Uudessakaupungissa tyydyttävästi, mutta siinä on joitakin puutteita.

Kaupungin toiminta oli kokonaisuudessaan asetettujen toiminnallisten tavoitteiden mukaista. Liikelaitosten toiminta oli niille asetettujen tavoitteiden mukaista.

Koko kaupunkia koskevat toimenpiteet:

1. Kaupungin esihenkilöille ja konserniyhteisöille järjestetään vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan koulutusta ja valmennusta ja henkilöstölle järjestetään teemasta koulutusta (min.1/vuosi). Konsernijohto velvoittaa esimiehet ja konserniyhteisöjen edustajat osallistumaan koulutuksiin.
2. Kyberriskien ja -uhkien tunnistaminen ja kyberriskien ja -uhkien vähentäminen eri keinoin jatkuu. Henkilöstön koulutus ja valmennus jatkuu.

3. Raportointijärjestelmän parantaminen 2024–2025. Selvitetään mahdollinen yhteistyö Tilikunta Oy:n kanssa.
4. Laaditaan suunnitelma siitä, mistä toiminnoista ja miten itsearviointit ja ulkoiset arviointit tehdään.

9. TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

9.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa. Vertailukelvottomuutta edelliseen tilikauteen nähden aiheuttavat vuoden 2023 tilinpäätöksessä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menojen siirtyminen hyvinvointialueille, omaisuuserien ja lomapalkkavelan siirrot sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymien poistuminen konsernitilinpäätöksestä.

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Talous on tasapainossa ja/tai vahvistuva, jos vuosikate vastaa poistoja ja poistot ovat investointien tasolla. Vuosikatteen tavoitetaso riippuu kuitenkin erittäin paljon investointitasosta, joka voi vaihdella vuosittain. Talouden tasapainoa tulee siis tarkastella useamman vuoden jaksolla eikä yhden vuoden tunnuslukujen valossa. Uudenkaupungin vuosikate, 11,8 miljoonaa euroa, kattoi 6,9 miljoonan euron poistot mutta ei 18,3 miljoonan euron nettoinvestointimenoja. Uudenkaupungin talous oli hyväksyttävällä tasolla. Vuodet 2022–2025 eivät ole ns. normaaleja vuosia, koska taloutta rasittavat sekä poikkeuksellisen isot investoinnit että rakennusten purkamisten takia tehtävät kertapoistot.

Tilikauden tulos oli 4,8 miljoonaa euroa positiivinen ja tilikauden ylijäämä 5,1 miljoonaa euroa.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET)

1 000 €	2023	2022	Muutos %
Toimintatuotot	15 670	28 160	-44,4 %
Valmistus omaan käyttöön	621	878	-29,2 %
Toimintakulut	-51 733	-127 535	-59,4 %
Toimintakate	-35 442	-98 498	-64,0 %
Verotulot	39 278	72 183	-45,6 %
Valtionosuudet	7 304	33 948	-78,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	124	87	42,9 %
Muut rahoitustuotot	1 098	1 256	-12,6 %
Korkokulut	-586	-465	26,2 %
Muut rahoituskulut	-6	-307	-98,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	629	571	10,1 %
Vuosikate	11 768	8 205	43,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 941	-6 918	0,3 %
Kertaluonteiset poistot	0	-2 465	-100,0 %
Tilikauden tulos	4 828	-1 178	-509,8 %
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	297	316	-6,0 %
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	-21	1 049	-102,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	5 104	187	2635,8 %
Tunnusluvut:			
Toimintatuotot/toimintakulut, %	30,7	22,2	
Vuosikate/Poistot, %	169,6	87,4	
Vuosikate, €/asukas	787,76	543,18	
Asukasmäärä	14 939	15 105	

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta.

Toimintatuotot / toimintakulut, %

=100* Toimintatuotot / (Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Tämä osoittaa kuinka paljon toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate prosenttia poistosta

=100* Vuosikate/Poistot

Kun tunnusluvun arvo 100 % oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate (1000 euroa ja euro/asukas)

Kuinka paljon talousarviovuoden tulo-rahoituksesta jää investointien ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen.

9.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma osoittaa, miten tilikauden toiminta rahoitetaan. Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Investoinnit ovat olleet poikkeuksellisen isot vuosina 2022–2023. Vuonna 2023 investoinneista katettiin 64 % tulorahoituksella.

Uudenkaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 64,2 miljoonaa euroa, 4299 euroa/asukas. Lainamäärä nousi noin 8,6 miljoonalla eurolla.

Kuntien lainakanta oli ennakkotietojen mukaan vuoden lopussa 18,4 miljardia euroa, 3 320 euroa asukasta kohden. Se laski noin 400 miljoonalla eurolla vuodesta 2022.

Kaupungin lainat ja vastuut olivat 81,3 miljoonaa euroa, 5443 euroa/asukas. Vastuissa on mukana Wintterin leasingrahoitusvastuu 31.12.2023.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET)

eliminoitu yhdistelmä	2023	2022	Muutos %
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	11 768	8 205	43,4 %
Tulorahoituksen korjauserät	-300	-616	-51,3 %
Toiminnan rahavirta	11 468	7 588	51,1 %
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-19 309	-23 522	-17,9 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	911	534	70,7 %
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	446	715	-37,6 %
Investointien rahavirta	-17 952	-22 273	-19,4 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 483	-14 685	-55,8 %
Rahoituksen rahavirta			
Antolainojen muutokset			
Antolainasaamisten vähennykset	80	164	-51,2 %
Antolainojen muutokset	80	164	-51,2 %
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	28 000	-64,3 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 981	-3 629	-17,9 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 613	-12 680	-112,7 %
Lainakannan muutokset	8 632	11 691	-26,2 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 867	2 451	-176,2 %
Rahoituksen rahavirta yhteensä	6 845	14 305	-52,1 %
Rahavarojen muutos	362	-379	-195,4 %
Rahavarat 31.12.	8 777	8 415	4,3 %
Rahavarat 01.01.	8 415	8 795	-4,3 %
Rahavarojen muutos	362	-379	-195,4 %
Tunnusluvut			
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-33 642	-31 849	
Investointien tulorahoitus, %	64,0	35,7	
Lainanhoitokate	3,5	2,1	
Kassan riittävyys, pv	108,9	30,6	
Asukasmäärä	14 939	15 105	

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Tunnusluvun positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmoittaa sen, kuinka paljon kassavirrasta jää nettolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmoittaa sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuositake} / \text{Investointien omahankintahintameno}$

Investointien tulorahoitustunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuositake} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainalyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{pv} \cdot \text{Kassavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

9.3. Liikelaitosten vaikutus kunnan talouteen

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen				Eliminoinnit		Koko- naistar- kastelu Tulos- las- kelma kunnan tilinpää- töksessä
	Kau- punki	Ugin Vesi	V-S Vesi	Liikelai- tokset yh- teensä	Kau- punki	Liikelai- tokset yh- teensä	
Toimintatuotot							
Myyntituotot, ulkoiset 1)	2 327 885	4 548 516	622 177	5 170 693			7 498 578
Myyntituotot, sisäiset 2)	196 910	280 826	1 716 822	1 997 648	-196 910	-1 997 648	
Maksutuotot, ulkoiset	1 262 079						1 262 079
Maksutuotot, sisäiset							
Tuot ja avustukset	1 875 437						1 875 437
Muut toimintatuotot, ulkoiset 1)	5 579 772	73 535	1 847	75 382			5 655 154
Muut toimintatuotot, sisäiset 3)							
Toimintakulut							
Henkilöstökulut, ulkoiset	-28 706 060	-698 577	-185 719	-884 296			-29 590 356
Henkilöstökulut, sisäiset							
Palvelujen ostot, ulkoiset	-9 737 995	-370 754	-458 908	-829 662			-10 567 657
Palvelujen ostot, sisäiset	-1 483	-1 867 551	-75 254	-1 942 805	1 483	1 942 805	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulkoiset	-4 561 853	-733 665	-536 338	-1 270 002			-5 831 855
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-240 585	-1 169	-1 311	-2 480	240 585	2 480	
Avustukset	-2 543 672						-2 543 672
Muut toimintakulut, ulkoiset	-3 179 492	-18 798	-1 660	-20 458			-3 199 950
Muut toimintakulut, sisäiset	-6 115	-976	-114,33	-1 090	6 115	1 090	
TOIMINTAKATE	-37 735 170	1 211 387	1 081 543	2 292 930	51 273	-51 273	-35 442 241
Verotulot	39 277 732						39 277 732
Valtionsuudet	7 303 526						7 303 526
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot, ulkoiset	118 187	6 115		6 115			124 302
Korkotuotot, sisäiset							
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	1 083 022	14 590	36	14 626			1 097 648
Muut rahoitustuotot, sisäiset							
Korkokulut, ulkoiset	-495 170		-91 310	-91 310			-586 479
Korkokulut, sisäiset							
Korvaus peruspääomasta	344 579	-265 269	-79 311	-344 579	-344 579	344 579	
Muut rahoituskulut	-6 032	-57	-56	-113			-6 145
Vuosikate	9 890 675	966 766	910 902	1 877 668	-293 306	293 306	11 768 343
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman muk. poistot	-5 265 013	-1 037 249	-638 241	-1 675 489			-6 940 502
Kertaluonteiset poistot							
Satunnaiset tuotot ja -kulut							
Tilikauden tulos	4 625 662	-70 482	272 661	202 179	-293 306	293 306	4 827 841

Vientiselitykset:

- 1) Liikelaitosten ulkoinen myynti
- 2) Kunnan muiden tehtävien sisäinen myynti liikelaitoksille
- 3) Vuokratuotot liikelaitoksilta

Eliminoidaan:

Myyntisaamiset, sisäiset myynnit, ostot sekä rahoitustuotot ja -kulut

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen				Eliminoinnit		Kau- punki ja liikelai- tokset Rahoitus- laskelma kunnan ti- linpäätök- sessä
	Kaupunki	Ugin Vesi	V-S Vesi	Liikelaitok- set yhteensä	Kaupunki	Liikelaitok- set yhteensä	
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	9 890 675	966 766	910 902	1 877 669			11 768 343
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjaukset	-300 138						-300 138
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-17 696 740,75	-1 202 480	-409 475	-1 611 956			-19 308 696
Rahoitusosuudet investointimenoihin	911 340,00						911 340
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	445 712,49						445 712
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-6 749 151	-235 714	501 427	265 713	0	0	-6 483 438
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys							
Antolainasaamisten lisäys, sisäiset							
Antolainasaamisten vähennys	80 000						80 000
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000						10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 392 807		-588 293	-588 293			-2 981 099
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 613 401						1 613 401
Lyhytaikaisten lainojen muutos, sisäiset							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-598 827	-10	-260	-270			-599 098
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 640						-2 640
Saamisten muutos	3 940 020	-14 452	-104 604	-119 057			3 820 963
Saamisten muutos, sisäiset	-444 338	17 164	-228 001	-210 837			-655 175
Korottomien velkojen muutos	-5 168 130	111 904	314 459	426 363			-4 741 766
Korottomien velkojen muutos, sisäiset	-4 130	302 557	12 169	314 726			310 596
Vaikutus maksuvalmiuteen	273 398	181 448	-93 103	88 346	0	0	361 744

10. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET**TASE JA SEN TUNNUSLUVUT (KAUPUNKI JA LIKELAITOKSET)**

eliminoitu yhdistelmä	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	155 140	155 158
Aineettomat hyödykkeet	385	721
Aineettomat oikeudet	156	439
Muut pitkäaikaiset hyödykkeet	229	282
Aineelliset hyödykkeet	130 580	120 021
Maa- ja vesialueet	10 516	10 243
Rakennukset	40 333	40 635
Kiinteät rakenteet ja laitteet	45 492	43 817
Koneet ja kalusto	1 055	1 860
Muut aineelliset hyödykkeet	61	76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	33 123	23 391
Sijoitukset	24 175	34 416
Osakkeet ja osuudet	23 207	33 368
Muut lainasaamiset	400	480
Muut saamiset	568	568
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 328	1 282
Valtion toimeksiannot	198	293
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 130	989
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 688	17 144
Vaihto-omaisuus	372	369
Aineet ja tarvikkeet	372	369
Saamiset	4 539	8 360
Pitkäaikaiset	664	781
Lainasaamiset	664	781
Lyhytaikaiset	3 875	7 579
Myyntisaamiset	1 533	2 510
Lainasaamiset	1 147	1 279
Muut saamiset	586	1 412
Siirtosaamiset	609	2 378
Rahoitusarvopaperit	6 394	5 979
Osakkeet ja osuudet	58	37
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 336	5 941
Rahat ja pankkisaamiset	2 383	2 437
VASTAAVAA YHTEENSÄ	170 156	173 585

eliminoitu yhdistelmä	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	87 188	89 216
Peruspääoma	64 021	71 173
Muut omat rahastot	247	226
Edellisten tilikausien ylijäämä	17 816	17 630
Tilikauden ylijäämä	5 104	187
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 642	5 939
Poistoero	4 190	4 487
Vapaaehtoiset varaukset	1 452	1 452
PAKOLLISET VARAUKSET	88	88
Muut pakolliset varaukset	88	88
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 421	1 975
Valtion toimeksiannot	210	461
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 182	1 472
Muut toimeksiantojen pääomat	29	42
VIERAS PÄÄOMA	75 817	76 367
Pitkäaikainen	48 908	42 733
Joukkovelkakirjalainat	28 000	28 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 085	12 935
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut velat	1 823	1 798
Lyhytaikainen	26 909	33 634
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	9 000	10 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 141	4 658
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	551	1 125
Ostovelat	4 311	5 742
Muut velat	589	1 585
Siirtovelat	4 318	10 525
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	170 156	173 585
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	54,7	55,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	120,9	56,0
Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 €	22 920	17 816
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 534	1 179
Lainakanta 31.12., 1 000 €	64 225	55 593
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 299	3 680
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	81 313	61 893
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 443	4 097
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	400	480
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

TASEEN TUNNUSLUVUT**Omavaraisuusaste, %**

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 % omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä saadaan jakamalla edellä mainittu lainamäärä tilinpäätöksen päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vastuut, €/asukas

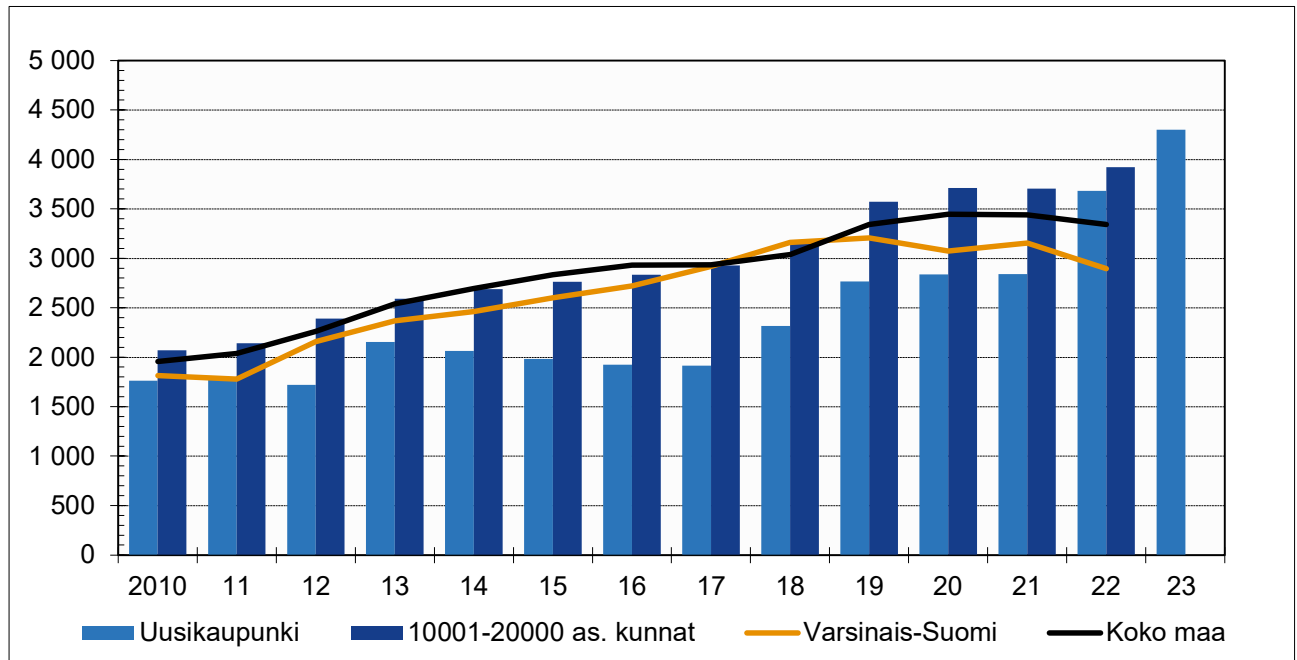
= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

LAINAKANTA 31.12. (€/ASUKAS)

Uudenkaupungin lainakanta nousi vuonna 2023 noin 8,6 milj. eurolla. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2023 lopussa 64,2 miljoonaa euroa eli 4 299 euroa asukasta kohden. Tästä noin 5,0 %, 3,3 miljoonaa, on liikelaitosten lainaa.

Uudenkaupungin konsernin lainakanta oli vuoden lopussa 78,7 miljoonaa euroa eli 5 266 euroa / asukas. Konsernin lainakanta supistui, koska sairaanhoitopiirit purettiin ja niiden omaisuus ja velat siirrettiin hyvinvointialueille.

Ennakkotietojen mukaan kuntien lainakanta oli vuoden 2023 lopussa 3 320 euroa/asukas ja konsernilainakanta 7 760 euroa /asukas vuonna 2022 (arvio vuodelta 2023 puuttuu).

LAINAT (PITKÄ- JA LYHYTAIKAiset)

	2023	2022
Lainat kaupunki		
Lainakanta 01.01	51 703 976	38 951 772
Lyhennykset	-70 569 586	-62 947 796
Lainan otto	79 790 180	75 700 000
Lainakanta 31.12.	60 924 570	51 703 976
Lainat liikelaitokset		
Lainakanta 01.01	3 889 069	4 950 729
Lyhennykset	-588 293	-1 061 660
Lainan otto	0	0
Lainakanta 31.12.	3 300 776	3 889 069
LAINAKANTA YHTEENSÄ	64 225 346	55 593 044
Asukasmäärä	14 939	15 092
€/asukas, kaupunki	4 078	3 426
€/asukas, kaupunki + liikelaitokset	4 299	3 684
Lainan otot yhteensä	79 790 180	75 700 000
Lyhennykset yhteensä	-71 157 878	-64 009 456
Lainakannan muutos, €	8 632 302	11 690 544
Lainakannan muutos, %	16,7	22,6
Korkokulut, kaupunki	495 170	440 945
Korkokulut, kaupunki + liikelaitokset	586 479	464 829

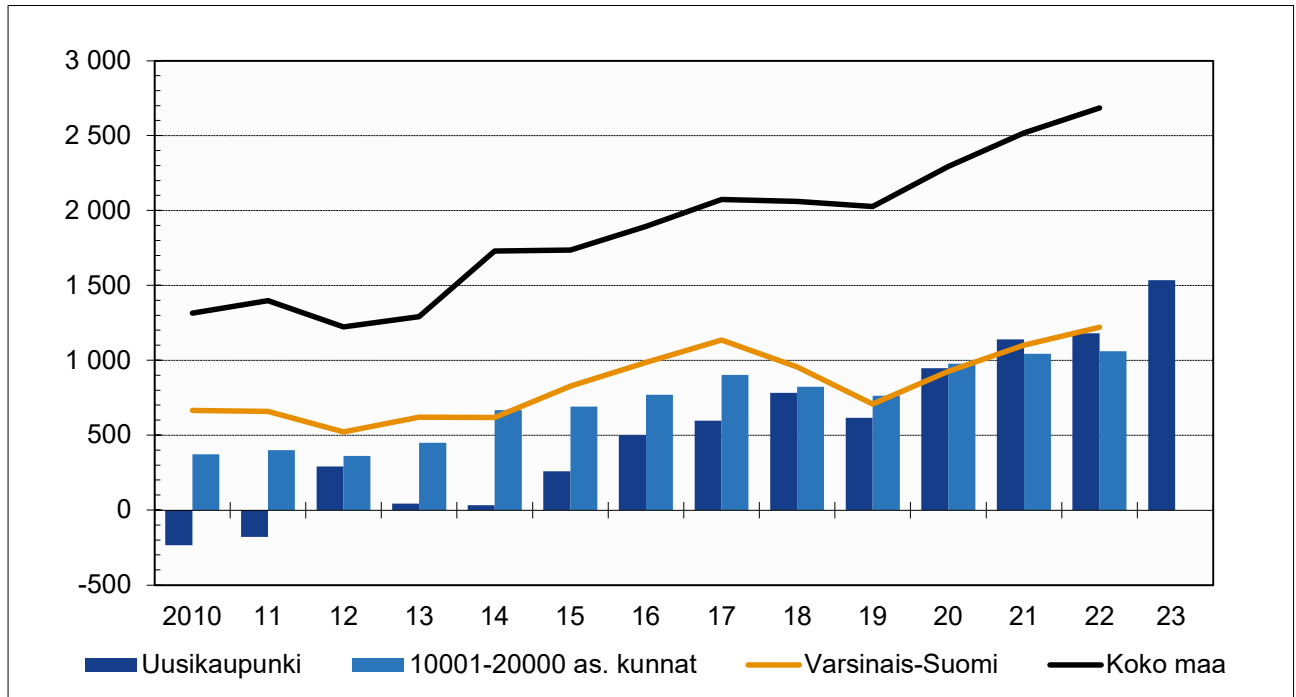
TUNNUSLUVUT YHDISTELMÄ

	2023	2022
Vuosikate, €/asukas	788	543
Vuosikate/poistot, %	170	87
Investointien tulorahoitus, %	64	36
Kassan riittävyys, pv	109	31
Lainakanta, 1 000 €	64 225	55 583
Lainat, €/asukas	4 299	3 680
Omavaraisuus, %	55	55
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	121	56
Konsernin omavaraisuus, %	52	45
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	78 675	90 417
Konsernin lainat, €/asukas	5 266	5 986

Uudenkaupungin kaupungin tilikauden ylijäämä oli 5,1 miljoonaa euroa. Taseen kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden lopussa 22,9 miljoonaa euroa, 1 534 euroa/asukas. 10 000–20 000 asukkaan kunnissa oli vuoden 2022 lopussa kertynyt ylijäämää 1 060 euroa asukasta kohden ja koko maassa 2 860 euroa asukasta kohden.

KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ, €/AS.

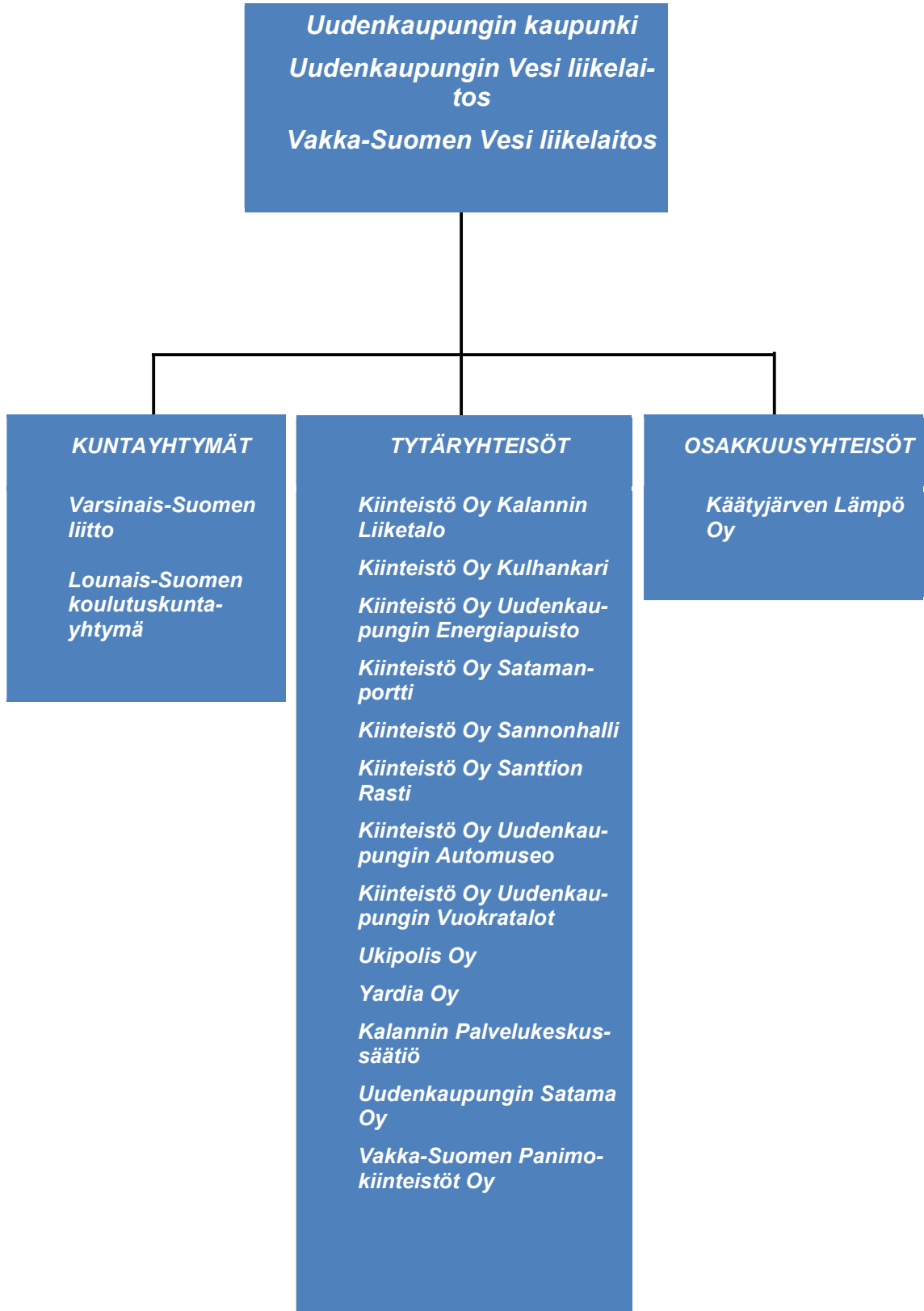
11. KAUPUNGIN KOKONAISMENOT JA -TULOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	15 670	20,6 %	Toimintakulut	51 733	69,9 %
Verotulot	39 278	51,5 %	- Valmistus omaan käyttöön	-621	-0,8 %
Valtionosuudet	7 304	9,6 %	Korkokulut	586	0,8 %
Korkotuotot	124	0,2 %	Muut rahoituskulut	6	0,0 %
Muut rahoitustuotot	1 098	1,4 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-300	-0,4 %	- Pakollisten varausten lis. +/-väh. -		
			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	911	1,2 %	Investoinnit		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	446	0,6 %	Investointimenot	19 308	26,1 %
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	80	0,1 %	Antolainasaamisten lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	13,1 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 981	4,0 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 613	2,1 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	76 223	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	73 994	100,0 %

12. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

12.1. Uudenkaupungin kaupungin ja kuntakonsernin rakenne

12.2. Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvo-menetelmällä.

31.12.2022 Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokralot yhtiöön sulautui Kiinteistö Oy Käätyjärvi ja Kiinteistö Oy Sorvakko.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä konsernitilinpäätöksestä poistui Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä.

Sisäiset liiketapahtumat

Sisäiset velat ja saamiset on eliminoitu. Sisäiset myynnit ja ostot on eliminoitu. Tytäryhteisöjen kiinteistöveron osuus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu emon poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman eriä *Edellisten tilikausien voitto/tappio* ja *tilikauden voitto/tappio* vastaan. Sellaisten tytäryhteisöjen, jotka kirjaavat poistot ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan, poistoja ei ole oikaistu. Näitä ovat Yardia Oy (kaupungilta vuonna 2018 ostetusta hallista tehty 7 %:n poistot), Kiinteistö Oy Satamanportti, Kiinteistö Oy Sannonhalli, Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Energiapuisto, Vakka-Suomen Panimokiinteistöt Oy ja Uudenkaupungin Satama Oy.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on oikaistu vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet on yhdistelty lukuarvoltaan omistuosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osuus Käätyjärven Lämpö Oy:n omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta on liitetty konsernin tilinpäätökseen.

Olennaiset tapahtumat vuonna 2023 ja 2024

Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalot

Kaupungin vuokra-asuntoyhtiöiden omistusrakennetta selkiinnytettiin. Kiinteistö Oy Sorvakko ja Kiinteistö Oy Käätyjärvi fuusioitiin 1.1.2023 alkaen Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloihin. Päätökset fuusiosta ja fuusion valmistelu tehtiin vuoden 2022 aikana.

Vuosi 2023 oli Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloille muutosten vuosi. Yhtiön toimitusjohtajuutta, taloushallinnon palveluita ja vuokralaisvalintaa on hoidettu ostopalveluina, mutta 01.07.2023 alkaen yhtiöllä on ollut palkattu päätoiminen toimitusjohtaja. Samalla käynnistettiin suunnitelman mukainen isännöinnin, hallinnon ja vuokravälityksen palveluiden kilpailutus. Koska kilpailutuksen tulos ostopalveluista ei tuottanut yhtiön kannalta tyydyttävää tulosta, yhtiö päätti tuottaa hallintopalvelut itse omana työnä, ja palkata kiinteistösihteerin ja teknisen isännöitsijän. Kiinteistö Oy Kulhankarin sulautuminen Vuokrataloihin viivästyi, mutta se etenee suunnitelman mukaan ja toteutuu kevään 2024 aikana.

Asuntojen käyttöasteen aleneminen jatkui, johtuen seudun heikosta työllisyystilanteesta. Yhtiön taloustilanne ja maksuvalmius oli kohtalainen. Vuokran korotus käyttökustannusten kasvaessa tehtiin. Vuosi sujui suurista muutoksista huolimatta hyvin ja yhtiö pystyi kattamaan pääoma- ja käyttökustannukset kerätyillä vuokratuotoilla.

Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalojen toimintaa pyritään jatkossa ohjaamaan hallituksen 19.12.2023 hyväksymän strategian mukaisesti, kuitenkin niin, että hallitus tarkastelee olemassa olevia suunnitelmia tarvittaessa. Rakenteita ja prosesseja kehitetään. Yhtiö pyrkii parantamaan omavaraisuusastetta seuraavalla kolmivuotiskaudella yli 20 %. Suurimmat haasteet liittyvät tilojen käyttöasteeseen, joka puolestaan vaikuttaa talouden tasapainoon sekä korjausvelan pienentämiseen.

Uudenkaupungin Satama Oy

Autotehtaan tuotannon pieneneminen laski sataman liikenteen volyymia. Trailerliikenteen volyymit laskivat 70 % vuodesta 2022. Hepokarin satamassa ei ollut suuria rakennusprojekteja vuonna 2023.

Satama vastaa kaupungin pienvenesatamista. Yhtiö on viime vuosina uusinnut venesatamien laitureita, ja kesäksi 2023 saatiin käyttöön Sorvakon uudet laiturit. Suukarin laiturien vaihtaminen alkoi loppuvuonna, ja ne valmistuvat keväällä 2024.

Muut yhtiöt

Yardia Oy harjoitti päätoimialansa mukaisesti kiinteistöjen vuokrausta ja hallintaa. Tilat olivat koko vuoden vuokrattuina. Tiloissa toteutettiin vuokralaisen kanssa sovittuja korjauksia 1.1.-31.3.2023 välisenä aikana, miltä ajalta vuokria ei peritty. Tilikaudella toteutettiin tilikaudella 2022 päätetyt osaurakat Telakkatie 3:n ja Telakkatie 5:n rakennuksiin sekä muuntamoinvestointi. Investointien kokonaiskustannus oli 1 486 420,51 euroa. Investointi on rahoitettu Uudenkaupungin kaupungin antamalla konsernilainalla ja olemassa olevalla tililuotolla.

Ukipolis Oy järjesti eri toimialoille (palvelu- ja matkailuala, elintarvike ja teollisuus) ja oli osallisena yli 50 eri tapahtumassa ja tilaisuudessa. Tämän lisäksi yritys on järjestänyt yhteistyössä seudun sidosryhmien kanssa Rekrymessuja (2 kpl) ja osallistunut seudulla järjestettäviin kesätapahtumiin eri kunnissa. Vuoden 2023 aikana Ukipolis on alkanut järjestää yhteistyössä Uudenkaupungin kaupunkamariosaston, Yrittäjien, sekä kuntien elinkeinotoimien kanssa Vakka-Suomen elinvoimafoorumia, joka kiertää Vakka-Suomessa eri paikkakunnilla kaksi kertaa vuodessa.

Vuodelle 2023 suunniteltu Uudenkaupungin Satama Oy:n ja Yardia Oy:n omistusjärjestely- ja organisaatioselvityksen päivitys ja päätökset mahdollisista järjestelyistä siirtyivät vuodelle 2024.

12.3. Konsernitavoitteet

YLEISET TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Kaupungin Oikeenlaista kemiaa -strategian toteuttaminen	Talousarvion tavoitteet, kaupungin palvelut ja kehittämistoimenpiteet ovat strategian mukaisia. Strategian mittareiden tavoitetasot saavutetaan.	Vuoden 2023 talousarvion tavoitteet ovat strategian mukaisia. Palvelujen ja kehittämistoimenpiteiden osalta työ on jatkuvaa. Kaikkien mittareiden tavoitetasoa ei saavutettu.
	Toimielimet tekevät toimintasuunnitelman, vuosikellon kalenterivuodelle (toimialan strateginen kehittäminen ja kehittämisen painopisteet, toiminnan ja talousarvion tavoitteet yms.)	Toimielimet ovat kaupunginhallitusta lukuun ottamatta tehneet ensimmäiset vuosikellot. Vuosikelloja on täydennetty vuoden aikana.
Talous	Kaupungin toiminnallinen talous on ylijäämäinen (ilman kertapoistoja ja väistöilakustannuksia).	Toteutunut
Uuden kunnan yleisten tavoitteiden - asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, elinvoiman vahvistaminen ja toimivat palvelut – mukainen toimintamalli	Arvioidaan, pitääkö nykyisiä toiminta- ja palvelujen tuottamistapoja muuttaa, ja tehdään tarvittavat muutokset.	Jatkuvaa toimintaa, jota tehdään koko ajan. Useimmat muutokset ovat olleet pieniä. Esim. henkilöstö- ja taloushallinnon palvelujen osittaista ulkoistamista on tutkittu ja ostoa in house -yhtiöltä (Tilikunta Oy) selvitetty. Palkanlaskenta siirtyy 4/2024 in house-yhtiölle. Talouden sopeuttamisohjelman käsittelyn aikana käyty läpi palveluja. Wintteri otetaan käyttöön 2025 ja talousarviossa 2024 on tavoitteena laatia ruokapalvelujen uusi toimintamalli. TE24-palvelu-uudistuksen valmistelu käynnissä.
Toimitilat ja investoinnit	Wintterin rakentaminen etenee suunnitelman mukaisesti, ja se otetaan käyttöön vuonna 2025.	Wintterin rakentaminen on aikataulussa. Käyttöönottoarvio 2/2025
	Hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen omistus- ja organisointivaihtoehtojen selvittäminen ja uudesta toimintamallista päättäminen.	Hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen vuokraus on tehty vuokra-asetuksen mukaisesti. Inspiran Sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen järjestelyvaihtoehdot -selvitys valmistui 8/2023. Selvitys käsitelty hallituksessa ja esitelty valtuustolle. Vaihtoehtojen arviointi on käynnissä. Päätökset toimitilajärjestelyistä tehdään 2024-2025.
Uusien uusikaupunkilaisten kotouttaminen ja kotiuttaminen	Uusista asukkaista tulee kaupungin pysyviä asukkaita.	123 ukrainalaista on 8.1.2024 vahvistetun tilaston mukaan saanut kotikuntamerkinän vuoden 2023 aikana, eli kaupunki on saanut uusia kuntalaisia ukrainalaisista, jotka ovat siirtyneet tilapäisen suojelun statukselta kuntalaisiksi.

YLEISET KONSERNITAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Talous	Konsernin vuosikate suhteessa poistoihin on vähintään 100 % ja lainat ja vuokravastuut enintään 10 000 €/asukas vuonna 2023.	Toteutunut
	Kaupungin maksettavaksi tulevat käyttömenot ja/tai investoinnit eivät reaalisesti kasva.	Toteutunut
Kiinteistöyhtiöt		
Talous	Kiinteistöyhtiöt kattavat pääoma- ja käyttökustannuksensa vuokratuloilla.	Toteutunut Pääoma- ja käyttökustannukset on pystytty kattamaan vuokratuloilla.
Käyttöaste	Kaupungin ja tytäryhtiöiden omistamien vuokra-asuntojen käyttöaste on min. 95 %.	Ei toteutunut. Käyttöaste 80,41 %, joka johtuu käynnissä olevista linjasaneerauksista ja saneerauskohteiden asukkaille varatuista väistöasunnoista. Viimeiset käynnissä olevat saneeraukset valmistuvat 2023 vuoden loppuun mennessä, jolloin koko asuntokanta vapautuu jälleen vuokrakäyttöön. Lisäksi vaikuttaa Autotehtaan irtisanomiset.
Kaupungin vuokraloyhtiön toiminnan organisointi	Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokralojen hallinto, järjestelmät ja omat ja ostopalvelut toimivat sujuvasti.	Toiminta on aloitettu, omalla henkilöstöllä. Lisäksi kaupungilta siirtyi asumisneuvoja vuokratuloille ja Vuokralatot tuottaa kaupungille asumisneuvontapalvelut. Ostopalveluina hankitaan kiinteistönhoito-, siivous-, remontointi- ja kirjainpitopalvelut.
Rakennusten kunto	Vuokraloyhtiö päivittää rakennusten kuntoarviot ja hyväksyy korjaussuunnitelman.	Osa linjasaneerauksien valmistumisista on siirtynyt 1/2024. Kaikissa kohteissa vuoden 2024 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana tehdään kuntoarvioita. Yhtiön korjaussuunnitelma päivitetään kuntoarvioiden päivitysten valmistuttua.

UUDENKAUPUNGIN SATAMA OY

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Liikevaihto	Sataman liikevaihto on 3 297 000 €	Ei toteutunut. Liikevaihto vuonna 2023: 1 917 000 €
Sataman kehittäminen	Sataman investoinnit ja toiminta tukevat kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamista.	Ei käynnissä olevia projekteja. Esiselvityksessä ollut projekti odottaa asiakkaan päätöksiä.
Liikevoitto	Sataman liikevoitto on 25 %	Ei toteutunut. Liikevoitto vuonna 2023: -30,76 %

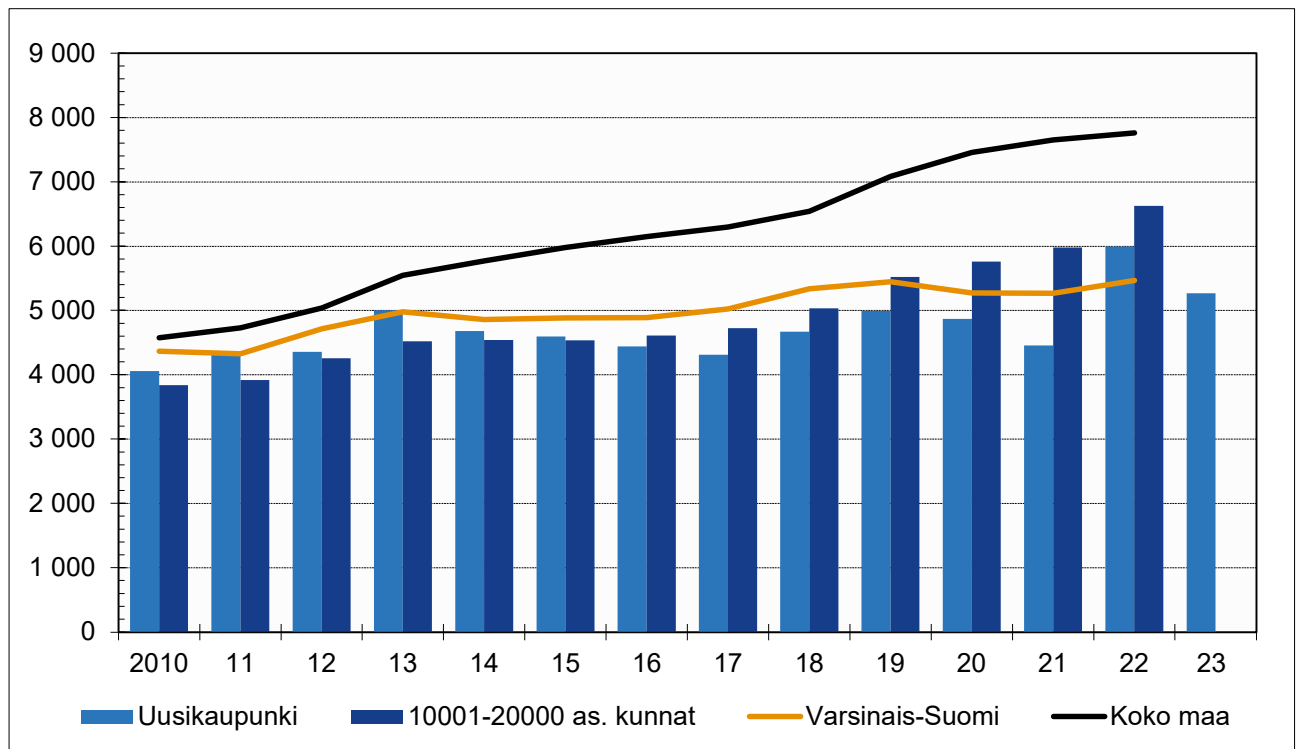

UKIPOLIS

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työpaikat	Perustetut yritykset kvartaaleittain	80
	Lopettaneet yritykset kvartaaleittain	39
	Neuvonnan kautta perustetut yritykset	26
	Neuvonnan kautta perustettujen yritysten työpaikkamäärä	25
Olemissa olevien yritysten kilpailukyky ja osaaminen	Kehittämistoimien / hankkeiden piirissä olevien yritysten määrä	165
	Tukea hakeneiden/saaneiden yritysten määrä	Business Finland 15 kpl Yritysten kehittämisspalvelut (Kehpa) 2 kpl
	Yritysten kehittämishankkeiden tukimäärä, kpl ja EUR	Business Finland 15 kpl, 5 miljoonaa euroa Yritysten kehittämisspalvelut (Kehpa) 2 kpl, 10 000 euroa

12.4. Muutokset konsernissa

KONSERNIN LAINAKANTA 31.12. (€/AS.)

12.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Lähes kaikki Uudenkaupungin kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt ovat kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä, joiden toimialana on asuntojen vuokraaminen tai toimitilojen vuokraaminen yrityksille.

Kaupunki omistaa enemmistön yrityksille toimitiloja vuokraavista Satamanportin ja Kiinteistö Oy Sannonhallin osakekannoista. Kaupunki omistaa Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Energiapuiston ja Vakka-Suomen Panimokiinteistöt Oy:n koko osakekannan.

Uudenkaupungin kaupunki omistaa Yardia Oy:n ja Uudenkaupungin Satama Oy:n koko osakekannan.

Konserniohje

Kuntalaki korostaa konserni- ja omistajaohjausta. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt voimassa olevan konserniohjeen vuonna 2022. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet se hyväksyi 2019. Kaupunginhallitus on 2022 hyväksynyt tällä hetkellä voimassa olevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen.

Konserniohjeessa määritellään kaupunkikonsernin johtamisen tavoitteet, toimintatavat sekä eri toimijoiden velvollisuudet. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen ja kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Yhteisön toimielinten jäsenten tulee toiminnassaan ottaa huomioon yhteisön edun ohella konsernin kokonaisuus. Konsernin kokonaisuus ja tytäryhteisön etu eivät voi olla merkittävässä ristiriidassa. Ristiriitatilanteessa konsernin kokonaisuus on ratkaiseva, ellei osakeyhtiölaista tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu.

Kaupunginvaltuuston asettama tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet toteutuneet kaupunkikonsernissa.

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupunkikonsernin tilintarkastuspalvelujen kilpailuttamisesta. Tilintarkastajan valinnasta päättää kuitenkin tytäryhteisön yhtiökokous tai vastaava toimielin.

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee säännönmukaisesti riskienhallintaprosessissaan analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa toiminnan ja talouden tavoitteita uhkaavia riskejä sekä mahdollisuuksia, arvioida riskien ja mahdollisuuksien vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä, ylläpitää ajantasaista kuvausta (riskiprofiili) merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallintakeinoista sekä seurata ja arvioida riskien hallinnan toimenpiteiden tuloksellisuutta.

Tytäryhteisön tulee raportoida omistajaohjaukselle vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavasta ja sen tuloksellisuudesta, yhteisön strategisista tavoitteista uhkaavista merkittävistä riskeistä ja myös strategisista mahdollisuuksista sekä riskien hallinnan menettelyistä ja tuloksellisuudesta.

Konsernin ohjaus, johtaminen ja toimivallanjako

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginhallituksen alaisuudessa on 1.8.2023 alkaen toiminut uusi toimielin, konserni- ja elinvoimajaosto, joka valmistelee kaupunginhallitukselle konserniohjaukseen ja valvontaan liittyviä asioita.

Valtuusto määrittelee Uudenkaupungin konsernin strategiat, tavoitteet ja omistajapoliittiset keskeiset linjaukset. Kaupunginhallitus johtaa kaupunkikonsernia ja vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä. Lisäksi kaupunginhallitus mm. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan. Kaupunginjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta ja valvonnasta.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Vuokrataloyhtiöt on velvoitettu säännöllisin välein tekemään kuntoarvio ja -tarkastus ja siihen perustuva vähintään viiden vuoden mutta mielellään 10 vuoden korjaussuunnitelma ja siihen liittyvä rahoitussuunnitelma.

Ensimmäiset arviot ja suunnitelmat tehtiin vuosina 2008–2009, ja ne päivitettiin vuosina 2015–2016. Tämän jälkeen on tehty taloteknisiä tarkastuksia mutta ei yleisiä kuntoarvioita. Kuntokartoitusten mukaiset korjaukset jatkuivat yhtiöissä vuonna 2023. Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloissa kuntoarvioiden ja korjaussuunnitelmien tekeminen siirtyi vuodelle 2024.

Kaupunginhallitus on määritellyt yhtiöiden hallitusten jäsenmäärät, ja luottamushenkilöedustajien määrän ja ohjeistanut yhtiökokousedustajat.

Konserniyhtiöt ovat aikaisempaa paremmin pyytäneet etukäteen konserniohjeen mukaisesti kaupungin kirjallisen kannan toimintansa kannalta merkittäviin toimenpiteisiin.

Tytäryhteisöt ovat noudattaneet niille annettuja ohjeita ja konsernitavoitteita.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Yhteisöjen tilintarkastusyhteisönä on vuonna 2023 toiminut kaupungin tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy.

Tytäryhteisöt raportoivat kaupungille toimintansa ja taloutensa kehittymisestä sekä kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta neljännesvuosittain konsernijohdon määräämällä tavalla.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus antaa valtuustolle neljännesvuosittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä. Lisäksi kaupunginhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa.

Yhtiöt eivät vuonna 2023 kaikin osin saavuttaneet niille asetettuja tavoitteita. Vuokra-asuntojen käyttöaste oli 80 % (tav. 95 %). Alhainen käyttöaste johtuu osin käynnissä olevista linjasaneerauksista ja osin kaupungin negatiivisesta muuttoliikkeestä. Uudenkaupungin Satama Oy:n liikevaihtotavoite jäi liikenteen romahtamisen takia yli 40 % alle tavoitteen, ja yhtiön toiminta oli tappiollista.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konserniyhtiöt voivat liittyä kaupungin kilpailuttamiin pankki- ja vakuutus sopimuksiin. Uudenkaupungin Satama Oy ja Ukipolis Oy käyttävät konsernitiliä ja Uudenkaupungin Satama Oy kaupungin vakuutusyhtiötä. Muut yhtiöt ovat arvioineet, että niiden kannattaa kilpailuttaa maksuliike- ja vakuutuspalvelut itsenäisesti.

Riskit

Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalojen osalta on tunnistettu erityisesti seuraavat riskit:

Tilojen vuokraamiseen liittyvät riskit ovat Uudenkaupungin keskustan ja lähialueiden runsas, yksityisellä sektorilla vapaana olevien vuokra-asuntojen tarjonta sekä väestön väheneminen.

Toiminnallisen riskin muodostaa se, että omaisuuden (rakennusten) hallinnassa ja kunnossapidossa ei onnistuta. Tämä saattaa johtaa vuokrausasteen heikentymiseen, tulojen menetykseen ja tilojen kunnossapitoon tarvittavien varojen vähenemiseen.

Yhtiöllä on vaikeasti vuokrattavia tiloja haja-asutusalueilla. Näiden käyttöasteen pitäminen korkeana on vaikeaa. Asuntojen käyttöasteet vaihtelevat alueittain. Paras käyttöaste on Sorvakossa ja heikoin Kalannissa.

Tällä hetkellä haastetta aiheuttaa myös energiamarkkinoiden epävakaus.

Vuokralaisten vuokranmaksukyky ja -halu maksaa muodostaa riskin toiminnan rahoitukselle. Riski saattaa realisoitua huonojen talousnäköymien seurauksena. Korot tai korkojen nousu eivät muodosta merkittävää riskiä, koska kustannusten nousu saataneen sisällytettyä vuokriin. Tosin kohonneet vuokrat voivat näkyä häiriöinä vuokranmaksussa.

Kaupungin vuokratalot on rakennettu pääosin 1960- ja 1970-luvuilla, ja niihin on tehty viimeisten 10–15 vuoden aikana mittavia peruskorjauksia. Korjaukset jatkuvat seuraavan viiden vuoden aikana. Vaikka korjaukset rahoitetaan vieraalla pääomalla, vuokrien korotukset on pystytty pitämään maltillisina.

Kaupungin vuokra-asuntojen omistuksen keskittäminen toi mukanaan toiminnallisia synergiaetuja. Samalla fuusio toi ennakoitavuutta yhtiöiden talouteen ja vuokriin. Fuusioyhtistä muodostui kyllin vahva ammatillinen toimija, joka voi tarvittaessa vastata kaupungin vuokra-asuntojen uustuotannosta.

Sataman tulos oli negatiivinen vuonna 2023, mutta yhtiön tase on erittäin vahva. Yhtiö on käytännössä velaton

Korkojen nousu kasvattaa yhtiöiden korkomenoja, koska halliyhtiöllä tai vuokrataloyhtiöille ei ole voimassa olevia korkosuojauksia.

Yhtiöiden lainoja ja niiden maksuaikatauluja on taloustilanteen niin edellyttäessä järjestelty kaupungin suostumuksella uudelleen.

Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloja lukuun ottamatta yhtiöiden omistamien tilojen käyttöaste on hyvä. Yhtiöiden talous ei kestä tilojen vajaakäyttöä, koska taseissa ei ole ylijäämiä ja yhtiöiden kassavarat ovat pienet.

Yardia Oy:llä ei ole rahalaitoslainoja, mutta Uudenkaupungin kaupunki on myöntänyt sille yhteensä 1 400 000 euron lainat. Pääomalainaa on jäljellä 400 000 euroa ja lyhytaikaista luottoa 1 000 000 euroa.

Kaupungin yhtiöistä vain Uudenkaupungin Satama Oy:llä ja Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokrataloilla on henkilöstöriskejä. Muiden yhtiöiden palveluksessa ei ole vakinaista henkilökuntaa. Sataman hallinto on ohut, mutta satamamestarin palkkaaminen vähensi toiminnan haavoittuvuutta..

Kehittäminen

1. Konserni- ja elinvoimajaosto valmistelee vuonna 2024 kaupungin omistajapoliittiset linjaukset (tas 2024–2026). Kaupunki tarvitsee selkeät omistajapoliittiset linjaukset, koska yhä suurempi osa toiminnasta tapahtuu joko yhtiömuodossa tai erilaisissa yhteistyöorganisaatioissa.

2. Konserniyhteisöjen edustajat, toimitusjohtajat ja isännöitsijät sekä ainakin hallitusten puheenjohtajat on velvoitettava osallistumaan kaupungin luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, kuntayhtiöiden hallituksen jäsenille tarkoitettuun sekä mm. sopimus- ja hankinta-asioista järjestettävään koulutukseen.
3. Kaupungin talousarvion konsernitavoitteita on koko ajan arvioitava ja tarkennettava vastaamaan paremmin kaupungin strategisia tavoitteita ja ohjaamaan konserniyhtiöiden toimintaa.
4. Yhteisön hallituksen/hallituksen puheenjohtajan/toimitusjohtajan on aina automaattisesti jo asian valmisteluvaiheessa hankittava kirjallinen kaupungin/konsernijohdon kanta konserniohjeessa lueteltuihin toimenpiteisiin.

Yleisesti voi todeta, että yhtiöt noudattavat aikaisempaa paremmin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta sekä konserniohjetta, mutta konserniyhteisöjen ja kaupungin yhteistyön kehittämistä pitää jatkaa.

12.6. Konsernin tilinpäätöslaskelmat

12.6.1. Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 €	2023	2022
Toimintatuotot	24 147	90 777
Toimintakulut	-61 438	-187 578
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-13	-37
Toimintakate	-37 304	-96 838
Verotulot	39 001	71 919
Valtionosuudet	12 208	38 755
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	89	61
Muut rahoitustuotot	419	656
Korkokulut	-1 078	-975
Muut rahoituskulut	-9	-290
Vuosikate	13 327	13 290
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 054	-12 678
Kertaluonteiset poistot	0	-2 465
Arvonalentumiset	0	-3
Satunnaiset erät	42	0
Tilikauden tulos	3 315	-1 856
Tilinpäätössiirrot	-21	1 049
Laskennalliset verot	76	-28
Vähemmistöosuudet	-18	-7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 353	-842
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,30	48,39
Vuosikate/poistot, %	132,55	87,76
Vuosikate, €/asukas	892,07	879,82
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

12.6.2. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 €	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 327	13 290
Satunnaiset erät	42	0
Tulorahoituksen korjauserät	-300	-646
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 341	-39 067
Rahoitusosuudet investointimenoihin	911	891
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	446	2 470
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 915	-23 063
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-6	0
Antolainasaamisten vähennykset	80	84
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 420	40 181
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 817	-8 281
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 213	-10 382
Oman pääoman muutokset	-26	-145
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-601	6
Vaihto-omaisuuden muutokset	-8	23
Saamisten muutokset	2 262	2 991
Korottomien velkojen muutokset	-3 634	2 212
Rahoituksen rahavirta	4 883	26 690
Rahavarojen muutos	-4 032	3 627
Rahavarat 31.12.	15 443	21 928
Rahavarat 1.1.	19 475	18 301
Rahavarojen muutos	-4 032	3 627
KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-30 816	-24 258
Investointien tulorahoitus, %	59,42	34,81
Lainanhoitokate	2,44	1,54
Kassan riittävyys, pv.	62	34

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

12.6.3. Konsernin tase ja sen tunnusluvut

1 000 €	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	177 566	201 869
Aineettomat hyödykkeet	525	880
Aineettomat oikeudet	487	545
Muut pitkävaikutteiset menot	38	335
Aineelliset hyödykkeet	175 154	197 887
Maa- ja vesialueet	15 005	15 223
Rakennukset	77 417	105 563
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 036	44 440
Koneet ja kalusto	1 859	6 399
Muut aineelliset hyödykkeet	136	176
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	34 701	26 086
Sijoitukset	1 887	3 102
Osakkuusyhteisöosuudet	8	680
Muut osakkeet ja osuudet	1 290	1 754
Muut saamiset	589	669
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 289	2 200
Valtion toimeksiannot	493	528
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 145	1 084
Muut toimeksiantojen varat	652	588
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 035	34 349
Vaihto-omaisuus	454	1 186
Aineet ja tarvikkeet	454	1 186
Saamiset	4 138	11 235
Pitkäaikaiset saamiset	5	18
Muut saamiset	5	18
Lyhytaikaiset saamiset	4 132	11 218
Myyntisaamiset	1 945	5 168
Lainasaamiset	30	0
Muut saamiset	852	2 635
Siirtosaamiset	1 305	3 415
Rahoitusarvopaperit	7 741	7 193
Osakkeet ja osuudet	58	38
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	7 683	7 079
Muut arvopaperit	0	76
Rahat ja pankkisaamiset	7 702	14 735
VASTAAVAA YHTEENSÄ	199 891	238 418

1 000 €	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	103 279	107 700
Peruspääoma	64 021	71 220
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	514	477
Muut omat rahastot	247	260
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	35 145	36 585
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 353	-842
VÄHEMMISTÖOSUDET	692	715
PAKOLLISET VARAUKSET	88	2 258
Eläkevaraukset	0	7
Muut pakolliset varaukset	88	2 251
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 443	2 954
Valtion toimeksiannot	505	696
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 257	1 627
Muut toimeksiantojen pääomat	681	631
VIERAS PÄÄOMA	93 388	124 791
Pitkäaikainen	63 513	74 455
Joukkovelkakirjalainat	28 000	28 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 274	42 852
Lainat julkisyhteisöiltä	0	288
Lainat muilta luotonantajilta	0	5
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 221	2 215
Laskennalliset verovelat	1 019	1 095
Lyhytaikainen	29 875	50 336
Joukkovelkakirjalainat	9 000	10 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 402	9 171
Lainat julkisyhteisöiltä	0	101
Saadut ennakot	694	1 521
Ostovelat	5 004	10 568
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	906	2 178
Siirtovelat	4 871	16 797
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	199 891	238 418
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	51,8	45,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	123,0	61,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	38 498	35 742
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 577	2 366
Lainakanta 31.12., 1 000 €	78 675	90 417
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 266	5 986
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	97 957	105 285
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	6 557	6 970
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

1 000 €	2023	2022
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

13. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksen käsittely	
Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutosta	4 827 841,05
Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Varaukset	
Tuloutus	
-Varaus elinkeinoelämän kehittämiseen	
- Varaus yritysten toimitilojen rakentamiseen	
Vapaaehtoisten varausten tuloutus yht.	0,00
Varausten muutos	0,00
Poistoerot	
Investointivarausten tuloutusta vastaavat poistoeron lisäys	
Uudenkaupungin kaupunki	
- Yritysten toimitilavarauksen purkua vastaava lisäys	0,00
Poistoeron lisäys yhteensä	0,00
Kertyneitten poistoerojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Uudenkaupungin kaupunki	228 483,22
Uudenkaupungin Vesi	59 379,15
Vakka-Suomen Vesi	9 174,50
Poistoeron vähennys yhteensä	297 036,87
Poistoeron muutos yhteensä	297 036,87
Rahastot	
Rahastojen lisäys	
Uudenkaupungin kaupunki	
- Nervanderin palkintorahasto, korko	-21 097,38
- Pääomasijoitusrahasto, korot	
- Pääomasijoitusrahasto, rahaston purku	
Rahastojen lisäys yhteensä	-21 097,38
Rahastojen vähennys	
Uudenkaupungin kaupunki	
- Pääomasijoitusrahasto, luotot	
Rahastojen vähennys yhteensä	0,00
Rahastojen muutos yhteensä	-21 097,38
Vuoden 2023 ylijäämä siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli/alijäämätilille.	5 103 780,54

OSA II: TOTEUTUMISVERTAILUT

1. KÄYTTÖTALouden TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1. Hallinto- ja elinvoimapaalvelut

VIRANHALTIJAORGANISAATIO/TILIVELVOLLISET

Palvelukeskuksen johtaja	Kaupunginjohtaja Atso Vainio
Tarkastustoimi	-
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	Talousjohtaja Anne Takala
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstöjohtaja Maaru Seikola
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	Elinkeinojohtaja Jarkko Heinonen
Kaupunkisuunnittelu	Kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellen

HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	Käyttö 2023
Toimintatuotot	6 677	4 932	5 709
Valmistus omaan käyttöön	180	82	88
Toimintakulut	-11 216	-9 483	-9 592
Toimintakate	-4 359	-4 469	-3 795
Poistot ja arvonalentumiset	-670	-712	-536
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 029	-5 180	-4 331

HENKILÖSTÖRESURSSIT

	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023
Tarkastustoimi	-	-	-
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	26,26	21,80	20,08
Henkilöstöpalvelut	7,50	6,58	5,52
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	4,67	7,00	7,00
Kaupunkisuunnittelu	14,09	15,09	12,09
Ympäristöterveydenhuolto	12,10	13,00	12,00
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut yhteensä	64,62	63,47	56,69

1.1.1. Tarkastustoimi

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalain §:ssä 121 Tarkastuslautakunta ja Uudenkaupungin hallintosäännön §:ssä 95 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Tarkastustoimi	-	-	-

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

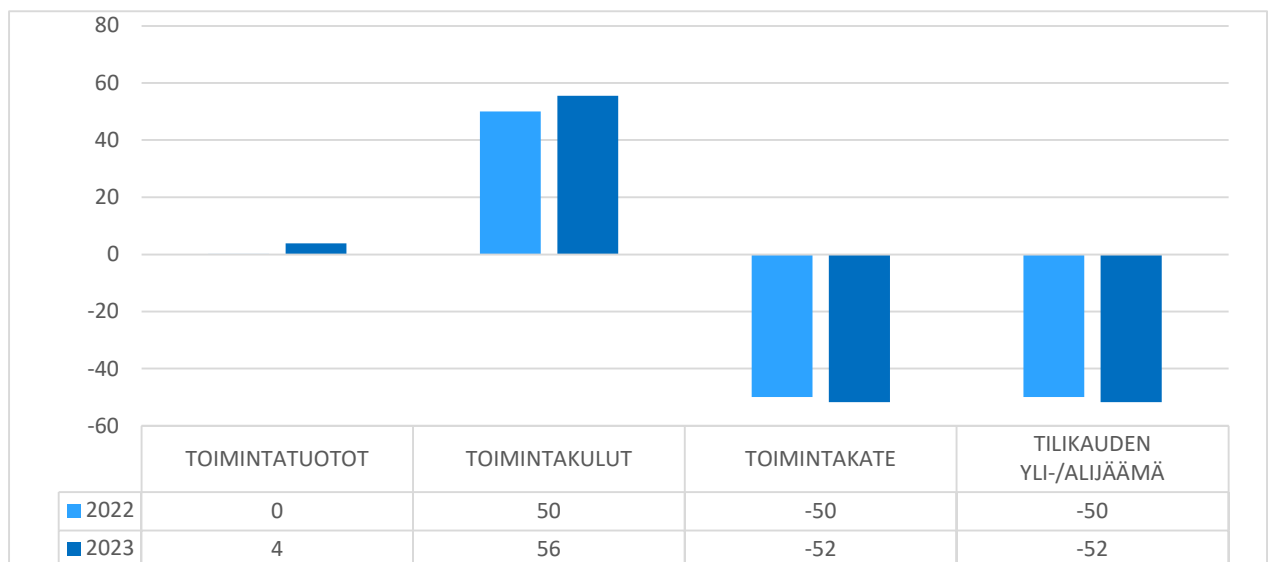
Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Yleiset	Arviointikertomuksen laadinta määräajassa	Toteutunut
	Työohjelman toteuttaminen	Toteutunut

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	4	-4	
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	4	-4	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-17	-14	0	-14	-17	3	124,4 %
Palvelujen ostot	-32	-43	0	-43	-38	-5	87,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-1	1	
Avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAKULUT	-50	-57	0	-57	-56	-2	96,8 %
TOIMINTAKATE	-50	-57	0	-57	-52	-6	90,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	0,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-50	-58	0	-58	-52	-6	89,5 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-3,31	-3,78	0,00	-3,78	-3,46		91,6 %

TARKASTUSTOIMI

1.1.2. Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut luo edellytykset kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tehokkaalle päätöksenteolle vastaamalla asioiden hyvästä valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja muista kaupunkikonsernin ohjaustehtävistä sekä vastaa keskushallinnosta ja seutu- ja kuntayhteistyöstä.

Talouspalvelut hoitaa kaupungin talouteen ja taloussuunnitteluun liittyvät tehtävät reaaliaikaisesti, virheettömästi ja kilpailukykyisesti, asiakkaiden ja sidosryhmien tarpeet huomioon ottaen. Talouspalvelut vastaa myös hallinto- ja elinvoimapalvelujen talouden ohjauksesta.

ICT-palveluiden tehtävänä on palvella koko Uudenkaupungin kaupunkia siten, että sillä on sen toimintoja tukeva tehokas ja laadukas tietohallinnon palvelujärjestelmä. IT-palveluja tuottamalla, kehittämällä ja hankkimalla sekä koordinoimalla tietohallinto tukee tuottavaa toimintaa ja tietotekniikan tehokasta käyttöä, sekä huolehtii teknisestä tietoturvasta ja verkkoyhteyksien toimivuudesta – mukaan lukien viestintätekniset järjestelmät tukipalveluineen – sekä tarvittavasta osaamisesta korkeatasoisten ja jatkuvasti kehittyvien palvelujen sekä tehokkaan sisäisen toiminnan toteuttamiseksi. Tietohallinnon ohjauksen ja koordinoimisen tavoitteena on järjestää toiminta Uudenkaupungin kaupungilla järkevästi ja tavoitteellisesti, jakaa voimavarat tarkoituksenmukaisesti ja turvata toiminta-edellytykset pitkäjänteisesti.

Sitovuustason alitus

Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut alittivat talousarvion sitovuustason (toimintakate) noin 540 000 eurolla, mihin vaikuttivat mm. palvelualueelle kirjatut sosiaali- ja terveystalouden uudistuksesta aiheutuneet oikaisukirjaukset, sekä yksittäinen sosiaalipalveluiden kustannusten korvaukseen liittyvä Uudellekaupungille myönteinen oikeusratkaisu.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Hallintopalvelut	8,57	8,00	7,36
Talouspalvelut	11,69	8,80	7,80
ICT-palvelut	6,00	5,00	4,92
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut yhteensä	26,26	21,80	20,08

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

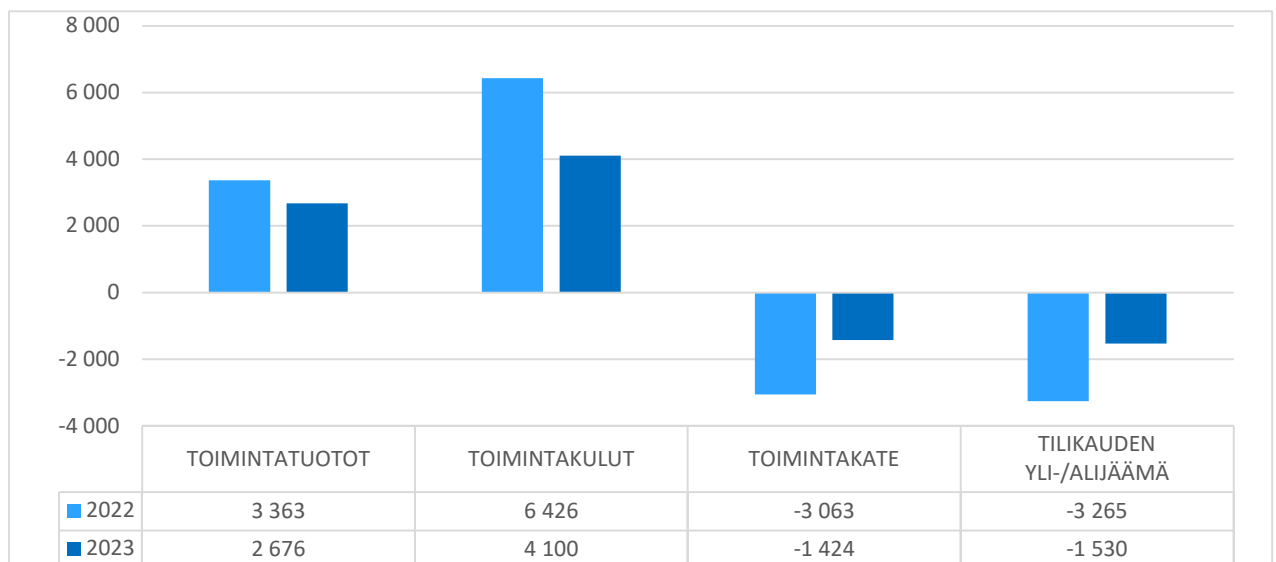
Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Kustannusten hallinta	Taloushallinnon ja tietohallinnon (pl. tietohallinnon ohjelmistolisenssit) kustannukset ovat max. 1,78 % kaupungin ja liikelaitosten käyttötalousmenoista.	Toteutunut: 1,78 %
Toimiva yhteistyö	Työprosessit ja tehtäväkuvat on tarkistettu vastaamaan uuden kunnan tarpeita, ja uudet toimintatavat ovat käytössä 6/2023. Työt on mitoitettu oikein.	Toteutunut pääosin mutta prosesseja tarkastellaan jatkuvasti. Hallinto- ja talousyksiköiden toimintamallien uudistaminen on kesken.
Toimiva yhteistyö	Hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveyspalvelujen tietoaineistot ja -järjestelmät ovat asiakkaiden ja henkilöstön käytössä ilman pitkiä palvelukatkoja kesään 2023 mennessä	Toteutunut 70 %. Palvelinsiirrot ovat loppusuoralla, mutta verkkojen osalta tilanne ei ole edistynyt. Varhan verkkojen rakentaminen jatkuu näillä näkymin ainakin vuoden 2024 loppuun.
Digitalisaation edistäminen	Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoprojekti alkaa vuonna 2023, ja sähköinen arkisto otetaan käyttöön kaikissa kaupungin tietojärjestelmissä vuoden 2025 loppuun mennessä.	Kilpailutusprosessi jatkuu. Kolme toimittajaa valittiin 12/2023 mukaan neuvottelumenettelyyn. Aikataulu: kilpailutus kevät 2024, käyttöönottoprojekti alkaa syksyllä 2024.
Digitalisaation edistäminen	Digitiekartan hankkeiden edistäminen ja seuranta	Toteutunut 30 %. Erityisesti seuranta ja digitiekartan päivitys on aikataulustaan reilusti myöhässä, koska Varhan siirtymä on aiheuttanut merkittävästi enemmän töitä kuin alun perin piti ja lisäksi syksy alkoi henkilöstövaihdokseen ja pitkään poissaoloon valmistautumisella. Loppuvuotta hidasti lisäksi Winteri-projektin vaatima työpanos. Hankkeiden edistämistä on tehty parhaamme mukaan.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	19	1	0	1	58	-58	11638,1 %
Maksutuotot	2 343	1 424	0	1 424	1 404	21	98,6 %
Tuet ja avustukset	5	0	0	0	41	-41	
Muut toimintatuotot	996	1 414	-892	522	1 173	-651	224,8 %
TOIMINTATUOTOT	3 363	2 839	-892	1 947	2 676	-730	137,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-2 069	-2 451	892	-1 559	-1 452	-107	93,2 %
Palvelujen ostot	-3 644	-1 778	0	-1 778	-1 827	49	102,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95	-70	0	-70	-78	8	111,0 %
Avustukset	-151	-115	0	-115	-106	-9	92,2 %
Muut toimintakulut	-466	-388	0	-388	-637	249	164,1 %
TOIMINTAKULUT	-6 426	-4 803	892	-3 911	-4 100	190	104,8 %
TOIMINTAKATE	-3 063	-1 964	0	-1 964	-1 424	-540	72,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-202	-144	0	-144	-106	-38	73,7 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 265	-2 108	0	-2 108	-1 530	-578	72,6 %
Asukasmäärä	15 092	15 291		15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-216,33	-137,85		-137,85	-102,41		74,3 %

HALLINTO-, TALOUS- JA ICT-PALVELUT

1.1.3. Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalvelut avustaa kaupunginhallitusta ja palvelukeskuksia tarkoituksenmukaisen ja oikeudenmukaisen henkilöstöpoliittisen linjan luomisessa.

Henkilöstöpalvelut ohjaa toimintaa siten, että henkilöstöhallintoa hoidetaan sopimusten, määräysten ja vahvistettujen periaatteiden sekä kaupungin strategian mukaisesti.

Henkilöstöpalvelut huolehtii henkilöstöhallinnollisista ja palkanlaskennan tehtävistä, keskitetystä koulutuksesta, työhyvinvoinnin kehittämisestä, osaamisen kehittämisestä, työsuojelutoiminnasta sekä nuorten kesätyöpaikoista.

Sitovuustason alitus

Henkilöstöpalveluiden palvelualueen toimintakate on budjetoitua noin 185 000 euroa parempi. Palvelualueen henkilöstökulut alittuivat noin 176 000 euroa, mihin vaikuttivat mm. Kansaneläkelaitoksen maksamat henkilöstökuluihin kirjautuvat korvaukset, sekä ennakoitua pienemmät palkkakustannukset.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Henkilöstöpalvelut	7,50	6,58	5,52

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

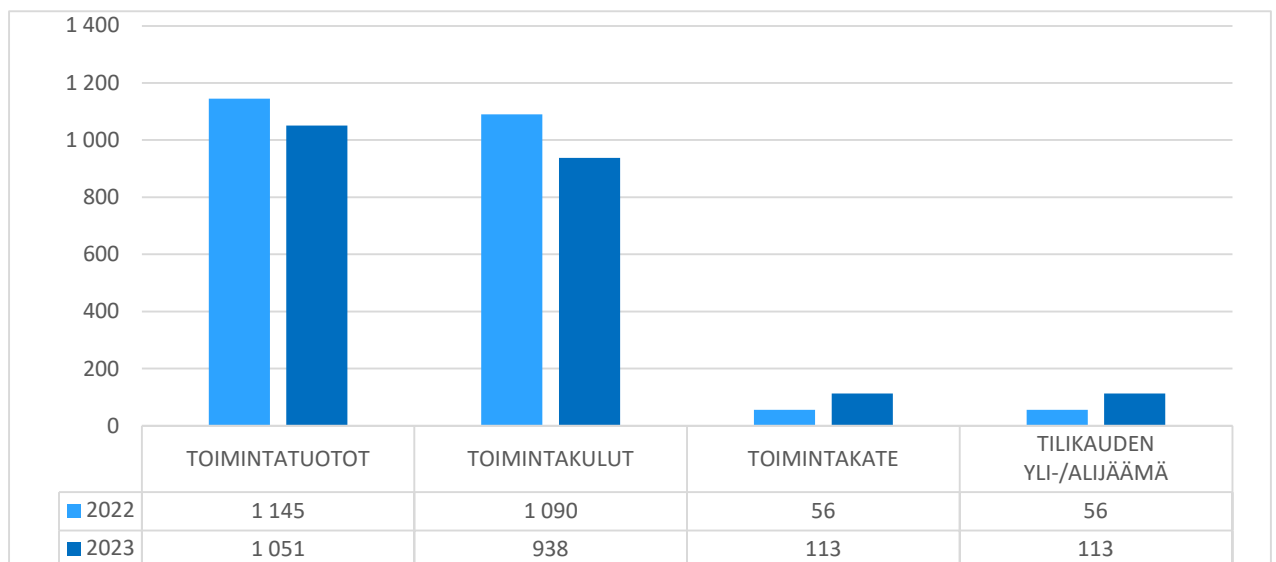
Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Osaaminen	Perehdytyksen kehittäminen (sähköisen perehdytyksen käyttöönotto)	Toteutunut, sähköinen perehdytysohjelma otettu käyttöön 6/2023 alkaen
Työhyvinvointi	Sairauspoissaolot ovat alle kuntatyönantajien keskiarvon	Vuonna 2022 sairauspoissaoloja oli kuntatyönantajilla keskimäärin 20,7 pv/henkilö ja sairauspoissaoloprosentti 7,77 %. Vuoden 2023 vertailulukua ei vielä saatavilla. Uudessakaupungissa sairauspäiviä vuonna 2023 oli keskimäärin 12,2 pv/henkilö ja sairauspoissaoloprosentti 4,87 %. Sairauspoissaolot ovat siten merkittävästi laskeneet vuoden 2022 sekä sitä edeltävien vuosien tasosta.
Houkutteleva työpaikka	Henkilöstön vaihtuvuus on enintään keskiarvoisella tasolla	Lähtövaihtuvuusprosentti vuonna 2023 oli 6,6 %. Vuonna 2022 vaihtuvuus oli 14,05 %, eli vaihtuvuus on vähentynyt merkittävästi edellisen vuoden tasosta.
	Kaupungilla on vetovoimainen työnantajamaine ja hakemusmäärät kääntyvät nousuun vuoden 2021 tasosta	Hakemuksia avoimiin tehtäviin vuoden 2023 aikana keskimäärin 10,72 kappaletta työpaikkaa kohden; tavoitteeseen (vuoden 2021 taso) nähden hakemusmäärä nousussa, mutta hakemusmäärissä tapahtui merkittävä lasku vuoden jälkipuoliskolla. Myös avoimien tehtävien lukumäärä laski talouden sopeuttamisohjelman käynnistyttyä.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	31	20	0	20	34	-14	168,5 %
Maksutuotot	1 110	989	0	989	989	0	100,0 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	4	28	0	28	29	-1	102,3 %
TOIMINTATUOTOT	1 145	1 037	0	1 037	1 051	-14	101,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-178	-327	0	-327	-152	-176	46,3 %
Palvelujen ostot	-840	-716	0	-716	-734	18	102,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46	-39	0	-39	-28	-11	71,5 %
Avustukset	-22	-20	0	-20	-20	0	102,0 %
Muut toimintakulut	-4	-7	0	-7	-4	-3	61,1 %
TOIMINTAKULUT	-1 090	-1 109	0	-1 109	-938	-171	84,6 %
TOIMINTAKATE	56	-72	0	-72	113	-185	-156,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	56	-72	0	-72	113	-185	-156,2 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	3,68	-4,73	0,00	-4,73	7,57		-159,9 %

HENKILÖSTÖPALVELUT

1.1.4. Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Toiminta-ajatus

Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden tehtävänä on kehittää Uudenkaupungin alueen yritystoimintaympäristöä niin, että se tukee olemassa olevien yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edellytyksiä, edistää uusien yritysten syntymistä ja yrittäjyyttä sekä edistää alueen työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista ja näin kasvattaa työllisyyttä sekä auttaa yrityksiä löytämään tarvittavaa työvoimaa.

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut vastaa elinkeinopoliittisesta yhteistyöstä seudullisella, maakunnallisella ja kansallisella tasolla.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	4,67	7,00	7,00

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Yrittäjyyttä ja yritysten kasvuedellytyksiä edistävä toimintaympäristö	Korkeakoulu-yhteistyön laajentaminen ja alueen monimuotoisten kouluttautumisedellytysten kehittämisen	Toteutettiin Hehkukarnevaalin yhteydessä ensimmäistä kertaa korkeakouluopiskelijoille suunnattu ns. "Hehkuappro" illanviettotapahtuma. Tavoite oli tuoda kaupunkia tutuksi ja toimia imagomarkkinointina. Tapahtumaan osallistui noin 200 opiskelijaa ja palaute oli erinomaista. Aloitettiin vuoden 2025 helmikuussa toteutettavan, korkeakouluopiskelijoille suunnatun Uudenkaupungin uramahdollisuuksia ja kesätyöpaikkoja esille tuoman tapahtuman valmistelu. Toteutettu aloitettuja hankkeita korkeakoulu-yhteistyön tiivistämiseksi, opiskeluedellytysten kehittämiseksi sekä työ- ja uramahdollisuuksien esilletuomiseksi opiskelijoille.
	Alueen imagomarkkinoinnin ja matkailun kehittäminen.	Toteutettu suunnitelman mukaisesti monikanavaista imagomarkkinointia. Ukilife.fi -sivustolla julkaistiin vuoden aikana uusia tarinoita 40, joista englanniksi käännettiin 25. Käyttäjämäärä kasvanut 20 %. Visit Uusikaupunki -sivuilla 673.000 sivukatselua, TOP 5 käyttäjämaat Suomi, Ruotsi, Saksa, USA ja Viro. SOME kanavien kattavuus kasvanut: FB 101 % ja IG 275 %. Uusikaupunki mukana 4 matkailun messu- ja markkinointitilaisuudessa. Lisäksi mukana 100-syötä matkustaa Suomessa ja Finnlinesin Saksan kampanjoissa. Muita markkinointikanavia hyödynnettiin seuraavasti: Digitaaliset näyttötaulut: Turku 5 näyttöä 12 viikon ajan, Rauma/Pori -alue 3 näyttöä 5 viikon ajan, Helsinki 2 näyttöä kahden viikon ajan, Uusikaupunki 6 näyttöä koko vuoden ajan, Turun Messukeskuksen näyttötaulut 3 eri tapahtuman ajan. Radiomainontaa 4 viikon ajan 3 eri spotilla Tienvarsitaulu Laitilassa koko vuoden ajan

Osa II: Toteutusvertailut

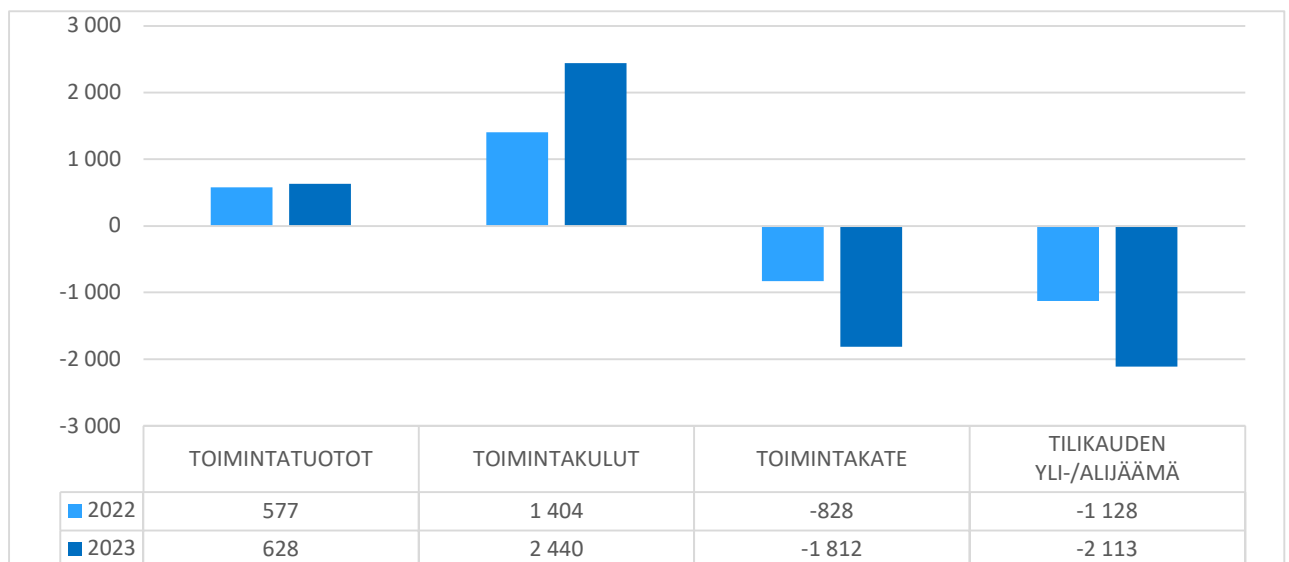
		<p>Sanomalehtien digiversioissa olevat verkkobannerit koko vuoden ajan Lehti-ilmoitukset 44 kpl Natiivit lehdissä ja lehtien verkkosivuilla 3 kpl Lisäksi kaupallista yhteistyötä bloggareiden kanssa.</p> <p>Erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia kaupungin markkinoimiseksi ja keskusta-alueen elävöittä- miseksi järjestettiin vuoden aikana yhteensä 37 kpl joko täysin kaupungin järjestämänä tai yhteistyössä muun tahon kanssa.</p>
	Yrittäjyysak- tiivisuuden sekä yritysten liikevaihdon kasvu	<p>Maakunnan liiton kanssa täsmennetty äkillisen rakennemuutoksen rahoituksella toteutettavia hankkeita. Maakunnan liiton edellyttämä koordinaatiohanke käynnistetty ja muiden ensim- mäisessä vaiheessa toteutettavien hankkeiden rahoitushaku aloitettu.</p> <p>Toteutettu vuoden aikana 5 yrityksen tarpeen mukaan räätälöityä sijoittumispaikkaselvitystä alueelle etabloitumiseksi.</p> <p>Toteutettu yritystoimintaympäristön ja yritysten kasvuedellytysten edistämiseksi aloitettuja hankkeita.</p> <p>Uusia yrityksiä Uudenkaupungin alueella yhteensä 79.</p>
Työllisyysaste ja maahan- muuttajien osaamisen hyödyntämi- nen	Pitkäaikais- työttömyyden vähentäminen	<p>TE24-uudistuksen toteutus aloitettu yhdessä muiden Turun työllisyysalueen kuntien kanssa. Uudenkaupungin kaupungilla on oma edustaja kaikissa 13 eri työryhmässä. Viety eteenpäin neuvotteluja yhteisestä toiminta-alueesta Vakka-Suomen muiden kuntien kanssa.</p> <p>Tehty tarkennettu suunnitelma hankkeesta, jossa kartoitetaan alueen työvoiman tarvetta huo- mioiden ja tuotetaan työllistämisen tukipalveluita yrityksille. Hankkeelle saadaan ESR rahoit- tus.</p> <p>Työvalmentajan toimenkuvaa muokattiin vastaamaan tarpeita pitkäaikaistyöttömyyden vä- hentämiseksi ja nuorten työttömyyden ennaltaehkäisemiseksi.</p> <p>Otettiin käyttöön asiakaskohtainen kuntouttavan työtoiminnan vaikuttavuuden arviointi/seu- ranta työpaja Väiskissä.</p> <p>Käynnistettiin digipajatoiminta ja valmennettiin kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita perus- digitaitoihin syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja työnhaun taitojen kartuttamiseksi.</p> <p>Jatkettu muita työllistymisen edistämiseen tähtäävien ja yhteistyökumppaneiden kanssa to- teutettavia hankkeita.</p>
	Vieraskielis- ten työhakijoi- den työllisty- misedellytys- ten parantami- nen.	<p>Jatkettu tehostettua palvelutoimintaa vieraskielisten työnhakijoiden työllistymisen edistä- miseksi.</p> <p>Hankerahoituksen kautta haetaan mahdollisuutta rekrytoida työllisyyspalveluihin monikult- tuurisen työelämän asiantuntija, joka toimii sekä yritys- että työnhakijarajapinnassa edistäen työnantajien kyvykkyyttä työllistää monikulttuurisia työnhakijoita ja neuvoo työnhakijoita työllistymistoimissa.</p>

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	76	56	0	56	60	-4	107,1 %
Maksutuotot	11	23	0	23	23	0	98,5 %
Tuet ja avustukset	286	255	0	255	327	-72	128,3 %
Muut toimintatuotot	203	164	0	164	218	-54	132,9 %
TOIMINTATUOTOT	577	498	0	498	628	-130	126,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-576	-907	-30	-937	-1 112	175	118,6 %
Palvelujen ostot	-535	-715	0	-715	-666	-49	93,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-119	-125	0	-125	-163	38	130,4 %
Avustukset	-147	-536	0	-536	-475	-60	88,7 %
Muut toimintakulut	-27	-28	0	-28	-24	-4	85,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 404	-2 311	-30	-2 341	-2 440	99	104,2 %
TOIMINTAKATE	-828	-1 813	-30	-1 843	-1 812	-31	98,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-301	-348	0	-348	-301	-47	86,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 128	-2 161	-30	-2 191	-2 113	-78	96,5 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-74,76	-141,33	-1,96	-143,29	-141,47		98,7 %

ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT

1.1.5. Kaupunkisuunnittelu

Toiminta-ajatus

Kaupunkisuunnittelu vastaa hyvän ja laadukkaan kaupunkikuvan ja ympäristön muodostumisesta ja kaavojen suunnittelusta. Lisäksi kaupunkisuunnittelu vastaa yhdyskuntatekniikan ja kaupungin omien rakennusten suunnittelusta yhdessä infra- ja tilapalveluiden kanssa. Kaupunkisuunnittelu tuottaa kaupungin ja muiden tilaajien tarpeisiin maaomaisuuden hallintaan ja hoitoon liittyviä palveluja. Vastaamme siitä, että kaupungilla on riittävästi maata elinkeinoelämän ja tonttikysynnän tarpeisiin ja vastaamme kaupungin maaomaisuudesta ja luonnonvaroista. Tuotamme kuntalaisille, elinkeinoelämälle ja hallintokunnille tarkoituksenmukaista, taloudellista, turvallista sekä arkkitehtonisesti korkeatasoista ympäristöä. Osallistumme elinkeinoelämän kehittämiseen. Vastaamme kaupungin maastomittaus-, karttatuotanto- ja paikkatietopalveluista. Hoidamme tonttien luovutukset ja asema-kaava-alueen kiinteistönmuodostamistehtävät. Hoidamme joukkoliikenteeseen liittyvät tehtävät. Ylläpidämme kunnallisteknisten verkostojen tiedostoja sekä ajantasakaavaa. Tuotamme monipuolista paikkatietoon perustuvaa dataa päätöksenteon tueksi sekä muiden palvelualueiden sekä asukkaiden käyttöön. Panostamme viestintään ja vuorovaikutukseen palvelualueen toiminnassa, erityisesti kaavahankkeissa. Teemme yhteistyötä muiden palvelualueiden ja toimijoiden kanssa. Pyrimme parantamaan asiakaspalvelukokemusta aina.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Kaupunkisuunnittelu	14,09	15,09	12,09

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

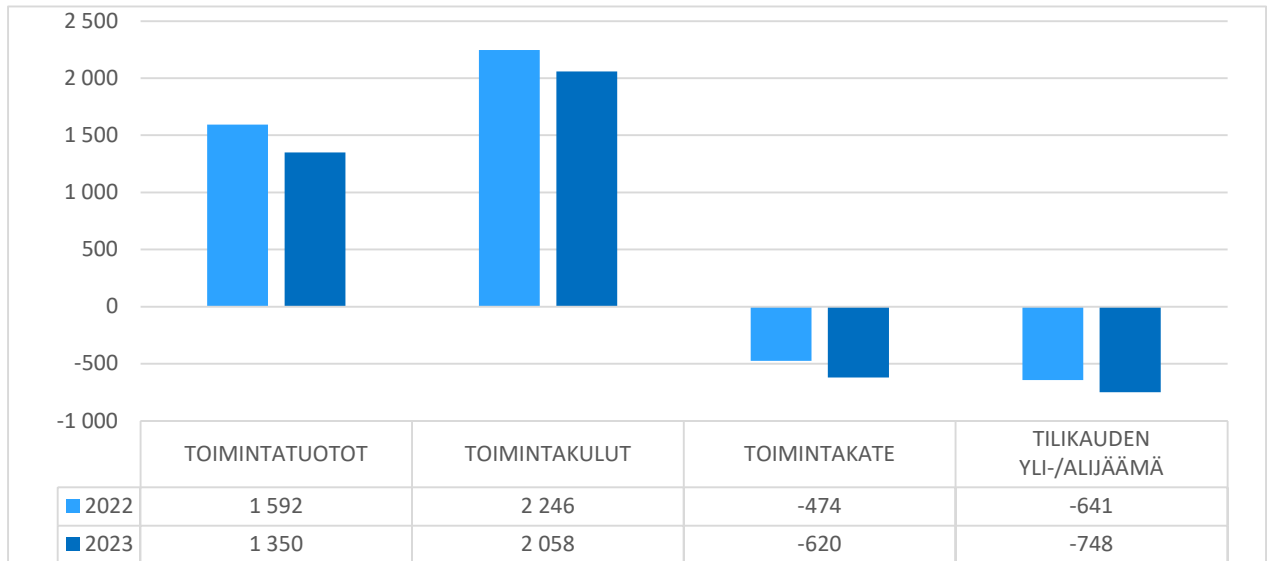
Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Asumisen tarjonnan ja vaihtoehtojen monipuolistaminen, uusien asukkaiden houkuttelu	Tiiratorin kaava, Mältinkallion rakentamisen edistäminen	Kalannin yleiskaava on ollut ehdotuksena nähtävillä.
Kestävän ja joustavan liikkumisen edellytysten parantaminen	Työvoiman saatavuuden parantaminen, asukkaiden sujuvampi liikkuminen kestävästi: Lähijunaliikenteen edellytysten luominen, Ukikytyi osaksi toimivaa joukkoliikennetkaisu.	Kutsuliikenne Vuki on aloittanut toiminnan.
Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman kärkiteemojen ja toimenpiteiden toteuttaminen	Kärkiteemat päivitetään ja 50 % kärkiteemojen toimenpiteistä on käynnissä.	Apolin kärkiteemoja on työstetty kaupunkisuunnittelujaostossa.
Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Sujuvoitetaan prosesseja helpottamaan uusien työntekijöiden työn aloittamista. Sähköisen arkistoinnin aloittaminen.	kaupunkisuunnittelun organisaatio on laadittu yhdessä henkilöstön kanssa ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Tehtävän kuvat on laadittu.
Taajamien ja kylien kehittämisohjelma ja sen toteuttaminen	Yksi Uusikaupunki ja alueiden identiteettien hyödyntäminen ja Osbu toiminnan käynnistäminen	Osbu-hankkeet on päätetty ja suurimmaksi osaksi toteutettu.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	226	105	0	105	94	11	89,6 %
Maksutuotot	92	108	0	108	99	9	91,5 %
Tuet ja avustukset	130	30	0	30	-4	34	-13,2 %
Muut toimintatuotot	1 144	1 208	0	1 208	1 161	47	96,1 %
TOIMINTATUOTOT	1 592	1 451	0	1 451	1 350	101	93,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	180	82	0	82	88	-6	107,1 %
Henkilöstökulut	-882	-875	0	-875	-834	-41	95,3 %
Palvelujen ostot	-1 227	-947	-110	-1 057	-1 063	6	100,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15	-16	0	-16	-10	-6	61,2 %
Avustukset	-112	-112	0	-112	-112	0	100,0 %
Muut toimintakulut	-10	-5	0	-5	-40	35	823,8 %
TOIMINTAKULUT	-2 246	-1 955	-110	-2 065	-2 058	-7	99,7 %
TOIMINTAKATE	-474	-422	-110	-532	-620	88	116,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-167	-220	0	-220	-129	-91	58,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-641	-641	-110	-751	-748	-3	99,6 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-42,48	-41,95	-7,19	-49,14	-50,10		102,0 %

KAUPUNKISUUNNITTELU

1.1.6. Ympäristöterveydenhuolto

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveystalvonnann ja eläinlääkintähuollon. Terveystalvonta pyrkii ennaltaehkäisemään ympäristöstä aiheutuvia terveystalvoroja valvomalla sekä tuotteita että olo-suhteita. Eläinlääkintähuolto turvaa lakisäateiset ympärivuorokautiset eläinlääkintäpalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrättyt eläinsuojelulain ja eläinlääkintätilain tehtävät.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Ympäristöterveydenhuolto	12,10	13,00	12,00

Osa II: Toteutumisvertailut

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Eläinlääkintähuollon palvelut	Uuden eläinlääkintähuollon vaatimusten jalkauttaminen käytäntöön	100 %
Terveysvalvonta	Terveysvalvonnan tehtäväkentän muuttumisen tunnistaminen; toisaalta yritysten omien laatu järjestelmien vaikutus valvontaan, toisaalta valvontatarpeen lisääntyminen tietyillä osa-alueilla, mm sosiaali- ja pelastustoimen kanssa tehtävä yhteistyö.	80 %, jatketaan 2024
Hallinto	Asiakas- ja muun palautejärjestelmän ottaminen osaksi suunnittelua ja tarkentamaan asemoimista toimintaympäristöön huomioiden myös mahdolliset toimintaympäristön muutokset lähivuosina	100 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

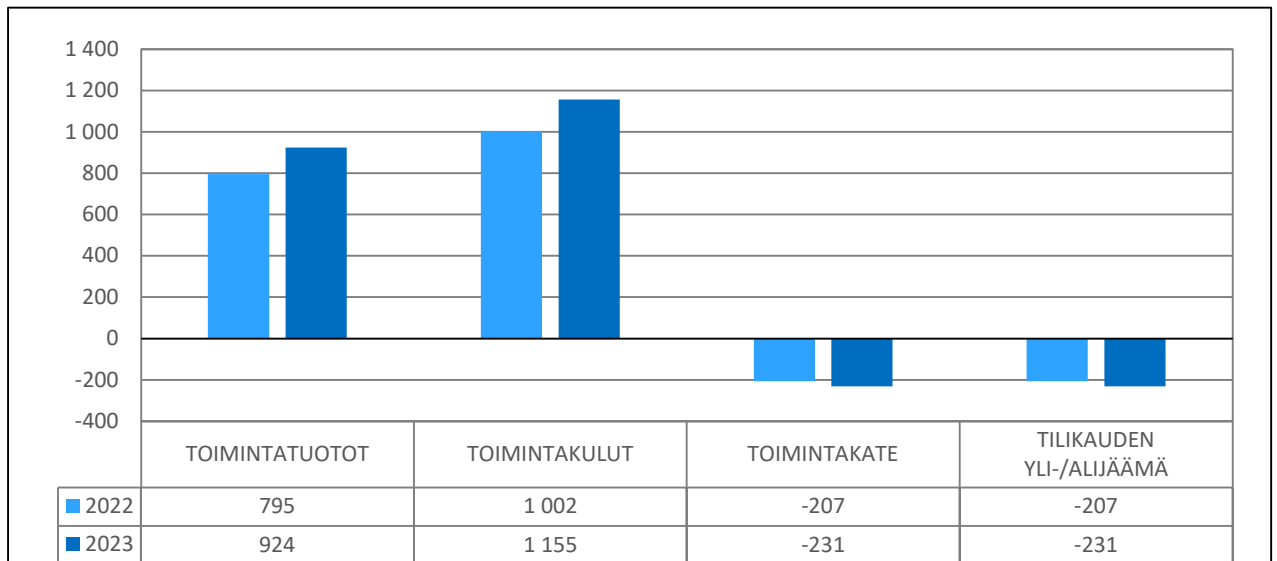
Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	658	693	0	693	807	-115	116,5 %
Maksutuotot	137	230	0	230	116	114	50,4 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	1	2	0	2	1	1	67,2 %
TOIMINTATUOTOT	795	924	0	924	924	0	100,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-787	-839	0	-839	-847	7	100,9 %
Palvelujen ostot	-120	-199	0	-199	-226	27	113,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16	-36	0	-36	-7	-29	19,2 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-80	-75	0	-75	-76	1	101,4 %
TOIMINTAKULUT	-1 002	-1 149	0	-1 149	-1 155	6	100,6 %
TOIMINTAKATE	-207	-225	0	-225	-231	7	102,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-207	-225	0	-225	-231	7	102,9 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-13,69	-14,69	0,00	-14,69	-15,47		105,3 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Viranomaisvalvonnan tarkastukset	1 115	1 300	0	1 300	1 101
Eläinlääkäreiden potilaskäynnit	4 572	6 000	0	6 000	4 252
Viranomaistodistukset	384	600	0	600	423

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

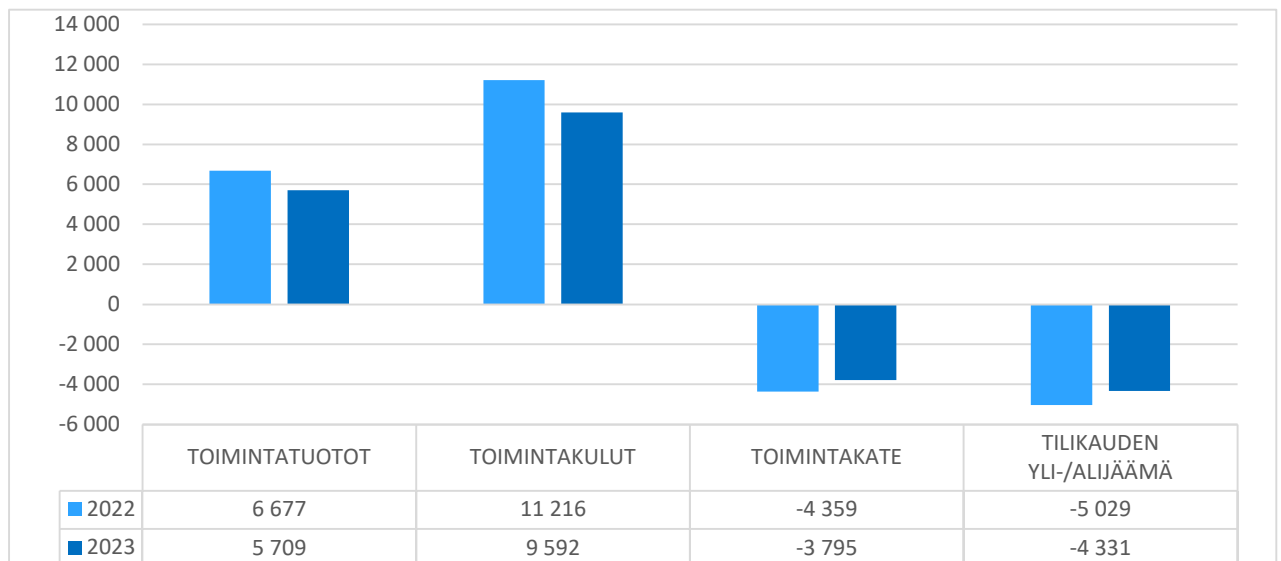

1.1.7. Hallinto- ja elinvoimapalvelut yhteensä

TALOUDEN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET)

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	353	181	0	181	246	-64	135,6 %
Maksutuotot	3 556	2 544	0	2 544	2 514	30	98,8 %
Tuet ja avustukset	421	285	0	285	364	-79	127,9 %
Muut toimintatuotot	2 347	2 814	-892	1 922	2 585	-663	134,5 %
TOIMINTATUOTOT	6 677	5 825	-892	4 932	5 709	-777	115,8 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	180	82	0	82	88	-6	107,1 %
Henkilöstökulut	-3 722	-4 574	862	-3 712	-3 566	-146	96,1 %
Palvelujen ostot	-6 279	-4 200	-110	-4 310	-4 328	18	100,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276	-250	0	-250	-279	29	111,5 %
Avustukset	-432	-783	0	-783	-714	-69	91,2 %
Muut toimintakulut	-507	-428	0	-428	-705	277	164,6 %
TOIMINTAKULUT	-11 216	-10 235	752	-9 483	-9 592	108	101,1 %
TOIMINTAKATE	-4 359	-4 329	-140	-4 469	-3 795	-674	84,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-670	-712	0	-712	-536	-176	75,3 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 029	-5 040	-140	-5 180	-4 331	-850	83,6 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-333,19	-329,64	-9,16	-338,79	-289,88		85,6 %

HALLINTO-, JA ELINVOIMAPALVELUT

1.2. Tekniset ja ympäristöpalvelut

1.2.1. Teknisen johtajan katsaus

Toimintavuoden 2023 varsinainen toiminta käynnistyi perinteisesti investointien käyttösuunnitelmien tekemisellä ja tilinpäätösasiakirjojen laatimisella. Toimintavuotta sähköisti uusien hyvinvointialueiden aloittaminen erityisesti tilapalveluissa, kun entiset kunnan sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen kiinteistöt siirtyivät valtion vuokra-asetuksella Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle vuokratuiksi kiinteistöiksi.

Infrapalvelut

Hallinnollisten palveluiden osalta toimintakausi toteutui odotetusti.

Kunnossapitopalveluiden toimintakausi alkoi ja päättyi haastavana. Vaihteleva talvinen sää työllisti osastoa aurauksen ja erityisesti liukkaudentorjunnan osalta aikaisempia vuosia enemmän ja käyttötalouskustannuksetkin ylittyivät. Kunnossapitopalveluiden yksittäisistä investoinneista merkittävimpiä olivat Sorvakonniemen liikennejärjestelyt ja rannan suunnittelu sekä Mörnen alueen liikennejärjestelyt.

Viherpalveluiden vuosi kului leikkikenttien kunnostuksien ja viheralueiden ylläpidoissa. Pietolalle suunnitellun uuden tekonurmikentän suunnittelutyö aloitettiin ja lisäksi toteutettiin osallistuvan budjetoinnin voittaneita ehdotuksia, mm. uimarantojen kunnostuksia ja luontopolkujen olosuhteiden parantamisia.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Ruokapalveluissa aloitettiin tulevan monitoimijatalo Wintterin ruokalistan suunnittelu teemanimellä Wintteri2025. Ruokalistan suunnittelua koordinoi ruokalistaryhmä, jossa mukana ovat nuorisovaltuuston, kasvun ja oppimisen palveluiden, asiakkaiden ja ruokapalvelun edustajia. Ruokapalvelun henkilöstötilanne jatkui haastavana runsaiden poissaolojen vuoksi.

Puhtauspalveluiden vuosi oli paria viime vuotta huomattavasti seesteisempi ja kokonaisuutena vuosi meni hyvin. Suurimpana muutoksena oli osan asiakaskohteista siirtyminen Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Yhteistyö muiden palvelukeskusten kanssa sujui mallikkaasti.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut siirtyvät vuoden 2024 alusta Infrapalveluista omaksi Ruoka- ja puhtauspalvelut -palvelualueeseen.

Kierrätyskeskus Puusti

Vuosi 2023 on tuonut runsaasti uutta asiakaskuntaa kierrätyskeskus Puustiin ja asiakkaat koostuivat yhä enemmän kaupunkiin ulkomailta muuttaneista ihmisistä, mm. ukrainalaisista. Kierrätyksen asiakasmäärät ylsivät kesämökkikauden aikana jopa kahteen tuhanteen asiakkaaseen viikossa ja muina aikoinakin päästiin yli tuhannen kävijän viikkolukemiin. Varsinais-Suomen hyvinvointialue aloitti toimintansa Puustin muissa tiloissa vuoden alusta.

Tilapalvelut

Tilapalvelujen toimintavuotta varjostivat edellisten vuosien tapaan useista kiinteistöistä raportoidut sisäilmaan liittyvät ongelmat ja niistä aiheutuvat tutkimukset ja korjaukset. Tämä aiheutti kasvavia kustannuksia mm. energiakuluihin.

Työohjelman mukaisten investointien toteutus hidastui alkuvuonna kaupunkisuunnittelupuolelta muualle siirtyneen arkkitehdin takia. Loppuvuonna saatiin kuitenkin uusi hankesuunnitteluarkkitehti palkattua.

Uutena asiana tilapalveluihin siirtyi kaupunkisuunnittelusta hallintosäännön muutoksien myötä koko rakennussuunnittelun henkilöstö.

Suurimmista investointihankkeista valmistui Kalannin yläkoulun sisäilma -korjausurakka ja Merituulikodin osasto Tyynelän laaja peruskorjausurakka. Pääkirjaston peruskorjausurakan kilpailutus ja urakoitsijan valinta saatiin päätökseen vuoden lopulla.

Rakennusvalvonnan ja ympäristösuojelun palvelualue

Rakennusvalvonnan lupa-asiat olivat edellisen vuoden tasolla ja katselmuksia tehtiin noin 15 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Talouden epävarmuuden takia suuria rakennushankkeita ei käynnistynyt.

Rakennusvalvonnan sähköisen ajanvarauskalenterin käyttö aloitettiin. Osa asiakkaista on löytänyt sähköisen ajanvarauskalenterin, ja mahdollisuus varata tapaamisia sähköisesti on saanut asiakkailta kiitosta.

Ympäristönsuojelussa lupa-asioiden ja valvontakäyntien määrät toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Kuntatapaamiset järjestettiin suunnitelman mukaisesti toiminta-alueen kuntien kanssa. Ympäristönsuojelun avustukset jaettiin toimintavuonna kuuteen ympäristöhankkeeseen.

Monitoimijatalo Wintteri

Monitoimijatalo Wintterin rakentaminen eteni sovitussa aikataulussa. Lisä- ja muutostyökustannukset pysyivät maltillisina ja koostuivat lähinnä pienistä sisätilojen tason ja toimivuuksien parannuksista. Irtaimiston hankintapakettien laadinnat ja kilpailutukset käynnistyivät toimintavuoden lopulla.

Lopuksi

Kokonaisuutena Teknisten ja ympäristöpalveluiden toimintavuosi 2023 sujui odotetusti ja taloudellisessa mielessä tavoitteiden mukaisesti. Loppuvuodesta kaupunginhallituksen päätöksellä käynnistynyt talouden sopeuttamisohjelma YT-neuvotteluineen ja arvioituine henkilöstövaikutuksineen aiheutti henkilöstön keskuudessa huolestuneisuutta. Toisaalta henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi ensimmäistä kertaa jaetut Smartum -liikunta- ja kulttuuriedut otettiin henkilöstön keskuudessa tyytyväisyydellä vastaan.

Lämmin kiitos koko teknisten ja ympäristöpalveluiden henkilöstölle sekä yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta.

VIRANHALTIJAORGANISAATIO/TILIVELVOLLISET

Palvelukeskuksen johtaja	Tekninen johtaja Jari Nikkari
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	Ympäristönsuojelupäällikkö Susanna Puottula
Infrapalvelut	Tekninen johtaja Jari Nikkari
Tilapalvelut	Tekninen johtaja Jari Nikkari

TEKNISET- JA YMPÄRISTÖPALVELUT, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	Käyttö 2023
Toimintatuotot	18 209	15 773	15 849
Valmistus omaan käyttöön	382	347	322
Toimintakulut	-18 611	-15 830	-15 825
Toimintakate	-21	290	345
Poistot ja arvonalentumiset	-6 458	-4 492	-4 373
Tilikauden yli-/alijäämä	-6 479	-4 202	-4 028

HENKILÖSTÖRESURSSIT

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	6,17	6,92	6,70
Infrapalvelut	93,76	77,60	75,90
Tilapalvelut	16,13	16,12	17,12
Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä	116,06	100,64	99,72

1.2.2. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu**Toiminta-ajatus**

Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta ovat viranomaistoimintaa. Niiden tehtävänä on osaltaan varmistaa, että niin rakennettu kuin luonnonympäristökin säilyy terveellisenä, turvallisena ja viihtyisänä. Ympäristönsuojelussa hoidetaan myös Kustavin, Taivassalon ja Vehmaan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	6,17	6,92	6,70

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Digitaaliset rakennuslupa-asiakirjat	Asiakirjoista muutettu 75 % sähköiseen muotoon	72 %
Rakennusvalvonnan prosessityö	Rakennusvalvonnan prosessien päivittäminen	Kesken
Ympäristönsuojelun hyvä taso	Valvontaohjelman mukaisen valvonnan toteuttaminen 100 %	130 %
Seudullinen yhteistyö	Kuntatapaamisten järjestäminen ympäristönsuojelun toiminta-alueen kuntien kanssa	100 %

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

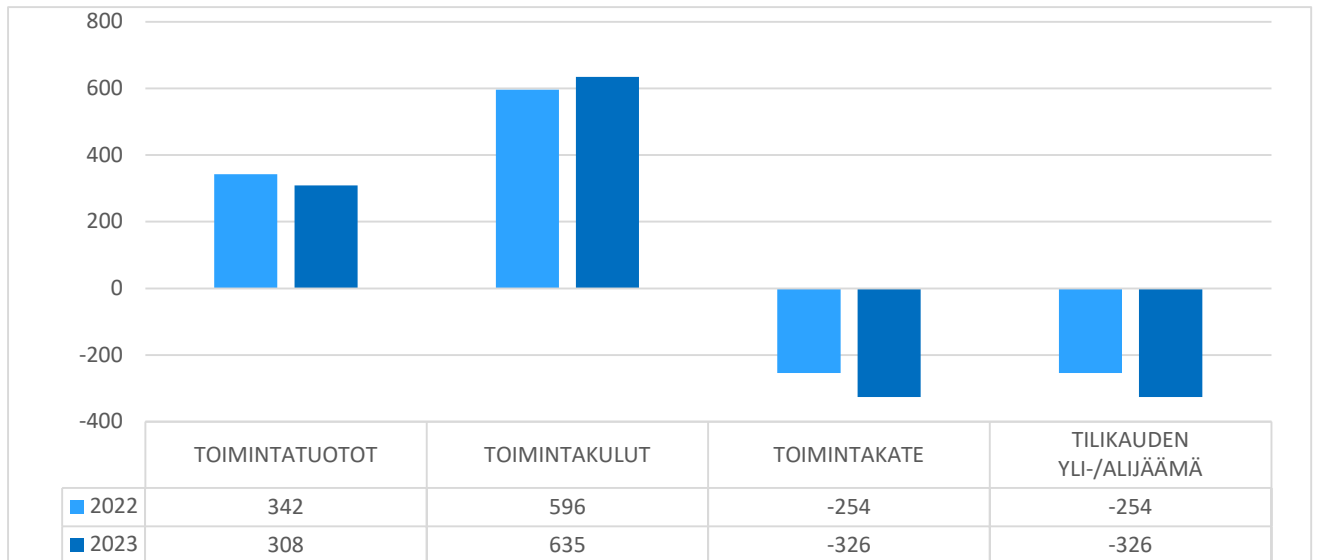
Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
Maksutuotot	309	360	-63	297	274	23	92,2 %
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	32	33	0	33	34	-2	105,1 %
TOIMINTATUOTOT	342	393	-63	330	308	21	93,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-409	-443	0	-443	-413	-30	93,2 %
Palvelujen ostot	-182	-205	0	-205	-213	8	103,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-9	0	-9	-3	-6	29,4 %
Avustukset	-3	-5	0	-5	-5	0	92,0 %
Muut toimintakulut	0	-1	0	-1	-1	0	148,7 %
TOIMINTAKULUT	-596	-663	0	-663	-635	-28	95,7 %
TOIMINTAKATE	-254	-270	-63	-333	-326	-7	97,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-254	-270	-63	-333	-326	-7	97,9 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-16,83	-17,68	-4,12	-21,80	-21,85		100,2 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Ympäristönsuojelun lupa-asiat ja lausunnot	160	150	0	150	134
Valvontaohjelman mukaiset tarkastukset	32	30	0	30	39
Rakennusvalvonnan lupa-asiat	416	500	0	500	404
Rakennusvalvonnan katselmukset ja tarkastukset	460	650	0	650	528

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

1.2.3. Infrapalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintotehtävät luovat edellytykset teknisen lautakunnan tehokkaalle päätöksenteolle vastaamalla asioiden hyvästä valmistelusta ja täytöntöönpanosta. Hallintopalveluiden alla on teknisen infran kokonaisvaltainen johtaminen sisältäen Infran suunnittelun, rakentamisen ja ylläpidon, tilapalvelujen sekä ruoka- ja puhdistuspalveluiden tuottamisen.

Infrapalvelut suorittaa kaupungin omien yhdyskuntatekniikkahankkeiden rakennuttamistehtävät sekä vastaa yhdyskuntatekniikan sekä kauppatorin rakentamisesta ja ylläpidosta ja suorittaa tilauksesta yleisten alueiden kunnossapito- ja puhtaanapitotöitä. Infrapalvelut vastaa maankäyttö- ja rakennuslain pykälien mukaisesti asemakaava-alueiden hulevesien hallinnasta ja hulevesiviemäriverkostosta. Infrapalvelut vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymien investointien toteuttamisesta.

Varikko vastaa kaupungin varasto-, konekeskus- ja konekorjaamotoiminnasta.

Puistoyksikkö vastaa puistojen ja leikkikenttien rakentamisesta ja ylläpidosta tavoitteenaan merellinen, vihreä puistokaupunki. Yksikkö vastaa ulkoliikuntapaikkojen hoidosta.

Puhdistuspalvelujen toiminnan tavoitteena on huolehtia kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen siivouksesta. Työt tehdään tilaaja-asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan ja luodaan siten käyttäjäasiakkaille puhtaustasoltaan tarkoituksenmukaiset tilat. Samalla puhdistuspalvelut vastaa omalta osaltaan kaupungin rakennusomaisuuden kunnon ja arvon säilymisestä.

Ruokapalvelut vastaa laadukkaiden ja ravitsemuksellisesti täysipainoisten ateriapalvelujen saataavuudesta tehokkaasti ja taloudellisesti. Ruokapalvelut hankkii Monitoimijatalo Winterin rakentamisen ajan päiväkotien ja koulujen lounaat ja päivälliset Kaarea Oy:ltä ja tuottaa itse muut päiväkotien ja koulujen ateriapalvelut. Lukio-opetuksen ateriat tuottaa Novida.

Sitovuustason ylitys

Infrapalvelujen toimintakate ylitti talousarvion n. 209 000 eurolla. Ulkovalaistukseen varatut määrärahat ylittyivät 133 000 eurolla ja ruokapalveluihin varatut määrärahat ylittyivät 256 000 eurolla. Osa ruokapalvelujen ylityksestä johtuu elintarvikkeiden hintojen nousulla. Palvelualueen energiakustannukset olivat noin 65 000 euroa arvioitua suuremmat. Osa alun perin investointiosaan kirjautuneista juristikustannuksista oikaistiin käyttötalouden puolelle, mikä vaikutti palvelualueen toimintakuluihin noin 14 000 euroa. Aurauskustannusten osalta talousarvio oli hyvin tiukka ja kustannukset ylittyivät haastavien sääolosuhteiden vuoksi noin 33 000 euroa.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Hallintotehtävät	2,00	2,00	2,00
Kunnossapito	6,51	6,51	5,51
Varikko	3,05	3,05	2,65
Puistoyksikkö	6,35	6,35	6,35
Liikunta	3,40	3,40	3,40
Kierrätyskeskus	1,30	1,30	1,00
Ruokapalvelut	23,69	23,89	23,89
Puhdistuspalvelut	47,46	31,10	31,10
Infrapalvelut yhteensä	93,76	77,60	75,90

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Kunnossapito	Investointimäärärahoja ei ylitetä sekä työt toteutetaan aikataulussa	1.407.990 €, taloudellinen valmius 37,27 % ja toiminnallinen valmius 80,19 %. Jaksolle merkitystä 22 työstä on aloitettu 22.
	Katujen ja teiden kunnossapidon kustannustaso on 0,75 €/m ² (katuja ja väyliä on 894.104 m ²)	0,83 €/m ² = 111,00 %
Varikko	Korjaamon kustannustaso on enintään 37,99 €/laskutettu korjaamon työtunti	39,51 €/laskutettu korjaamon työtunti = 104,00 %
Puhdistuspalvelut	Siivouksen kustannukset vuonna 2023 ovat enintään 26,84 €/h ja 30,06 €/m ²	Siivouksen kustannukset olleet 26,73 €/h ja 30,40 €/m ²
Ruokapalvelut	Henkilöstön määrän optimointi ja työtehon tavoitetaso 75,00 €/tehty työtunti vuonna 2023	Toteutunut 75,09 €/tehty työtunti

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

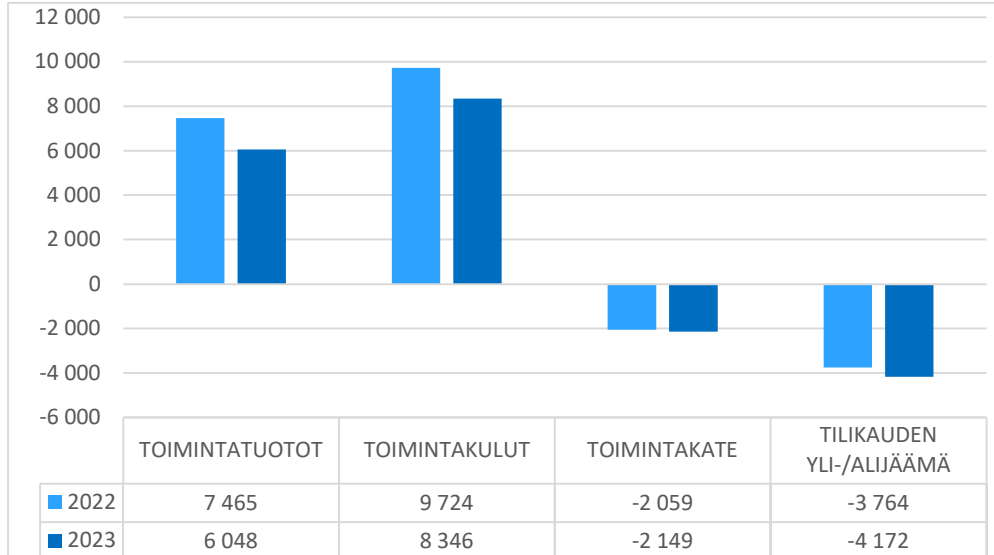
Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	3 953	3 298	0	3 298	3 169	130	96,1 %
Maksutuotot	2 537	1 833	0	1 833	1 815	18	99,0 %
Tuet ja avustukset	8	8	0	8	8	0	99,2 %
Muut toimintatuotot	968	835	0	835	1 056	-221	126,5 %
TOIMINTATUOTOT	7 465	5 974	0	5 974	6 048	-74	101,2 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	199	147	0	147	150	-3	101,7 %
Henkilöstökulut	-3 970	-3 496	0	-3 496	-3 422	-74	97,9 %
Palvelujen ostot	-4 346	-3 419	0	-3 419	-3 540	121	103,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 182	-911	0	-911	-1 143	232	125,4 %
Avustukset	0	-2	0	-2	0	-2	0,0 %
Muut toimintakulut	-226	-233	0	-233	-242	9	103,7 %
TOIMINTAKULUT	-9 724	-8 061	0	-8 061	-8 346	285	103,5 %
TOIMINTAKATE	-2 059	-1 940	0	-1 940	-2 149	209	110,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 705	-2 045	0	-2 045	-2 023	-22	98,9 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 764	-3 984	0	-3 984	-4 172	187	104,7 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-249,43	-260,57	0,00	-260,57	-279,26		107,2 %

SUORITTEET

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Tekniset Infrapalvelut					
Kunnossapidettävät kadut, tiet ja väylät, m2	899 104	894 104	0	894 104	889 104
Valaistuja liikenneväyliä, km	154,19	154,89	0,00	154,89	154,19
Koneiden käyttötunnit	12 156	11 500	0	11 500	10 936
Laskutetut korjaamotyötunnit	3 170	3 200	0	3 200	3 196
Ruokapalvelut					
Päiväkotiaateriat, kpl	168 798	178 602	0	178 602	159 275
Kouluateriat, kpl	318 943	353 247	0	353 247	324 071
Henkilöstöruokailu ja muut ateriapalvelut, kpl	57 493	59 325	0	59 325	64 191
Ostopalvelut (Ruokapalvelut), kpl	221 718	0	0	0	0
Puhdistuspalvelut					
Siivottavien neliöiden määrä, m2	64 705	49 648	0	49 648	48 516
Siivouksen hinta, €/tunti/hlö/viikko	24,48	26,84	0,00	26,84	26,73
Siivouksen hinta, €/neliö	33,46	30,06	0,00	30,06	30,40

INFRAPALVELUT

1.2.4. Tilapalvelut

Toiminta-ajatus

Kiinteistöhoito vastaa kaupungin hallinnassa olevien rakennusten ja huoneistojen sekä niiden piha-alueiden hoidosta ja kunnossapidosta.

Hoito- ja kunnossapitotoimet suoritetaan taloudellisesti, energiatehokkaasti käyttäjien tarpeet ja kiinteistöjen ylläpito huomioon ottaen.

Rakennusten ylläpito suorittaa tilauksesta kaupungin omien rakennushankkeiden rakennuttamistehävät sekä rakentaa kaupungin omana työnä tehtävät talonrakennustyöt.

Sitovuustason alitus

Tilapalvelujen toimintakate oli 257 000 euroa talousarviota parempi. Toimintakulut jäivät 262 000 euroa budjetoitua pienemmiksi. Talousarviossa 2023 on varauduttu energian hintojen rajuun nousuun, mutta pahimmat hintaennusteet vuodelle 2023 eivät onneksi realisoituneet.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Kiinteistönhoito	12,93	12,92	12,92
Rakennusten ylläpito	3,20	3,20	3,20
Rakennussuunnittelu			1,00
Tilapalvelut yhteensä	16,13	16,12	17,12

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Rakennusten ylläpito	Investointimäärärahoja ei ylitetä sekä työt toteutetaan aikataulussa	13.041.760 €, taloudellinen valmius 69 % ja toiminnallinen valmius 59 %. Osa hankkeista on useampi vuotisia, joten hanke jatkuu tulevina vuotena. Jaksolle merkitystä 33 hankkeesta aloitettu tai käynnissä 33.
Kiinteistöjen ylläpito	Kunnossapito-ohjelman mukaiset hankkeet toteutetaan sekä määrärahoja ei ylitetä	556.227 €, taloudellinen valmius 52 % ja toiminnallinen valmius 40 %. Investointitöistä kaikki kohteet aloitettu, mutta suunnitteluresurssipuutteen tai kohteen määrärahallisen puutteen tai toiminnallisen muutoksen takia töitä ei ole voitu viedä loppuun asti. Osa hankkeiden valmistumisesta ajoittuu tulevaan vuoteen. Jaksolle merkitystä 18 hankkeesta aloitettu tai käynnissä 18.
Kiinteistönhoito	Kiinteistönhoidon kustannukset ilman poistoja ovat vuonna 2023 enintään 55,11 €/kam ² /v. (Ilman läpilaskutettavia vuokria)	51,37 €/kam ² / v po. 55,11 €/kam ² / v. Arvioidut sähkö- ja lämmityskustannukset alittuneet pörs-sisähkön hinnamuutosten takia.
	Kiinteistöjen energiankulutus vuonna 2023 on 17 259 MWh. Energiansäästö on 6,1 % eli 1 121 MWh vuoden 2016 tasosta.	-1757 MWh. Sisäilman laadun takia energian kulutus noussut vuoden 2016 säästötavoitteisiin nähden, koska lisätty IV-koneiden käyttöaikoja ja lämmitystehoa. Sääolot vaikuttaneet energian kulutukseen.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

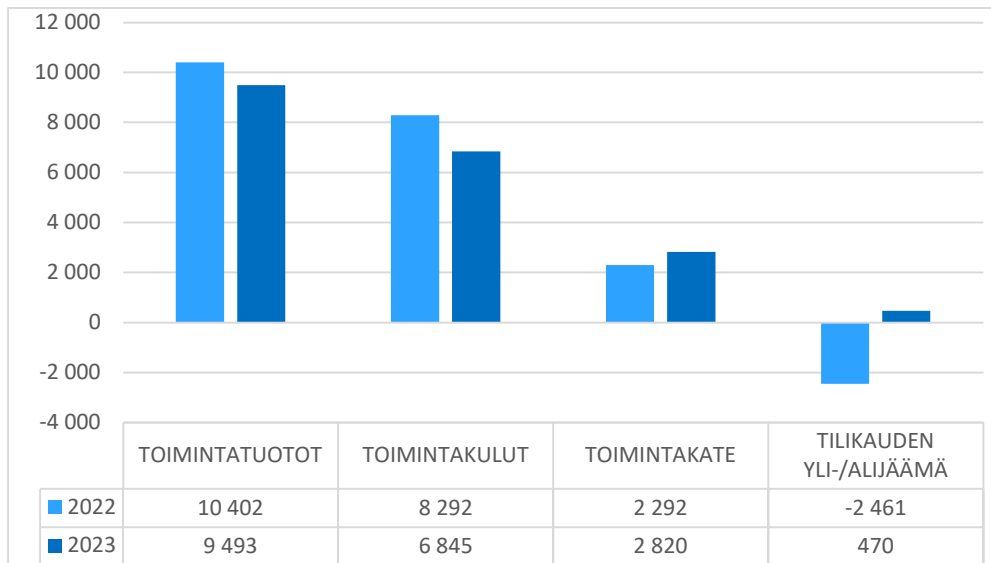
Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	50	40	0	40	88	-48	220,3 %
Maksutuotot	11	9	0	9	15	-6	162,5 %
Tuet ja avustukset	0	145	0	145	0	145	0,0 %
Muut toimintatuotot	10 341	9 275	0	9 275	9 389	-114	101,2 %
TOIMINTATUOTOT	10 402	9 469	0	9 469	9 493	-23	100,2 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	182	200	0	200	172	28	86,2 %
Henkilöstökulut	-985	-882	0	-882	-907	25	102,8 %
Palvelujen ostot	-1 374	-1 187	0	-1 187	-1 304	117	109,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 250	-2 994	0	-2 994	-2 427	-566	81,1 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-3 682	-2 043	0	-2 043	-2 206	163	108,0 %
TOIMINTAKULUT	-8 292	-7 107	0	-7 107	-6 845	-262	96,3 %
TOIMINTAKATE	2 292	2 563	0	2 563	2 820	-257	110,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 753	-2 447	0	-2 447	-2 350	-97	96,0 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 461	116	0	116	470	-354	405,5 %
Asukasmäärä	15 092	15 291		15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-163,04	7,59		7,59	31,49		415,0 %

SUORITTEET

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Hoidetut kiinteistöt, kam2	105 405	99 629	0	99 629	99 629
Energiankäyttö (energiaseuran- nassa olevien kiinteistöjen lämpö ja sähkö), MWkh	18 888	17 259	0	17 259	19 016

TILAPALVELUT

TILAPALVELUJEN TUOSLASKELMA

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA + Muutos 2023	Käyttö 2023	Käytön %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	50 337	39 850	87 772	220,3 %
Maksutuotot	10 798	9 489	15 418	162,5 %
Tuet ja avustukset	0	144 822	0	0,0 %
Vuokratuotot				
Asuntojen vuokratuotot	183 453	159 836	182 745	114,3 %
Muiden rakennusten vuokratuotot	654 689	2 185 068	2 383 390	109,1 %
Sis. pääomavuokran korkotuotto	1 876 367	1 545 458	1 523 314	98,6 %
Sis. kiint.hoidon ylläpitovuokra	6 162 401	4 270 435	4 169 821	97,6 %
Sis. kiint.hoidon korjausvastikevuokra	1 357 725	1 040 482	1 024 637	98,5 %
Sis. kiint.hoidon maanvuokra	71 630	56 271	55 746	99,1 %
Muut vuokratuotot	3 300	0	4 191	
Vuokratuotot yhteensä	10 309 565	9 257 550	9 343 843	100,9 %
Muut toimintatuotot	31 007	17 663	45 625	258,3 %
Toimintatuotot yhteensä	10 401 707	9 469 374	9 492 659	100,2 %
Valmistus omaan käyttöön	182 430	200 000	172 414	86,2 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-726 482	-702 761	-724 791	103,1 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-225 445	-149 622	-155 328	103,8 %
Muut henkilösivukulut	-33 236	-30 077	-26 960	89,6 %
Palvelujen ostot	-1 374 346	-1 187 358	-1 304 016	109,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 249 834	-2 993 894	-2 427 492	81,1 %
Muut toimintakulut	-3 682 318	-2 042 791	-2 206 128	108,0 %
Toimintakulut yhteensä	-8 291 662	-7 106 503	-6 844 714	96,3 %
TOIMINTAKATE	2 292 476	2 562 871	2 820 358	110,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-1 876 411	-1 520 291	-1 523 373	100,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 876 411	-1 520 291	-1 523 373	100,2 %
VUOSIKATE	416 064	1 042 580	1 296 986	124,4 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Kertaluonteiset poistot	-2 465 014	0	0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 288 001	-2 446 838	-2 349 880	96,0 %
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 753 015	-2 446 838	-2 349 880	96,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut				
TILIKAUDEN TULOS	-4 336 950	-1 404 258	-1 052 894	75,0 %
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	130 637	86 005	86 005	100,0 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 206 314	-1 318 253	-966 889	73,3 %

TILAPALVELUJEN RAHOITUSLASKELMA

Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2022	TA + Muutos 2023	Käyttö 2023	Käytön %
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	416 064	1 042 580	1 296 986	124,4 %
Tulorahoituksen korjauserät				
Toiminnan rahavirta yhteensä	416 064	1 042 580	1 296 986	124,4 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-16 452 886	-18 895 000	-13 597 987	72,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	360 324		600 000	
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot				
Investointien rahavirta yhteensä	-16 092 562	-18 895 000	-12 997 987	68,8 %
Toim. ja inv. rahavirta yhteensä	-15 676 498	-17 852 420	-11 701 002	65,5 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset				
Antolainojen muutokset yhteensä	0	0	0	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Lainakannan muutokset yhteensä	0	0	0	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos				
Muut maksuvalm. muutokset yhteensä	0	0	0	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	0	0	0	
Rahavarojen muutos	-15 676 498	-17 852 420	-11 701 002	65,5 %

TILAPALVELUJEN INVESTOINNIT 2023

	12/2023
Korjausinvestoinnit	
Museot	-5 513
Kiinteistöjen ylläpitokorjaus	-556 227
Uimahalli	-11 560
Pääkirjasto	-313 131
Merituulikoti	-1 437 686
Varautuminen poikkeusoloihin: vanhainkodit, Mörne, varavoima	-18 471
Kalannin koulu	-1 803 222
Päiväkotien pihojen kunnossapito	-122 366
Aktivointikeskus Puusti	-25 869
A-sairaala	-599 500
Kalannin museo	-5 375
Seikowin päiväkodin ja kivirakennuksen vesikaton uusiminen	-93 521
Mörne	-60 469
Saarniston palvelukeskus	-6 391
Korjausinvestoinnit yhteensä	-5 059 301
Parannus- ja muutosinvestoinnit	
Haidus	-4 811
Monitoimijatalo Wintteri - koulu, pk. ja kulttuuritila	-83 839
Monitoimijatalo Wintteri- iso liikuntahalli ja uimahalli	-8 420 843
Lokalahden päiväkotit, tilamuutokset	-2 769
Väistötilojen rakentaminen	-14 724
Tilojen tehostaminen	-4 598
Parannus- ja muutosinvestoinnit yhteensä	-8 531 585
Kalustoinvestoinnit	
Wintterin irtokalusteet ja laitteet	-7 101
Kalustoinvestoinnit yhteensä	-7 101
Kaikki investoinnit yhteensä	-13 597 987
Tunnusluvut	
Korjausvastike	1 024 637
Korjausvastike - kaikki investoinnit	-12 573 350
Vuosikate	1 296 986
Vuosikate - kaikki investoinnit	-12 301 002
Poistot	2 349 880
Poistot - kaikki investoinnit	-15 947 867

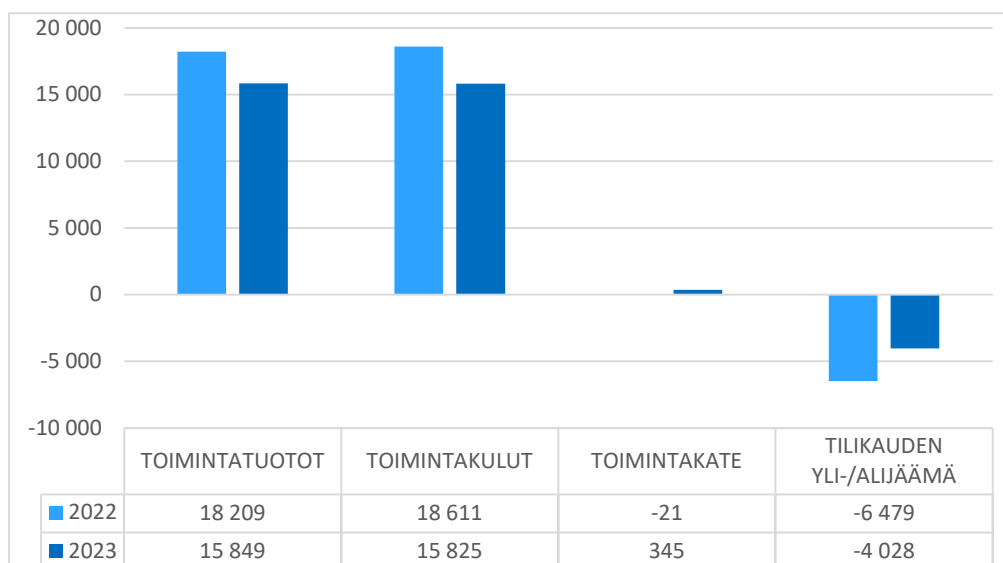

1.2.5. Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä

TALOUDEN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET)

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	4 003	3 338	0	3 338	3 257	82	97,6 %
Maksutuotot	2 857	2 202	-63	2 139	2 105	35	98,4 %
Tuet ja avustukset	8	153	0	153	8	145	5,2 %
Muut toimintatuotot	11 341	10 142	0	10 142	10 480	-337	103,3 %
TOIMINTATUOTOT	18 209	15 836	-63	15 773	15 849	-76	100,5 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	382	347	0	347	322	25	92,8 %
Henkilöstökulut	-5 364	-4 821	0	-4 821	-4 742	-79	98,4 %
Palvelujen ostot	-5 902	-4 811	0	-4 811	-5 057	246	105,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 434	-3 914	0	-3 914	-3 573	-341	91,3 %
Avustukset	-3	-7	0	-7	-5	-2	65,7 %
Muut toimintakulut	-3 909	-2 277	0	-2 277	-2 449	172	107,6 %
TOIMINTAKULUT	-18 611	-15 830	0	-15 830	-15 825	-5	100,0 %
TOIMINTAKATE	-21	353	-63	290	345	-55	119,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 458	-4 492	0	-4 492	-4 373	-119	97,4 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 479	-4 139	-63	-4 202	-4 028	-174	95,9 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-429,30	-270,66	-4,12	-274,78	-269,61		98,1 %

TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT

1.3. Kasvun ja oppimisen palvelut

1.3.1. Opetustoimenjohtajan katsaus

Kasvun ja oppimisen palveluiden tärkeimpänä tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Erityisen tärkeää on vahvistaa lapsen ja nuoren itsetuntoa ja oppijaminäkuvaa sekä antaa kokemuksia siitä, että on hyväksytty, arvostettu, rakastettu ja osallinen omassa yhteisössään. Toiminta järjestetään varhaiskasvatus- perusopetus- ja lukiolaiden ja -asetusten sekä varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien määräysten mukaisesti. Paikallisilla varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmilla täsmennetään valtakunnallisia määräyksiä ja tuodaan niihin paikallisia painotuksia.

Vuosi 2023 käynnistyi isolla muutoksella, kun opiskeluhuollon ja moniammatillisen sote-yhteistyön palvelut siirtyivät Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Varha vähensi heti koulukuraattoriressursseja eikä pystynyt järjestämään myöskään psykologipalveluita. Keväällä oppilaille tehdyn THL:n kouluterveyskyselyn vastausten mukaan koulukuraattoripalveluiden koettiin heikentyneen huomattavasti verrattuna vuoden 2021 tilanteeseen (45,3 % 8.–9. luokkalaisista kertoi kyselyssä, että ei ole saanut apua koulukuraattorilta, vaikka olisi tarvinnut, vuonna 2021 näin koki 21,6 %). Myös oppilaiden kokemus kiusaamisesta kasvoi huomattavasti. Kouluterveyskyselyn mukaan 4.–5. luokkalaisista kokee tulleensa viikoittain kiusatuksi 16 % (valtakunnallinen keskiarvo 8,6 %) ja 8.–9. luokkalaisista 12,2 % (valtakunnallinen 7,9 %).

Opetus-, sosiaali- ja terveydenhuollon moniammatillinen yhdyspintatyö heikkeni huomattavasti. Uusien aikojen kouluihin mm. oli nimetty nimikkososiaalityöntekijät. Tämä malli muuttui palvelunumeroksi. HYPE (Hyvinvoivat perheet) -johtoryhmän toiminta ei jatkunut sellaisella mallilla, jossa ylin johto yhdessä suunnittelee sekä tarvittaessa muuttaa ja kehittää toimintatapoja. Varhan tekemä toimintakulttuurin muutos sekä palveluiden käynnistymisvaikeudet heikensivät merkittävästi moniammatillisten palveluiden järjestämistä. Korona-ajan jälkeen perheiden ja oppilaiden tuen tarpeet ja esim. poissaolot kasvoivat, mutta tukea oli nyt saatavilla vähemmän kuin aikaisemmin. Yhdyspintatyö varhan kanssa on toteutunut jollakin tavalla opiskeluhoitotyössä (Uudellakaupungilla on edustus mm. varhan opiskeluhoitotyön ohjausryhmässä), mutta muissa sote-palveluissa yhdyspintatyö ei vielä käynnistynyt.

Esi- ja perusopetuksen kehittämisessä keskityttiin strategiatyöhön sekä opetussuunnitelman päivittämiseen. Opetussuunnitelmatyössä painopiste oli valmo- ja Suomi toisena kielenä (S2) -opetuksen paikallisissa kuvauksissa. Lisäksi päivitettiin esiopetuksen opetussuunnitelma sekä opiskeluhoitotyön suunnitelma. Myös oppimisen tuen paikallinen opetussuunnitelma saatiin valmiiksi. Oppimisen tuen osaamisen vahvistamiseksi perustettiin Oppimisen tuen kehittäjäopettaja (OTKE)- tiimi. Tiimiin nimettiin opettaja jokaisesta koulusta ja näin varmistetaan kollegiaalinen konsultointituki sekä osaamisen ja uusimman tiedon siirtyminen kaikkiin kouluihin.

Myös kiusaamisen vastaiseen työhön panostettiin uudella tavalla käynnistämällä Aseman Lasten Kiusaamista nolla (K0) -toimintamalli. Hankerahoituksen avulla palkattiin K0-koordinaattori rakentamaan uudenlaisia kiusaamista ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimintamalleja. Jokaisella koululla alettiin tarkastella kiusaamisen ja huonon käytöksen ennaltaehkäisyä ja puuttumisen toimintamalleja.

Hankerahoituksen turvin jatkui myös yhteisöllisen hyvinvointityön kehittäminen kaikissa kouluissa. Kasvun ja oppimisen tuen tarve kasvoi edelleen niin varhaiskasvatuksessa kuin esi- ja perusopetuksessa. Tilannetta vaikeuttaa huomattavasti puute pätevistä varhaiskasvatuksen erityisopettajista, varhaiskasvatuksen opettajista, perusopetuksen erityisopettajista, erityis-luokanopettajista, valmo- ja S2-opettajista sekä koulupsykologeista. Tilanne on erityisen huolestuttava, koska samaan aikaan kun perheiden huono-osaisuus kasvaa, on suuri pula niistä ammattilaisista, jotka näitä lapsia, nuoria ja perheitä voisivat parhaiten auttaa.

Kasvun ja oppimisen palveluissa tehtiin edelleen merkittävää hanketyötä niin kaupunkitasolla kuin seutukunnallisestikin. Hankerahoituksilla voitiin palkata lisää opettaja- ja ohjaajaresursseja sekä lastenhoitajia. Hankerahoitusta käytettiin mm. ryhmien pienentämiseen ja S2-opetuksen vahvistamiseen. Lisäksi hankerahoituksella voitiin resursoida henkilöitä oppimisen tuen kehittämiseen sekä S2-opetukseen ja kotikansainvälisyyden kehittämiseen.

Kalannin yläkoulun remontti valmistui, mutta henkilökunnan oireilu tiloissa jatkui. Uudenkaupungin yhtenäiskoulu toimi hyvin ahtaasti Pohitullin ja seurakuntakeskuksen väistötiloissa. Wintterin suunnittelu eteni aikataulussa vahvassa yhteistyössä eri toimijaryhmien ja käyttäjien kanssa.

Oppivelvollisuuslain muutos toi asuinkunnille velvollisuuden valvoa myös toisen asteen opintojen suorittamista. Tarvittaessa asuinkunnan tulee osoittaa opintonsa keskeyttäneelle taikka ilman opiskelupaikkaa jääneelle uusi opiskelupaikka. Tällaisia osoittamisia tehtiin 10 opiskelijalle. Vuoden kokemus näyttää, että vaativaa erityistä tukea (kehitysvammaisuus tai vaativa psykiatrinen tuki) tarvitsevat nuoret jäivät ilman opiskelupaikkaa ja ne nuoret, joilla oli perusopetuksessa paljon poissaoloja, keskeyttivät opintonsa toisella asteella tai heidät katsottiin eronneeksi, koska he eivät olleet läsnä oppilaitoksessa, johon heidät oli osoitettu. Oppivelvollisuuslain mukainen valvonta- ja osoittamisprosessi opetustoimen, etsivän nuorisotyön ja työpajan yhteistyönä toimi hyvin.

Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä tilapäisen suojelun piirissä oleville lapsille jatkettiin edelleen. Kalannin päiväkodissa toimi huhtikuussa 2022 avattu uusi varhaiskasvatuksen lapsiryhmä toukokuun loppuun 2023 saakka. Tämän jälkeen niin Kalannin kuin kaupungin alueella on kaikille lapsille pystytty osoittamaan varhaiskasvatuspaikka olemassa olevista lapsiryhmistä. Ukrainalaisia lapsia on ollut varhaiskasvatuksen piirissä samanaikaisesti keskimäärin 20, yhteensä vuoden aikana vajaa 40. Valtio myönsi Uudenkaupungin kaupungille palvelujen järjestämisestä koituneiden kulujen kattamiseen 207 573,00 euroa.

Toisen asteen koulutus on vaiheittain siirtynyt oppivelvollisuuslain alaiseksi ja vuoden 2023 lopussa lähes kaikki nuorisosta opiskelevat ovat maksuttoman toisen asteen piirissä. Uudenkaupungin lukiossa oppivelvollisuuslaki on tuonut tarkennuksia opetuksen etenemisen seurantaan ja yhteistyö tutkintoon valmentavan (TUVA) koulutuksen kanssa on lisääntynyt. Yhteistyö on osoitus toimivasta nivelvaiheen koulutuksesta, jossa valmiuksia opiskella lukiossa parannetaan ja samanaikaisesti nuori voi suorittaa opintoja lukiossa aineopiskelijana. Erityisesti yhteistyö on tarjonnut tukea vieraskielisten opiskelijoiden lukiotavoitteille. Lukion yksikkö on pilotoinut Wintteri-hankkeen av-laitteita aktiivisesti ja kokemuksia opetusteknisistä vaatimuksista on kerätty. Opiskelijoiden ohjauksen käytäntöjä on edelleen tehostettu lukion opetussuunnitelman mukaisesti.

Palvelukeskus kokonaisuudessaan pysyi budjetissa. Sen sijaan kaikkia hyvinvoinnin tavoitteita ei saavutettu. Yhtenä mittarina oli, että alle 4 % 8.–9. luokkalaisista kokisi, että heillä ei ole yhtään läheistä ystävää. Kouluterveyskyselyn mukaan luku oli 8,6 %. Samoin osallisuuden kokemukset

ovat vähentyneet. Uudenkaupungin lapset ja nuoret kokevat entistä enemmän ahdistuneisuutta, yksinäisyyttä ja kiusaamista. Myös päihteiden käyttö ja koulupoissaolot ovat kasvaneet.

Suurin osa lapsista ja nuorista voi kuitenkin edelleen erittäin hyvin ja selviää hyvin opinnoistaan. Huolta aiheuttaa se, että monet ongelmat kasautuvat samoille perheille ja näiden perheiden lasten pahoinvointi näkyy varhaiskasvatuksessa ja kouluissa entistä moninaisempina ongelmina.

VIRANHALTIJAORGANISAATIO/TILIVELVOLLISET

Palvelukeskuksen johtaja	Opetustoimenjohtaja Arja Kitola
Varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen johtaja Annina Kiiveri
Perusopetus	Opetustoimenjohtaja Arja Kitola
Lukio	Opetustoimenjohtaja Arja Kitola

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	Käyttö 2023
Toimintatuotot	2 238	2 002	2 245
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0
Toimintakulut	-29 137	-31 708	-31 288
Toimintakate	-26 899	-29 706	-29 043
Poistot ja arvonalentumiset	-143	-206	-181
Tilikauden yli-/alijäämä	-27 042	-29 912	-29 224

HENKILÖSTÖRESURSSIT

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Varhaiskasvatus	109,74	127,70	123,11
Perusopetus	149,33	147,21	147,21
Lukio	16,00	15,34	15,34
Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä	275,07	290,25	285,66

1.3.2. Varhaiskasvatus

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Uudessakaupungissa varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa ja yksityisissä päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä ryhmäperhepäiväkodeissa suomen kielellä. Vuorohoitoa on mahdollista järjestää sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Sitovuustason alitus

Varhaiskasvatuksen palvelualue alitti talousarvionsa n. 681 000 eurolla. Toimintatuotot ylittyivät lähes 123 000 eurolla ja toimintakulut alittuivat n. 559 000 eurolla.

Toimintatuotot ylittyivät, koska OKM:ltä saadut avustukset olivat ennakoitua suuremmat. Turvatomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen saatu avustus oli n. 207 000 euroa. Muut hankkeet eivät edenneet ennakoidusti, eli tuotot jäivät niiden osalta hieman alle talousarvion. Samoin myös hankekustannukset jäivät ennakoitua pienemmiksi.

Sisäiset ateriapalvelut alittivat talousarvion n. 80 000 eurolla ja sisäiset laskutuskustannukset jäivät myös ennakoitua pienemmiksi (laskutusmäärät puolittuivat 1.3. alkaen). Muut palvelujen ostojen alitukset koostuvat melko pienistä tilikohtaisista alituksista, mm. työnohjaukseen varattu määräraha alittui (johtamisen hankeraha on prosessina korvannut osittain työnohjausta), matkustus- ja kuljetuspalvelut alittuivat (kouluttautumistapaa muutettu halvempaan vaihtoehtoon), toimisto- ja asiantuntijapalvelut alittuivat (tulkkaukset siirtyivät v. 2023 aikana maahanmuuttokoordinaation alle) sekä perhepäivähoitajien kustannuskorvaukset alittuivat (lapsia ollut perhepäivähoidossa ennakoitua vähemmän). Asiakaspalvelujen ostot alittuivat, koska muihin kuntiin sijoitettujen uusikaupunkilaisten lasten varhaiskasvatuksen kustannuksiin varattu määräraha jäi kokonaan käyttämättä, koska kustannukset kuuluivatkin hyvinvointialueille vuonna 2023. Sen sijaan vuodesta 2024 alkaen kustannukset kuuluvat lain mukaan kunnille.

Henkilöstökulut alittuivat, koska erityisvarhaiskasvatuksen avoimia vakansseja ei ole useista yrityksistä huolimatta saatu täytettyä. Tätä on syksyllä hieman korjattu ostamalla palvelua yksityiseltä toimijalta. Lisäksi vuorohoidon tarpeen vähenemisen myötä on syyskaudella pystytty vähentämään työvoimaa tarvetta vastaavaksi.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Varhaiskasvatus	109,74	127,70	123,11

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Toimiva strateginen johtaminen	Johtamista tukevien rakenteiden vakiintumisen myötä (kehittämiprosessi v.-20–22) mahdollistuu yhä tiiviimmin strategiaan perustuva varhaiskasvatuksen johtoryhmätyöskentely. Reflektoidaan ja kehittämismyönteisen työtapaa vahvistetaan ja peilataan läpi organisaation.	Laadun ja johtamisen kehittämishanke jatkunut suunnitellusti. Hanke jatkuu 30.6.2024 saakka.
Varhaiskasvatuksen laatu / hyvinvointi	Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten, heidän perheidensä sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön hyvinvoinnin tukemisen näkökulma päätöksenteon keskiössä. Hyvinvoinnin vajeiden paikkaaminen koronavuosien vaikutusten jäljiltä. Tunne- ja vuorovaikutusilmaston lämpimyyteen vaikuttavista asioista keskusteleminen, kouluttautuminen ja päätöksenteossa huomioiminen.	Yksiköiden työnohjauksen pilotointi, laadun ja johtamisen hankkeen toimintamallit ja täydennyskoulutukset toteutuneet.
Kehittyvä yhteistyö / avoin vuorovaikutus	Avoimen vuorovaikutuksen kehittäminen vaatii aikaa, eli sovittuja konkreettisia käytäntöjä ja aikataulurakennetta yhteisiin kokoontumisiin.	HYPE-johtoryhmän ainoat kokoontumiset olivat 24.5. ja 11.9. Tavoite ei ole toteutunut.
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö	Hyvinvointiin sekä tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyvän koulutuksen painottuminen yksikkö- ja tiimikohtaisten tarpeiden mukaisesti. Toimintavuodelle -21–22 lanseeratun täydennyskoulutusmallin edelleen vakiinnuttaminen osaksi toimintakulttuuria. Kieli- ja kulttuuritietoisien varhaiskasvatuksen koulutussisällöt painopisteenä. Toiminnanohjausjärjestelmän vaihtamisen myötä syntyvien koulutustarpeiden huomiointi.	Täydennyskoulutusmalli toteutunut ja käytäntöjä vielä kehitetty. Tasa-arvohankkeelle saatu rekrytoitua työntekijöitä. Pysyvää rahoitusta toiminnan vakiinnuttamiseksi ei saatu sisällytettyä vuoden -24 talousarvioon.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

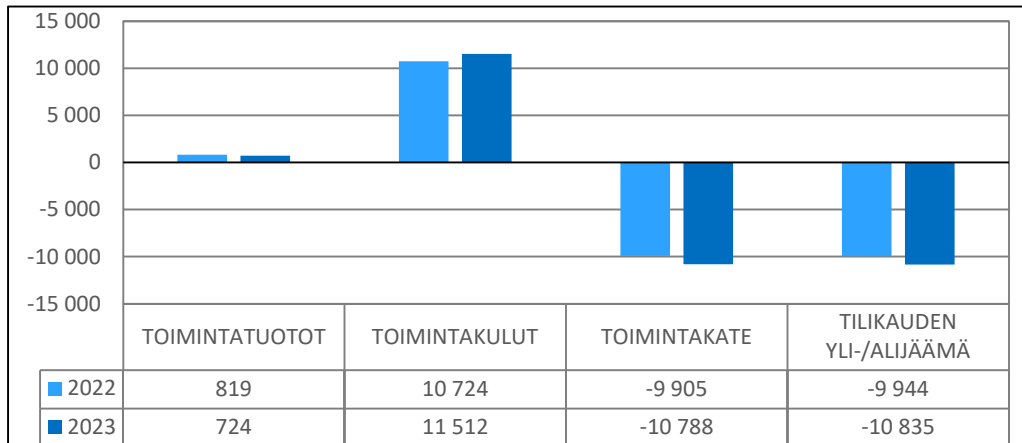
Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	36	17	0	17	37	-19	212,6 %
Maksutuotot	369	230	0	230	218	12	94,6 %
Tuet ja avustukset	412	354	0	354	460	-106	129,9 %
Muut toimintatuotot	2	0	0	0	10	-10	
TOIMINTATUOTOT	819	602	0	602	724	-123	120,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-6 260	-6 390	0	-6 390	-6 301	-89	98,6 %
Palvelujen ostot	-2 789	-3 783	0	-3 783	-3 366	-417	89,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-116	-117	0	-117	-105	-12	89,7 %
Avustukset	-1 538	-1 765	0	-1 765	-1 721	-44	97,5 %
Muut toimintakulut	-22	-16	0	-16	-20	4	123,3 %
TOIMINTAKULUT	-10 724	-12 071	0	-12 071	-11 512	-559	95,4 %
TOIMINTAKATE	-9 905	-11 469	0	-11 469	-10 788	-681	94,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-39	-78	0	-78	-48	-30	61,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 944	-11 547	0	-11 547	-10 835	-712	93,8 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-658,87	-755,14	0,00	-755,14	-725,30		96,0 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Kunnalliset päiväkodit	9	9	0	9	9
Kunnalliset ryhmäperhepäiväkodit	1	1	0	1	0
Kunnalliset perhepäivähoitajat	10	10	0	10	9
Yksityiset päiväkodit	2	2	0	2	2
Yksityiset perhepäivähoitajat	2	2	0	2	2
Kunnalliset ja yksityiset päiväkotipaikat yhteensä	629	635	0	635	605
Kunnalliset ja yksityiset ryhmäperhepäivähoitopaikat yhteensä	0	8	0	8	0
Kunnalliset ja yksityiset perhepäivähoitopaikat yhteensä	48	48	0	48	36
Kunnallisten päiväkotien laskennallinen lapsimäärä	0	677,33	0	677,33	609,25
Lapsia/vuorohoito	55	87	0	87	45
Lapsia/esiopetus	167	170	0	170	131
Lapsia päivähoitossa	610	630	0	630	585

VARHAISKASVATUS

1.3.3. Perusopetus

Toiminta-ajatus

Perusopetus luo perustan oppilaiden hyvinvoinnille ja yleissivistykselle. Opetus sekä kasvun ja oppimisen ohjaus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja yksilöllisten edellytysten mukaisesti siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä ja antaa elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetus järjestetään opetussuunnitelman mukaisesti hyvässä yhteistyössä kotien ja muiden yhteistyö-

kumppaneiden kanssa. Perusopetuksen järjestämisessä kiinnitetään erityistä huomiota kouluhyvinvoinnin vahvistamiseen ja oppilaiden eriarvoisuuden vähentämiseen vahvassa moniammatillisessa yhteistyössä.

Sitovuustason ylitys

Perusopetuksen palvelualue ylitti talousarvionsa n. 109 000 eurolla. Toimintatuotot ylittyivät n. 139 000 eurolla ja toimintakulut ylittyivät n. 248 000 eurolla.

Toimintatuottojen ylitys kattaa osittain toimintakulujen ylityksen. Esimerkiksi sijoitettujen lasten henkilökohtaiset avustajat voidaan laskuttaa kotikunnilta (näkyvät sekä tuottojen että kulujen ylityksenä), samoin hankkeiden käyttö on ollut hieman budjetoitua suurempaa (sekä tuotot että kulut).

Toimintakatteen ylitys (toimintakulujen toimintatuottoja suurempi ylitys) johtuu siitä, että sijaistunnukset ylittivät talousarvion reilusti (237 000 €), eikä ylitystä pystytty kattamaan kokonaisuudessaan muiden tilien/tiliryhmien alituksilla.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Perusopetus	149,33	147,21	147,21

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Hyvä perustaidot	Oppimisen vajeiden paikkaaminen oppimisanalytiikan ja joustavien ryhmittelyjen avulla. Erityisenä painopisteenä lukutaidon kehittäminen.	Toteutunut suunnitellusti. Lukutaito monialaisena oppimiskokonaisuutena. FUNA-analyytit tehty.
Kouluhyvinvointi	Henkilöstökoulutus niin, että - yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikello otetaan laajemmin käyttöön kaikissa yksiköissä. - tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä kaveritaitojen opetusta vahvistetaan.	Toteutunut suunnitellusti.
	Kiusaamisen ennaltaehkäisy uusia toimintatapoja kehittämällä.	Toteutunut suunnitellusti.
Osaamiserojen ja oppilaiden eriarvoisuuden vähentäminen	Henkilöstökoulutus niin, että kolmiportaisen tuen käsikirja otetaan käyttöön kaikissa yksiköissä.	Toteutunut suunnitellusti.
Kehittyvät kumppanuudet	Hyvinvointialueen ja palvelukeskuksen yhdyspintatyön suunnitelman työstäminen.	Yhdyspintatyön mallittamisen tavoite ei ole toteutunut suunnitellusti.

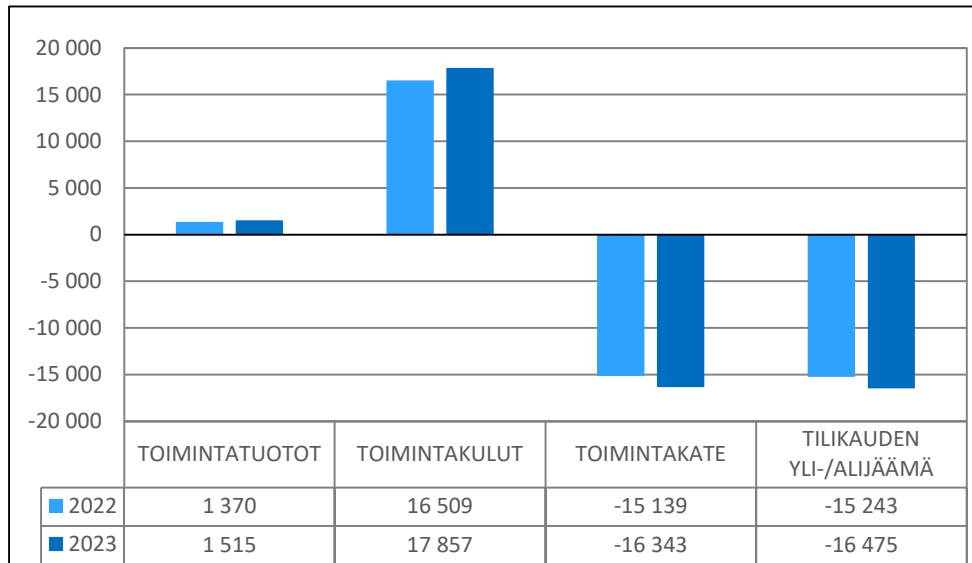

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	534	612	0	612	637	-24	104,0 %
Maksutuotot	87	70	0	70	101	-31	144,0 %
Tuet ja avustukset	740	693	0	693	722	-29	104,1 %
Muut toimintatuotot	10	0	0	0	56	-56	
TOIMINTATUOTOT	1 370	1 376	0	1 376	1 515	-139	110,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-9 315	-9 664	0	-9 664	-10 168	504	105,2 %
Palvelujen ostot	-6 677	-7 480	0	-7 480	-7 170	-309	95,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-479	-432	0	-432	-474	42	109,7 %
Avustukset	-2	-6	0	-6	0	-6	0,0 %
Muut toimintakulut	-36	-27	0	-27	-45	18	165,4 %
TOIMINTAKULUT	-16 509	-17 609	0	-17 609	-17 857	248	101,4 %
TOIMINTAKATE	-15 139	-16 233	0	-16 233	-16 343	109	100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-104	-129	0	-129	-132	4	102,9 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-15 243	-16 362	0	-16 362	-16 475	113	100,7 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-1 009,98	-1 070,04	0,00	-1 070,04	-1 102,82		103,1 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Opetustunnit perusopetus	102 119	108 000	0	108 000	111 998
Ohjaustunnit iltapäivätoiminta	8 247	8 250	0	8 250	8 100
Oppilaat perusopetuksessa	1 380	1 370	0	1 370	1 364
Oppilaat koulun esiopetuksessa	3	1	0	1	1
Oppilaat iltapäivätoiminnassa	103	114	0	114	120
Perusopetusryhmät	89	90	0	90	89
Oppilaat/perusopetusryhmä	15	15	0	15	15
Oppilaat valmistavassa opetuksessa	31	53	0	53	38
Vaativa erityinen tuki (psykiatrisen tarve)	25	20	0	20	31

PERUSOPETUS**1.3.4. Lukio****Toiminta-ajatus**

Uudenkaupungin lukio tuottaa opetustoimintaa yli 16-vuotiaille opiskelijoille vahvistettujen opetussuunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on opetuksen mahdollisimman korkea laatu, joka takaa hyvän menestyksen myös ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opinnoissa. Korkeaan laatuun vaikuttaa ensisijaisesti laaja kurssitarjonta ja kurssien toteuttaminen laajasti. Uudenkaupungin lukion vahvuus on yhteisöllisyys, hyvä yhteishenki, oman oppilaaksiottoalueen opiskelijat sekä pätevä ja motivoitunut henkilökunta.

Resurssit

Henkilöstömäärä on esitetty oheisessa taulukossa.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023
Lukio	16,00	15,34	15,34

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Laatu ja vetovoimaisuus	Monipuolisen kurssitarjonnan ja hyvien opiskeluolosuhteiden takaaminen Ukin lukion opiskelijoille opiskelijälähtöisesti. Monipuolisuuden mittarina kurssimäärä. Kurssitarjonnan säilyttäminen laajana edellyttää arvovalintana kurssien osallistujaminimin pitämistä alhaisena.	TOTEUTUNUT. Valinnaisia opintoja tarjottu monipuolisesti. Lyhyet kielet ja kertauskurssit toteutuneet myös pienemmillä opiskelijamäärillä.
Laatu ja monipuolinen opetus	Korkeakouluyhteistyön kehittäminen yhteistyökumppaneina Turun yliopisto ja Turun ammattikorkeakoulu. Tavoitteena luoda mahdollisuuksia sisällyttää korkeakouluopintoja osaksi lukio-opintoja.	TOTEUTUNUT. Korkeakouluopintoja mahdollisuus suorittaa osana lukio-opintoja. Valinnaisia kursseja toteutunut lukuvuoden 2022-2023 aikana yhteensä 34 opintopisteen edestä.
Henkilöstön osaaminen	Henkilöstön koulutuksen palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle.	TOTEUTUNUT. Veso-koulutukset toteutuneet tavalliseen tapaan. Lisäksi Laatu-koulutusta ja ainejärjestöjen koulutukset toteutuneet.
Laatu	Ylioppilastutkinnon suorittaneiden jatko-opintoihin sijoittumisprosentti on 2022–2023 valtakunnallista tasoa korkeampi.	TOTEUTUNUT. Tutkintokoulutukseen (Yliopisto/ammattikorkeakoulu/ammattilinen perustutkinto) sijoittumisprosentti Uudenkaupungin lukiosta kevään 2023 yhteishaussa oli 47,3%. Valtakunnallinen keskiarvo 36% (*2021).

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

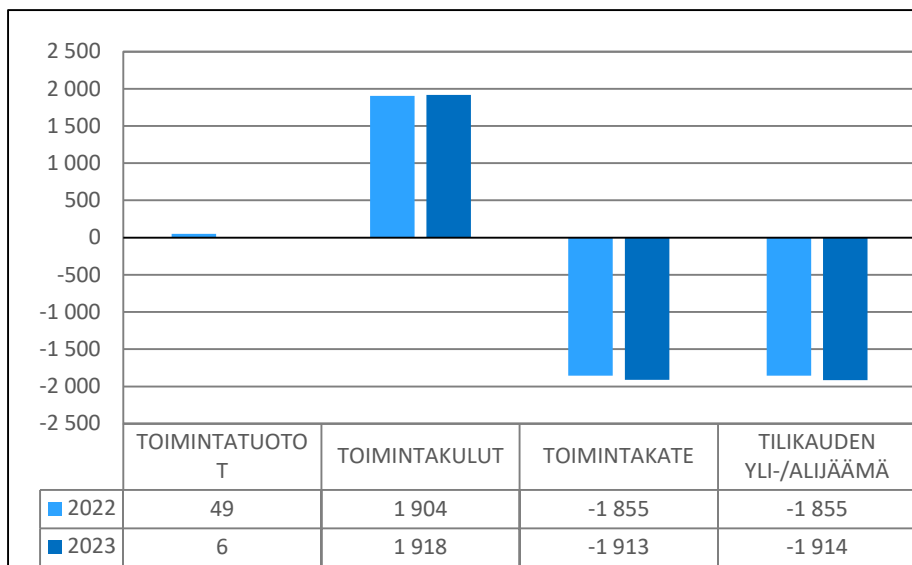
Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	4	5	0	5	0	5	0,0 %
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	
Tuet ja avustukset	46	20	0	20	3	18	13,1 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	3	-3	
TOIMINTATUOTOT	49	25	0	25	6	19	22,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-1 317	-1 309	0	-1 309	-1 308	0	100,0 %
Palvelujen ostot	-490	-564	0	-564	-521	-43	92,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-96	-148	0	-148	-88	-60	59,3 %
Avustukset	0	0	0	0	0	0	
Muut toimintakulut	-2	-7	0	-7	-1	-6	13,0 %
TOIMINTAKULUT	-1 904	-2 028	0	-2 028	-1 918	-110	94,6 %
TOIMINTAKATE	-1 855	-2 003	0	-2 003	-1 913	-90	95,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-1	1	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 855	-2 003	0	-2 003	-1 914	-89	95,6 %
Asukasmäärä	15 092	15 291		15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-122,94	-131,01		-131,01	-128,14		97,8 %

SUORITEMÄÄRÄT

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
Opetustunnit	11 818	12 000	0	12 000	10 896
Opiskelijat	209	203	0	203	179
Varsinaiset opiskelijat	209	203	0	203	179
Ulkokuntalaiset opiskelijat	13	15	0	15	11
Opetuskurssit	301	310	0	310	287

LUKIO

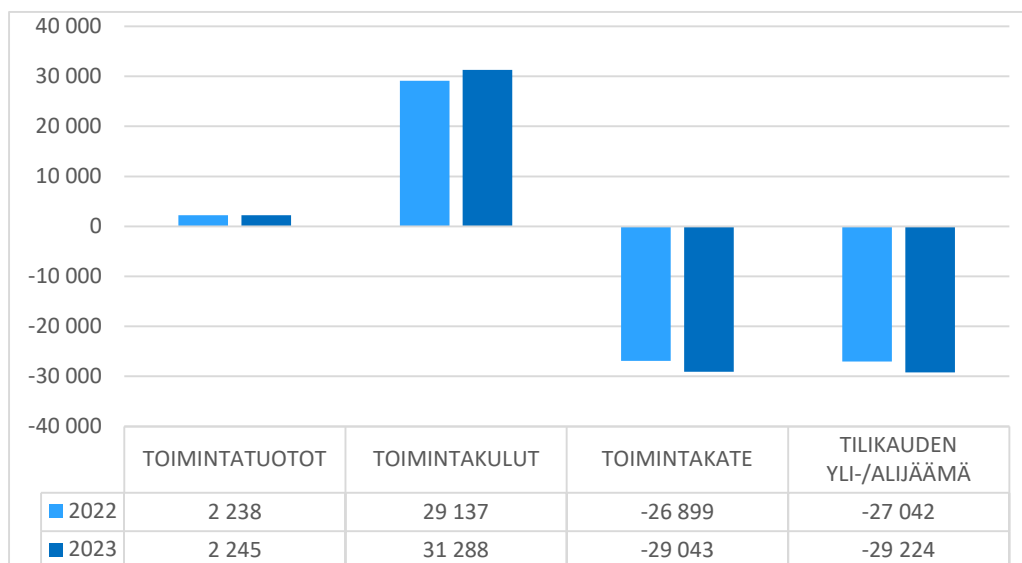

1.3.5. Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä

TALOUDEN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET)

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	573	634	0	634	673	-39	106,2 %
Maksutuotot	456	300	0	300	319	-19	106,2 %
Tuet ja avustukset	1 198	1 068	0	1 068	1 185	-117	110,9 %
Muut toimintatuotot	11	0	0	0	68	-68	
TOIMINTATUOTOT	2 238	2 002	0	2 002	2 245	-243	112,1 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-16 892	-17 362	0	-17 362	-17 777	415	102,4 %
Palvelujen ostot	-9 955	-11 827	0	-11 827	-11 058	-770	93,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-691	-697	0	-697	-666	-30	95,6 %
Avustukset	-1 540	-1 771	0	-1 771	-1 721	-50	97,2 %
Muut toimintakulut	-60	-51	0	-51	-66	15	130,5 %
TOIMINTAKULUT	-29 137	-31 708	0	-31 708	-31 288	-420	98,7 %
TOIMINTAKATE	-26 899	-29 706	0	-29 706	-29 043	-663	97,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-143	-206	0	-206	-181	-25	87,8 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-27 042	-29 912	0	-29 912	-29 224	-688	97,7 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-1 791,79	-1 956,19	0,00	-1 956,19	-1 956,25		100,0 %

KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

1.4. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

1.4.1. Hyvinvointijohtajan katsaus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluissa rokattiin myös tänä vuonna.

Oli erityisen hienoa, että saimme päättää hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluisten vuoden iloisten uutisten myötä, kun kulttuuripalveluiden yksikölle myönnettiin Uudenkaupungin kaupungin henkilöstöjohtajan myöntämä hyvä työyhteisö palkinto!

Kulttuuripalveluiden lisäksi koko hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden työyhteisö ansaistaa myös ISON-kiitoksen tästä vuodesta!

Sote-uudistuksen jälkeen hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut osoitti suorituskykynsä ottamalla merkittävän määrän uusia tehtäviä hallinnoitavaksi vuoden 2023 alusta. Tehtävät kuten ehkäisevä päihdetyö ja maahanmuuttotyön koordinaatio otettiin palvelukeskuksessamme innostuksella vastaan ja tehtäviä hoidettiin tarmoa puhkuen.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluisten palvelukeskukselle myönnettiin myös vuoden vaihteessa 22/23 valtakunnallinen: Aktiivisuus Tekojen torilla & kehittämiskulttuurin luominen -palkinto. Palkinto myönnettiin hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluille, koska olimme innostava ja vaikuttava työyhteisö, jossa on tehty merkittäviä kehittämistekoja. Palkinnosta voimaantuneina jatkoimme tätä kehittämistyötä asukaslähtöisten palveluiden kehittämiseksi koko toimintakauden aikana.

Vuoden yksi merkittävimmistä saavutuksistamme oli erilaisten kuulemismenetelmien kehittäminen, joissa hyödynnettiin esimerkiksi asukasfoorumeita- ja kyläfoorumeita, kyselyitä, työpajoja sekä aktiivisen palautteen keräämisen menetelmiä.

Erityisesti tehdyistä kyselyistä mainittakoon liikuntakysely sekä kulttuurikysely, joiden tuloksia on jo hyödynnetty ja hyödynnetään palveluiden jatkokehittämisessä. Toinen erittäin merkittävä ja onnistunut kokeilu on ollut osallistavan budjetoinnin kokeilu, jota on tehty yhdessä kaupunkisuunnittelun, mutta erityisesti kuntalaisten kanssa yhdessä. Tilinpäätöskaudella toteutettiin myös historian toinen Lasten parlamentin istunto uusikaupunkilaisille perusopetuksen 5. luokkalaisille lapsille.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden henkilökunta suunnittelee yhdessä oman tiimensä lisäksi palveluita myös muiden yksiköiden, muiden palvelukeskusten, seurojen, kuntalaisten, asiakkaiden, yhdistysten ja yritysten kanssa. Tälle työlle on leimallista yhteistyö, joka pohjautuu omaan ja toisten vahvuuksiin. Tätä työtä ohjaa tiedolla johtaminen sekä ilo ja innostus yhdessä tekemiselle.

Yhtenä esimerkkinä pitkäjänteisestä ja tietoon pohjautuvasta tekemisestä voidaan käyttää vaikkapa palvelukeskuksen johtamaa hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työtä, (hyte). Valtakunnallisessa TEAviisari arvioinnissa Uudenkaupungin kaupungin hyte -työ sai mittaushistorian parhaimmat tulokset vuonna 2023 (Kuntajohtaminen & Kulttuuri). Tarkastelujaksolla tarkasteltiin ja arvioitiin tietoa kunnassa tehdystä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työstä vuosien 2022 ja 2023 osalta.

Rokataan myös ensi vuonna!

Vuodesta 2023 kiittäen

Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso

VIRANHALTIJAORGANISAATIO / TILIVELVOLLISET

Palvelukeskuksen johtaja	Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	Hyvinvointijohtaja Jan Vuorenlaakso

HYVINVOINTI-, JA VAPAA-AIKAPALVELUT, ULKOISET JA SISÄISET

1 000 €	TP 2022	TAM 2023	Käyttö 2023
Toimintatuotot	682	823	950
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0
Toimintakulut	-5 177	-5 889	-5 961
Toimintakate	-4 495	-5 066	-5 012
Poistot ja arvonalentumiset	-198	-181	-175
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 693	-5 247	-5 186

HENKILÖSTÖRESURSSIT

	TP 2022	TA 2023	TOT 1-12/2023
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	33,56	35,52	35,10
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä	33,56	35,52	35,10

1.4.2. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus

Uudenkaupungin hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut edistävät kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä ja turvallisuutta tuottamalla kuntalaisille monipuolisia vapaa-ajan palveluja yhteistyössä muiden hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa. Palveluilla luodaan mahdollisuuksia omaehtoiseen hyvinvointia edistävään toimintaan ja itsensä kehittämiseen vapaa-ajan aktiviteettien ja harrastusten kautta. Palvelut vahvistavat kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä, identiteettiä ja osallisuutta.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	TP 2022	TA 2023	TOT 1–12/2023
Hallinto	1,04	2,20	1,78
Yleinen kulttuuritoimi	3,02	3,02	3,02
Museo	3,00	3,00	3,00
Kirjasto	10,50	11,30	11,30
Nuoriso	6,30	6,30	6,30
Liikunta	9,70	9,70	9,70
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä	33,56	35,52	35,10

PALVELUALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Toimivat ja asukaslähtöiset palvelut	Osallistavan budjetoinnin kokeilu liitosalueilla yhdessä kaupunkisuunnittelun ja kuntalaisten kanssa.	Asukasbudjetointi (OSBU) kokeilu toteutettiin ensimmäistä kertaa yhdessä kaupunkisuunnittelun ja kuntalaisten kanssa ja kokeilu oli menestys. Kokeilu toteutettiin, Kalannin, Lokalahden, Pyhämaan ja Vanhan maalaiskunnan alueella, joissa toteutettiin asukkaiden valitsemia hankkeita annetun budjetin puitteissa. Kalannin osalta hankkeen toteutusta ja budjettia siirrettiin osittain vuoden 2024 keväälle. Kerätyn palautteen perusteella kuntalaisten kokemus asukasbudjetoinnista oli hyvin positiivinen.
	Aluefoorumien toteuttaminen ja kuntalaisten kuuleminen palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa eri menetelmiä hyödyntäen.	Aluefoorumit/kyläillat ja asukasbudjetoinnin työpajat kaikki toteutettiin Pyhämaassa, Kalannissa, Vanhassa maalaiskunnassa sekä Lokalahdella.
	Matalan kynnyksen kulttuuritoiminnan edistäminen (maksuttomat tapahtumat ja alueellinen jakauma)	Kesäiset musiikki-illat toteutuneet kesällä Pyhämaassa, Lokalahdella sekä Kalannissa. Musiikki- ja yhteislauluillat toteutettu. Lahjoitus- ja perintövaroista myönnetty varoja ikäihmisten kulttuurityön viemiseksi ikäihmisten palvelutaloihin, (toivelauluillat ja mummomuskari).
	Kuntalaisten, muunkielisten ja maahanmuuttajien sekä vierailijoiden omaehtoisen harrastamisen tukeminen karttavisuaalisoinnin avulla.	Karttavisuaalisointityössä tuotettu visualisointeja (kuvakkeet ja postikortti) kaupungin eri harrastus- ja liikuntamahdollisuuksista, joista tuotettiin postikortti, jonka jatkoksi suunnitellaan juliste. Näiden visualisointien tarkoitus on tukea viestintää omaehtoisen liikkumisen tukemiseksi.
Turvallinen, kaunis ympäristö ja sosiaalisesti vahva yhteisö	Ravitsemussuunnitelman tekeminen ja ohjelman jalkauttaminen.	Ravitsemussuunnitelma julkaistiin tammikuussa ja sen jalkauttaminen alkoi keväällä. Ravitsemussuunnitelman käytännön toteutus jatkui suunnitelmallisesti vuoden aikana. Työn edistymistä seurattiin osana strategista ohjelmatyötä UKIHYTE-ohjausryhmän toimesta. Uusikaupunki lähti myös mukaan Varsinais-Suomen alueelliseen ruoka-apu-rahoitushakuun, josta saatiin positiivinen päätös vuoden vaihteessa. Hankkeen tavoitteena on vähentää ruokahävikkiä ja tukea taloudellisesti vaikeassa asemassa olevia kuntalaisia.
	Lisätään vuoropuhelua edustuksellisten foorumien kanssa ja jatkokehitetään lasten kuulemista.	Vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa kehitetty erilaisia työskentelymenetelmiä kuten "kysy & vastaa -malli", jossa virkamiehet/asiantuntijat vierailevat neuvostojen kokouksissa keskustelemassa ajankohtaisista teemoista. Vanhusneuvoston kanssa toteutettu yhteistyössä seniorimessut, yleisötilaisuus päiväkeskustoiminnasta sekä vierailu Turun päiväkeskuksiin sekä toteutettiin Vanhusten Viikon tapahtumia yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Lasten kuulemismenetelmiä jatkokehitetty erityisesti Lasten parlamentin ja Rauhan symposiumin osalta. Rauhan symposiumin yhteydessä järjestettiin lasten päivä ja lasten kyselytunti. Päivään osallistui arviolta noin 400 lasta ja nuorta. Lasten parlamentti toteutettiin marraskuussa, mihin osallistui n. 150 lasta.
Houkutteleva työpaikka	Vahvistetaan osaamista koulutuksen avulla, pidetään työnkuvaukset ajantasaaisina.	Työnkuvaukset ajantasaistettu.
	Maahanmuutto- ja palvelukoordinaation työmenetelmien kehittäminen.	Maahanmuutto- ja palvelukoordinaatioon palkattu työntekijä, työmenetelmiä ja koordinaatiota kehitetty onnistuneesti.
Innostava ilmapiiri ja toimivat kumppanuudet	Vuoropuhelun ja yhteistyön kehittäminen kunnan ja järjestöjen ja yhdistysten välillä järjestämällä yhteisiä foorumeita ja tapaamisia.	Yhteistyötilaisuus järjestettiin VAPI ry:n kanssa Crusellissa, missä erityisenä teemana oli yhteistyömenetelmien kehittäminen hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen välillä. Varsinais-Suomen Vammais- ja Pitkäaikaissairausjärjestöt VAPI ry:n kanssa sovittu yhteistyön tiivistämisestä Uudessakaupungissa, joka käytännössä tarkoittaa jäsentilaisuuksien järjestämistä, tiedotusta ja vaikuttaja-asiantuntija tilaisuuksien järjestämistä. Uusikaupunkilaisille eläke- ja ikäihmisten yhdistyksille ja järjestöille on tehty palvelusite kaikista niistä palveluista, joita hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden toimesta tuotetaan ikäihmisille. Kaupungin työntekijät vierailleet aktiivisesti eri järjestöjen tilaisuuksissa (vanhusten viikko) sekä tavattu alueellisia toimijoita yhteistyön lisäämiseksi. Kaupungin järjestöyhteistyön uutiskirje otettu jälleen käyttöön.
”Oikeenlaista johtamista”	Strategisen ohjelmatyön toteuttaminen ja seuranta hyte-painopistealueittain	HYTE-suunnitelma vuosille 2023-2025 julkaistiin tammikuussa ja strategista ohjelmatyötä seurattu UKIHYTE-ohjausryhmän kokouksissa säännöllisesti 3-5 kertaa vuodessa. Työn etenemisestä raportoidaan vuosittain hyvinvointiraportoinnin yhteydessä.

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN, ULKOISET JA SISÄISET

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	189	196	0	196	212	-15	107,7 %
Maksutuotot	255	308	0	308	356	-49	115,9 %
Tuet ja avustukset	225	159	110	269	318	-49	118,3 %
Muut toimintatuotot	12	10	40	50	64	-14	127,1 %
TOIMINTATUOTOT	682	673	150	823	950	-127	115,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-1 513	-1 751	0	-1 751	-1 775	24	101,3 %
Palvelujen ostot	-3 301	-3 647	0	-3 647	-3 642	-4	99,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-201	-209	-15	-224	-289	65	129,1 %
Avustukset	-104	-124	0	-124	-104	-20	83,7 %
Muut toimintakulut	-58	-65	-78	-143	-151	8	105,7 %
TOIMINTAKULUT	-5 177	-5 796	-93	-5 889	-5 961	72	101,2 %
TOIMINTAKATE	-4 495	-5 123	57	-5 066	-5 012	-55	98,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-198	-181	0	-181	-175	-6	96,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 693	-5 304	57	-5 247	-5 186	-61	98,8 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-310,96	-346,88	3,73	-343,16	-347,17		101,2 %

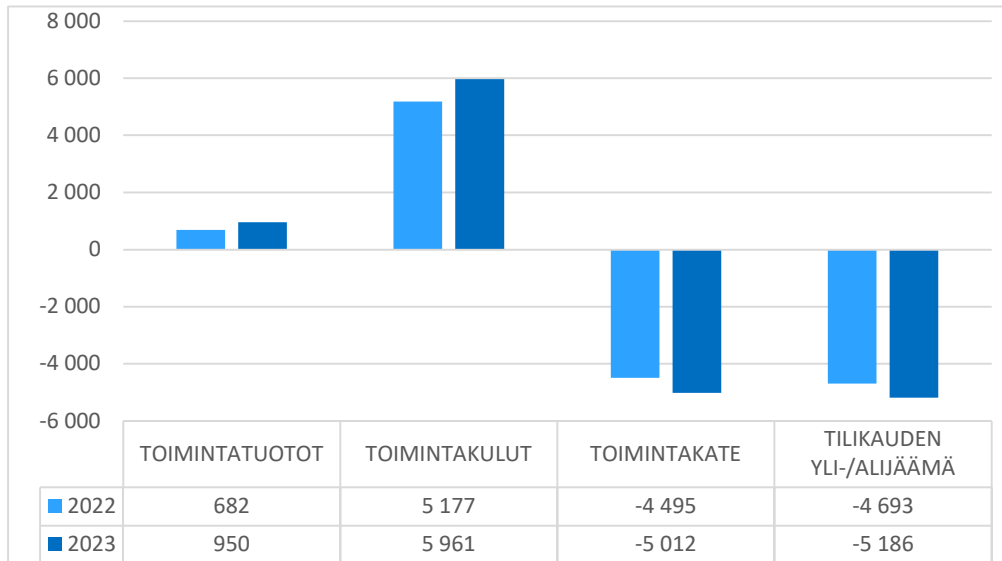
SUORITTEET

	TP 2022	TA 2023	Muutos 2023	TAM 2023	Käyttö 1-12/2023
€/palvelukerta	21,67 €	18,67 €	0,00 €	18,67 €	13,40 €
Kulttuuripalvelujen kävijämäärä yhteensä	128 119	133 200	0	133 200	281 721
Kirjastopalvelut					
Kirjaston kävijämäärä	48 556	100 000	0	100 000	75 617
Kirjaston lainamäärä	-	140 000	0	140 000	161 345
Kirjaston tapahtumien kävijämäärä	-	1 200	0	1 200	3 616
Museopalvelut					
Museon asiakkaat	6 326	6 000	0	6 000	6 658
Finna-palveluun viedyt objektit	-	300	0	300	1 305
Museon tuottamien verkkonäyttelyiden vierailut	44 174	5 000	0	5 000	7 043
Yleiset kulttuuripalvelut					
Kulttuuripalvelujen tuottamien tilaisuuksien kävijämäärä	-	6 000	0	6 000	11 210
Muiden kulttuuritapahtumien kävijämäärä	21 790	15 000	0	15 000	14 927
Kulttuurikeskus Crusellin käyttöaste	40 %	60 %	0 %	60 %	65 %
Liikuntapalvelut					
Uimahallin kävijämäärä	52 206	86 000	0	86 000	65 588
Sisäliikuntasalien käyttötunnit	14 146	17 500	0	17 500	15 104
Liikuntapalvelujen kävijämäärä yhteensä	0	96 530	0	96 530	83 630
Nuorisopalvelut					
Nuorisotalojen kävijämäärä, avoimet ovet	5 232	8 000	0	8 000	6 033
Etsivän nuorisotyön tavoitetut nuoret	63	70	0	70	47
Nuorisovaltuuston toimintakerrat	29	25	0	25	54
Musiikkiopisto*					
Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärä	130 (284)	130 (300)	0	130 (300)	123 (289)
Varhaisiän musiikkikasvatus ja päiväkotimuskarit	166 (359)	40 (200)	0	40 (200)	23 (235)
	6109	5 810		5 810	6 030 (13 764)
Opetustunnit	(14165)	(13 913)	0	(13 913)	
Kansalaisopisto*					
Taiteen perusopetuksen opiskelijamäärä	152 (219)	170 (220)	0	170 (220)	152 (220)
	1 972	2 450		2 450	2 082
Kansalaisopiston koko opiskelijamäärä	(5 167)	(5 400)	0	(5 400)	(5393)
	6 061	6 400		6 400	6 520
Opetustunnit	(16 620)	(17 000)	0	(17 000)	(16 845)

*Vakka-Suomen opistojen suoritteissa on ensin Uudenkaupungin luvut ja suluissa koko opiston luvut.

HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

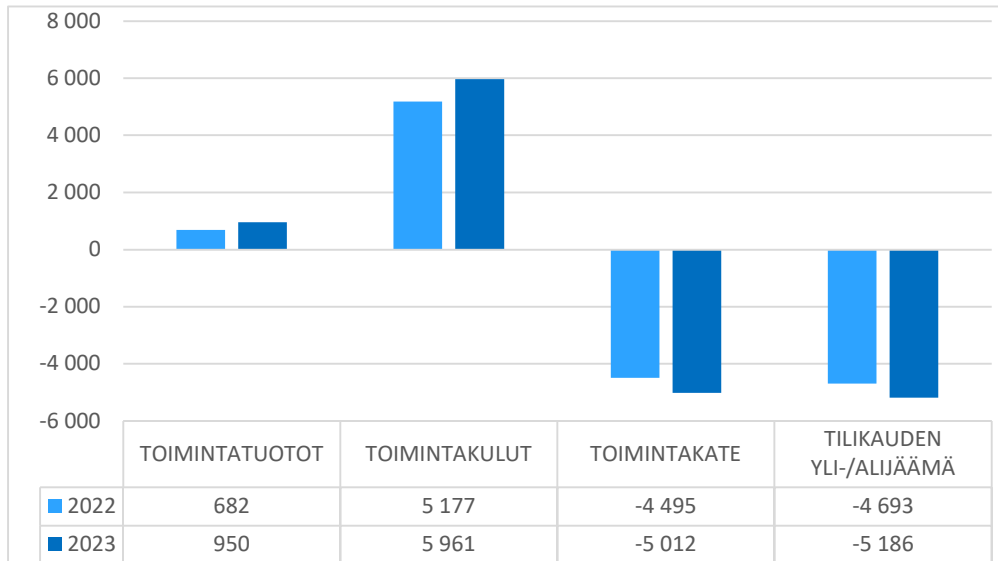
1.4.3. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET)

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	189	196	0	196	212	-15	107,7 %
Maksutuotot	255	308	0	308	356	-49	115,9 %
Tuet ja avustukset	225	159	110	269	318	-49	118,3 %
Muut toimintatuotot	12	10	40	50	64	-14	127,1 %
TOIMINTATUOTOT	682	673	150	823	950	-127	115,4 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	
Henkilöstökulut	-1 513	-1 751	0	-1 751	-1 775	24	101,3 %
Palvelujen ostot	-3 301	-3 647	0	-3 647	-3 642	-4	99,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-201	-209	-15	-224	-289	65	129,1 %
Avustukset	-104	-124	0	-124	-104	-20	83,7 %
Muut toimintakulut	-58	-65	-78	-143	-151	8	105,7 %
TOIMINTAKULUT	-5 177	-5 796	-93	-5 889	-5 961	72	101,2 %
TOIMINTAKATE	-4 495	-5 123	57	-5 066	-5 012	-55	98,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-198	-181	0	-181	-175	-6	96,6 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 693	-5 304	57	-5 247	-5 186	-61	98,8 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-310,96	-346,88	3,73	-343,16	-347,17		101,2 %

HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

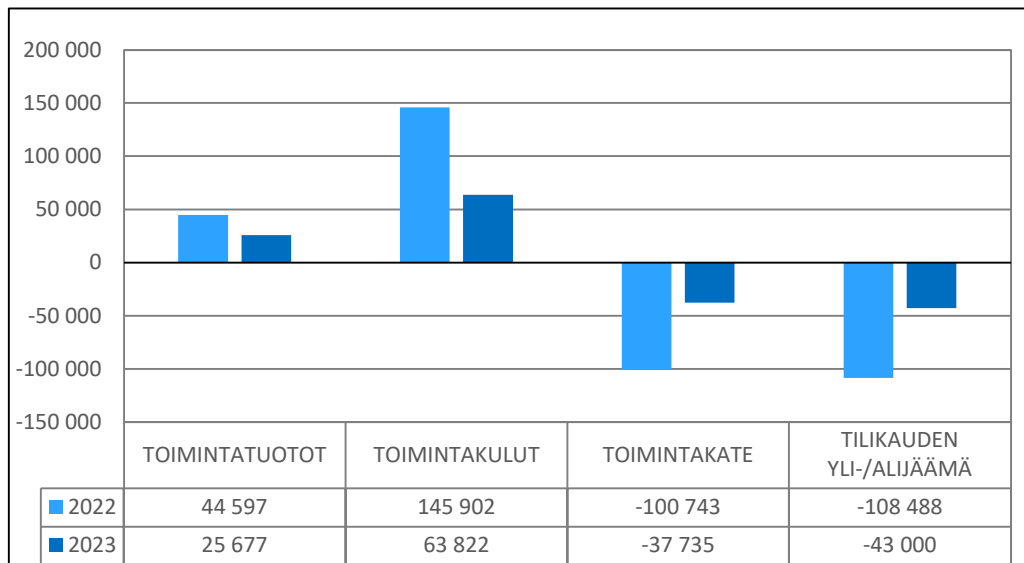
1.4.4. Kaupunki yhteensä

TALOUDEN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET)

Ulkoiset ja sisäiset 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Myyntituotot	15 834	5 043	0	5 043	5 194	-152	103,0 %
Maksutuotot	12 551	5 584	-63	5 521	5 409	112	98,0 %
Tuet ja avustukset	2 087	1 665	110	1 775	1 875	-101	105,7 %
Muut toimintatuotot	14 124	12 969	-852	12 116	13 198	-1 082	108,9 %
TOIMINTATUOTOT	44 597	25 260	-805	24 455	25 677	-1 222	105,0 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	562	429	0	429	410	19	95,5 %
Henkilöstökulut	-54 100	-29 348	862	-28 485	-28 706	221	100,8 %
Palvelujen ostot	-73 818	-24 684	-110	-24 794	-24 311	-483	98,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 281	-5 106	-15	-5 121	-4 815	-306	94,0 %
Avustukset	-5 584	-2 686	0	-2 686	-2 544	-142	94,7 %
Muut toimintakulut	-5 119	-2 895	-78	-2 973	-3 446	473	115,9 %
TOIMINTAKULUT	-145 902	-64 718	659	-64 059	-63 822	-238	99,6 %
TOIMINTAKATE	-100 743	-39 029	-146	-39 175	-37 735	-1 440	96,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 745	-5 591	0	-5 591	-5 265	-326	94,2 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-108 488	-44 620	-146	-44 766	-43 000	-1 766	96,1 %
Asukasmäärä	15 092	15 291	15 291	15 291	14 939		97,7 %
€/asukas	-7 188,43	-2 918,06	-9,55	-2 927,61	-2 878,38		98,3 %

UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

2. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

TULOSLASKELMA

sisäiset erät ja sis. liikevaihto eliminoitu	TA + Muutos 2023	2023	Poikkeama
Toimintatuotot			
Myyntituotot	6 773 848	6 877 280	-103 432
Maksutuotot	1 361 275	1 262 079	99 196
Tuet ja avustukset	1 774 848	1 875 437	-100 589
Vuokratuotot	3 928 308	3 918 076	10 232
Muut toimintatuotot	858 905	1 737 078	-878 173
Toimintatuotot yhteensä	14 697 184	15 669 951	-972 767
Valmistus omaan käyttöön	429 000	621 298	-192 298
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-23 378 990	-23 534 895	155 905
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-5 047 289	-5 067 538	20 249
Muut henkilösivukulut	-997 204	-987 923	-9 282
Palvelujen ostot	-11 372 792	-10 567 657	-805 135
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-6 139 882	-5 831 855	-308 028
Avustukset	-2 685 716	-2 543 672	-142 044
Vuokratuotot	-2 547 847	-2 646 420	98 573
Muut toimintakulut	-191 802	-553 529	361 728
Toimintakulut yhteensä	-52 361 522	-51 733 489	-628 034
TOIMINTAKATE	-37 235 339	-35 442 240	-1 793 098
Verotulot			
Kunnan tulovero	28 024 000	27 948 425	75 575
Kiinteistövero	5 400 000	5 740 574	-340 574
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 903 000	5 588 733	-685 733
Verotulot yhteensä	38 327 000	39 277 732	-950 732
Valtionosuudet	7 200 000	7 303 526	-103 526
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	331 600	124 302	207 298
Muut rahoitustuotot	956 100	1 097 648	-141 548
Korkokulut	-843 650	-586 479	-257 171
Muut rahoituskulut	-276 850	-6 145	-270 705
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	167 200	629 326	-462 126
VUOSIKATE	8 458 861	11 768 343	-3 309 482
Suunnitelman muk. poistot	-7 307 632	-6 940 502	-367 130
Kertaluonteiset poistot	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 151 229	4 827 841	-3 676 612
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	271 373	297 037	-25 664
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	100 000	0	100 000
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	-44 000	-21 097	-22 903
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 478 602	5 103 781	-3 625 178

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat: verotulot, valtionosuudet, korkotulot ja –menot sekä rahoitustuotot ja –kulut.

Kaupungin verotulot olivat 39 277 732 euroa. Ne ylittivät talousarvion 950 732 eurolla. Kiinteistöveron tuotto ylittyi 340 574 eurolla ja yhteisöveron 685 733. Rakennusten verotusarvot ja sitä kautta verotuotto nousi arvoitua enemmän. Verotettava tulo ja yhteisöveron tilitykset ja muun muassa kertymä vuodelta 2022 oli ennakoitua isompi. Valtionosuudet ylittivät talousarvion 103 526 eurolla.

Korkotuotot alittuivat 207 298 eurolla ja muut rahoitustuotot ylittivät 141 548 eurolla. Rahoitusarvopaperien arvonalentumisten oikaisut nostivat muita rahoitustuottoja 222 823 eurolla.

Korkokulut alittuivat 257 171 eurolla. Kaupunki nosti uutta lainaa suunnitellut 22 miljoonan sijaan 10 miljoonaa euroa, ja korkosuojaus kompensoi lainakuluja.

Johdannaissopimusten oikaisuerät vaikuttavat sekä korkotuottoihin että korkokuluihin. TA2023:ssa korkotuottoihin (Korkojohdannaisiin liittyvät korkotuotot- ja kulut) budjetoitiin 251 600 euron korkotuotot. Tilinpäätöksessä toteutuneet korkojohdannaisten korkotuotot vähentävä suoraan korkokuluja (Korkojohdannaisiin liittyvät korkokulut). Korkosuojausten kokonaisvaikutus on kirjattu samalle tilille, koska kirjauskäytäntöä muutettiin yleisohjeiden mukaiseksi.

Rahoitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupungille pitkäaikaisten lainojen lisäyksen enimmäismäärän ja liikelaitoksille investointi- ja lainatason. Kaupunki otti pitkäaikaista lainaa 11 000 000 euroa suunniteltua vähemmän, koska kaikki vuodelle 2023 suunnitellut investoinnit eivät toteutuneet ja kaupungin tulos oli talousarviota parempi. Liikelaitokset eivät vuonna 2023 ylittäneet niille hyväksytyjä investointitasoja. Vakka-Suomen Vesi liikelaitos ei ottanut uutta pitkäaikaista lainaa (TA 2023 1 000 000 euroa).

3. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN**3.1. Investoinnit palvelukeskuksittain****INVESTOINNIT PALVELUKESKUKSITTAIN**

1 000 €	2023	2022	Muutos
Hallinto- ja elinvoimapaalvelut			
Investointitulot	146	135	10
Investointimenot	-618	35	-652
Nettoinvestoinnit	-472	170	-642
Tekniset ja ympäristöpalvelut			
Investointitulot	851	497	354
Investointimenot	-16 777	-21 239	4 461
Nettoinvestoinnit	-15 926	-20 742	4 816
Kasvun ja oppimisen palvelut			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	-178	-169	-8
Nettoinvestoinnit	-178	-169	-8
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut			
Investointitulot	60	0	60
Investointimenot	-124	-69	-55
Nettoinvestoinnit	-64	-69	5
Sosiaali- ja terveystalvet			
Investointitulot	0	0	0
Investointimenot	0	-621	621
Nettoinvestoinnit	0	-621	621
Kaupunki yhteensä			
Investointitulot	1 057	632	425
Investointimenot	-17 697	-22 064	4 367
Nettoinvestoinnit	-16 640	-21 431	4 792

3.2. Investoinnit hankkeittain, kaupunki

INVESTOINNIT HANKKEITTAIN, HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	32 183	0	0	0	16 367	-16 367	
	Investointimenot	-11 943	-100 000	-187 000	-287 000	-289 398	2 398	100,8 %
	Nettoinvestointi	20 240	-100 000	-187 000	-287 000	-273 031	-13 969	95,1 %
9010	Maan hankinta	20 240	-100 000	-187 000	-287 000	-273 031	-13 969	95,1 %
	Investointitulot	66 272	300 000	0	300 000	129 207	170 793	43,1 %
	Investointimenot	0	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	66 272	300 000	0	300 000	129 207	170 793	43,1 %
9011	Kiinteistöjen myynti	66 272	300 000	0	300 000	129 207	170 793	43,1 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	45 068	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	45 068	0	0	0	0	0	
9013	Osakkeiden ja osuuskien hankinta	45 068	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-14 070	-15 000	0	-15 000	-14 995	-5	100,0 %
	Nettoinvestointi	-14 070	-15 000	0	-15 000	-14 995	-5	100,0 %
9018	Verkon aktiivilaitteet	-14 070	-15 000	0	-15 000	-14 995	-5	100,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-12 008	-20 000	0	-20 000	-5 511	-14 489	27,6 %
	Nettoinvestointi	-12 008	-20 000	0	-20 000	-5 511	-14 489	27,6 %
9020	Palvelimet	-12 008	-20 000	0	-20 000	-5 511	-14 489	27,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-14 155	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-14 155	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9024	Dynasty 10	-14 155	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	-100 000	-100 000	-84 000	-16 000	84,0 %
	Nettoinvestointi	0	0	-100 000	-100 000	-84 000	-16 000	84,0 %
9026	In House -osakkeiden osto	0	0	-100 000	-100 000	-84 000	-16 000	84,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
9028	Kaupungin tietojärjestelmien parantaminen	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
9030	Sähköinen arkistointi	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	INVESTOINNIT, HALLINTO-, TALOUS- JA ICT-PALVELUT YHTEENSÄ	91 346	-45 000	-287 000	-332 000	-248 329	-83 671	74,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-90 000	0	-90 000	0	-90 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-90 000	0	-90 000	0	-90 000	0,0 %
9001	Yritysten toimitilat	0	-90 000	0	-90 000	0	-90 000	0,0 %
	INVESTOINNIT, ELINKEINO- JA TYÖLLISYSPALVELUT YHTEENSÄ	0	-90 000	0	-90 000	0	-90 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-18 523	-80 000	-40 000	-120 000	-84 200	-35 800	70,2 %
	Nettoinvestointi	-18 523	-80 000	-40 000	-120 000	-84 200	-35 800	70,2 %
9300	Ilmakuvaus ja vektorikartan tekeminen	-18 523	-80 000	-40 000	-120 000	-84 200	-35 800	70,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-60 000	0	-60 000	-17 731	-42 269	29,6 %
	Nettoinvestointi	0	-60 000	0	-60 000	-17 731	-42 269	29,6 %
9301	Arkistojärjestelyt	0	-60 000	0	-60 000	-17 731	-42 269	29,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	207 849	-50 000	0	-50 000	-31 697	-18 303	63,4 %
	Nettoinvestointi	207 849	-50 000	0	-50 000	-31 697	-18 303	63,4 %
9302	Uusien kohteiden suunnittelu	207 849	-50 000	0	-50 000	-31 697	-18 303	63,4 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-50 784	-200 000	0	-200 000	-33 042	-166 958	16,5 %
	Nettoinvestointi	-50 784	-200 000	0	-200 000	-33 042	-166 958	16,5 %
9303	Yleiskaavan tarkistaminen ja Kalannin yleiskaavan laatiminen	-50 784	-200 000	0	-200 000	-33 042	-166 958	16,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-25 176	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-25 176	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9304	Asemakaavoitus	-25 176	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-50 000	0	-50 000	-42 123	-7 877	84,2 %
	Nettoinvestointi	0	-50 000	0	-50 000	-42 123	-7 877	84,2 %
9305	ATK-laitteet ja ohjelmat	0	-50 000	0	-50 000	-42 123	-7 877	84,2 %

Osa II: Toteutumisvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
9306	Mittauskaluston uusiminen	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-34 600	-16 000	0	-16 000	-15 200	-800	95,0 %
	Nettoinvestointi	-34 600	-16 000	0	-16 000	-15 200	-800	95,0 %
9307	Taajametsien hoitosuunnitelman laati- minen	-34 600	-16 000	0	-16 000	-15 200	-800	95,0 %
	Investointitulot	36 745	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-37 094	-20 000	-30 000	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-349	-20 000	-30 000	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9309	Kuntahelmi Kasarminlahti	-349	-20 000	-30 000	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	INVESTOINNIT, KAUPUNKISUUN- NITTELU YHTEENSÄ	78 416	-541 000	-70 000	-611 000	-223 993	-387 007	36,7 %
	INVESTOINNIT, HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ	169 762	-676 000	-357 000	-1 033 000	-472 323	-560 677	45,7 %

INVESTOINNIT HANKKEITTAIN, TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-16 228	-120 000	0	-120 000	-75 073	-44 927	62,6 %
	Nettoinvestointi	-16 228	-120 000	0	-120 000	-75 073	-44 927	62,6 %
9100	Keittiön koneiden ja laitteiden uusiminen	-16 228	-120 000	0	-120 000	-75 073	-44 927	62,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-380 105	-200 000	0	-200 000	-15 705	-184 295	7,9 %
	Nettoinvestointi	-380 105	-200 000	0	-200 000	-15 705	-184 295	7,9 %
9155	Mörnen/TK-alueen liikennejärjestelyt	-380 105	-200 000	0	-200 000	-15 705	-184 295	7,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-18 585	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-18 585	0	0	0	0	0	
9158	Santtion veneranta	-18 585	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-6 619	-750 000	7 000	-743 000	-80 895	-662 105	10,9 %
	Nettoinvestointi	-6 619	-750 000	7 000	-743 000	-80 895	-662 105	10,9 %
9159	Pankkitie-Pruukintie, kunnostus	-6 619	-750 000	7 000	-743 000	-80 895	-662 105	10,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-24 150	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-24 150	0	0	0	0	0	
9164	Käätyjärveä ympäröivä reitistö	-24 150	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-114 314	-150 000	0	-150 000	-39 682	-110 318	26,5 %
	Nettoinvestointi	-114 314	-150 000	0	-150 000	-39 682	-110 318	26,5 %
9165	Hulevesiverkoston ylläpitokorjaukset	-114 314	-150 000	0	-150 000	-39 682	-110 318	26,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 316	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-9 316	0	0	0	0	0	
9166	Raumentien klv jatko	-9 316	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-29 587	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-29 587	0	0	0	0	0	
9167	Veneveistämön tontin tasaaminen	-29 587	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9168	Varikon siirto	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-99 815	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-99 815	0	0	0	0	0	
9169	Monitoimikone Kalannin varikolle	-99 815	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-24 341	-181 000	6 000	-175 000	-41 151	-133 849	23,5 %
	Nettoinvestointi	-24 341	-181 000	6 000	-175 000	-41 151	-133 849	23,5 %
9170	Raumentien ja autotehtaan uusi liittymä	-24 341	-181 000	6 000	-175 000	-41 151	-133 849	23,5 %
	Investointitulot	31 148	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-70 872	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-39 724	0	0	0	0	0	
9171	Esteetön luontopolku ja lintulava	-39 724	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-50 000	0	0	0	50 000	-50 000	
	Nettoinvestointi	-50 000	0	0	0	50 000	-50 000	
9172	Osallistuminen sähkölatausverkon rakentamiseen, SYKEN hanke	-50 000	0	0	0	50 000	-50 000	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-100 000	0	-100 000	-4 655	-95 345	4,7 %
	Nettoinvestointi	0	-100 000	0	-100 000	-4 655	-95 345	4,7 %
9173	Rata-alue / henkilöjunaliikenteen edellytykset	0	-100 000	0	-100 000	-4 655	-95 345	4,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-60 000	0	-60 000	-20 595	-39 405	34,3 %
	Nettoinvestointi	0	-60 000	0	-60 000	-20 595	-39 405	34,3 %
9174	Autotehtaankatu-kantatie 43 liittymäarekkeet	0	-60 000	0	-60 000	-20 595	-39 405	34,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
9175	Sakunkulman, Ajurinkujan, Zachariaseninkadun ja torikadun alue	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-25 000	0	-25 000	-17 590	-7 410	70,4 %
	Nettoinvestointi	0	-25 000	0	-25 000	-17 590	-7 410	70,4 %
9176	Viikaisten alueen liikennejärjestelyt	0	-25 000	0	-25 000	-17 590	-7 410	70,4 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-30 000	0	-30 000	-1 718	-28 283	5,7 %
	Nettoinvestointi	0	-30 000	0	-30 000	-1 718	-28 283	5,7 %
9177	Sataman liikenneyhteydet	0	-30 000	0	-30 000	-1 718	-28 283	5,7 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9178	Kasarminlahti ja Yksikoivun niemi vesistö- kunnostuskohteet	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
9179	Pakkahuoneen leikkikenttä kunnostus	0	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-70 000	0	-70 000	-51 587	-18 413	73,7 %
	Nettoinvestointi	0	-70 000	0	-70 000	-51 587	-18 413	73,7 %
9180	Vähäpäästöinen avolavapakettiauto puisto-osastolle	0	-70 000	0	-70 000	-51 587	-18 413	73,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-209 883	-300 000	0	-300 000	-298 203	-1 797	99,4 %
	Nettoinvestointi	-209 883	-300 000	0	-300 000	-298 203	-1 797	99,4 %
9200	Kestopäällystys	-209 883	-300 000	0	-300 000	-298 203	-1 797	99,4 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-169 216	-200 000	-100 000	-300 000	-214 664	-85 336	71,6 %
	Nettoinvestointi	-169 216	-200 000	-100 000	-300 000	-214 664	-85 336	71,6 %
9201	Keskustan katujen kunnostus	-169 216	-200 000	-100 000	-300 000	-214 664	-85 336	71,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-21 335	-400 000	0	-400 000	-92 941	-307 059	23,2 %
	Nettoinvestointi	-21 335	-400 000	0	-400 000	-92 941	-307 059	23,2 %
9202	Vakka-Suomenkatu: Rantakatu-KT 43 liittymä	-21 335	-400 000	0	-400 000	-92 941	-307 059	23,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-89 468	-120 000	0	-120 000	-10 334	-109 666	8,6 %
	Nettoinvestointi	-89 468	-120 000	0	-120 000	-10 334	-109 666	8,6 %
9206	Hiun kunnallistekniikka	-89 468	-120 000	0	-120 000	-10 334	-109 666	8,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	-38 000	-38 000	0	-38 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	0	-38 000	-38 000	0	-38 000	0,0 %
9211	Sorvakon rantatie itäosa	0	0	-38 000	-38 000	0	-38 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-24 145	0	-75 000	-75 000	-16 631	-58 369	22,2 %
	Nettoinvestointi	-24 145	0	-75 000	-75 000	-16 631	-58 369	22,2 %
9216	Satama-alueen liikennejärjestelyt	-24 145	0	-75 000	-75 000	-16 631	-58 369	22,2 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-15 520	-50 000	-34 000	-84 000	-66 126	-17 874	78,7 %
	Nettoinvestointi	-15 520	-50 000	-34 000	-84 000	-66 126	-17 874	78,7 %
9217	Kestävän ja turvallisen liikkumisen hankkeet	-15 520	-50 000	-34 000	-84 000	-66 126	-17 874	78,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-544 691	-713 000	529 000	-184 000	-40 882	-143 118	22,2 %
	Nettoinvestointi	-544 691	-713 000	529 000	-184 000	-40 882	-143 118	22,2 %
9218	Sorvakon niemi liikennejärjestelyt: ranta-alueiden suunnittelu	-544 691	-713 000	529 000	-184 000	-40 882	-143 118	22,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-16 319	-20 000	-20 000	-40 000	-42 278	2 278	105,7 %
	Nettoinvestointi	-16 319	-20 000	-20 000	-40 000	-42 278	2 278	105,7 %
9219	Kevyen liikenteen väylien kunnostus	-16 319	-20 000	-20 000	-40 000	-42 278	2 278	105,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-36 753	-9 000	9 000	0	-12 081	12 081	
	Nettoinvestointi	-36 753	-9 000	9 000	0	-12 081	12 081	
9224	KL V Khimairan edustalle S 2017	-36 753	-9 000	9 000	0	-12 081	12 081	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-301 904	-200 000	0	-200 000	-232 470	32 470	116,2 %
	Nettoinvestointi	-301 904	-200 000	0	-200 000	-232 470	32 470	116,2 %
9225	Katuvalaistuksen uusiminen	-301 904	-200 000	0	-200 000	-232 470	32 470	116,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9226	Koirapuisto	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-6 839	-15 000	-165 500	-180 500	-144 426	-36 074	80,0 %
	Nettoinvestointi	-6 839	-15 000	-165 500	-180 500	-144 426	-36 074	80,0 %
9227	Leikkikenttien kunnostus	-6 839	-15 000	-165 500	-180 500	-144 426	-36 074	80,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-4 742	-10 000	5 000	-5 000	0	-5 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-4 742	-10 000	5 000	-5 000	0	-5 000	0,0 %
9228	Tiiratorin leikkikenttä S 2018	-4 742	-10 000	5 000	-5 000	0	-5 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-60 000	-50 000	-110 000	0	-110 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-60 000	-50 000	-110 000	0	-110 000	0,0 %
9230	Puistojen kunnostus	0	-60 000	-50 000	-110 000	0	-110 000	0,0 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-21 268	-100 000	-220 000	-320 000	-65 052	-254 948	20,3 %
	Nettoinvestointi	-21 268	-100 000	-220 000	-320 000	-65 052	-254 948	20,3 %
9233	Katualueiden viherrakentaminen	-21 268	-100 000	-220 000	-320 000	-65 052	-254 948	20,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-11 585	-20 000	0	-20 000	-12 039	-7 961	60,2 %
	Nettoinvestointi	-11 585	-20 000	0	-20 000	-12 039	-7 961	60,2 %
9234	Santtion leirintäalueen kunnostus ja laajennus: sähköistyksen saneeraus	-11 585	-20 000	0	-20 000	-12 039	-7 961	60,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
9235	Kaupunginlahden pohjukan ruoppaus S 2017	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-41 949	0	-105 000	-105 000	-31 144	-73 856	29,7 %
	Nettoinvestointi	-41 949	0	-105 000	-105 000	-31 144	-73 856	29,7 %
9236	Pakkahuoneen ja siihen liittyvän lähialueen kehittäminen - rannan valot ja laatoitus	-41 949	0	-105 000	-105 000	-31 144	-73 856	29,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	250 000	-250 000	
	Investointimenot	-13 275	0	-167 500	-167 500	-453 146	285 646	270,5 %
	Nettoinvestointi	-13 275	0	-167 500	-167 500	-203 146	35 646	121,3 %
9237	Kalarannan rannan kunnostus / Vanhaksen säätiön avustus	-13 275	0	-167 500	-167 500	-203 146	35 646	121,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-7 136	0	0	0	-25 421	25 421	
	Nettoinvestointi	-7 136	0	0	0	-25 421	25 421	
9240	Matonpesupaikat	-7 136	0	0	0	-25 421	25 421	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-23 349	0	-25 000	-25 000	-69 619	44 619	278,5 %
	Nettoinvestointi	-23 349	0	-25 000	-25 000	-69 619	44 619	278,5 %
9241	Maankaatopaikka:- maan seulominen hyötykäyttöön	-23 349	0	-25 000	-25 000	-69 619	44 619	278,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-69 022	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-69 022	0	0	0	0	0	
9244	Pakettiauto	-69 022	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-7 376	-15 000	-7 500	-22 500	-12 912	-9 588	57,4 %
	Nettoinvestointi	-7 376	-15 000	-7 500	-22 500	-12 912	-9 588	57,4 %
9250	Kuntopolkujen kunnostus	-7 376	-15 000	-7 500	-22 500	-12 912	-9 588	57,4 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	-67 000	-67 000	-54 632	-12 368	81,5 %
	Nettoinvestointi	0	0	-67 000	-67 000	-54 632	-12 368	81,5 %
9251	Vannaksen puisto	0	0	-67 000	-67 000	-54 632	-12 368	81,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-54 359	-80 000	-14 000	-94 000	-48 111	-45 889	51,2 %
	Nettoinvestointi	-54 359	-80 000	-14 000	-94 000	-48 111	-45 889	51,2 %
9254	Pyhämaan telakanrannankunnostus ja saneeraus	-54 359	-80 000	-14 000	-94 000	-48 111	-45 889	51,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-1 099 913	0	0	0	-112 234	112 234	
	Nettoinvestointi	-1 099 913	0	0	0	-112 234	112 234	
9259	Liikekustan elävöittäminen S2018	-1 099 913	0	0	0	-112 234	112 234	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-8 155	-15 000	-46 500	-61 500	-37 113	-24 387	60,3 %
	Nettoinvestointi	-8 155	-15 000	-46 500	-61 500	-37 113	-24 387	60,3 %
9260	Retkeilyreitti ja luontokohteet	-8 155	-15 000	-46 500	-61 500	-37 113	-24 387	60,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9266	Jäteasemien kunnostus	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-10 991	-10 000	0	-10 000	-10 122	122	101,2 %
	Nettoinvestointi	-10 991	-10 000	0	-10 000	-10 122	122	101,2 %
9269	Jouluvalaistus	-10 991	-10 000	0	-10 000	-10 122	122	101,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-126 000	0	-126 000	0	-126 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-126 000	0	-126 000	0	-126 000	0,0 %
9270	Myllymäen puiston kunnostus	0	-126 000	0	-126 000	0	-126 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-32 720	-149 000	3 000	-146 000	0	-146 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-32 720	-149 000	3 000	-146 000	0	-146 000	0,0 %
9280	Rauhanpuiston kunnostus	-32 720	-149 000	3 000	-146 000	0	-146 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-498 617	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-498 617	0	0	0	0	0	
9283	Autotehtaankatu	-498 617	0	0	0	0	0	

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-25 000	0	-25 000	-24 986	-14	99,9 %
	Nettoinvestointi	0	-25 000	0	-25 000	-24 986	-14	99,9 %
9285	Kalannin urheilukentän moukarihäkki	0	-25 000	0	-25 000	-24 986	-14	99,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-25 426	-20 000	-9 500	-29 500	-31 711	2 211	107,5 %
	Nettoinvestointi	-25 426	-20 000	-9 500	-29 500	-31 711	2 211	107,5 %
9286	Sorvakon yleisurheilukentän kilpailu- ja harjoitteluvälineistön päivitys ja rata-pesu	-25 426	-20 000	-9 500	-29 500	-31 711	2 211	107,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-1 940	-78 000	0	-78 000	-3 951	-74 049	5,1 %
	Nettoinvestointi	-1 940	-78 000	0	-78 000	-3 951	-74 049	5,1 %
9287	Vallinmäen rinne	-1 940	-78 000	0	-78 000	-3 951	-74 049	5,1 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-129 000	0	-129 000	0	-129 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-129 000	0	-129 000	0	-129 000	0,0 %
9288	Kaupunginlahden ranta ja sillan kun- nostus	0	-129 000	0	-129 000	0	-129 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-14 618	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-14 618	0	0	0	0	0	
9289	Padel-kentät	-14 618	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-10 000	-20 000	-30 000	-23 623	-6 377	78,7 %
	Nettoinvestointi	0	-10 000	-20 000	-30 000	-23 623	-6 377	78,7 %
9290	Kasvinsuojelu ja vieraslajit	0	-10 000	-20 000	-30 000	-23 623	-6 377	78,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	-18 000	-18 000	-40 000	22 000	222,2 %
	Nettoinvestointi	0	0	-18 000	-18 000	-40 000	22 000	222,2 %
9292	Pappilanpellon leikkikenttä	0	0	-18 000	-18 000	-40 000	22 000	222,2 %
	Investointitulot	5 034	0	0	0	1 340	-1 340	
	Investointimenot	-11 586	-144 000	0	-144 000	-11 125	-132 875	7,7 %
	Nettoinvestointi	-6 552	-144 000	0	-144 000	-9 785	-134 215	6,8 %
9293	Leijonapuisto	-6 552	-144 000	0	-144 000	-9 785	-134 215	6,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
9294	Ruokolan leikkikentän saneeraus	0	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	101 000	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	101 000	0	0	0	0	0	
9295	Pumptrack/skeitti	101 000	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-51 424	-40 000	0	-40 000	-37 440	-2 560	93,6 %
	Nettoinvestointi	-51 424	-40 000	0	-40 000	-37 440	-2 560	93,6 %
9297	Liikuntapaikkojen kunnostus	-51 424	-40 000	0	-40 000	-37 440	-2 560	93,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-136 567	-157 000	107 000	-50 000	-5 399	-44 601	10,8 %
	Nettoinvestointi	-136 567	-157 000	107 000	-50 000	-5 399	-44 601	10,8 %
9298	Kalannin yläkoulun kaukalon kunnostus	-136 567	-157 000	107 000	-50 000	-5 399	-44 601	10,8 %
	INVESTOINNIT, INFRAPALVELUT YHTEENSÄ	-4 288 839	-5 116 000	-516 500	-5 632 500	-2 328 126	-3 304 374	41,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-27 192	-50 000	0	-50 000	-5 513	-44 487	11,0 %
	Nettoinvestointi	-27 192	-50 000	0	-50 000	-5 513	-44 487	11,0 %
9400	Museot	-27 192	-50 000	0	-50 000	-5 513	-44 487	11,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-1 062 880	-1 000 000	-150 000	-1 150 000	-556 227	-593 773	48,4 %
	Nettoinvestointi	-1 062 880	-1 000 000	-150 000	-1 150 000	-556 227	-593 773	48,4 %
9401	Kiinteistöjen ylläpitokorjaus	-1 062 880	-1 000 000	-150 000	-1 150 000	-556 227	-593 773	48,4 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-15 632	-15 000	0	-15 000	-11 560	-3 440	77,1 %
	Nettoinvestointi	-15 632	-15 000	0	-15 000	-11 560	-3 440	77,1 %
9402	Uimahalli	-15 632	-15 000	0	-15 000	-11 560	-3 440	77,1 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-29 843	-50 000	-20 000	-70 000	0	-70 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-29 843	-50 000	-20 000	-70 000	0	-70 000	0,0 %
9403	Jäähallin korjaukset	-29 843	-50 000	-20 000	-70 000	0	-70 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-208 241	-2 003 000	147 000	-1 856 000	-313 131	-1 542 869	16,9 %
	Nettoinvestointi	-208 241	-2 003 000	147 000	-1 856 000	-313 131	-1 542 869	16,9 %
9404	Pääkirjasto	-208 241	-2 003 000	147 000	-1 856 000	-313 131	-1 542 869	16,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-756 693	-2 198 000	649 000	-1 549 000	-1 437 686	-111 314	92,8 %
	Nettoinvestointi	-756 693	-2 198 000	649 000	-1 549 000	-1 437 686	-111 314	92,8 %
9410	Merituulikoti	-756 693	-2 198 000	649 000	-1 549 000	-1 437 686	-111 314	92,8 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-58 820	-50 000	-60 000	-110 000	-18 471	-91 530	16,8 %
	Nettoinvestointi	-58 820	-50 000	-60 000	-110 000	-18 471	-91 530	16,8 %
9412	Varautuminen poikkeusoloihin: van- hainkodit, Mörne, varavoima	-58 820	-50 000	-60 000	-110 000	-18 471	-91 530	16,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-15 534	0	-4 000	-4 000	-4 811	811	120,3 %
	Nettoinvestointi	-15 534	0	-4 000	-4 000	-4 811	811	120,3 %
9413	Haidus	-15 534	0	-4 000	-4 000	-4 811	811	120,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-1 262 828	-450 000	-1 030 000	-1 480 000	-1 803 222	323 222	121,8 %
	Nettoinvestointi	-1 262 828	-450 000	-1 030 000	-1 480 000	-1 803 222	323 222	121,8 %
9416	Kalannin koulu	-1 262 828	-450 000	-1 030 000	-1 480 000	-1 803 222	323 222	121,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-230 510	0	0	0	-83 839	83 839	
	Nettoinvestointi	-230 510	0	0	0	-83 839	83 839	
9417	Monitoimijatalo Wintteri - koulu, pk. ja kulttuuritila	-230 510	0	0	0	-83 839	83 839	
	Investointitulot	360 000	0	1 200 000	1 200 000	600 000	600 000	50,0 %
	Investointimenot	-9 384 469	-9 000 000	-2 455 000	-11 455 000	-9 020 843	-2 434 157	78,8 %
	Nettoinvestointi	-9 024 469	-9 000 000	-1 255 000	-10 255 000	-8 420 843	-1 834 157	82,1 %
9418	Monitoimijatalo Wintteri - iso liikunta- halli ja uimahalli	-9 024 469	-9 000 000	-1 255 000	-10 255 000	-8 420 843	-1 834 157	82,1 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-189 000	0	-189 000	-122 366	-66 634	64,7 %
	Nettoinvestointi	0	-189 000	0	-189 000	-122 366	-66 634	64,7 %
9420	Päiväkotien pihojen kunnossapito	0	-189 000	0	-189 000	-122 366	-66 634	64,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-54 908	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-54 908	0	0	0	0	0	
9427	Pelastuslaitos	-54 908	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 234	-99 000	4 000	-95 000	-25 869	-69 131	27,2 %
	Nettoinvestointi	-9 234	-99 000	4 000	-95 000	-25 869	-69 131	27,2 %
9429	Aktivointikeskus Puusti	-9 234	-99 000	4 000	-95 000	-25 869	-69 131	27,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9431	Raatihuoneen korjaus	0	0	-50 000	-50 000	0	-50 000	0,0 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-2 626 830	-500 000	-268 000	-768 000	-599 500	-168 500	78,1 %
	Nettoinvestointi	-2 626 830	-500 000	-268 000	-768 000	-599 500	-168 500	78,1 %
9437	A-sairaala	-2 626 830	-500 000	-268 000	-768 000	-599 500	-168 500	78,1 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-295 000	0	-295 000	-2 769	-292 231	0,9 %
	Nettoinvestointi	0	-295 000	0	-295 000	-2 769	-292 231	0,9 %
9442	Lokalahden päiväkotii, tilamuutokset	0	-295 000	0	-295 000	-2 769	-292 231	0,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-20 516	-40 000	0	-40 000	-5 375	-34 625	13,4 %
	Nettoinvestointi	-20 516	-40 000	0	-40 000	-5 375	-34 625	13,4 %
9445	Kalannin museo	-20 516	-40 000	0	-40 000	-5 375	-34 625	13,4 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-12 525	-75 000	0	-75 000	0	-75 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-12 525	-75 000	0	-75 000	0	-75 000	0,0 %
9446	Pajalan toimintakeskus	-12 525	-75 000	0	-75 000	0	-75 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-362 978	-206 000	19 000	-187 000	-93 521	-93 479	50,0 %
	Nettoinvestointi	-362 978	-206 000	19 000	-187 000	-93 521	-93 479	50,0 %
9448	Seikowin päiväkodin ja kivirakennuksen vesikatkon uusiminen	-362 978	-206 000	19 000	-187 000	-93 521	-93 479	50,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-60 000	0	-60 000	-7 101	-52 899	11,8 %
	Nettoinvestointi	0	-60 000	0	-60 000	-7 101	-52 899	11,8 %
9449	Wintterin irtokalusteet ja laitteet	0	-60 000	0	-60 000	-7 101	-52 899	11,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-559 543	-150 000	0	-150 000	-14 724	-135 276	9,8 %
	Nettoinvestointi	-559 543	-150 000	0	-150 000	-14 724	-135 276	9,8 %
9450	Väistötilojen rakentaminen	-559 543	-150 000	0	-150 000	-14 724	-135 276	9,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-108 972	-339 000	47 000	-292 000	-60 469	-231 531	20,7 %
	Nettoinvestointi	-108 972	-339 000	47 000	-292 000	-60 469	-231 531	20,7 %
9451	Mörne	-108 972	-339 000	47 000	-292 000	-60 469	-231 531	20,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-4 739	-55 000	0	-55 000	-4 598	-50 402	8,4 %
	Nettoinvestointi	-4 739	-55 000	0	-55 000	-4 598	-50 402	8,4 %
9452	Tilojen tehostaminen	-4 739	-55 000	0	-55 000	-4 598	-50 402	8,4 %

Osa II: Toteutumisvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-100 000	0	-100 000	-6 391	-93 609	6,4 %
	Nettoinvestointi	0	-100 000	0	-100 000	-6 391	-93 609	6,4 %
9454	Saarniston palvelukeskus	0	-100 000	0	-100 000	-6 391	-93 609	6,4 %
	INVESTOINNIT, TILAPALVELUT YHTEENSÄ	-16 452 886	-16 924 000	-1 971 000	-18 895 000	-13 597 987	-5 297 013	72,0 %
	INVESTOINNIT, TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ	-20 741 725	-22 040 000	-2 487 500	-24 527 500	-15 926 114	-8 601 386	64,9 %

INVESTOINNIT HANKKEITTAIN, KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-30 000	-10 000	-40 000	-17 694	-22 306	44,2 %
	Nettoinvestointi	0	-30 000	-10 000	-40 000	-17 694	-22 306	44,2 %
9574	Varhaiskasvatuksen TVT-investoinnit	0	-30 000	-10 000	-40 000	-17 694	-22 306	44,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 080	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-9 080	0	0	0	0	0	
9582	Päiväkotien ja perhepäivähoidon kir- jauspuhelinten uusinta	-9 080	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-45 242	-100 000	-56 000	-156 000	-11 749	-144 251	7,5 %
	Nettoinvestointi	-45 242	-100 000	-56 000	-156 000	-11 749	-144 251	7,5 %
9592	Päiväkotien kalusteiden uusiminen	-45 242	-100 000	-56 000	-156 000	-11 749	-144 251	7,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
9593	Sähköisen palvelujärjestelmän käyttöö- otto	0	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
	INVESTOINNIT, VARHAISKASVA- TUS YHTEENSÄ	-54 323	-230 000	-66 000	-296 000	-29 444	-266 556	9,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-72 805	-100 000	-33 500	-133 500	-103 683	-29 817	77,7 %
	Nettoinvestointi	-72 805	-100 000	-33 500	-133 500	-103 683	-29 817	77,7 %
9552	Koulukalusteiden uudistaminen	-72 805	-100 000	-33 500	-133 500	-103 683	-29 817	77,7 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-29 196	-50 000	0	-50 000	-44 503	-5 497	89,0 %
	Nettoinvestointi	-29 196	-50 000	0	-50 000	-44 503	-5 497	89,0 %
9578	TVT ja tietoliikennehankinnat	-29 196	-50 000	0	-50 000	-44 503	-5 497	89,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 128	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-9 128	0	0	0	0	0	
9594	Yhtenäiskoulun väistötilan kalustehan- kinnat	-9 128	0	0	0	0	0	
	INVESTOINNIT, PERUSOPETUS YHTEENSÄ	-111 129	-150 000	-33 500	-183 500	-148 186	-35 314	80,8 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-3 947	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	-3 947	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	0,0 %
9595	Lukion väistötilahankinnat	-3 947	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	0,0 %
	INVESTOINNIT, LUKIO YHTEENSÄ	-3 947	0	-6 000	-6 000	0	-6 000	0,0 %
	INVESTOINNIT, KASVUN JA OPPI- MISEN PALVELUT YHTEENSÄ	-169 399	-380 000	-105 500	-485 500	-177 629	-307 871	36,6 %

INVESTOINNIT HANKKEITTAIN, HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-8 369	-10 000	0	-10 000	-7 596	-2 404	76,0 %
	Nettoinvestointi	-8 369	-10 000	0	-10 000	-7 596	-2 404	76,0 %
9566	Nuorisotilojen kaluston ja välineistön uusiminen	-8 369	-10 000	0	-10 000	-7 596	-2 404	76,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 737	-10 000	0	-10 000	-8 524	-1 476	85,2 %
	Nettoinvestointi	-9 737	-10 000	0	-10 000	-8 524	-1 476	85,2 %
9571	Sisäliikuntasalien kunnossapito	-9 737	-10 000	0	-10 000	-8 524	-1 476	85,2 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-10 000	0	-10 000	-7 247	-2 753	72,5 %
	Nettoinvestointi	0	-10 000	0	-10 000	-7 247	-2 753	72,5 %
9581	Museoiden kalusteet ja välineet	0	-10 000	0	-10 000	-7 247	-2 753	72,5 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-360 000	0	-360 000	-2 303	-357 697	0,6 %
	Nettoinvestointi	0	-360 000	0	-360 000	-2 303	-357 697	0,6 %
9585	Kirjaston peruskorjaukseen liittyvä irtaimisto, kalusteet ja muutto	0	-360 000	0	-360 000	-2 303	-357 697	0,6 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Nettoinvestointi	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9801	Kirjastojärjestelmän vaihto	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-11 995	0	-3 000	-3 000	-2 500	-500	83,3 %
	Nettoinvestointi	-11 995	0	-3 000	-3 000	-2 500	-500	83,3 %
9803	Crusellin valopöydän ja valaistuksen uusiminen	-11 995	0	-3 000	-3 000	-2 500	-500	83,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 695	-10 000	0	-10 000	-6 213	-3 787	62,1 %
	Nettoinvestointi	-9 695	-10 000	0	-10 000	-6 213	-3 787	62,1 %
9805	Liikuntavälinevuokrauspalvelun hankinnat	-9 695	-10 000	0	-10 000	-6 213	-3 787	62,1 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-9 736	0	0	0	0	0	
	Nettoinvestointi	-9 736	0	0	0	0	0	
9806	Harrastetila Cruselliin	-9 736	0	0	0	0	0	
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	0	-8 000	-8 000	-7 570	-430	94,6 %
	Nettoinvestointi	0	0	-8 000	-8 000	-7 570	-430	94,6 %
9807	Liikutteltavan esiintymislavan korjaus ja ehostus	0	0	-8 000	-8 000	-7 570	-430	94,6 %

Osa II: Toteutusvertailut

Kustp.	Investointihanke, 1000 €	TP 2022	TA 2023	TA-muutos 2023	TA + muu- tos2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-10 716	-25 000	11 000	-14 000	-14 405	405	102,9 %
	Nettoinvestointi	-10 716	-25 000	11 000	-14 000	-14 405	405	102,9 %
9808	Crusellin äänipöydän uusiminen	-10 716	-25 000	11 000	-14 000	-14 405	405	102,9 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	-8 604	0	-2 000	-2 000	-1 726	-274	86,3 %
	Nettoinvestointi	-8 604	0	-2 000	-2 000	-1 726	-274	86,3 %
9809	Crusellin kamerajärjestelmän uusiminen	-8 604	0	-2 000	-2 000	-1 726	-274	86,3 %
	Investointitulot	0	0	0	0	0	0	
	Investointimenot	0	-20 000	0	-20 000	-20 023	23	100,1 %
	Nettoinvestointi	0	-20 000	0	-20 000	-20 023	23	100,1 %
9810	Crusellin kalusteiden uusiminen	0	-20 000	0	-20 000	-20 023	23	100,1 %
	Investointitulot	0	0	60 000	60 000	60 000	0	100,0 %
	Investointimenot	0	-25 000	-30 000	-55 000	-45 655	-9 345	83,0 %
	Nettoinvestointi	0	-25 000	30 000	5 000	14 345	-9 345	286,9 %
9811	Wintterin taidehankinnat	0	-25 000	30 000	5 000	14 345	-9 345	286,9 %
	INVESTOINNIT, HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT YHTEENSÄ	-68 852	-480 000	28 000	-452 000	-63 760	-388 240	14,1 %
	INVESTOINNIT, SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	-621 159	0	0	0	0	0	
	INVESTOINNIT, KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ	-21 431 373	-23 576 000	-2 922 000	-26 498 000	-16 639 826	-9 858 174	62,8 %

4. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

4.1. Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuusto päättää talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksyessään, millä tasolla annetut talousarvion määrärahat sitovat toimielimiä. Samoin valtuusto vahvistaa toimintaa sitovat tavoitteet.

Kaupunginhallitus antaa luvan talousarviossa olevien 100 000 euron ja sitä isompien hankkeiden toteuttamiseen.

Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta palvelualueittain nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona ovat palvelualueen nettoinvestoinnit. Investointisuunnitelman investointikohteet ovat sitovia.

Tuloslaskelmassa esitetään valtuuston nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot toimintakatteen jälkeisten seuraavien erien osalta: verotulot, valtionosuudet, korkotulot ja -menot sekä rahoitustulot ja -menot. Talousarvion tuloslaskelmaosaan otetaan myös tuloksen käsittelyä koskeva suunnitelma.

Rahoituslaskelmassa esitetään valtuuston nähden sitovia eriä: antolainojen vähennys/lisäys, pitkäaikaisten lainojen lisäys.

Talousarviossa esitetyt tunnusluvut, tuloslaskelmat ja rahoituslaskelmat eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Hankintojen (tavarat, palvelut ja urakat) ylärajasta määrätään hallintosäännössä. Hankinnoista ja ostopalveluista päätetään myönnettyjen määrärahojen ja valtuuston vuosittain vahvistaman talousarvion rajoissa ja hankintalain mukaisesti siten, että

- palvelukeskuksen johtaja tai hallinto- ja elinvoimapalvelujen palvelualueiden johtaja päättää alle 100 000 euron hankinnoista
- muun palvelualueen johtaja päättää alle 25 000 euron hankinnoista
- palveluyksikön esimies päättää alle 10 000 euron hankinnoista

Hankintavaltuusrajat ovat arvonlisäverottomia arvoja.

Investointiraja on 10 000 euroa.

4.2. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

ELIMINOIMATON YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA (KAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET, ULKOISET JA SISÄISET)

	TA 2023	TA-muutokset	TA + muutokset 2023	Käyttö 2023	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 185 151	0	12 185 151	12 358 251	-173 100
Maksutuotot	5 584 712	-63 000	5 521 712	5 409 046	112 666
Tuet ja avustukset	1 664 848	110 000	1 774 848	1 875 437	-100 589
Muut toimintatuotot	13 070 733	-852 259	12 218 474	13 277 665	-1 059 191
Valmistus omaan käyttöön	429 000	0	429 000	409 740	19 260
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-30 285 743	862 259	-29 423 484	-29 590 356	166 872
Palvelujen ostot	-27 765 696	-110 000	-27 875 696	-27 083 223	-792 473
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 367 947	-15 000	-6 382 947	-6 087 245	-295 702
Avustukset muille	-2 685 716	0	-2 685 716	-2 543 672	-142 044
Muut toimintakulut	-2 918 554	-78 000	-2 996 554	-3 467 885	471 331
TOIMINTAKATE	-37 089 212	-146 000	-37 235 212	-35 442 240	-1 792 971
Verotulot	38 327 000	0	38 327 000	39 277 732	-950 732
Valtionosuudet	7 200 000	0	7 200 000	7 303 526	-103 526
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot muilta	331 600	0	331 600	124 302	207 298
Muut rahoitustuotot muilta	2 476 391	0	2 476 391	2 965 542	-489 151
Korkokulut	-843 650	0	-843 650	-586 479	-257 171
Muut rahoituskulut muilta	-1 797 141	0	-1 797 141	-1 874 039	76 898
VUOSIKATE	8 604 988	-146 000	8 458 988	11 768 343	-3 309 355
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 307 632	0	-7 307 632	-6 940 502	-367 130
Kertaluonteiset poistot	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 297 356	-146 000	1 151 356	4 827 841	-3 676 485
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	271 373	0	271 373	297 037	-25 664
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	100 000	0	100 000	0	100 000
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	-44 000	0	-44 000	-21 097	-22 903
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 624 729	-146 000	1 478 729	5 103 781	-3 625 051

Osa II: Toteutumisvertailut

	TA 2023	TA-muutokset	TA + muutokset 2023	Käyttö 2023	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	8 604 988	-146 000	8 458 988	11 768 343	-3 309 355
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-300 138	300 138
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-26 059 000	-2 922 000	-28 981 000	-19 308 696	-9 672 304
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	911 340	-911 340
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	714 743	-714 743
Toiminta ja investoinnit, netto	-17 454 012	-3 068 000	-20 522 012	-6 214 407	-14 307 604
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta	125 000	0	125 000	80 000	45 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22 000 000	0	22 000 000	10 000 000	12 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 082 766	0	-3 082 766	-2 981 099	-101 667
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	1 613 401	-1 613 401
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 588 222	-3 068 000	-1 479 778	2 497 895	-3 977 672

4.2.1. Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KAUPUNKI, ULKOISET JA SISÄISET

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2023	Lisätalous- arvio 2023	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2023	Poikkeama
Käyttötalousosa, sitovuustaso, toimintakate/-jäämä						
Hallinto- ja elinvoimapalvelut						
Tarkastustoimi	N	-57 321	0	-57 321	-51 689	-5 632
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	N	-1 963 929	0	-1 963 929	-1 423 859	-540 071
Henkilöstöpalvelut	N	-72 360	0	-72 360	113 038	-185 398
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	N	-1 813 435	-30 000	-1 843 435	-1 812 404	-31 031
Kaupunkisuunnittelu	N	-421 813	-110 000	-531 813	-619 733	87 920
Hallinto- ja elinvoimapalvelut yhteensä		-4 328 859	-140 000	-4 468 859	-3 794 647	-674 213
Tekniset ja ympäristöpalvelut						
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	N	-270 322	-63 000	-333 322	-326 413	-6 909
Infrapalvelut	N	-1 939 538	0	-1 939 538	-2 148 728	209 190
Tilapalvelut	N	2 562 871	0	2 562 871	2 820 358	-257 487
Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä		353 011	-63 000	290 011	345 217	-55 207
Kasvun ja oppimisen palvelut						
Varhaiskasvatus	N	-11 469 084	0	-11 469 084	-10 787 586	-681 498
Perusopetus	N	-16 233 282	0	-16 233 282	-16 342 572	109 290
Lukio	N	-2 003 268	0	-2 003 268	-1 912 908	-90 360
Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä		-29 705 634	0	-29 705 634	-29 043 065	-662 569
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut						
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	N	-5 123 116	57 000	-5 066 116	-5 011 507	-54 608
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä		-5 123 116	57 000	-5 066 116	-5 011 507	-54 608
Käyttötalousosa		-38 804 598	-146 000	-38 950 598	-37 504 002	-1 446 597
Rahoitustoimiosa, määrärahat ja tuloarviot						
Verotulot	B	38 327 000	0	38 327 000	39 277 732	-950 732
Valtionosuudet	B	7 200 000	0	7 200 000	7 303 526	-103 526
Korkotuotot	B	331 600	0	331 600	118 187	213 413
Muut rahoitustuotot	B	2 476 391	0	2 476 391	2 950 916	-474 525
Korkokulut	B	-744 507	0	-744 507	-495 170	-249 337
Muut rahoituskulut	B	-1 620 291	0	-1 620 291	-1 529 346	-90 945
Poistot ja arvonalentumiset	ES	-5 590 868	0	-5 590 868	-5 265 013	-325 855
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	N	202 818	0	202 818	228 483	-25 665
Varausten lisäys (-) tai väh. (+)	N	100 000	0	100 000	0	100 000
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	N	-44 000	0	-44 000	-21 097	-22 903
Tuloslaskelmaosa		40 638 143	0	40 638 143	42 568 218	-1 930 075
Käyttötalous ja rahoitustoimi yhteensä		1 833 545	-146 000	1 687 545	5 064 216	-3 376 671

Osa II: Toteutumisvertailut

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2023	Lisätalous- arvio 2023	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2023	Poikkeama
Investointiosa						
Hallinto- ja elinvoimapalvelut						
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	N	-45 000	-287 000	-332 000	-248 329	-83 671
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	N	-90 000	0	-90 000	0	-90 000
Kaupunkisuunnittelu	N	-541 000	-70 000	-611 000	-223 993	-387 007
Hallinto- ja elinvoimapalvelut yhteensä		-676 000	-357 000	-1 033 000	-472 323	-560 677
Tekniset ja ympäristöpalvelut						
Infrapalvelut	N	-5 116 000	-516 500	-5 632 500	-2 328 126	-3 304 374
Tilapalvelut	N	-16 924 000	-1 971 000	-18 895 000	-13 597 987	-5 297 013
Tekniset ja ympäristöpalvelut yhteensä		-22 040 000	-2 487 500	-24 527 500	-15 926 114	-8 601 386
Kasvun ja oppimisen palvelut						
Varhaiskasvatus	N	-230 000	-66 000	-296 000	-29 444	-266 556
Perusopetus	N	-150 000	-33 500	-183 500	-148 186	-35 314
Lukio	N	0	-6 000	-6 000	0	-6 000
Kasvun ja oppimisen palvelut yhteensä		-380 000	-105 500	-485 500	-177 629	-307 871
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut						
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	N	-480 000	28 000	-452 000	-63 760	-388 240
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut yhteensä		-480 000	28 000	-452 000	-63 760	-388 240
Investointiosa yhteensä		-23 576 000	-2 922 000	-26 498 000	-16 639 826	-9 858 174
Rahoitusosa						
Antolainasaamisten muutokset	N	125 000	0	125 000	80 000	45 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	21 000 000	0	21 000 000	10 000 000	11 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-2 392 806	0	-2 392 806	-2 392 807	1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	ES	0	0	0	1 613 401	-1 613 401
Rahoitusosa yhteensä		18 732 194	0	18 732 194	9 300 595	9 431 599
N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=sitovuus bruttomääräraha/-tuloarvio, ES=Ei sitova erä						

LIIKELAITOKSET

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2023	Lisätalous- arvio 2023	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2023	Poikkeama
Investointiosa						
Uudenkaupungin Vesi						
Vesilaitos	N	-1 300 000	0	-1 300 000	-954 798	-345 203
Viemärlaitos	N	-350 000	0	-350 000	-312 958	-37 043
Vakka-Suomen Vesi	N	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532
Investointiosa yhteensä		-2 050 000	0	-2 050 000	-1 458 223	-591 777
Rahoitusosa						
Uudenkaupungin Vesi						
Lainakannan muutokset						
Pitkääikaisten lainojen lisäys	B	1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000
Pitkääikaisten lainojen vähennys	B	-345 033	0	-345 033	-303 368	-41 665
Vakka-Suomen Vesi						
Lainakannan muutokset						
Pitkääikaisten lainojen vähennys	B	-698 293	0	-698 293	-758 293	60 000
Rahoitusosa yhteensä		-1 043 326	0	-1 043 326	-1 061 660	18 334

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=sitovuus bruttomääräraha/-tuloarvio, ES=Ei sitova erä

4.3. Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden olennaisten ylitysten ja alitusten (>100 000 euroa) perustelut on esitetty asianomaisissa kohdissa tilinpäätöksessä.

KÄYTTÖTALOUS

Sitovuustaso Toimintakate/-jäämä	TAM 2023	Toteutumi- nen 2023	Talousar- vion ylitys	Talousar- vion alitus	Netto
HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT					
Tarkastustoimi	-57 321	-51 689		-5 632	
Hallinto-, talous- ja ICT-palvelut	-1 963 929	-1 423 859		-540 071	
Henkilöstöpalvelut	-72 360	113 038		-185 398	
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	-1 843 435	-1 812 404		-31 031	
Kaupunkisuunnittelu	-531 813	-619 733	87 920		
Ympäristöterveydenhuolto	-224 664	-231 169	6 504		
HALLINTO- JA ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ	-4 693 523	-4 025 815	94 425	-762 133	-667 708
TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT					
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	-333 322	-326 413		-6 909	
Infrapalvelut	-1 939 538	-2 148 728	209 190		
Tilapalvelut	2 562 871	2 820 358		-257 487	
TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ	290 011	345 217	209 190	-264 396	-55 207
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT					
Varhaiskasvatus	-11 469 084	-10 787 586		-681 498	
Perusopetus	-16 233 282	-16 342 572	109 290		
Lukio	-2 003 268	-1 912 908		-90 360	
KASVUN JA OPPIMISEN PALVELUT YHTEENSÄ	-29 705 634	-29 043 065	109 290	-771 859	-662 569
HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPAL- VELUT					
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	-5 066 116	-5 011 507		-54 608	
HYVINVOINTI- JA VAPAA-AIKAPAL- VELUT YHTEENSÄ	-5 066 116	-5 011 507	0	-54 608	-54 608
UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	-39 175 262	-37 735 170	412 904	-1 852 996	-1 440 092

TULOSLASKELMAN JA RAHOITUSLASKELMAN ERÄT

Sitovuustaso Toimintakate/-jäämä	TAM 2023	Toteutuminen 2023	Talousarvion ylitys*	Talousarvion alitus*
TULOSLASKELMA				
Verotulot	38 327 000	39 277 732	-950 732	
Valtionosuudet	7 200 000	7 303 526	-103 526	
Korkotuotot	331 600	118 187		213 413
Muut rahoitustuotot	2 476 391	2 950 916	-474 525	
Korkokulut	-744 507	-495 170		-249 337
Muut rahoituskulut	-1 620 291	-1 529 346		-90 945
RAHOITUSLASKELMA				
Antolainasaamisten muutos	125 000	80 000		45 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 000 000	10 000 000		11 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 392 806	-2 392 807	1	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	1 613 401		-1 613 401

*kulujen ylitys (+), tuottojen ylitys (-) / kulujen alitus (-), tuottojen alitus (+)

OSA III: TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

1. TULOSLASKELMAT**1.1. Tuloslaskelma, kaupunki ja liikelaitokset****TULOSLASKELMA**

sisäiset erät ja sis. liikevaihto eliminoitu	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	6 877 280,03	15 983 167,50
Maksutuotot	1 262 079,41	6 038 961,93
Tuet ja avustukset	1 875 437,11	2 087 455,51
Vuokratuotot	3 918 076,00	2 492 784,84
Muut toimintatuotot	1 737 078,36	1 557 262,10
Toimintatuotot yhteensä	15 669 950,91	28 159 631,88
Valmistus omaan käyttöön	621 297,79	877 577,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-23 534 894,77	-43 247 031,48
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-5 067 538,42	-10 014 616,93
Muut henkilösivukulut	-987 922,79	-1 679 563,33
Palvelujen ostot	-10 567 656,68	-53 787 996,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-5 831 854,58	-8 185 938,90
Avustukset	-2 543 672,01	-5 584 267,99
Vuokratulot	-2 646 420,17	-4 477 787,65
Muut toimintakulut	-553 529,45	-557 915,96
Toimintakulut yhteensä	-51 733 488,87	-127 535 118,33
TOIMINTAKATE	-35 442 240,17	-98 497 909,45
Verotulot		
Kunnan tulovero	27 948 424,66	59 304 682,72
Kiinteistövero	5 740 573,51	5 571 884,41
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 588 733,43	7 306 244,44
Verotulot yhteensä	39 277 731,60	72 182 811,57
Valtionosuudet	7 303 526,00	33 948 417,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	124 302,43	86 973,79
Muut rahoitustuotot	1 097 648,14	1 256 331,49
Korkokulut	-586 479,34	-464 829,11
Muut rahoituskulut	-6 145,20	-307 051,06
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	629 326,03	571 425,11
VUOSIKATE	11 768 343,46	8 204 744,23
Suunnitelman muk. poistot	-6 940 502,41	-6 917 693,46
Kertaluonteiset poistot	0,00	-2 465 013,89
TILIKAUDEN TULOS	4 827 841,05	-1 177 963,12
Poistoeron lisäys (-) tai väh. (+)	297 036,87	316 003,14
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	-21 097,38	1 048 514,02
TILIKAUDEN YLI-/ALLJÄÄMÄ	5 103 780,54	186 554,04

Osa III: Tilinpäätöslaskelmat

sisäiset erät ja sis. liikevaihto eliminoitu	2023	2022
Tunnusluvut:		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	30,7	22,2
Vuosikate/Poistot, %	169,6	87,4
Vuosikate, €/asukas	787,76	543,18
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

1.2. Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	24 146 899,88	90 777 454,96
Toimintakulut	-61 437 858,08	-187 578 456,08
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-12 692,12	-36 978,26
Toimintakate	-37 303 650,32	-96 837 979,38
Verotulot	39 001 258,98	71 918 989,21
Valtionosuudet	12 208 336,49	38 755 331,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	88 624,90	61 494,39
Muut rahoitustuotot	419 482,61	656 228,09
Korkokulut	-1 078 282,46	-974 655,33
Muut rahoituskulut	-9 161,18	-289 692,60
Vuosikate	13 326 609,02	13 289 715,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 053 669,03	-12 677 617,92
Kertaluonteiset poistot	0,00	-2 465 013,89
Arvonalentumiset	0,00	-2 746,17
Satunnaiset erät	42 297,02	0,00
Tilikauden tulos	3 315 237,01	-1 855 662,39
Tilinpäätössiirrot	-21 097,38	1 048 514,02
Laskennalliset verot	76 439,98	-28 431,38
Vähemmistöosuudet	-17 842,08	-6 882,22
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 352 737,53	-842 461,97
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	39,30	48,39
Vuosikate/poistot, %	132,55	87,76
Vuosikate, €/asukas	892,07	879,82
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

2. RAHOITUSLASKELMAT

2.1. Rahoituslaskelma, kaupunki ja liikelaitokset

RAHOITUSLASKELMA 31.12.

eliminoitu yhdistelmä	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 768 343,46	8 204 744,23
Tulorahoituksen korjaukset	-300 137,66	-616 288,94
Toiminnan rahavirta	11 468 205,80	7 588 455,29
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 308 696,32	-23 521 977,61
Rahoitusosuudet investointimenoihin	911 340,00	533 927,62
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	445 712,49	714 743,18
Investointien rahavirta	-17 951 643,83	-22 273 306,81
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 483 438,03	-14 684 851,52
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	80 000,00	164 000,00
Antolainojen muutokset	80 000,00	164 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	28 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 981 099,30	-3 629 466,93
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 613 401,23	-12 679 989,78
Lainakannan muutokset	8 632 301,93	11 690 543,29
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-599 097,57	4 529,59
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 639,81	5 552,43
Saamisten muutos	2 875 344,34	413 326,58
Korottomien velkojen muutos	-4 140 727,28	2 027 542,57
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 867 120,32	2 450 951,17
Rahoituksen rahavirta yhteensä	6 845 181,61	14 305 494,46
Rahavarojen muutos	361 743,58	-379 357,06
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-6 749 151,19	-15 349 083,13
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	7 022 548,94	15 100 110,96
Rahavarat 31.12.	8 777 082,70	8 415 339,12
Rahavarat 01.01.	8 415 339,12	8 794 696,18
Rahavarojen muutos	361 743,58	-379 357,06
Tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-33 642	-31 849
Investointien tulorahoitus, %	64,0	35,7
Lainanhoitokate	3,5	2,1
Kassan riittävyys, pv	108,9	30,6
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

2.2. Konsernirahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	13 326 609,02	13 289 715,59
Satunnaiset erät	42 297,02	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-300 137,66	-645 932,98
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 340 964,79	-39 067 125,95
Rahoitusosuudet investointimenoihin	911 340,00	890 651,38
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	445 712,49	2 470 094,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 915 143,92	-23 062 597,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-6 037,50	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	80 000,00	84 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 419 927,43	40 181 053,20
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 817 455,42	-8 281 400,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 213 251,68	-10 381 995,19
Oman pääoman muutokset	-25 772,51	-144 901,04
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-600 595,82	5 764,85
Vaihto-omaisuuden muutokset	-7 601,85	23 167,36
Saamisten muutokset	2 261 635,42	2 991 478,47
Korottomien velkojen muutokset	-3 634 483,13	2 212 360,04
Rahoituksen rahavirta	4 882 868,30	26 689 527,69
Rahavarojen muutos	-4 032 275,62	3 626 930,22
Rahavarat 31.12.	15 443 103,87	21 927 610,23
Rahavarat 1.1.	19 475 379,49	18 300 680,01
Rahavarojen muutos	-4 032 275,62	3 626 930,22
KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-30 816	-24 258
Investointien tulorahoitus, %	59,42	34,81
Lainanhoitokate	2,44	1,54
Kassan riittävyys, pv.	62	34

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

3. TASE

3.1. Tase, kaupunki ja liikelaitokset

TASE 31.12.

eliminoitu yhdistelmä	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	155 140 117,88	155 157 635,65
Aineettomat hyödykkeet	384 991,60	721 073,73
Aineettomat oikeudet	156 171,74	439 111,66
Muut pitkäaikaiset hyödykkeet	228 819,86	281 962,07
Aineelliset hyödykkeet	130 579 954,57	120 021 041,82
Maa- ja vesialueet	10 516 173,42	10 243 142,55
Rakennukset	40 332 671,09	40 634 671,50
Kiinteät rakenteet ja laitteet	45 491 759,95	43 817 044,84
Koneet ja kalusto	1 055 298,61	1 859 887,19
Muut aineelliset hyödykkeet	61 275,49	75 620,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	33 122 776,01	23 390 675,59
Sijoitukset	24 175 171,71	34 415 520,10
Osakkeet ja osuudet	23 207 181,83	33 367 530,22
Muut lainasaamiset	400 000,00	480 000,00
Muut saamiset	567 989,88	567 989,88
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 328 078,45	1 282 396,12
Valtion toimeksiannot	198 149,92	293 167,81
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 129 928,53	989 228,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 687 889,05	17 144 468,51
Vaihto-omaisuus	372 111,16	369 471,35
Aineet ja tarvikkeet	372 111,16	369 471,35
Saamiset	4 538 695,19	8 359 658,04
Pitkäaikaiset	663 704,25	780 614,07
Lainasaamiset	663 704,25	780 614,07
Lyhytaikaiset	3 874 990,94	7 579 043,97
Myyntisaamiset	1 532 962,11	2 510 225,70
Lainasaamiset	1 146 909,85	1 279 361,40
Muut saamiset	586 264,94	1 411 881,01
Siirtosaamiset	608 854,04	2 377 575,86
Rahoitusarvopaperit	6 393 940,13	5 978 583,87
Osakkeet ja osuudet	57 579,26	37 488,15
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 336 360,87	5 941 095,72
Rahat ja pankkisaamiset	2 383 142,57	2 436 755,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	170 156 085,38	173 584 500,28

Osa III: Tilinpäätöslaskelmat

eliminoitu yhdistelmä	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	87 188 025,31	89 215 766,32
Peruspääoma	64 020 780,90	71 173 399,83
Muut omat rahastot	247 187,82	226 090,44
Edellisten tilikausien ylijäämä	17 816 276,05	17 629 722,01
Tilikauden ylijäämä	5 103 780,54	186 554,04
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 641 902,59	5 938 939,46
Poistoero	4 189 971,83	4 487 008,70
Vapaaehtoiset varaukset	1 451 930,76	1 451 930,76
PAKOLLISET VARAUKSET	87 781,28	87 781,28
Muut pakolliset varaukset	87 781,28	87 781,28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 421 485,92	1 974 901,16
Valtion toimeksiannot	210 426,89	461 002,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 181 673,05	1 471 941,86
Muut toimeksiantojen pääomat	29 385,98	41 956,50
VIERAS PÄÄOMA	75 816 890,28	76 367 112,06
Pitkäaikainen	48 907 706,50	42 732 971,02
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 000 000,00	28 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 084 502,01	12 935 166,53
Muut velat	1 823 204,49	1 797 804,49
Lyhytaikainen	26 909 183,78	33 634 141,04
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	9 000 000,00	10 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 140 844,70	4 657 878,25
Saadut ennakot	550 526,18	1 124 780,43
Ostovelat	4 311 335,60	5 741 603,88
Muut velat	588 742,03	1 584 910,36
Siirtovelat	4 317 735,27	10 524 968,12
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	170 156 085,38	173 584 500,28
Tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	54,7	55,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	120,9	56,0
Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 €	22 920	17 816
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 534	1 179
Lainakanta 31.12., 1 000 €	64 225	55 593
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 299	3 680
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	81 313	61 893
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 443	4 097
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	400	480
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

Osa III: Tilinpäätöslaskelmat

	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	177 566 439,44	201 868 635,00
Aineettomat hyödykkeet	524 968,47	880 226,45
Aineettomat oikeudet	486 791,60	544 892,56
Muut pitkävaikutteiset menot	38 176,87	335 333,89
Ennakkomaksut		
Aineelliset hyödykkeet	175 154 051,15	197 886 523,73
Maa- ja vesialueet	15 004 860,01	15 223 047,00
Rakennukset	77 417 142,61	105 562 572,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 035 700,33	44 439 567,12
Koneet ja kalusto	1 858 628,34	6 398 795,03
Muut aineelliset hyödykkeet	136 305,65	176 392,68
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	34 701 414,21	26 086 149,44
Sijoitukset	1 887 419,82	3 101 884,82
Osakkuusyhteisöosuudet	8 418,16	679 596,49
Muut osakkeet ja osuudet	1 290 039,40	1 753 635,20
Muut saamiset	588 962,26	668 653,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 289 373,27	2 199 966,36
Valtion toimeksiannot	492 851,43	528 220,28
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 144 519,15	1 083 743,90
Muut toimeksiantojen varat	652 002,69	588 002,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 035 405,63	34 348 926,18
Vaihto-omaisuus	454 389,22	1 186 129,34
Aineet ja tarvikkeet	454 389,22	1 186 129,34
Saamiset	4 137 912,54	11 235 186,61
Pitkäaikaiset saamiset	5 497,23	17 523,78
Muut saamiset	5 497,23	17 523,78
Lyhytaikaiset saamiset	4 132 415,31	11 217 662,83
Myyntisaamiset	1 944 839,72	5 167 637,93
Lainasaamiset	30 000,00	0,00
Muut saamiset	852 203,72	2 635 184,94
Siirtosaamiset	1 305 371,87	3 414 839,96
Rahoitusarvopaperit	7 740 667,12	7 192 640,49
Osakkeet ja osuudet	57 600,37	37 509,26
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	7 683 066,75	7 079 297,22
Muut arvopaperit	0,00	75 834,01
Rahat ja pankkisaamiset	7 702 436,75	14 734 969,74
VASTAAVAA YHTEENSÄ	199 891 218,34	238 417 527,54

Osa III: Tilinpäätöslaskelmat

	2023	2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	103 279 483,14	107 699 614,60
Peruspääoma	64 020 780,90	71 219 673,38
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	513 770,65	477 392,21
Muut omat rahastot	247 187,82	260 455,91
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	35 145 006,24	36 584 555,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 352 737,53	-842 461,97
VÄHEMMISTÖOSUDET	692 183,49	715 322,51
PAKOLLISET VARAUKSET	87 781,28	2 257 800,16
Eläkevaraukset	0,00	6 970,74
Muut pakolliset varaukset	87 781,28	2 250 829,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 443 469,93	2 954 288,10
Valtion toimeksiannot	505 128,40	696 055,27
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 256 952,86	1 626 890,90
Muut toimeksiantojen pääomat	681 388,67	631 341,93
VIERAS PÄÄOMA	93 388 300,50	124 790 502,17
Pitkäaikainen	63 513 288,51	74 454 660,36
Joukkovelkakirjalainat	28 000 000,00	28 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 273 561,30	42 851 745,09
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	288 139,31
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	4 909,77
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 220 906,47	2 214 605,47
Siirtovelat		
Laskennalliset verovelat	1 018 820,74	1 095 260,72
Lyhytaikainen	29 875 011,99	50 335 841,81
Joukkovelkakirjalainat	9 000 000,00	10 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 401 683,16	9 170 980,54
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	101 334,12
Saadut ennakot	693 668,24	1 520 876,56
Ostovelat	5 003 627,58	10 567 699,94
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	905 508,16	2 178 092,15
Siirtovelat	4 870 524,85	16 796 858,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	199 891 218,34	238 417 527,54
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	51,8	45,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	123,0	61,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	38 498	35 742
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 577	2 366
Lainakanta 31.12., 1 000 €	78 675	90 417
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 266	5 986
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	97 957	105 285
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	6 557	6 970
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0
Asukasmäärä	14 939	15 105

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

OSA IV: TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

LIITE NRO 1

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa. Vertailukelvottomuutta edelliseen tilikauteen nähden aiheuttavat vuoden 2023 tilinpäätöksessä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menojen siirtyminen hyvinvointialueille, omaisuuserien ja lomapalkkavelan siirrot sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin ja Varsinais-Suomen erityishuoltopiiriin kuntayhtymien poistuminen konsernitilinpäätöksestä.

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitoikäsiittelyyn. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja -aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 22.11.2016 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuodesta 2017 alkaen. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa.

Muiden laitteiden ja kalusteiden poisto-aika on kaupungin poistosuunnitelmassa ollut 3 vuotta. Atk-laitteiden poistoajaksi soveltuu 3 vuotta, mutta muita laitteita ja kalusteita käytetään pidempään. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 31.10.2022 kokouksessaan poistosuunnitelman muutoksen ja 1.1.2023 alkaen uusien hankintojen osalta muiden laitteiden ja kalusteiden poisto-aika on 5 vuotta.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan

hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poistoaika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poistoaikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Lahjoitusrahastojen osakkeet

Toimeksiantojen varoihin sisältyvät lahjoitusrahastojen osakkeet on arvostettu hankintahintaan tai, jos hankintahintaa ei ole saatu selvitettyksi, 01.01.1997 kirjanpitoarvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

1.2. Tilinpäätöksen esittämistä koskevat liitetiedot**LIITE NRO 2****TULOSLASKELMAN ESITTÄMISTÄ MUUTOS****LIITE NRO 3****OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN****LIITE NRO 4****EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS****LIITE NRO 5****AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET**

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**2.1. Tuloslaskelman liitetiedot****LIITE NRO 6**

Toimintatuotot, ulkoiset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Hallinto-, ja elinvoimapalvelut	7 080 681,02	7 760 272,45	4 216 994,15	3 231 006,21
Tekniset ja ympäristöpalvelut	8 545 789,08	7 607 291,28	3 464 851,20	1 793 529,75
Kasvun ja oppimisen palvelut	2 777 062,33	2 674 910,93	2 244 738,11	2 222 994,85
Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut	907 895,03	648 337,85	907 895,03	648 337,85
Sosiaali- ja terveystuotot	0,00	67 315 287,19	0,00	15 492 407,96
Yhteensä	19 311 427,46	86 006 099,70	10 834 478,49	23 388 276,62
Palvelukeskusten ja liikelaitosten keskinäinen eliminointi	-2 408 250,83	-2 217 916,97	-2 408 250,83	-2 217 916,97
Liikelaitokset				
Uudenkaupungin Vesi				
Liikevaihto				
Sis. liikevaihdon eliminointi	4 829 342,13	4 876 300,16	4 829 342,13	4 876 300,16
Liiketoiminnan muut tuotot	73 534,74	93 437,08	73 534,74	93 437,08
Vakka-Suomen Vesi				
Liikevaihto	2 338 999,03	2 018 364,48	2 338 999,03	2 018 364,48
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847,35	1 170,51	1 847,35	1 170,51
Toimintatuotot yhteensä	24 146 899,88	90 777 454,96	15 669 950,91	28 159 631,88

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 7

Verotulot	2023	2022
Kunnan tulovero	27 948 425	59 304 683
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 588 733	7 306 244
Kiinteistövero	5 740 574	5 571 884
Yhteensä	39 277 732	72 182 812

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 8

Valtionosuudet	2023	2022
Peruspalveluiden valtionosuus	4 763 487	23 601 478
Verotuloihin perustuva tasaus	1 470 324	3 589 945
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 543 369	-1 630 436
Verotulomenetysten kompensatio	2 613 084	8 387 430
Yhteensä	7 303 526	33 948 417

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 9

Palvelujen ostojen erittely	Kaupunki	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	244 999,31	34 074 438,87
Muiden palvelujen ostot	10 322 657,37	19 713 557,22
Palvelujen ostot yhteensä	10 567 656,68	53 787 996,09

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 10

**VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET
VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYINÄ**

Eivät sisälly Uudenkaupungin kaupungin tilinpäätökseen (ei ole).

LIITE NRO 11

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 31.10.2022 kokouksessaan poistosuunnitelman muutoksen ja 1.1.2023 alkaen uusien hankintojen osalta muiden laitteiden ja kalusteiden poistoaika on 5 vuotta. Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 11.12.2012 muuttanut poistosuunnitelmaa 01.01.2013 alkaen. Kuluvien hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykkeen hankintamenosta arvioidun todellisen käyttöiän mukaan. **Uudisrakentamisessa poistoaika määritetään kohteittain.** Poistoaika valitaan normaalisti lyhyemmäksi kuin on se aika, jona hyödykkeitä käytetään palvelutuotannossa. Pienet hyödykehankinnat, joiden hankintameno on **alle 10 000 euroa**, on kirjattu vuosikuluiksi. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Osa IV: Tilinpäätöksen liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet Pysyvien vastaavien hyödykke	Poistomenetelmä	Poisto-aika, vanha	Poisto-aika, uusille hank- keille 1.1.2013 alkaen	Poisto-aika, uusille hank- keille 1.1.2023 alkaen
Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		3	5	5
Muut pikävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmat		3	3	3
Muut		3	3	3
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset				
Hallinto- ja laitusrakennukset		40	40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25	25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35	35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25	25
Uimahallit	tasapoisto		30	30
Liikuntahallit	tasapoisto		35	35
Tehdas- ja tuotantorakennukset		25	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25	25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15	15
Talusrakennukset			30	30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30	30
Varastot, puiset	tasapoisto		25	25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20		
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25	25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30	30
Asuinrakennukset		40		
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40	40
Rakennusten perusparannukset	tasapoisto		25	25
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maarakenteet	tasapoisto	15		
siitä:				
Kadut	tasapoisto	20	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20	20
siitä:				
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15	15
Johtoverkostot ja laitteet				
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10	10

Osa IV: Tilinpäätöksen liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hank- keille 1.1.2013 alkaen	Poistoaika, uusille hank- keille 1.1.2023 alkaen
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10	10
Koneet ja kalusto				
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5	5
Veneet	tasapoisto	8		
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8	8
Muut laitteet ja kalusteet				
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3	5
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	ei poistoa		ei poistoa	ei poistoa
Taide-esineet	ei poistoa		ei poistoa	ei poistoa

LIITE NRO 12

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
V-S sairaanhoitopiiri, lisäys		1 916,95		
V-S sairaanhoitopiiri, käyttö		-47 518,61		
Pakollisten varausten muutos	0,00	-45 601,66	0,00	0,00

LIITE NRO 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoi- tot ja -tappiot	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	263 752,61	560 935,86	263 752,61	553 605,28
Rakennusten myyntivoitot	0,00	100,00	0,00	100,00
Muut myyntivoitot	36 385,05	85 019,48	36 385,05	67 255,18
Myyntivoitot yhteensä	300 137,66	646 055,34	300 137,66	620 960,46
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	0,00	4 671,52	0,00	4 671,52
Muut myyntitappiot	0,00	3 316,44	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	7 987,96	0,00	4 671,52

LIITE NRO 14

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Vahingon-/takauskorv. ja sopimussakot	42 297,02	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot yhteensä	42 297,02	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut				
Muut satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	42 297,02	0,00	0,00	0,00

LIITE NRO 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä *)	99 235,51	111 754,64
Peruspääoman korot liikelaitoksilta	344 579,45	108 884,63
Yhteensä	443 814,96	220 639,27

LIITE NRO 16

Erittely poistoeron muutoksista	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvän poistoeron muutos	297 036,87	316 003,14
Poistoeron muutokset yhteensä	297 036,87	316 003,14

3. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot***Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset**Pysyvien vastaavien hyödykkeet***LIITE NRO 17**

KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMAN ALENNUKSET

LIITE NRO 18

ARVONKOROTUSTEN PERIAATTEET

LIITE NRO 19

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

KAUPUNKI + LIIKELAITOKSET

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Atk-ohjelmat	Perustamis- ja järjestelymenot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2023	167 377,99	266 330,43	10 243 142,55	40 634 671,50	43 817 044,84	1 274 598,20	75 620,15	23 258 881,43	119 737 667,09
Lisäykset	122 436,63	71 865,46	289 398,26	2 212 165,97	3 573 472,25	422 213,98	45 655,34	12 487 488,43	19 224 696,32
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	598 055,69	1 425 538,16	0,00	0,00	-2 023 593,85	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	-16 367,39	-129 207,44	0,00	0,00	0,00	0,00	-145 574,83
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-251 340,00	0,00	-60 000,00	-600 000,00	-911 340,00
Suunnitelmapoistot	-133 642,88	-109 376,03	0,00	-2 983 014,63	-3 072 955,30	-641 513,57	0,00	0,00	-6 940 502,41
Poistamaton hankintameno 31.12.2023	156 171,74	228 819,86	10 516 173,42	40 332 671,09	45 491 759,95	1 055 298,61	61 275,49	33 122 776,01	130 964 946,17

Poistamaton hankintameno 1.1.2023 on muuttunut 31.12.2022 poistamattomasta hankintamenoista, johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

OSAKKEET JA OSUDET

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yh- teisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2023	21 165 237,75	92 204,17	911 829,43	953 910,48	23 123 181,83
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	84 000,00	84 000,00
Siirrot erien välillä	0,00	-92 120,08	0,00	92 120,08	0,00
Hankintameno 31.12.2023	21 165 237,75	84,09	911 829,43	1 130 030,56	23 207 181,83
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	21 165 237,75	84,09	911 829,43	1 130 030,56	23 207 181,83

Poistamaton hankintameno 1.1.2023 on muuttunut 31.12.2022 poistamattomasta hankintamenosta, johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

JVK-, MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		Yhteensä
	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	
Poistamaton hankintameno 01.01.2023	480 000,00	567 989,88	1 047 989,88
Vähennykset	-80 000,00	0,00	-80 000,00
Hankintameno 31.12.2023	400 000,00	567 989,88	967 989,88
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	400 000,00	567 989,88	967 989,88

KONSERNIN PITKÄAIKAIISIIN SIJOITUKSIIN KUULUVAT OSAKKEET JA OSUDET

Uudenkaupungin kaupungin omistamat osakkeet	2023	2022
Osakkuusyhteisöt	8 418,16	679 596,49
Muut osakkeet ja osuudet omistusyhteisöissä	84,09	92 204,17
Osakkuusyhteisöt ja omistusyhteisöt yhteensä	8 502,25	771 800,66
Muut osakkeet ja osuudet	1 130 030,56	959 410,48
Tytäryhteisöjen omistamat osakkeet	159 865,19	515 465,19
Kuntayhtymien omistamat osakkeet	59,56	186 555,36
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä	1 298 457,56	2 433 231,69

LIITE NRO 20

OMISTUKSET MUISSA TYTÄRYHTEISÖISSÄ

Eivät sisälly Uudenkaupungin kaupungin tilinpäätökseen (ei ole).

LIITE NRO 21**OMISTUKSET KUNTAYHTYMISTÄ**

Eivät sisälly Uudenkaupungin kaupungin tilinpäätökseen (ei ole).

LIITE NRO 22

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN 31.12.2023 SISÄLTYVÄT YHTEISÖT			Kuntakonsernin osuus 1 000 €		
Tytäryhteisö	Kotipaikka	Konsernin omistus-osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Kiinteistö Oy Ugin Vuokratilat	Uusikaupunki	100,0 %	1 162	9 426	0
Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Energiapuisto	Uusikaupunki	100,0 %	40	542	-26
Uudenkaupungin Satama Oy	Uusikaupunki	100,0 %	20 952	545	-581
Vakka-Suomen Panimokiinteistöt Oy	Uusikaupunki	100,0 %	19	1 584	-5
Kiinteistö Oy Santtion Rasti	Uusikaupunki	100,0 %	-3	18	-5
Kiinteistö Oy Kulhankari	Uusikaupunki	100,0 %	93	768	0
Yardia Oy	Uusikaupunki	100,0 %	1 163	1 607	-172
Kalannin Palvelukeskussäätiö	Uusikaupunki	83,3 %	897	72	30
Kiinteistö Oy Sannonhalli	Uusikaupunki	82,0 %	376	1 620	-2
Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Automuseo	Uusikaupunki	75,0 %	-13	193	-15
Ukipolis Oy	Uusikaupunki	75,0 %	161	74	-11
Kiinteistö Oy Kalannin Liiketalo	Uusikaupunki	74,4 %	1 314	51	-1
Kiinteistö Oy Satamanportti	Uusikaupunki	60,0 %	406	829	41
Kuntayhtymät					
Varsinais-Suomen Liitto	Turku	4,9 %	115	86	0
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Loimaa	23,0 %	5 661	692	394
Osakkuusyhteisöt					
Käätyjärven Lämpö Oy	Uusikaupunki	36,5 %	7	30	-13

LIITE NRO 23

Saamisten erittely	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	99 924,32	0,00	9 868,63
Lainasaamiset	663 704,25	1 116 909,85	780 614,07	1 121 967,40
Siirtosaamiset	0,00	1 006,35	0,00	0,00
Yhteensä	663 704,25	1 217 840,52	780 614,07	1 131 836,03
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	3 397,19	0,00	111 674,32
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	1 227 625,87
Yhteensä	0,00	3 397,19	0,00	1 339 300,19
Saamiset yhteensä	663 704,25	1 221 237,71	780 614,07	2 471 136,22

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 24

Saamisten erittely	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Tasaerälaskutus, sairaanhoitop.	0,00	1 114 436,87	0,00	1 114 436,87
Siirtyvät korot	156 935,39	16 714,29	156 935,39	16 714,29
Kelan korvaus työterveyshuollosta	140 000,00	429 583,69	140 000,00	200 000,00
EU-tuet ja avustukset	97 098,03	288 554,02	97 098,03	288 554,02
Muut tulojäämät	911 338,45	1 565 551,09	214 820,62	757 870,68
Tulojäämät yhteensä	1 305 371,87	3 414 839,96	608 854,04	2 377 575,86
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 305 371,87	3 414 839,96	608 854,04	2 377 575,86

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

Rahoitusarvopapereista tase-erittäin jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotus

	2023	2022
Osakerahastot		
Jälleenhankintahinta	2 723 377,95	2 434 993,00
Kirjanpitoarvo	2 349 847,80	2 249 556,19
Yhteensä	373 530,15	185 436,81
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	4 260 129,66	3 830 502,53
Kirjanpitoarvo	3 986 513,06	3 691 540,33
Erotus	273 616,60	138 962,20
Yhteensä		
Jälleenhankintahinta	6 983 507,61	6 265 495,53
Kirjanpitoarvo	6 336 360,86	5 941 096,52
Erotus	647 146,75	324 399,01

3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

LIITE NRO 25

Oma pääoma	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 01.01. 1)	64 020 780,90	71 173 399,85	64 020 780,90	71 173 399,83
Lisäykset 2)	0,00	46 273,53	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	64 020 780,90	71 219 673,38	64 020 780,90	71 173 399,83
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	513 770,65	477 392,21	0,00	0,00
Muut omat rahastot	226 090,44	1 499 972,65	226 090,44	1 274 604,46
Nervander-palkintorahasto 01.01.	210 973,75	191 794,32	210 973,75	191 794,32
Siirrot rahastoon	21 097,38	19 179,43	21 097,38	19 179,43
Nervander-palkintorahasto 31.12.	232 071,13	210 973,75	232 071,13	210 973,75
Pääomasijoitusrahasto 01.01.	0,00	1 067 693,45	0,00	1 067 693,45
Siirrot rahastosta	0,00	-1 067 693,45	0,00	-1 067 693,45
Pääomasijoitusrahasto 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 01.01.	0,00	240 484,88	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	-191 002,72	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	49 482,16	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä	247 187,82	260 455,91	247 187,82	226 090,44
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 01.01.	35 714 607,85	36 545 157,20	17 816 276,05	17 629 722,01
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-569 601,61	39 397,87	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	35 145 006,24	36 584 555,07	17 816 276,05	17 629 722,01
Tilikauden yli/alijäämä	3 352 737,53	-842 461,97	5 103 780,54	186 554,04
Oma pääoma yhteensä	103 279 483,14	107 699 641,60	87 188 025,31	89 215 766,32

1) Peruspääoma 1.1.2023 on muuttunut 31.12.2022 peruspääomasta 7.152.618,93 €. Muutos johtuu sosiaali- ja terveydenhuollon omaisuuserien ja lomapalkkavelan siirroista sekä sairaanhoitopiiriin ja erityishuoltopiiriin kuntayhtymien osakkeiden poistuminen taseesta.

2) Vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä peruspääoman lisäyksenä ollut 46.273,53 € ollut virheellinen ja tämä oikaistu vuoden 2023 konsernitilinpäätöksessä.

LIITE NRO 26

Erittely poistoeroista	Kaupunki	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	4 189 971,83	4 487 008,70
Poistoero yhteensä	4 189 971,83	4 487 008,70

LIITE NRO 27

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset velat	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 859 986,50	16 553 751,75
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	80 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	263 955,10	4 909,77
Pitkäaikaiset velat yhteensä	15 123 941,60	16 638 661,52

LIITE NRO 28

Joukkovelkakirjalainat	2023	2022
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
Svenska Handelsbanken Ab		6 000 000,00
korko 1,64 %		
laina-aika 15.11.2022-16.1.2023		
Nordea Bank Oyj		4 000 000,00
korko 1,95 %		
laina-aika 16.12.2022-16.1.2023		
Kuntarahoitus Oyj	5 000 000,00	
korko 4,07 %		
laina-aika 28.11.2023-29.1.2024		
Kuntarahoitus Oyj	2 000 000,00	
korko 4,07 %		
laina-aika 28.11.2023-31.1.2024		
OP Yrityspankki Oyj	2 000 000,00	
korko 4,05 %		
laina-aika 22.12.2023-29.2.2024		
Kaikki yhteensä	9 000 000,00	10 000 000,00

LIITE NRO 29

Pakolliset varaukset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	6 970,74	0,00	0,00
Kaatopaikan jälkihoito	87 781,28	87 781,28	87 781,28	87 781,28
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	0,00	2 163 048,14	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	87 781,28	2 257 800,16	87 781,28	87 781,28

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 30

Vieras pääoma	2023	2022
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	42 116,46	30 308,08
Yhteensä	42 116,46	30 308,08
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	12 435,48	958 544,76
Siirtovelat	0,00	758 952,01
Yhteensä	12 435,48	1 717 496,77
Vieras pääoma yhteensä	54 551,94	1 747 804,85

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 31

Konsernitilin limiitti	2023	2022
Luotollinen konsernitilin limiitti 31.12.	6 000 000,00	6 000 000,00
- josta käytössä	-4 290 180,18	-1 676 778,95
	1 709 819,82	4 323 221,05

LIITE NRO 32

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	1 823 154,04	1 841 369,89	1 823 154,04	1 797 754,04
Muut velat	397 752,43	373 235,58	50,45	50,45
Muut velat yhteensä	2 220 906,47	2 214 605,47	1 823 204,49	1 797 804,49

LIITE NRO 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	3 622 067,84	12 316 707,65	3 374 121,28	7 398 298,30
Korkojaksotukset	204 867,92	49 144,61	204 867,92	47 342,57
Muut menoajämät	1 043 589,09	4 431 006,24	738 746,07	3 079 327,25
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 870 524,85	16 796 858,50	4 317 735,27	10 524 968,12
Siirtovelat yhteensä	4 870 524,85	16 796 858,50	4 317 735,27	10 524 968,12

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 34-37

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN

Ei sisälly Uudenkaupungin kaupungin tilinpäätökseen (ei ole).

LIITE NRO 38

Vuokravastuut	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	3 561 634,22	8 082 689,71	2 588 615,40	1 438 861,82
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, vuokravastuut	2 229 215,89	2 106 770,57	2 088 170,42	1 438 861,82
Leasingvastuut				
Leasingvastuut yhteensä	14 700 990,25	5 689 774,48	14 498 604,20	4 860 691,95
Wintterin leasingvastuut	13 924 465,91	4 121 192,18	13 924 465,91	4 121 192,18
Muut leasingvastuut	776 524,34	1 568 582,30	574 138,29	656 913,37
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, leasingvastuut yhteensä	460 627,03	664 753,06	394 784,23	362 841,05
- Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, Wintterin leasingvastuut	139 072,29	64 103,19	139 072,29	64 103,19
- Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus, Muut leasingvastuut	321 554,74	600 649,87	255 711,94	298 737,86
Yhteensä	18 262 624,47	13 772 464,19	17 087 219,60	6 299 553,77

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 39 JA 40

Uudenkaupungin kaupunki	Alkuperäiset määrät	Uudet vastuut 2023	Pääoma 31.12.2023	Pääoma 31.12.2022
Vastuusitoumukset				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	30 244 564,00	0,00	13 613 518,66	14 950 003,11
Takaukset muiden puolesta	740 000,00	0,00	229 504,02	296 350,00
KAIKKI YHTEENSÄ	30 964 564,00	0,00	13 843 022,68	15 246 353,11
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista			125 200 655,00	117 064 470,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta			99 663,00	67 696,00
Yhteensä			125 300 318,00	117 132 166,00

LIITE NRO 41

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

Johdannaissopimukset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus 67407				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan koko lainasalkkua. Sopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Koronvaihtosopimuksen purkupäivä 14.2.2023				
Kiinteä korko 2,850 %				
Vaihtuva korko 6 kk Euribor tod. / 360				
Sopimuksen alkamispäivä 1.6.2011				
Sopimus eräänny 1.6.2025				
Nimellisarvo	0,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	47 908,58	0,00	47 908,58
Koronvaihtosopimus 13523034				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan koko lainasalkkua. Sopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi.				
Koronvaihtosopimuksen ennaaikainen päättymispäivä 14.2.2023				
Kiinteä korko 2,850 %				
Vaihtuva korko 6 kk Euribor tod./360				
Sopimuksen alkamispäivä 1.12.2019				
Sopimus eräänny 1.6.2025				
Nimellisarvo	0,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	-45 507,99	0,00	-45 507,99

Osa IV: Tilinpäätöksen liitetiedot

Johdannaissopimukset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus 19744849				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan sivistys- ja hyvinvointikeskus Wintterin lainasalkkua. Suojauksessa on nouseva pääomarakenne. Koronvaihtosopimuksen ennaaikainen päättymispäivä 6.4.2023				
Kiinteä korko 0,620 %				
Vaihtuva korko 6 kk Euribor tod./360				
Sopimuksen alkamispäivä 8.2.2023				
Sopimus eräänny 8.2.2042				
Nimellisarvo	0,00	10 000 000,00	0,00	10 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	10 680 936,60	0,00	10 680 936,60
Koronvaihtosopimus Uusikaupu4				
Koronvaihtosopimus on tehty suojaamaan sivistys- ja hyvinvointikeskus Wintterin lainasalkkua. Tehostettu koronvaihtosopimus muodostuu koronvaihtosopimuksesta ja korkokatosta. Suojauksessa on porrastettu pääomarakenne.				
Erityisehdot				
Vaihtuva korko 6 kk Euribor tod./360				
Sopimuksen alkamispäivä 8.8.2023				
Sopimus eräänny 8.8.2034				
Nimellisarvo	10 000 000,00		10 000 000,00	
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	8 274 098,73		8 274 098,73	
Koronvaihtosopimus 75324				
Kiinteä korko 2,85 %				
Vaihtuva korko 6 kk Euribor tod./360				
Sopimus eräänny 27.8.2025				
Nimellisarvo	0,00	238 724,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	-710,87		
Koronvaihtosopimus 268481				
Kiinteä korko 1,60 %				
Vaihtuva korko 3 kk Euribor tod./360				
Sopimus eräänny 28.6.2023				
Nimellisarvo	0,00	1 193 620,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	6 202,76		
Koronvaihtosopimus 67429				
Kiinteä korko 1,55 %				
Vaihtuva korko 3 kk Euribor tod./360				
Sopimus eräänny 30.3.2033				
Nimellisarvo	0,00	1 790 430,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	248 634,54		

Osa IV: Tilinpäätöksen liitetiedot

Johdannaissopimukset	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus 199093				
Kiinteä korko 2,50 %				
Vaihtuva korko 3 kk Euribor tod./360				
Sopimus eräänny 25.1.2041				
Nimellisarvo	0,00	1 193 620,00		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	90 503,32		
Korkotermit				
Käypä arvo	8 274 098,73	11 027 966,94	8 274 098,73	10 683 337,19
Kohde-etuuden arvo	10 000 000,00	24 416 394,00	10 000 000,00	20 000 000,00

Kaupungilla tilinpäätöshetkellä on voimassa yksi tehostettu koronvaihtosopimus (Uusikaupu4), joka on tehty lainasalkun suojaamistarkoituksessa. Sopimus muodostuu koronvaihtosopimuksesta ja korkokatosta. Lähtötilanteessa kaupunki maksaa kiinteää korkoa, joka on alle vastaavan koronvaihtosopimuksen. Viitekoron noustessa sovitun tason yläpuolelle, kaupunki maksaa alle markkinatason olevaa vaihtuvaa korkoa. Negatiivinen viitekorko nostaa korkokustannusta, jos suojattavalle erälle maksettava korko ei josta vastaavasti negatiiviseksi.

Kaupunki vastaanottaa 6 kk:n euriboria vastaavan koron. Kaupunki maksaa seuraavan erityisehdon mukaan: mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko (6 kk euribor) alittaa tai on yhtä suuri kuin 5,00 % p.a., korkojakson korko on 0,47 % p.a., muutoin viitekorko on vähennettynä 4,53 prosenttiyksiköllä. Nykyisessä korkoympäristössä kaupungille ei ole odotettavissa koronvaihtosopimuksesta negatiivisia kassavirtoja vaan pelkkää positiivista kassavirtaa sopimuksen voimassaoloajalle.

Tehostetun koronvaihtosopimuksen suojausaika ja nimellisarvot:

8.8.2023-8.2.2024: 10 000 000 €

8.2.2024-10.2.2025: 17 000 000 €

10.2.2025-9.8.2032: 60 000 000 €

9.8.2032-8.8.2034: 40 000 000 €

Sopimuksessa vastapuolella on ns. break clause -lausekkeen mukainen oikeus irtisanoa sopimus ennalta sovittuna ajankohtana (27.10.2033) sopimuksen markkina-arvoon. Mikäli vastapuoli käyttäisi break clause -lausekkeen mahdollistaman oikeuden, ja sopimuksen markkina-arvossa olisi tapahtunut merkittäviä muutoksia, kaupungille voi aiheutua ennenaikaisia kassavirtavaikutuksia. Jos ennenaikainen purkuoikeus realisoituisi, koronvaihtosopimusta on jäljellä noin yksi vuoksi (eräänny 8.8.2034) eli sopimuksen korkoherkkyys ja markkina-arvon ovat pienet. Suojauksen matala lähtötaso (0,47 %) huomioiden mahdollisesta purkamisesta aiheutuvan negatiivisen kustannuksen voidaan arvioida olevan marginaalinen. Kaupungilla on oikeus purkaa sopimus ennalta sovittuna ajankohtana sopimuksen vallitsevaan markkina-arvoon.

Herkkyysanalyysi tilinpäätöshetkeen laskettuna: + 1 %-yksikön korkojen nousu vastaa sopimusten käyvän arvon muutosta + 3,48 milj. eurolla ja lasku - 1 %-yksiköllä - 4,21 milj. eurolla.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	105 000,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	95 552,80	1 373 915,29	95 552,80	1 373 915,29
Sopimusvastuut yhteensä	200 552,80	1 478 915,29	200 552,80	1 478 915,29
Arvonlisäveron palautusvastuu	201 622,43	234 191,11	0,00	0,00

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

3.3. Henkilöstöä koskevat tilinpäätöstiedot

LIITE NRO 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023	2022
Uudenkaupungin kaupunki	588	1 144
Liikelaitokset	13	15
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	601	1 159

LIITE NRO 43

Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	29 590 355,98	54 941 211,74
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	250 269,69	154 894,46
Henkilöstökulut yhteensä	29 840 625,67	55 096 106,20

Tilikaudet eivät ole vertailukelpoisia johtuen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta.

LIITE NRO 44

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamus- henkilömaksut	2023	2022
SDP kunnallisjärjestö	8 028,13	9 582,27
Ugin sosiaalidemokraatit ry	209,49	0,00
Kokoomus	8 050,37	9 055,78
Taivassalon Kokoomus	0,00	189,60
Suomen Keskusta	5 073,33	5 617,25
Vehmaan Keskusta kunn. järj.	0,00	113,00
Kustavin Keskusta	0,00	143,40
SDP Laitila	42,00	0,00
Varsinais-suomen Kookomus ry	134,40	118,40
Laitilan Keskustan kunn. järj.	33,60	25,20
Vasemmistoliitto	665,10	723,75
Perussuomalaiset	2 200,43	2 761,67
Kristillisdemokraatit	0,00	41,00
Kustavin Kokoomus	50,40	155,20
PRO Uusikaupunki ry	248,51	229,78
Keskusta, Taivassalo	134,40	155,20
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	24 870,16	28 911,50

LIITE NRO 45

Tilintarkastajan palkkiot	2023	2022
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	31 688,03	23 544,75
Yhteensä	31 688,03	23 544,75

OSA V: LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

1. LUETTELO TILIKIRJOISTA 2023

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina.

laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot

ostoreskontratilin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

Pää- ja päiväkirjat sähköisessä muodossa arkistossa.

Tapahtumasarjat**UNIT4 Business World taloushallinnon ohjelma**

TS	Kuvaus	Tapahtumanumerosta	Tapahtumanumeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suorakirjaus	100031632	100036796
11	Jaksotukset	110011446	110012262
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140005429	140005847
15	Alkutase	150000005	150000005
18	Pääkirjatapahtumat (työnkulku)	180001660	180001967
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000821	190000911
20	Toimittajalaskut	200059799	200203015
31	Korkolaskut	10310029725	10310030988
33	Luottotappiot	330000545	330000651
40	Aterialaskutus	10103001458	10103001594
41	Liikuntapaikkojen vuokrat	10104003488	10104004026
42	Maavuokrien laskutus	10106008493	10106009844
44	Hallinto- ja kehittämiskeskuksen laskutus	10110002229	10110002500
45	Liikehuoneistojen vuokrien laskutus	10112003561	10112003968
46	Sosiaali ja terveyskeskuksen laskutus	10114012947	10114014438
47	Teknisen toimen laskutus	10118002713	10118003110
48	Päivähoitolaskutus	10154022661	10154025037
60	Työ- ja tarvikelaskutus	10201000468	10201000513
61	Rakennusvalvonnan laskutus	10202003727	10202004291
62	Sivistyspalvelukeskuksen laskutus	10207004104	10207004638
65	Teollisuus- ja huvilatonttien laskutus	10219001152	10219001339
66	Perusparannuslaintojen laskutus	10222000146	10222000153
67	Terveyspalvelut	10280147000	10280147003
68	Hammashuolto	10282089510	10282089511

OSA VI: TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA TILINTARKASTUSMERKINTÄ

OSA VII: LIKELAITOKSET

UUDENKAUPUNGIN
VESI

Vuosikertomus 2023

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtokunta 28.2.2024

Sisällysluettelo

<i>I Toimintakertomus</i>	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus	1
1.1 Uudenkaupungin Vesi -liikelaitoksen toiminta ja tunnusluvut	2
1.2 Vesilaitostoiminta	7
1.3 Verkosto	11
2. Liikelaitoksen hallinto ja henkilöstö	13
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät	15
3.1 Yleinen taloudellinen tilanne	15
3.2. Kuntatalous vuosina 2023–2024	16
4. Uudenkaupungin vesi liikelaitoksen talous	18
4.1 Taloudellinen katsaus	18
4.2 Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa 2023	22
5. Palkat ja henkilöstö	23
6. Käyttötalous	24
7. Investointimenot	26
8. Sisäisen valvonnan seuranta 2023	27
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	28
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	29
10. Rahoitusasema ja sen muutokset	30
11. Kokonaismenot ja -tulot	34
12. Tilikauden tuloksen käsittely	35
<i>II Toteutumisvertailu</i>	36
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	36
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	40
3. Investointien toteutuminen	41
3.1 Investoinnit hankkeittain	41
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	43
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	44
5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus	44
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset	45
<i>III Tilinpäätöslaskelmat</i>	46
1. Tuloslaskelma	46

2. Rahoituslaskelma.....	47
3. Tase.....	48
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	49
2. Tuloslaskelman liitetiedot	50
3. Tasetta koskevat liitetiedot	51
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	51
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	52
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma.....	52
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	53
<i>V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tosittelajeista</i>	<i>54</i>
<i>VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä</i>	<i>55</i>

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Uudenkaupungin vesihuollossa on eletty kiireisiä ja mielenkiintoisia vuosia jo useampia peräkkäin. Ja niitä tulee riittämään jatkossakin. Vesihuoltoa on Uudessakaupungissa rakennettu 1950-luvulta lähtien ja moni kohde on saavuttanut käyttöikänsä pään saneerauksista huolimatta. Vesihuolto on erittäin pitkäjänteistä työtä, jossa asioita suunnitellaan ja toteutetaan vuosikymmeniksi eteenpäin. Tällä hetkellä saneerauksia on toteutettu niin verkostossa kuin laitoksellakin. Makean veden altaan vene- ja juoksutusporttien saneerausta suunnitellaan ja käynnissä on myös kauempana tulevaisuudessa siintävä uusi talousvedenkäsittelylaitos. Uudelle laitokselle on haettu sopivaa sijaintia, peruseriaatteita puhdistusprosessista ja mitoitusta.

Vesihuolto on huoltovarmuuskirittistä toimintaa ja tärkeä osuus toiminnassa onkin erilaisiin tilanteisiin varautuminen. Riskien hallinta, kyberturvallisuus ja muu varautuminen vaatii jatkuvaa kehittämistä ja muuttuneeseen toimintaympäristöön mukautumista.

Perustoimintaamme on tietenkin talousveden valmistaminen, talousveden jakelu ja jäteveden kerääminen. Laitoksista ja verkostoista täytyy pitää huoltaa ja kunnossapito, saneeraaminen sekä uuden rakentaminen ovat meille jokavuotista puuhaa.

Kiitokset hyvin sujuneesta vuodesta kuuluvat ennen kaikkea vesihuollon henkilöstölle. Hyvä henkilökunta ja heidän jokapäiväinen tekemisensä antavat perustan sille arvokkaalle vesihuollolle, josta sinäkin nautit joka ikinen päivä.

*Saneeraanko vanhan vai teenkö uuden?
Missä näen vesihuollon tulevaisuuden?
Ainakin kaikkeen varautua pitää,
siitä se toiminnan varmuus itää.
Tekemistä riittää ja painaa vastuu,
Saneerausmontussa housutkin kastuu.
Tätä me teemme päivästä toiseen,
katse tiukasti tulevaisuuteen.*

Kim Westerholm
liikelaitoksen johtaja

1.1 Uudenkaupungin Vesi -liikelaitoksen toiminta ja tunnusluvut

Asiakkaat ja myynti

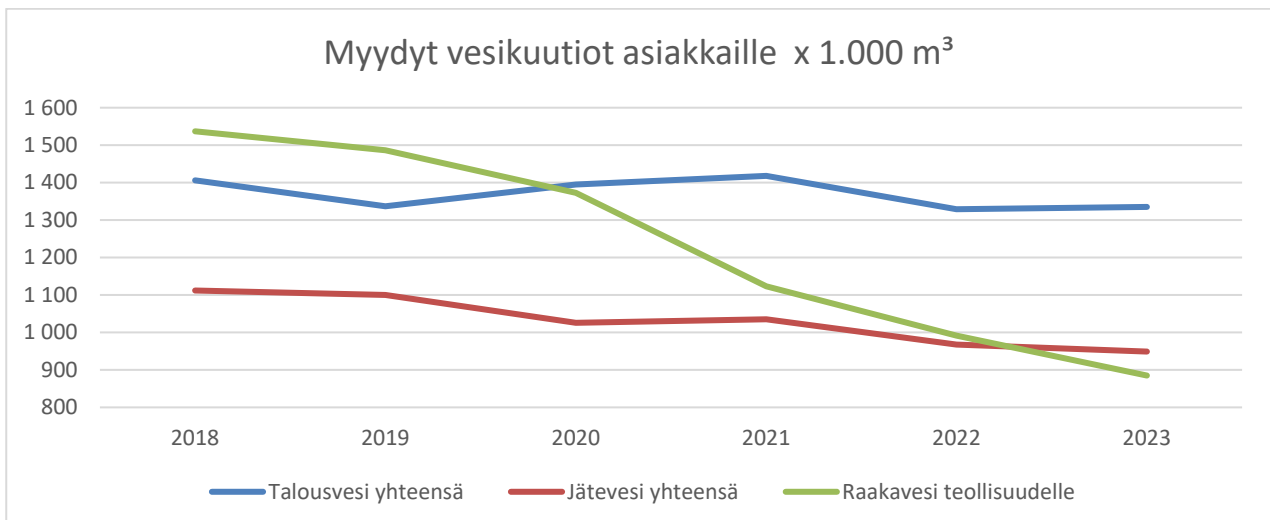
Vuoden aikana asiakkaille toimitettiin 24 h/vrk noin 1,3 milj.m³ talousvettä ja vuoden aikana laskutettiin noin 0,9 milj.m³ jätevettä.

Uudenkaupungin Vesi on paikallinen vesihuoltolaitos, mutta sen valmistamaa talousvettä toimitetaan Uudenkaupungin lisäksi Taivassaloon, Vehmaalle, Kustaviin ja Pyhärantaan sekä haja-asutusalueen osuuskunnille. Jätevesiä Uudenkaupungin Vesi johtaa Hämönniemen jätevedenpuhdistamolle oman alueensa lisäksi Pyhärannasta ja Kustavista sekä haja-asutusalueen jätevesiosuuskunnilta tai yhtymiltä.

Myydyt vesikuutiot asiakkaille

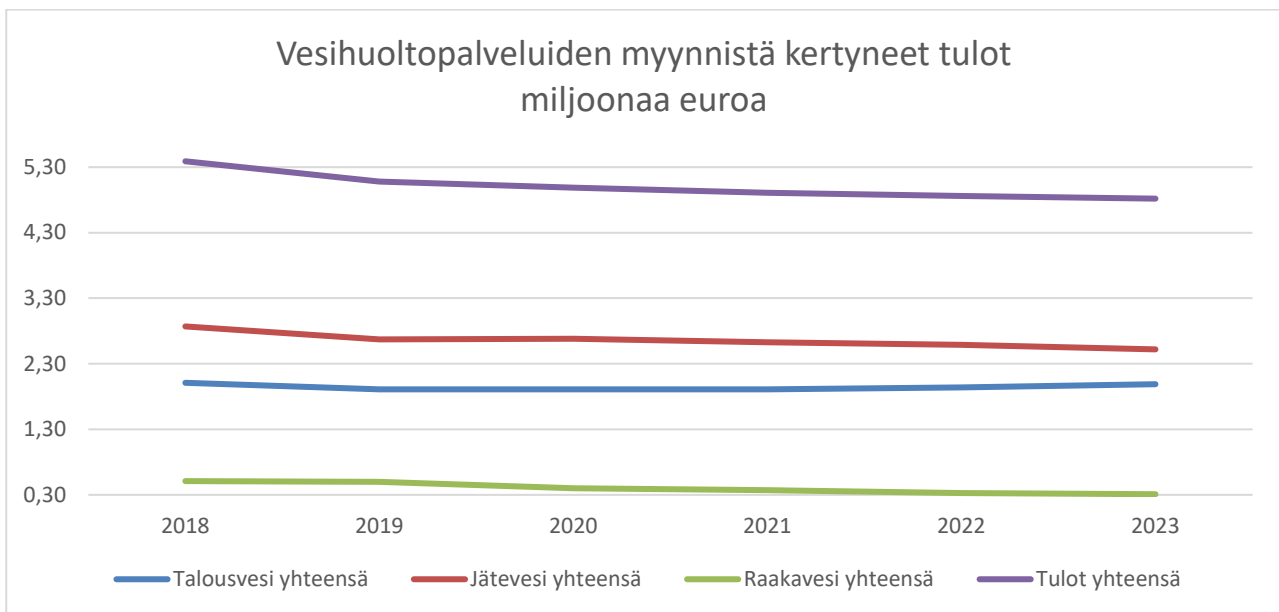
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Keskiarvo 2018– 2023
Talousvesi							
Oma alue x 1.000 m ³	840	815	832	817	747	734	797,5
Sopimuskunnat x 1.000 m ³	421	392	432	464	458	475	440,3
Vesiosuuskunnat x 1.000 m ³	145	130	131	137	124	126	132,2
Talousvesi yhteensä	1 406	1 337	1 395	1 418	1 329	1 335	1 370,0
Jätevesi							
Oma alue x 1.000 m ³	996	944	884	885	812	801	887,0
Sopimuskunnat x 1.000 m ³	86	125	108	119	126	117	113,5
Vesiosuuskunnat x 1.000 m ³	30	31	34	31	30	31	31,2
Jätevesi yhteensä	1 112	1 100	1 026	1 035	968	949	1 031,7
Raakavesi teollisuudelle	1 537	1 486	1 373	1 123	992	885	1 232,7

Oma alue tarkoittaa Uudenkaupungin Veden toiminta-aluetta, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.12.2010. Käytännössä se tarkoittaa Uudenkaupungin, Kalannin, Pyhämaan ja Lokalahden taajama-alueita. Toiminta-alue kartta löytyy Uudenkaupungin Veden internet-sivuilta.

Vesihuoltopalveluiden myynnistä kertyneet tulot, miljoonaa euroa.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Keskiarvo 2018–2023
Talousvesi							
Kulutusperusteiset tulot	1,80	1,70	1,70	1,70	1,73	1,78	1,74
Perumaksujen tulot	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21
Talousvesi yhteensä	2,01	1,91	1,91	1,91	1,94	1,99	1,95
Jätevesi							
Kulutusperusteiset tulot	2,70	2,50	2,50	2,45	2,41	2,34	2,48
Perusmaksujen tulot	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Jätevesi yhteensä	2,87	2,67	2,68	2,63	2,59	2,52	2,66
Raakavesi teollisuudelle							
Kulutusperusteiset tulot	0,51	0,50	0,40	0,37	0,33	0,31	0,40
Raakavesi yhteensä	0,51	0,50	0,40	0,37	0,33	0,31	0,40
Tulot yhteensä	5,39	5,08	4,99	4,91	4,86	4,82	5,01

Keskeisimmät tunnusluvut liikelaitoksen toiminnassa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Keskiarvo 2018–2023
Talous, miljoonaa euroa							
Liikevaihto	5,40	5,19	4,98	4,92	4,80	4,83	5,02
Liikeliijäämä	1,41	0,74	0,56	0,58	0,45	0,17	0,65
Investoinnit	1,09	1,29	1,55	0,97	1,26	1,20	1,23
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1,46	0,80	0,62	0,64	0,43	-0,01	0,66
Maksut €/m³ (alv 0%)							
Talousvesimaksu	1,44	1,37	1,37	1,37	1,37	1,45	1,40
Jätevesimaksu	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,63	2,56
<i>Yhteensä</i>	3,99	3,92	3,92	3,92	3,92	4,08	3,96
Verkostot km							
Raakavesiverkostoa, km	58,00	44,88	45,07	45,70	45,70	45,70	47,51
Vesijohtoverkostoa, km	363,54	350,46	352,93	352,93	352,93	353,64	354,41
Jätevesiverkostoa, km	241,48	231,74	231,84	232,03	232,24	232,34	233,61
Hulevesiverkostoa, km	81,30	81,91	81,91	81,91			81,76
Henkilöstö							
Vakinainen henkilöstö	11	11	11	11	11	10	11

* 2019 Johtokartan tietoja tarkennettu mm. tonttijohtojen osalta, Trimble laatututkimus 31.12.2019

Maksut

Perus- ja käyttömaksut

Vesi- ja jätevesilaskutus perustuu kiinteistökohtaisella vesimittarilla mitattuun veden kulutukseen. Kiinteistöjä laskutettiin neljä kertaa vuodessa. Edellisen vuoden tasa-laskutus tehtiin maaliskuussa kuluttajien netin kautta tai postitse ilmoittamien mittarilukemien perusteella. Suurkuluttajia laskutettiin kerran kuukaudessa.

Mittarikokoon perustuvat perusmaksut €/vuosi

Mittarikoko	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %
20 mm	31,10 €	38,56 €	31,10 €	38,56 €	62,20 €	77,13 €
25 mm	155,52 €	192,84 €	155,52 €	192,84 €	311,04 €	385,69 €
40 mm	466,56 €	578,53 €	466,56 €	578,53 €	933,12 €	1 157,07 €
50 mm	544,32 €	674,96 €	544,32 €	674,96 €	1 088,64 €	1 349,91 €
80 mm	933,12 €	1 157,07 €	933,12 €	1 157,07 €	1 866,24 €	2 314,14 €
80–100 mm	1 088,64 €	1 349,91 €	1 088,64 €	1 349,91 €	2 177,28 €	2 699,83 €

Kulutukseen perustuvat käyttömaksut €/vuosi

Käyttömaksut	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %
€/ m ³	1,45 €	1,80 €	2,63 €	3,26 €	4,08 €	5,06 €

Esimerkkilaskelma asiakkaan vuosikulutuksesta
Typillisen omakotitaloasiakkaan vesihuollon vuosikustannukset

 Neljä asukasta, kulutus 50 m³ / henkilö / vuosi

Perusmaksut	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %
20 mm	31,10 €	38,56 €	31,10 €	38,56 €	62,20 €	77,13 €

Käyttömaksut	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %	alv 0 %	alv 24 %
4 x 50 m ³ = 200 m ³	290,00 €	359,60 €	526,00 €	652,24 €	816,00 €	1 011,84 €

Yhteensä	321,10 €	398,16 €	557,10 €	690,80 €	878,20 €	1 088,97 €
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-------------------

Vesihuoltopalveluiden maksu kuukaudessa per henkilö (alv 24 %)	22,69 €
Vesihuoltopalveluiden maksu viikossa per henkilö (alv 24 %)	5,24 €
Vesihuoltopalveluiden maksu vuorokaudessa per henkilö (alv 24 %)	0,75 €

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelussa laskutukseen ja asiakastietojen käsittelyyn käytetään CGI:n Vesikanta-asiakastietojärjestelmää. Tietojärjestelmään liitetyn Kulutus-web -palvelun avulla asiakkaat voivat ilmoittaa mittarilukemia sekä tarkastella omia kulutustietoja verkossa. Kulutuswebissä asiakkaat voivat tehdä myös omistajan muutos -ilmoituksen sekä lähettää palautetta vesihuollon palveluista.

Vuoden 2023 aikana on otettu käyttöön tekstiviestijärjestelmä, millä voimme ilmoittaa häiriötilanteista suoraan asiakkaalle. Palvelun tarjoaja hankkii kaikki Uudenkaupungin alueelle rekisteröidyt julkiset puhelinnumerot ja osoitteet suoraan teleoperaattoreilta, eikä asiakkaan tarvitse erikseen rekisteröidä puhelinnumeroansa vesilaitokselle. Tiettyä aluetta koskevat tiedotteet lähetetään niihin puhelinnumeroihin, joiden osoite on alueella. Näin ollen viestit tavoittavat myös taloyhtiöiden asukkaita.

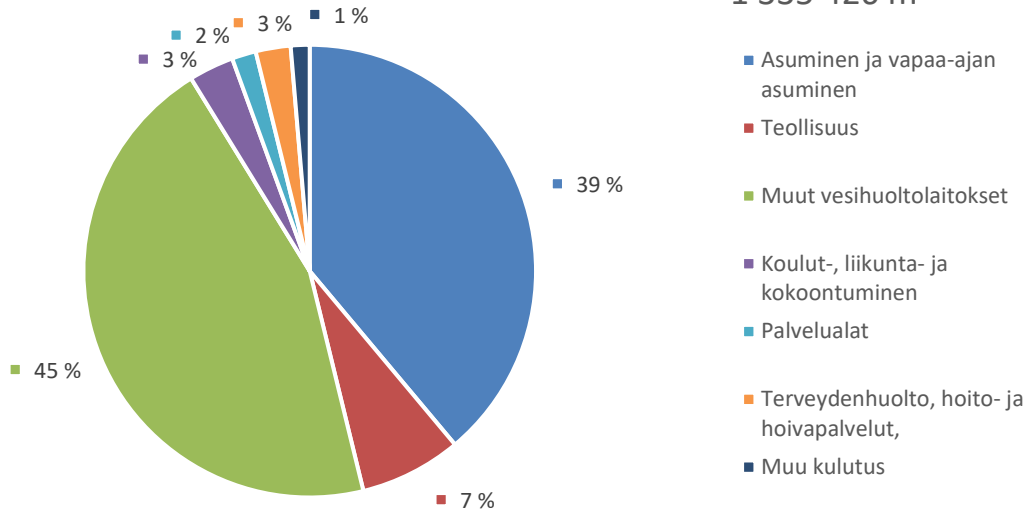
Poikkeuksen muodostavat asiakkaat, joilla on salainen puhelinnumero tai osoite, työnantajan osoitteeseen rekisteröity puhelinnumero tai puhelinnumeron osoite on Uudenkaupungin ulkopuolella. Silloin asiakas voi itse päivittää numeronsa järjestelmään Uudenkaupungin veden kotisivuilla.

Liitetyt kiinteistöt

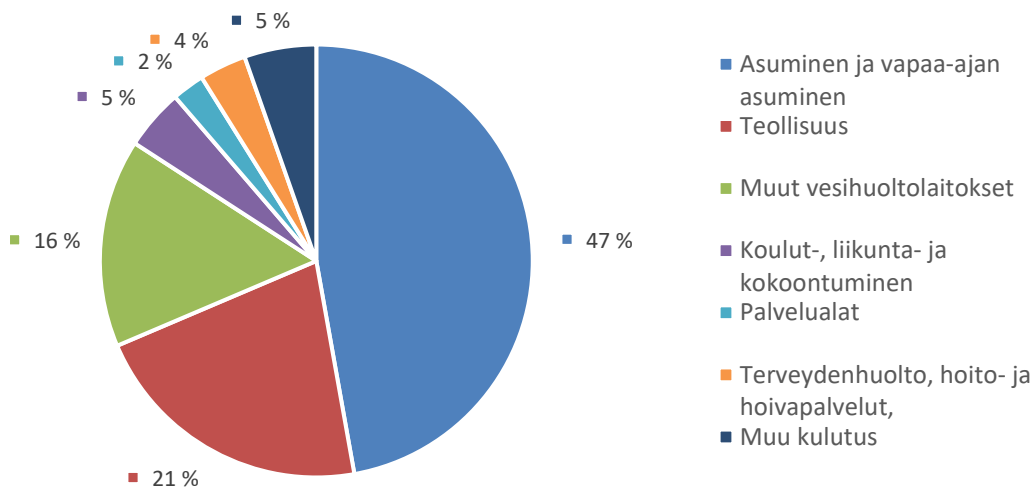
Toimintavuoden lopussa Uudenkaupungin Veden vesijohtoverkoston liittyneitä kiinteistöjä oli yhteensä 3 438 ja viemäriin liittyneitä 2 670. Uusilta liittyjiltä peritään liittymismaksua, joka perustuu rakennuksen kerrosalaan. Vuoden aikana uusia kiinteistöjä liittyi verkostoon yhdeksän.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella vuoden lopussa verkostoon liittyneitä asukkaita oli yhteensä noin 11 233. Toiminta-alueen ulkopuolella liittyneiden asukkaiden määrä on 497, eli yhteensä 78,52 % koko kaupungin asukkaista oli liittynyt verkostoon vuoden lopussa.

Talousveden kulutus yhteensä 1 335 426 m³

Jäteveden laskutus yhteensä 948 734 m³

1.2 Vesilaitostoiminta

Vesihuolto kattaa veden ottamisen pinta- tai pohjavesistä, vedenkäsittelyn ja veden johtamisen verkostossa vedenkäyttäjille sekä viemäroinnin eli jäteveden poisjohtamisen ja käsittelyn.

Raakaveden hankinta ja käsittely

Uudenkaupungin Veden raakavesilähteenä toimii makean veden allas, joka on rakennettu merialuetta patoamalla. Velhovesi ja Ruotsinvesi -nimiset alueet erotettiin merestä ja allas valmistui vuonna 1965. Allas on taannut ja takaa jatkossakin raakaveden saannin Vakka-Suomen alueella. Allas on myös merkittävä luonto- ja virkistys-käyttökohde ja siksi altaan käyttöön ja hoitoon kiinnitetään erityistä huomiota niin Uudenkaupungin Veden kuin maanomistajienkin toimesta.

Nervanderin vesilaitos

Nervanderin vesilaitos on pintavesilaitos, ja se valmistaa talousvettä makean veden altaasta pumpattavasta raakavedestä.

Prosessin alussa veden alkaliteettia nostetaan ja humus saostetaan ferrisulfaatin, hiilidioksidin ja kalkkimaidon avulla. Syntynyt saos poistetaan flotaatio-menetelmällä. Tämän jälkeen veden pH nostetaan välialtaassa kalkkiveden avulla. Seuraavassa vaiheessa mangaani ja rauta saostetaan vedestä hapettamalla kaliumpermanganaattia käyttäen ja saos poistetaan hiekkasuodatuksella. Verkostoon pumpattavan veden pH säädetään hiilidioksidilla ja sen jälkeen hiilisuodatuksessa poistetaan vielä hajuja, makuja ja mahdollisia haitallisia aineita. Veden hygieenisuus viimeistellään ultravioletivalolla ja klooriamiinilla ennen jakelua kuluttajille.

Vuonna 2023 raakavettä pumpattiin makean veden altaasta 2,97 miljoonaa kuutiota talousveden valmistukseen ja teollisuuden tarpeisiin. Vesilaitokselta tuotettiin 1,52 miljoonaa kuutiota talousvettä vesijohtoverkkoon. Tuotettu talousvesimäärä kasvoi 2,8 % vuodesta 2022.

Nervanderin vesilaitoksella on parannettu prosessia mm. uusimalla kemikaalipumppuja ja valmista talousvettä pumpataan verkostoon nykyisin useammalla pumpulla kuin aiemmin. Myös ultraviolettilaitteet on uusittu. Automaatio- ja sähköjärjestelmien uusiminen on jokavuotista työtä. Sähkökeskuksia on uusittava lähitulevaisuudessa ja vanhojen / käyttämättömien kaapeleiden purkutyöt on jo aloitettu.

Varavesijärjestelyt

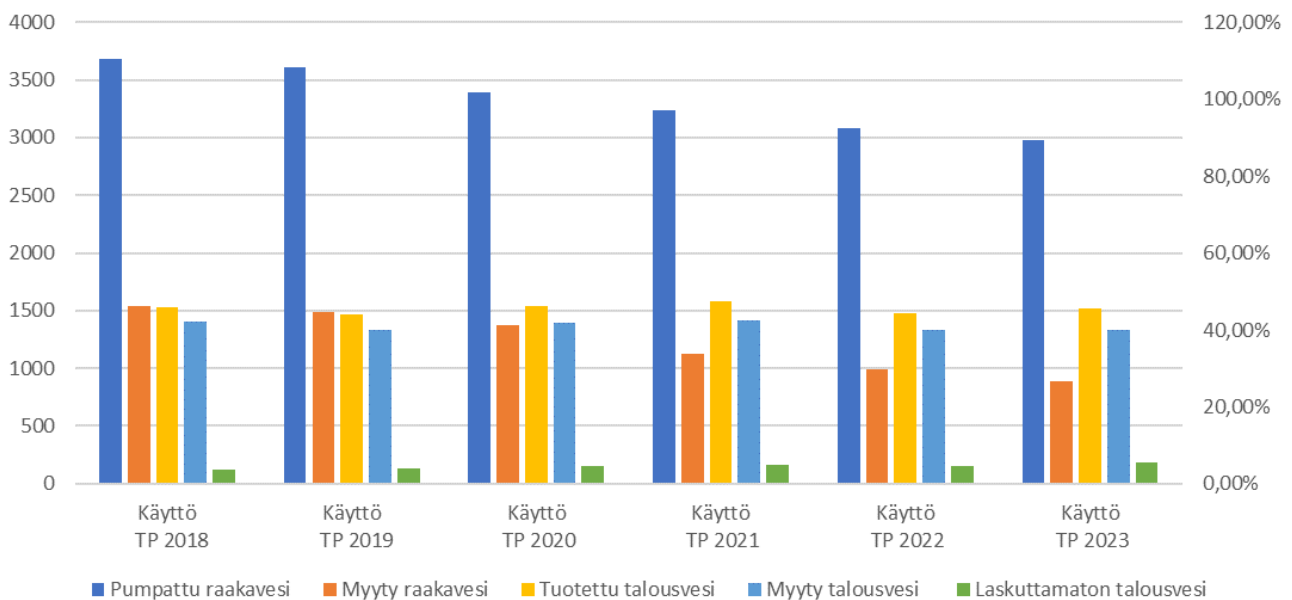
Varavesijärjestelyitä parannetaan tulevaisuudessa uusien varavesiyhteyksien avulla. Näitä asioita on pohdittu seudullisesti Vakka-Suomen vesihuollon kehittämissuunnitelmassa, joka on tehty vuonna 2022 ja julkaistu tammikuussa 2023.

Vesimäärien toteumat 2018–2023

x 1000 m ³	Käyttö TP 2018	Käyttö TP 2019	Käyttö TP 2020	Käyttö TP 2021	Käyttö TP 2022	TA 2023	Käyttö TP 2023	Käytön %
Pumpattu raakavesi	3680	3612	3397	3234	3080	3400	2974	87,5 %
Myyty raakavesi	1537	1486	1373	1123	992	1300	885	68,1 %
Tuotettu talousvesi	1533	1471	1543	1584	1477	1320	1519	115,1 %
Myyty talousvesi	1406	1336	1394	1418	1329	1320	1335	101,1 %
Laskuttamaton talousvesi	127	135	149	166	148	127	184	
Laskuttamaton talousvesi %	8,28 %	9,18 %	9,66 %	10,48 %	10,02 %	10,00 %	12,11 %	

Talovesimäärien toteumat 2018 - 2023

1 000 m³

Veden otto makean veden altaasta sekä talovesiden tuotannon ja myynnin toteumat 2018–2022.

Talovesiden laatu ja valvonta

Uudenkaupungin Veden tuottama talousvesi täyttää talovesille asetetut laatuvaatimukset kaikissa näytteenotuspisteissä.

Talovesiden laadun valvonta perustuu STM:n talovesiasetukseen ja vesilaitoksen riskinarviointiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut terveydensuojelulain ja säteilylain nojalla asetuksen talovesiden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (STM asetus 683/2017). Asetuksessa säädetään talovesiden laatuvaatimuksista ja –tavoitteista sekä desinfiointista, talovesiden säännöllisestä valvonnasta sekä talovesiden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arvioinnista ja hallinnasta.

Riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön (WHO) suositteleman Water Safety Plan (WSP)-periaatteen mukaisesti. Terveysturvallisuus on hyväksynyt riskinarvioinnin 13.8.2019.

Nervanderin vesilaitokselta lähtevän talousveden laatu 2023

Määrittäminen	Yksikkö	Keskiarvo	Alin	Ylin	Kpl	STM 1352
Escherichia coli	PMY/100ml	0	0	0	2	0
Koliformiset bakteerit	PMY/100ml	0	0	0	2	0
Clostridium perfringens	PMY/100ml	0	0	0	2	0
Kokonaispesäkeluku 22 °C	PMY/ml	0	0	0	2	ei raja-arvoa
Kokonaiskloori	mg/l	0,54	0,48	0,60	2	
Vapaa kloori	mg/l	0,22	0,15	0,28	2	
Alumiini	µg/l	19	7	31	2	200
Natrium	mg/l	15	13	16	2	200
Arseeni	µg/l	0,1	0,1	0,1	2	10
Fluoridi	mg/l	0,72	0,69	0,74	2	1,5
Elohopea	µg/l	<0,01	<0,01	<0,01	2	1,0
Uraani	µg/l	0,05	0,04	0,06	2	30
Kokonaiskovuus	mmol/l	0,98	0,75	1,2	2	
Kalsiumkovuus	mmol/l	1	0,9	1	2	
Magnesiumkovuus	mmol/l	0,29	0,28	0,30	2	
Ammonium	mg/l	0,093	0,085	0,1	2	0,5
Nitraatti	mg/l	1,3	0,88	1,8	2	50
Nitriitti	mg/l	0,008	0,007	0,009	2	0,5
Fosfaatti	µg/l	<3	<3	<3	1	
Kloridi	mg/l	21	17	25	2	250
Sulfaatti	mg/l	95	94	95	2	250
pH		8	8	8	2	6,5-9
Sähkönjohtavuus	µS/cm	345	340	350	2	2500
Alkaliniteetti	mmol/l	0,40	0,21	0,58	2	
Trihalometaanit	µg/l	1,4	1,2	1,6	2	100
Tetra- ja trikloorietaani	µg/l	<1	<1	<1	2	10
Dikloorietaani	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	2	3
Bentseeni	µg/l	<0,3	<0,3	<0,3	2	1
Torjunta-aineet yhteensä	µg/l	Ei todettu	Ei todettu	Ei todettu	2	0,5
Tutkitut torjunta-aineet	kpl	181	181	181	2	

STM 1352/2015: Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Sarakkeessa esitetty sallittu enimmäisarvo STM 1352/2015 liitteen 1 taulukoiden 1 ja 2 mukaan ei epätavallisia muutoksia = parametrille ei ole annettu raja-arvoa, mutta normaalitasosta poikkeavia muutoksia ei saa esiintyä

ei raja-arvoa = parametrille ei ole annettu raja-arvoa

Veden laatu verkoston valvontapisteissä 2023

Määrittely	Yksikkö	Keskiar					STM 1352
		vo	Ylin	Alin	Lkm		
Lämpötila minuutin juoksutuksen jälkeen	°C	10,2	14,5	5,9	2	< 20	
Lämpötila	°C	9,0	17,8	3,6	12		
Escherichia coli	PMY/100ml	0	0	0	12	0	
Koliformiset bakteerit	PMY/100ml	0	0	0	12	0	
Enterokokit	PMY/100ml	0	0	0	12	0	
Kokonaispesäkeluku 22 °C	PMY/ml	3	26	0	12	ei raja-arvoa	
Kokonaiskloori	mg/l	0,35	0,64	0,05	12		
Vapaa kloori	mg/l	0,14	0,3	0,06	12		
Sidottu kloori	mg/l	0,24	0,35	0,06	10		
Rauta	µg/l	23	52	9	12	200	
Mangaani	µg/l	3	4	1	12	50	
Kokonaiskovuus	mmol/l	0,92	1,3	0,71	3		
Kadmium	µg/l	0,02	0,03	0,005	2	5	
Kromi	µg/l	0,11	0,16	0,05	2	50	
Lyijy	µg/l	<0,05	<0,05	<0,05	2	10	
Nikkeli	µg/l	2,9	3,1	2,7	2	20	
Kupari	mg/l	0,009	0,015	0,0039	2	2	
Ammonium	mg/l	0,072	0,11	0,023	10	0,5	
Nitriitti	mg/l	0,031	0,082	0,003	12	0,5	
pH		7,9	8	7,7	10	6,5-9	
Sähkönjohtavuus	µS/cm	350	360	330	10	2500	
Sameus FNU	FNU	0,13	0,2	0,1	12	1	
Hapettavuus, CODMn	mg/l O ₂	2,4	2,5	2,2	2	5	
Väri	mg/l Pt	3	4	2	12		
Alkaliniteetti	mmol/l	0,37	0,59	0,26	3		
Trihalometaanit	µg/l	1,1	1,3	0,87	2	100	
Vinyylikloridi	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	2	0,5	

STM 1352/2015: Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Sarakkeessa esitetty sallittu enimmäisarvo STM 1352/2015 liitteen 1 taulukoiden 1 ja 2 mukaan ei epätavallisia muutoksia = parametrille ei ole annettu raja-arvoa, mutta normaalitasosta poikkeavia muutoksia ei saa esiintyä

ei raja-arvoa = parametrille ei ole annettu raja-arvoa

Raakaveden tarkkailutulokset 2023

Määrittäminen	Yksikkö	Keskiarvo	Ylin	Alin	Lkm
Escherichia coli	PMY/100ml	0	1	0	3
Koliformiset bakteerit	PMY/100ml	3	8	0	3
Kokonaispesäkeluku 22 °C	PMY/ml	221	320	93	3
Mikrosienet	PMY/100ml	70	70	70	1
Alumiini	µg/l	200	310	92	3
Rauta	µg/l	150	190	110	3
Mangaani	µg/l	46	98	11	3
Kalsiumkovuus	mg/l	17	17	17	1
Kalsiumkovuus	mmol/l	0,43	0,44	0,41	3
Magnesium	mg/l	7,3	7,3	7,3	1
Magnesiumkovuus	mmol/l	0,31	0,32	0,3	3
Natrium	mg/l	14	17	12	3
Sinkki	µg/l	12	12	12	1
Ammonium	mg/l	0,011	0,014	0,006	3
Nitriitti	mg/l	0,005	0,014	0,014	3
Kloridi	mg/l	19	25	16	3
Sulfaatti	mg/l	58	63	54	3
pH		6,9	7,1	6,7	3
Sähkönjohtavuus	µS/cm	250	260	230	3
Sameus	FNU	1,7	3	0,9	3
Väri	mg Pt/l	27	30	24	3
Hapettavuus CODMn	mg/l O2	9,2	9,9	8,7	3
Asiditeetti	mmol/l	0,09	0,13	0,05	3
Kloroformi	µg/l	1,4	1,4	1,4	1

1.3 Verkosto

Verkosto käsittää talousvesi-, raakavesi- ja jätevesiverkostot

Saneerauksen ja uudisrakentamisen elinkaarimallinnus korostaa käytettävien materiaalien ja työtapojen laatua. Uudenkaupungin Veden omat ohjeistukset ja tavoitteet tukevat tätä.

Talousveden laadun ja toimitusvarmuuden turvaaminen määrittää verkoston toimintaa. Ympäristöarvot ja hyvä toimivuus muodostavat jätevesiverkoston hallinnan perusteet.

Tunnuslukuja vuodelta 2023:

- Talousvesiverkostoa laajennettiin useissa yksittäisissä kohteissa pieniä pätkiä, yhteensä n. 200 m
- Talousvesiverkostoa saneerattiin aukikaivamalla 930 m
- Vesijohtovuotoja korjattiin 5 kpl
- Raakavesijohtovuotoja korjattiin 1 kpl.
- Paloposteja saneerattiin 4 kpl
- Uusia maanpäällisiä palovesiasemia asennettiin 2 kpl.

- Jätevesiverkostoa laajennettiin 100 m
- Jätevesiverkoston saneeraus
 - Pätöksujutus menetelmällä 1 095 m
 - Aukikaivamalla 520 m
 - Jätevesiverkoston tarkastuskaivoja saneerattiin 45 kpl.
- Jätevesiverkostoa kuvattiin 2 100 m
- Jätevesiverkoston tukoksia avattiin 19 kpl

Mittarihuolto

Mittarihuollossa on oman henkilökunnan lisäksi käytetty myös ulkoistettua vaihtopalvelua. Vesimittareita vaihdettiin vuoden aikana yhteensä 307 kpl.

Vesijohtoverkoston saneeraus

Vesijohtoverkostoa saneerattiin Uudenkaupungin alueella Merilokkikujalla, Merilinnuntiellä, Sotkakujalla, Harmaalokkikujalla, Santtioniellä ja Koskelokujalla.

Vesijohtoverkoston uudisrakentaminen

Uutta vesijohtoverkostoa ei toiminta-alueella merkittävässä määrin rakennettu vuoden 2023 aikana. Verkoston lisäys on tullut useista pienistä kohteista lyhyt pätkä kerrallaan.

Makeanveden allas

Vohdensaaren ja Vintrin vene-/säännöstelyportteihin tehtiin ylläpitokorjauksia. Veneväylille suoritettiin vesikasvillisuuden niittoja.

Palopostit

Vesihuoltolaitos on velvollinen toimittamaan sammutusvettä verkostoonsa kuuluviin paloposteihin ja sammutusvesiasemille. Vesihuoltolaitoksen tehtäviin kuuluu lain mukaan palopostien ja sammutusvesiasemien huolto ja kunnossapito.

Kaikkiin vesijohtoverkoston saneerauskohteisiin asennettiin maanpäällisiä palovesiasemia varmistamaan sammutusveden saanti kaikkina vuodenaikoina.

Jätevesiverkoston saneeraus

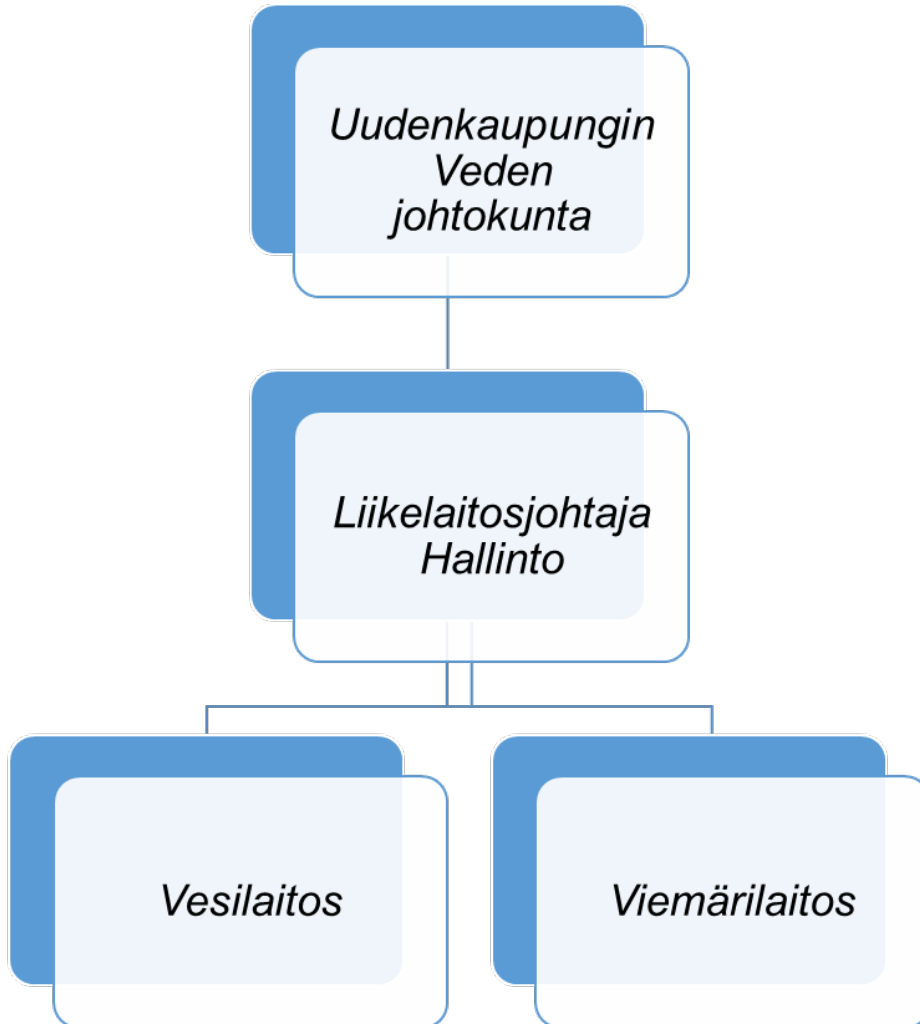
Jätevesiviemäreiden saneerausta suoritettiin Kalannissa Pruukintien ja Vakkatien alueella. Uudessakaupungissa saneerausta jatkettiin Rantakadulla.

Jätevesipumppaamojen saneeraus

Jätevesipumppaamoja saneerattiin koneistojen ja rakenteiden osalta useammassa osakokonaisuudessa koko toiminta-alueella.

2. Liikelaitoksen hallinto ja henkilöstö

2.1 Organisaatio ja henkilöstö

2.2 Johtokunta, vahvistaa toiminnan laatua

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos toimii kaupungin liikelaitoksena, joka rahoittaa kokonaan toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla.

Liikelaitokselle vuosi 2023 oli neljästoista (14.) toimintavuosi. Vuosi 2023 oli Uudessakaupungissa harjoitetun vesilaitostoiminnan 72. vuosi.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitosta johtaa ja valvoo johtokunta, jolle kuuluu kuntalain mukaan mm. liikelaitoksen tilinpäätöksen laatiminen. Johtokunta asettaa vesihuoltolaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille.

Liikelaitoksen johtaja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja vesihuoltolaitoksen toiminnan kehittämisestä.

Vuonna 2023 johtokunta kokoontui seitsemän kertaa ja käsitteli 36 asiakokonaisuutta.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtokunta 2023

	Jäsenet	Varajäsenet
puheenjohtaja	Jussi Koski	Jorma Paasikivi
varapuheenjohtaja	Heidi Jaakkola	Hanna Helin-Luotonen
	Mauri Haapasalo	Pasi Suominen
	Petri Marttila	Mikko Saari
	Elina Risunen	Tarja Suves

2.3 Henkilöstö, osaavaa vesihuoltoa

Laitoksen hallinto- ja talous hoituu kahden henkilön voimin. Laskutus- ja talouspalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

Nervanderin vesilaitoksen vedentuotannossa työskenteli kahdessa vuorossa kolme vesihuoltotyöntekijää. Vedentuotannosta vastaa käyttöinsinööri.

Verkostoasentajina työskentelevät kolme vesihuoltotyöntekijää ja vastaava verkostonhoitaja puolestaan huolehtivat vesihuoltoverkostojen (vesijohto- ja viemäriverkoston) toimivuudesta ja kunnossapidosta. Heidän tehtäviinsä kuuluvat myös rakennus- ja saneeraushankkeiden toteuttaminen ja vesimittareiden kausivaihdot. Suurin osa vesimittareiden kausivaihdoista ostetaan kuitenkin palveluna.

Suunnittelutehtäviin laitoksella kuuluvat verkoston yleissuunnittelu sekä rakennus- ja saneerauskohteiden suunnitteluttaminen. Suunnittelupalvelut ostetaan alan toimijoilta. Lisäksi tehtäväkenttään sisältyy verkostokartaston ylläpito ja verkoston mittaukset, jotka ostetaan kaupunkisuunnittelulta.

Työntekijät ovat kaikki oman alansa koulutettua ja ammattitaitoista väkeä. Ammattitaitoa pidetään yllä säännöllisten koulutusten avulla. Vesihuollossa on myös todistettava ammattipätevyytensä määräajoin suorittamalla Vesityökortti-koulutus, jossa käsitellään mm. veden kemiaa, vesihuollon lainsäädäntöä, hygieenisyyttä ja oikeita työtapoja. Marraskuussa järjestettiin omalle henkilökunnalle sekä muille vesihuoltotoimijoille vesityökorttikoulutus Uudessakaupungissa. Osallistujia oli 27 henkilöä.

Toimintavuonna 2023 Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 10 henkilöä ja yksi toimi oli täyttämättä.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkömät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen talous oli taantumassa vuonna 2023 investointien ja kotitalouksien kulutuksen vähenemisen takia. Kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Bruttokansantuote (bkt) supistui 0,5 prosenttia.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan taantuma väistyy ja Suomen talous alkaa kasvaa vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun. Tämä yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen ja reaaliensioiden nousun kanssa kääntää bruttokansantuotteen kasvuun. Korokojen lasku tukee investointeja samoin kuin investoinnit energiasiirtymään ja puolustukseen. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bkt kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024. Suomen talouden bkt-ennusteiden vaihteluväli on kuitenkin iso, ja esimerkiksi Kuntarahoitus ennustaa talouden edelleen supistuvan vuonna 2024.

Vuonna 2023 vienti Suomesta laski, mutta selvästi vähemmän kuin tuonti. Vuonna 2024 viennin odotetaan jo kasvavan, kun maailmankauppa toipuu ja Suomen kustannuskilpailukyky on kunnossa.

Työvoiman kysyntä vähenee edelleen vuonna 2024 ja työllisyys vähenee tilapäisesti. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin.

Maailman talous

Maailmantalouden näkömät olivat epävarmat loppuvuonna 2023. Korkeiden korkojen välittyminen yksityiseen kulutukseen ja siihen liittyvä kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikensivät näkömiä. Inflaation nopea hidastuminen ja hyvä työllisyystilanne tukevat kuitenkin kasvunäkymiä jatkossa. Korkojen odotetaan myös laskevan aiempia odotuksia nopeammin.

Maailmantalouden kasvu on 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja 3,0 prosenttia vuonna 2025. Maailmantalouden kasvusta huolimatta maailmankauppa on supistunut 2023. Taustalla ovat sekä geopolitiittiset jännitteet että varastojen täyttyminen. Geopolitiittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen sekä Lähi-idän konfliktin takia. Jatkossa maailmankaupan odotetaan kuitenkin toipuvan ja antavan vetoapua myös Suomen viennille.

Yhdysvaltojen talouskasvu on ollut selvästi nopeampaa kuin euroalueella koronakriisistä toivuttaessa. Euroalueella talouskasvua on hidastanut korkea energian hinta, ja Yhdysvaltojen talouskasvua taas on nopeuttanut elvyttävä finanssipolitiikka. Yhdysvaltojen talouden kasvu hidastuu vuoden 2023 yli 2 prosentista 1,6 prosenttiin vuonna 2024, ja elpyy jälleen 2,2 prosenttiin vuonna 2025. Euroopassa erityisesti Saksan teollisuuden näkömät ovat vaikeat.

Rakentaminen on Suomen lisäksi useassa euroalueen maassa syvässä kriisissä. Euroalueen talouskasvu elpyy vuoden 2023 ennakkoidusta 0,5 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2024 reaalityulojen kasvaessa.

Muista isoista talousalueista voidaan mainita Kiina, Intia, Japani sekä Venäjä. Kiinan talousnäkömät ovat pitkän nopean kasvun jakson jälkeen haastavat. Julkisiin investointeihin perustuva talousmalli näyttäisi olevan tiensä päässä, ja siihen liittyen kiinteistösektori on syvässä kriisissä. Kiinan vienti oli vaikeuksissa vuonna 2023, joskin se hieman piristyi loppuvuotta kohti. Vähittäiskauppa on samaan aikaan elpynyt

jossain määrin, mutta yksityisen kulutuksen näkymät ovat yhä epävarmat. Talouskasvu hidastuu 4,3 prosenttiin vuonna 2024. Intian talousnäkymät ovat puolestaan suotuisat kuluttajien luottamuksen sekä teollisuuden näkymien pysyessä vahvana. Japanin talouden suotuisa kehitys pysähtyi loppuvuonna 2023, ja kokonaistuotanto supistui. Venäjän talouskasvua näyttäisi lyhyellä aikavälillä kannattelevan sotaan liittyvä teollisuus. Eristäytyminen läntisestä maailmantaloudesta synkentää pidemmän aikavälin näkymiä.

Lähde: Taloudellinen katsaus/Talvi 2023 Valtiovarainministeriön julkaisu - 2023:95

3.2. Kuntatalous vuosina 2023–2024

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatalouden vuoden 2023 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,8 mrd. euroa. Kolmasosa tuloksesta syntyi Helsingissä ja Espoossa (1,3 miljardia euroa vuonna 2022). Talous heikkenee vuonna 2024.

Vuonna 2023 oli paljon sote-uudistukseen liittyviä poikkeuseriä, kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Ns. verohännät vuodelta 2022 paransivat tulosta 1,4 miljardilla eurolla ja takaisinperittävät valtionosuudet 0,5 miljardia euroa. Tilikauden positiivinen tulos muodostui siis kokonaan näistä kertaeristä.

Kuntien verotulot lähes puolittuivat vuodesta 2022. Valtionosuudet laskivat 66 %. Kuntatalouden kulujen kehitys tarkentuu vielä, koska vuoden 2022 ja 2023 menoja ei voi sote-uudistuksen takia sellaisenaan verrata toisiinsa. Kulut nousivat kuntiin jääneissä palveluissa palkankorotusten ja yleisen hintatason nousun takia. Ansiotasoindeksi nousi 4,2 %. Kunta- ja hyvinvointialalla palkankorotukset ylittivät tämän, koska sopimukset sisältävät ns. yleisen linjan lisäksi palkkarakenneohjelman ja palkkojen yhteensovittamisen kustannuksia. Kuntien palkkasumman arvioidaan kasvaneen noin 5 %. Kuluttajahintaindeksi nousi yli 6 % vuonna 2023. Vuonna 2024 sen ennakoidaan laskevan 2 prosenttiin.

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Korkokulujen oletetaan kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipputasosta ja keskuspankkien odotetaan laskevan korkoja kesästä 2024 alkaen.

Työllisten määrän kasvu taittui vuonna 2023, ja työllisyysaste laski hieman. Heikosta talouskasvusta huolimatta työllisyysasteen ja työttömyyden ennustetaan pysyvän vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla (7,2 % vuonna 2023 ja 7,5 % vuonna 2024. Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2023, VM 12/2023).

Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 50 kunnassa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli ennakkotietojen mukaan 13.

Kuntien vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2022 noin 3,5 mrd. euroa), noin 168 % poistoista.

Kuntien lainakanta laski lähes 400 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 18,4 miljardia euroa.

Kuntatalous 2024

Kuntataloudessa vuosi 2024 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella vaikealta. Tilikauden tulos jää alle puoleen vuodesta 2023, mutta vuosikate riittää kattamaan poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta on kuitenkin negatiivinen ja lainakanta kasvaa.

Kuntien kustannuskehitykseen vaikuttavat kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään valtakunnalliseen yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen

palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin viisi prosenttia. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat sen suurimman kuluerän. Inflaation hidastuminen ja odotettavissa oleva korkojen lasku helpottavat muita kustannuspaineita.

Lähteet: Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto 2/2024

4. Uudenkaupungin vesi liikelaitoksen talous

4.1 Taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos vastaa itse raakaveden hankinnasta ja talousveden tuotannosta sekä jakelusta ja omistaa ja hallinnoi jakeluverkkoa ja laskuttaa asiakkaita. Jäteveden puhdistuspalvelut se ostaa Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

Taloudellisesti mitattuna hyviä vuosia on ollut jo useampana vuotena peräkkäin ja vuosi 2018 oli kaikkien aikojen ennätysvuosi. Tämän jälkeen liikevaihdot ovat vuosi vuodelta hieman laskeneet. Liikelaitoksen tulos painui päättyneellä tilikaudella niukasti tappiolliseksi. Liikelaitos on nykyään täysin velaton, mutta korkotaso vaikuttaa peruspääomasta maksettavaan korvaukseen.

Asiakasmaksut olivat pitkään vakiintuneita ja talousveden hintaa jopa laskettiin 5 % vuonna 2019. Jäteveden käyttömaksut olivat ennallaan kuusi vuotta. Vuoden 2023 alusta talousveden ja jäteveden käyttömaksuja jouduttiin kuitenkin nostamaan hieman poikkeuksellisen inflaation aiheuttamasta kustannustason nousun takia. Vuoden 2024 alusta asiakasmaksuja nostetaan vajaalla seitsemällä prosentilla.

Jäteveden puhdistuskuluihin saattaa tulla nostopaineita, mikäli Vakka-Suomen Vesi joutuu investoimaan jäteveden jälkikäsittelyyn (noin 3–4 miljoonaa euroa). Tällöin Vakka-Suomen vesi saattaisi joutua nostamaan jätevedenpuhdistuspalvelun hintaa ja se kustannus puolestaan siirtyisi suoraan Uudenkaupungin veden asiakasmaksuihin. Lisäksi vesihuoltoverkostot ikääntyvät ja ovat saavuttamassa elinkaarensa lopun, jolloin verkoston saneeraukseen joudutaan panostamaan huomattavasti aikaisempaa enemmän. Hyvällä toiminnan ja talouden hoidolla asiakasmaksujen vakaana pitäminen on kuitenkin mahdollista.

Toimintatuotot

Liikelaitoksen liikevaihto oli 4 829 342,13 euroa. Talousarviossa ennustetun arvion se alitti 105 700 eurolla. Talousveden myynti oli 1,1 % ennakoitua suurempaa, mutta vastaavasti raakaveden myynti oli 31,9 % ennakoitua pienempää. Viemäröintipalveluita myytiin 5,4 % ennakoitua enemmän.

Edelliseen vuoteen verrattuna liikevaihto pieneni noin 1,0 % eli 46 958 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna laskutetun talousveden määrä kasvoi 0,5 % ja laskutetun raakaveden määrä pieneni 10,8 %. Laskutetun jäteveden määrä laski 1,9 %.

Suurimmat vaikutukset olivat siis teollisuuden käyttämän raakaveden myynnin vähenemisessä.

Toimintakulut

Talousvesipuolella kuluissa saavutettiin 164 000 euron säästöt arvioituun nähden ja viemäripuolella kulut puolestaan olivat 2 800 euroa arvioitua suuremmat. Viemäripuolen kuluihin vaikuttaa eniten jätevedenpuhdistuspalveluiden määrä ja ne taas riippuvat paljon sateista ja sulamisvesistä.

Henkilöstömenot olivat 698 577 euroa (14,5 % liikevaihdosta) ja palveluiden ostot olivat 2 238 305 euroa (46,3 % liikevaihdosta).

Palveluiden ostot olivat pääosin Vakka-Suomen vedeltä ostettu jätevedenpuhdistuspalvelua, 1 716 822,39 euroa (76,7 % palveluiden ostoista). Talousarviossa jätevedenpuhdistuspalveluihin oli varattu 1 676 000 euroa eli tältä osin toteuma ylittyi 40 822 euroa.

Investoinnit

Liikelaitoksen investoinnit toteutettiin omalla rahoituksella. Investoinnit toteutuivat kuitenkin vajaasti ja investointimenot olivat 1 202 480 euroa, 59,1 % budjetoidusta. Investointien vajeus johtuu pääosin Vohdensaaren säännöstelyportin saneerauksen ja Nervanderin verstasrakennuksen rakentamisen siirtymisestä eteenpäin. Merkittävimmät investoinnit olivat vesijohtojen ja viemäreiden saneerauksia useassa eri kohteessa.

Henkilöstö

Liikelaitoksen organisaatio on kevyt. Vakinaisen henkilöstön määrä on 10, ja yksi henkilövakanssi on täyttämättä. Liikelaitoksen johtajan, käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikeylijäämäksi muodostui 174 138 euroa talousarvion ollessa 116 651 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna liikeylijäämä pieneni 279 764 euroa.

Vuonna 2022 tilikauden ylijäämä (tulos poistoerot huomioituna) oli 439 244 euroa ja vuodelle 2023 arvioitiin 6 225 euron positiivista tulosta. Tilikauden 2023 tulos oli 11 103 euroa tappiollinen, ja se alittaa talousarvion tuloksen 17 328 eurolla.

Liikelaitoksella ei ollut lainaa tai korkokuluja vuonna 2023. Taloussuunnitelmassa on varauduttu siihen, että liikelaitos ottaa tarvittaessa miljoona euroa uutta lainaa taloussuunnitelmakaudella 2023–2025. Lainaa nostetaan kuitenkin vain siinä tapauksessa, että ilmenee joitain yllättäviä investointitarpeita tai muita ennalta arvaamattomia kuluja.

Uudenkaupungin Veden peruspääoma on 6 800 000 euroa ja peruspääoman korko on sidottu 12kk euriborin keskikorkoon. Vuonna 2023 peruspääomasta maksettiin Uudenkaupungin kaupungille korvausta 265 268,54 euroa keskikoron ollessa 3,883 %. Vuotta aikaisemmin peruspääomasta maksettiin korvausta 83 822,95 euroa ja talousarviossa oli varauduttu 136 000 euron korvaukseen. Korvaus oli siis 181 445,59 euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin, ja se ylitti talousarviossa ennustetun korvausarvionkin 129 000 eurolla.

Poistot olivat 1 037 249 euroa eli 21,5 % liikevaihdosta.

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 2 012 723,48 euroa. Ne kasvoivat 181 448 eurolla.

Maksuvalmius oli koko vuoden erinomainen.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus oli huono, mutta sen tulevaisuuden näkymät ovat kehityksestä johtuvista laajennusinvestoinneista ja tulevista saneerausinvestoinneista huolimatta vakaat. Lainaa ei ole ja rahavarat ovat hyvät. Toisaalta poistojen määrä on kasvanut ja todennäköisesti kasvaa jatkossakin, joten talouden suunnittelussa on otettava tarkasti huomioon investointien vaikutukset pitkällä aikavälillä.

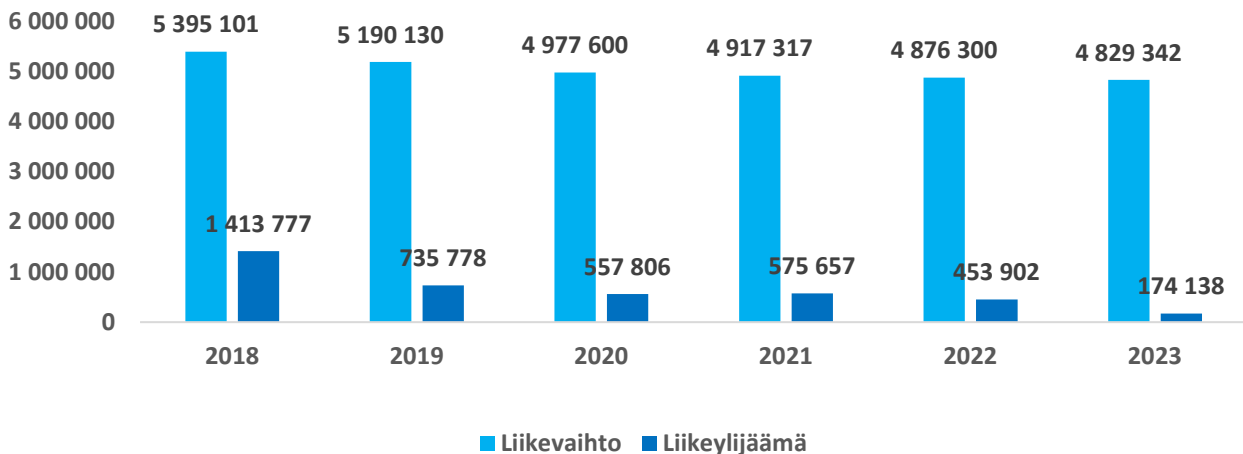
Asiakasmaksut ovat pysyneet vakaina jo useita vuosia ja talousveden hintaa laskettiin vuoden 2019 alussa 5 %. Vuoden 2023 alusta talousveden ja jäteveden käyttömaksuja jouduttiin nostamaan hieman, johtuen inflaation aiheuttamista kustannusten noususta. Asiakasmaksuja on korotettu myös vuoden 2024 alussa. Jatkossa jäteveden puhdistuskuluihin saattaa lisäksi tulla nostopainetta korkotason noustua ja puhdistusvaatimusten tiukentuessa.

Suunnitelmakauden 2024–2026 investoinnit on tarkoitus rahoittaa tulorahoituksella, mutta lainanottoonkin on varauduttu.

Hyvä taloudenpito ja velattomuus antavat vakaan pohjan liikelaitoksen toiminnalle, ja se helpottaa lähivuosien investointien toteuttamista eikä korkojen nousu aiheuta tällöin merkittäviä paineita hinnankorotuksiin.

Liikevaihto ja liikeylijäämä

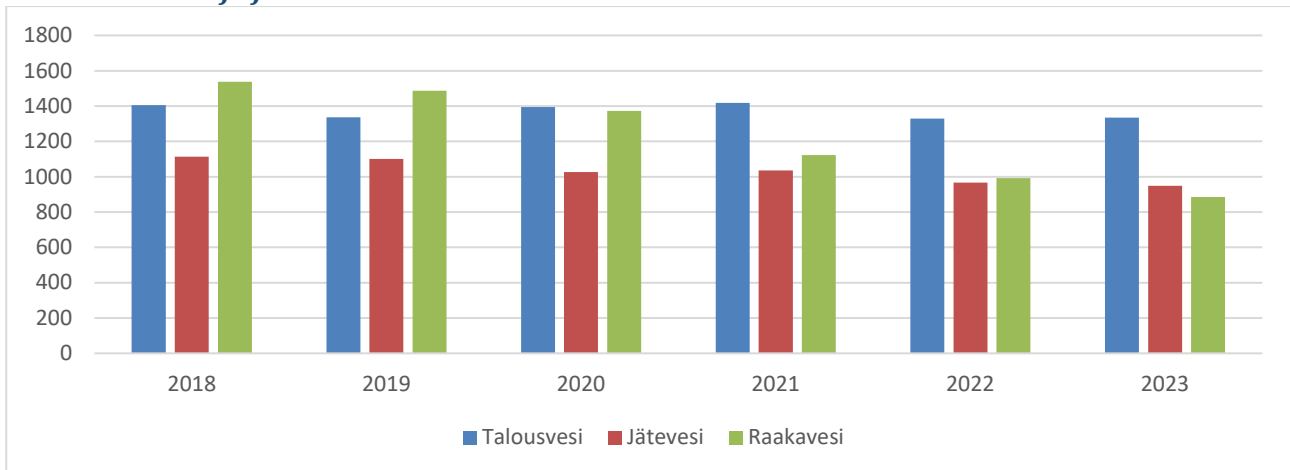
Uudenkaupungin Vesi	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liikevaihto	5 395 101	5 190 130	4 977 600	4 917 317	4 876 300	4 829 342
Liikeylijäämä	1 413 777	735 778	557 806	575 657	453 902	174 138
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	26,2 %	14,2 %	11,2 %	11,7 %	9,3 %	3,6 %
Liikevaihdon muutos, %	4,4 %	-3,8 %	-4,1 %	-1,2 %	-0,8 %	-1,0 %

Veden myynti

1000 m ³	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos %
Vesilaitos						
Pumpattu raakavesi	3 612	3 397	3 234	3 080	2 974	-3,4 %
Verkostoon pumpattu talousvesi	1 471	1 543	1 584	1 477	1 519	2,8 %
Laskutettu talousvesi	1 336	1 394	1 418	1 329	1 335	0,5 %
Laskutettu raakavesi	1 486	1 373	1 123	992	885	-10,8 %
Viemärlaitos						
Laskutettu jätevesi	1 100	1 026	1 035	967	949	-1,9 %

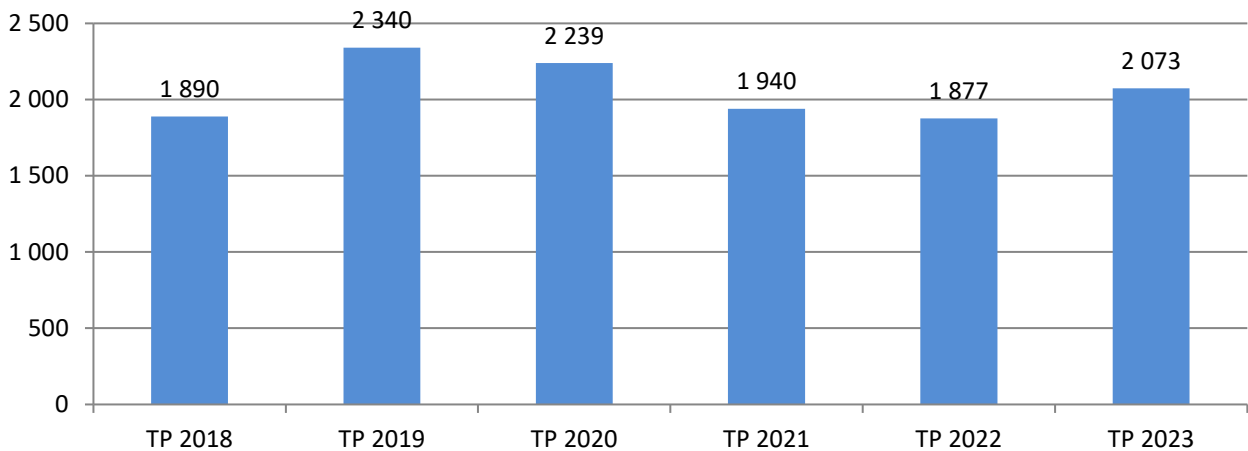
Laskutettu vesi- ja jätevesi 2018–2023 1000 m³

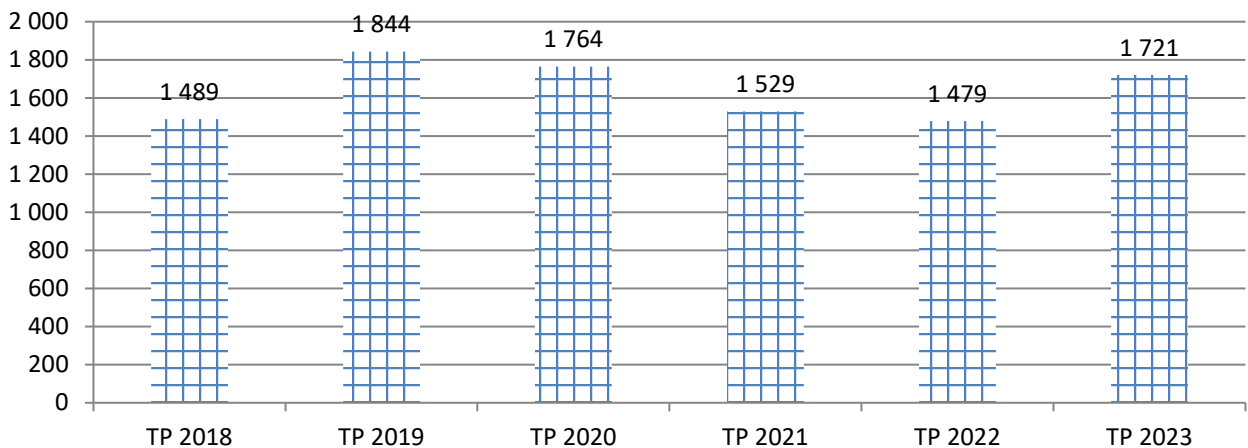
Vakka-Suomen Vedeltä ostetut jätevedenpuhdistuspalvelut

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Tot. %
Puhdistettu jätevesi, 1000 m ³	1 890	2 340	2 239	1 940	1 877	2 000	2 073	103,7
Puhdistettu jätevesi, 1000 €	1 489	1 844	1 764	1 529	1 479	1 576	1 721	109,2

Puhdistettu jätevesi, 1000 m³

Puhdistettu jätevesi, 1000 €

4.2 Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa 2023

Aikaisemmin koronavirus muutti vesihuollon toimintaa ja vuonna 2022 suurin vaikuttavat tekijä oli Ukrainan sota kerrannaisvaikutuksineen. Sodan seurauksena inflaatiolukemat nousivat ja toisaalta varautumista piti parantaa mm. riskienhallintaa ja varautumissuunnitelmia päivittämällä. Näiden seuraukset näkyivät edelleen vuonna 2023, erityisesti vaikutukset taloudessa. Noussut korkotaso nosti peruspääomasta maksettavan korvauksen määrän kaksinkertaiseksi arvioituun nähden.

Toiminta ja talous on toteutunut suunnitellun mukaisesti, korkotason nousua lukuun ottamatta. Kustannuksiin vaikuttavat useat eri asiat ja kaikkiin ei pystytä edes itse vaikuttamaan. Esimerkiksi raakaveden laatu vaikuttaa huomattavasti veden käsittelyssä käytettävien kemikaalien määrään ja raakaveden laatu puolestaan riippuu mm. sääolosuhteista. Nervanderin vesilaitoksen käsittelyprosessia on kuitenkin käyty läpi ja parannuskohteita on löydetty niin menetelmistä kuin laitteistakin. Toimintaa pyritään jatkuvasti kehittämään niin työtapojen kuin investointien kautta.

Vuonna 2023 on laadittu yhdessä vedenjakelualueen muiden kuntien kanssa vesijohtoverkoston hydraulinen malli, jolla voidaan selvittää verkoston toiminnallisuutta virtuaalisesti. Makean veden altaan sulkuporttien saneerausta on suunniteltu, samoin on tehty esiselvitystä kauempana tulevaisuudessa siintävästä uudesta vedenkäsittelylaitoksesta. Pääviemäriin useamman vuoden kestänyt saneerausprojekti saatiin valmiiksi ja verkostoja saneerattiin myös muissa kohteissa.

Vesijohtoverkoston osalta laskuttamattoman veden osuus on 12,11 %, kun se tyypillisesti on vesihuoltolaitoksilla 15–20 %. Laskuttamattoman veden osuus on edelleen suhteellisen pieni.

Viemäreiden toimintaa pyritään parantamaan myös teollisuusjätevesisopimuksin. Neuvotteluita on käyty pitkin vuotta merkittävien jätevesiasiakkaiden kanssa ja sopimuksia on allekirjoitettu kymmenen kappaletta. Lisäksi kahden yrityksen kanssa on tehty esiselvitystyö ja on päädytty siihen, että tarvetta varsinaiselle sopimukselle ei ole. Lisäksi muutaman yrityksen kanssa neuvottelut ovat vielä kesken. Teollisuusjätevesisopimuksilla pyritään tasaamaan jätevesiviemäreiden virtaamaa ja jäteveden laatua.

5. Palkat ja henkilöstö

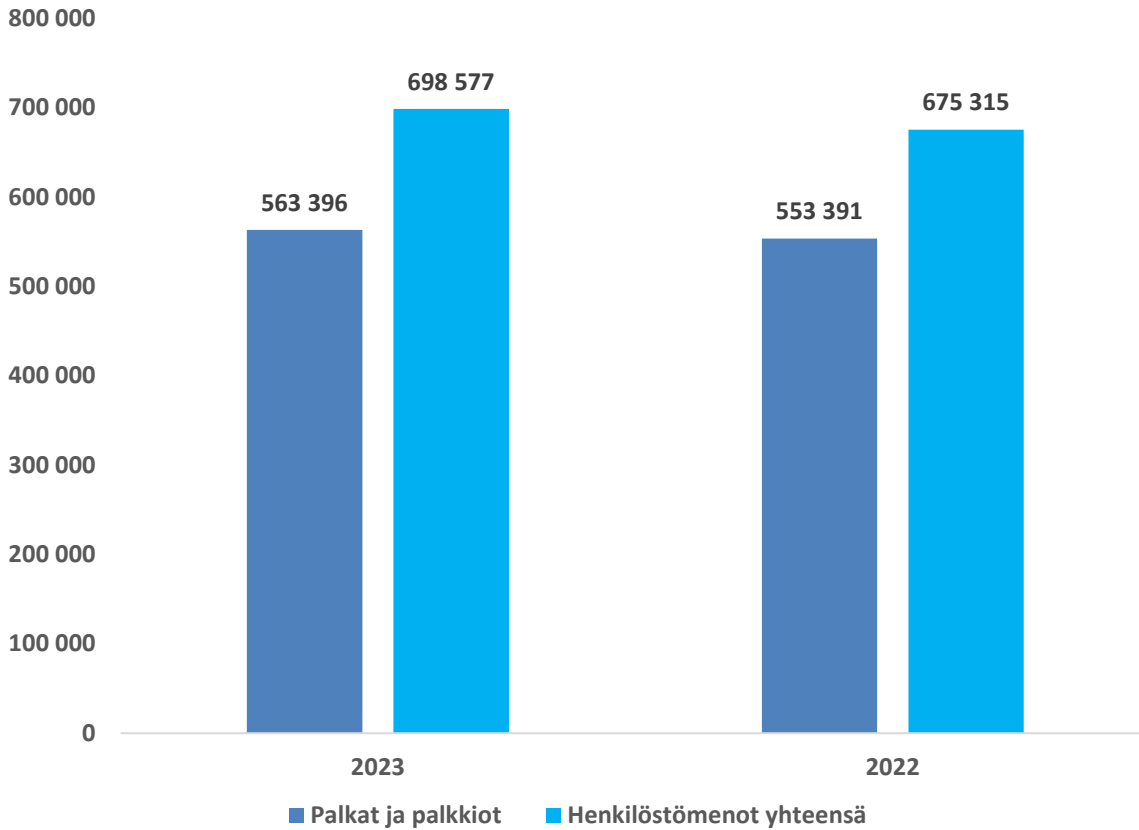
Vakinainen henkilöstö 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Henkilöstö yhteensä	11,0	11,0	11,0	11,0	10,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2023	2022	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	563 396	553 391	10 005	1,8 %
Henkilöstökorvaukset	-655	-6 794	6 139	-90,4 %
Jaksotetut palkat	-4 887	-22 360	17 473	-78,1 %
Eläkekulut	121 322	135 775	-14 453	-10,6 %
Muut henkilösivukulut	19 400	15 302	4 098	26,8 %
Henkilöstömenot yhteensä	698 577	675 315	23 262	3,4 %

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos ostaa 15 % liikelaitosjohtajan, käyttöinsinöörin sekä toimistonhoitajan työajasta.

6. Käyttötalous

Toimintatuotot muodostuvat lähes yksinomaan vesi- ja jätevesipalveluiden myynnistä. Lisäksi on joitain hyvin pieniä yksittäisiä tuottoja, mutta niillä ei ole kokonaisuuden kannalta merkitystä. Toimintatuotot olivat 4 902 877 euroa. Ne laskivat viime vuodesta 66 860 euroa.

Toimintakulut olivat 3 691 490 euroa eli noin 75 % toimintatuotoista. Toimintakulut kasvoivat viime vuodesta 165 548 euroa. Toimintakuluista suurin osa oli palveluiden ostoja, 60,6 % kaikista toimintakuluista. Palveluiden ostoista suurin yksittäinen osa oli Vakka-Suomen vesi liikelaitokselta ostettua jätevedenpuhdistuspalvelua, joka oli viime vuonna yhteensä 1 716 822 euroa. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli n. 18,9 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osuus oli n. 19,9 %.

Toimintakatteeksi muodostui siis 1 211 387 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 1 037 249 euroa ja näin ollen tilikauden ylijäämäksi muodostui 174 138 euroa.

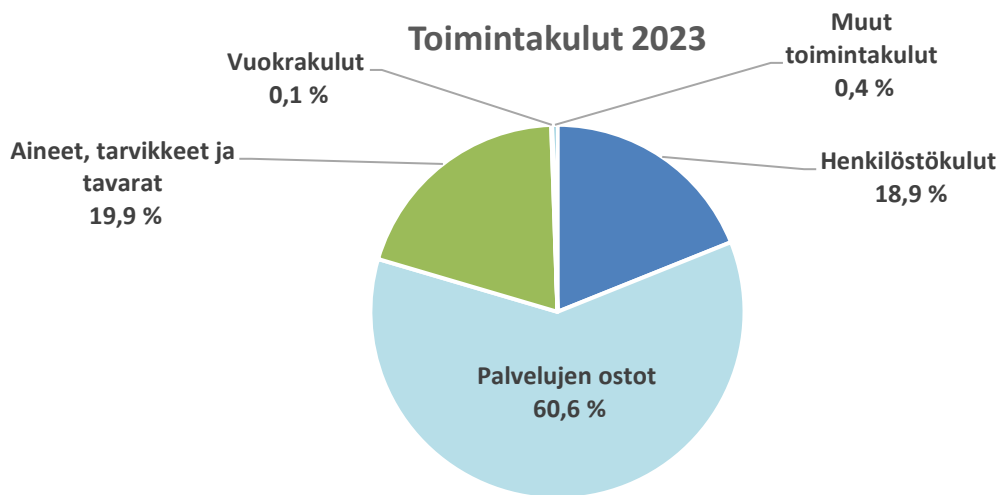
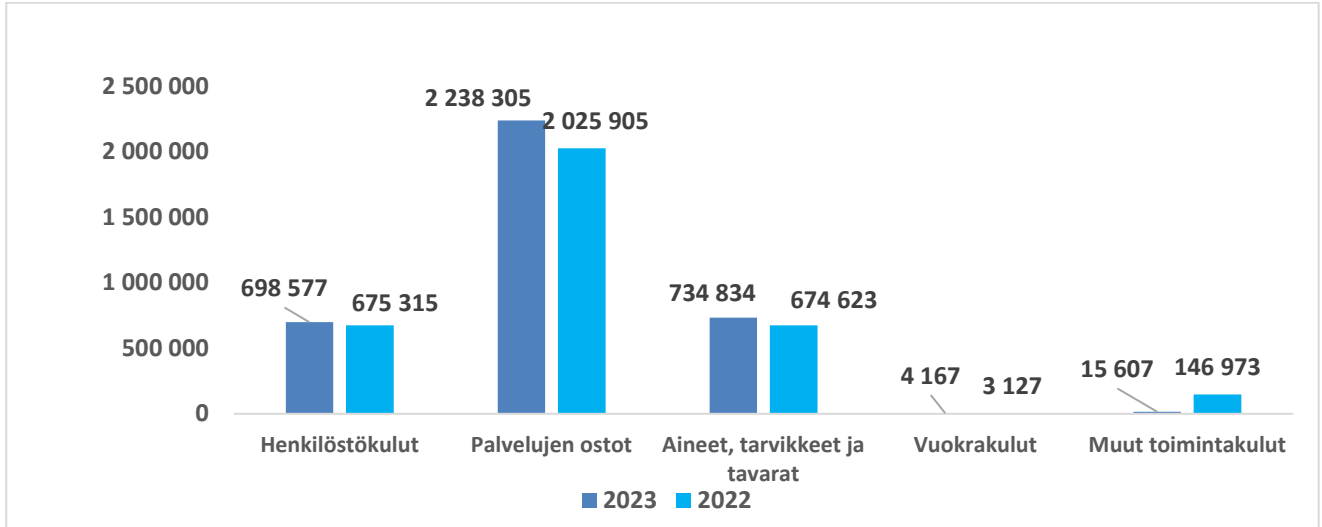
Ulkoiset	2023	2022	Muutos %
Toimintatuotot	4 902 877	4 969 737	-1,3 %
Toimintakulut	-3 691 490	-3 525 942	4,7 %
Toimintakate	1 211 387	1 443 795	-16,1 %

Toimintatuotot

	2023	2022	Muutos %
Myyntituotot	4 824 880	4 872 211	-1,0 %
Maksutuotot	0	0	
Vuokratuotot	4 462	4 089	9,1 %
Muut toimintatuotot	73 535	93 437	-21,3 %
Yhteensä	4 902 877	4 969 737	-1,3 %

Toimintakulut

	2023	2022	Muutos %
Henkilöstökulut	698 577	675 315	3,4 %
Palvelujen ostot	2 238 305	2 025 905	10,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	734 834	674 623	8,9 %
Vuokratulut	4 167	3 127	33,2 %
Muut toimintakulut	15 607	146 973	-89,4 %
Yhteensä	3 691 490	3 525 942	4,7 %

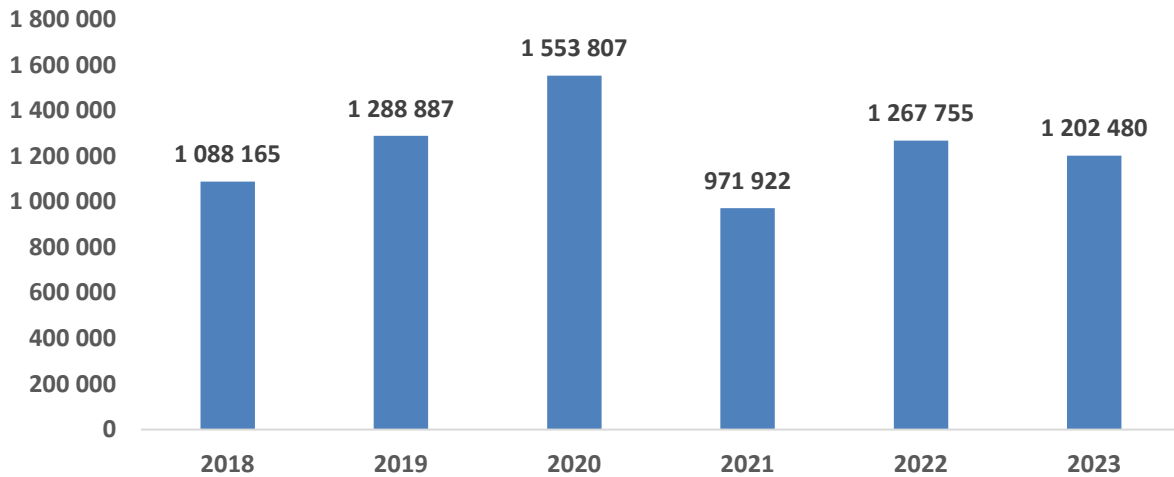

7. Investointimenot

Liikelaitoksen investoinnit toteutettiin omalla rahoituksella. Investointien toteutuivat kuitenkin vajaasti ja investointimenot olivat 1 202 480 euroa, 59,1 % budjetoidusta. Investointien vajaus johtuu pääosin Vohdensaaren säännöstelyportin saneerauksen ja Nervanderin verstasarakennuksen rakentamisen siirtymisestä eteenpäin. Merkittävimmät investoinnit olivat vesijohtojen ja viemäreiden saneerauksia useassa eri kohteessa.

Vesilaitoksen osuus investoinneista oli 683 547 euroa ja viemärlaitoksen osuus oli 518 933 euroa.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investointimenot	1 088 165	1 288 887	1 553 807	971 922	1 267 755	1 202 480

8. Sisäisen valvonnan seuranta 2023

Huomioita sisäisestä valvonnasta Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Riskienhallinta

Liikelaitoksen toiminnassa on selvitetty teknisiä, taloudellisia ja strategisia riskejä ja kehittämismahdollisuuksia. Riskienhallinta on jatkuvaa ja riskejä arvioidaan uudelleen vuosittain.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen eri osa-alueilla.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista.

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Liikelaitoksen talous oli alijäämäinen. Liikelylijäämä oli 174 138 euroa, mutta tilikauden alijäämä oli 11 103 euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 2,4 %, kun se vuotta aiemmin oli 2,8 %. Voittoprosentti oli -1,5 %, vuotta aiemmin se oli 7,8 %.

Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	4 829 342	4 876 300
Liiketoiminnan muut tuotot	73 535	93 437
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-734 834	-674 623
Palvelujen ostot	-2 238 305	-2 025 905
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-557 855	-524 237
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-121 322	-135 775
Muut henkilösivukulut	-19 400	-15 302
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 037 249	-989 893
Liiketoiminnan muut kulut	-19 774	-150 100
Liikelylijäämä (-alijäämä)	174 138	453 902
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 115	447
Muut rahoitustuotot	14 590	9 776
Muille maksetut korkokulut	0	-394
Korvaus peruspääomasta	-265 269	-83 823
Muut rahoituskulut	-57	-44
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	-70 482	379 864
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-70 482	379 864
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 379	59 379
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 103	439 244
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,4	2,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,4	2,8
Voitto, %	-1,5	7,8

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Vuonna 2023 investointien tulorahoitusprosentti oli 80,4 %, kun se vuotta aiemmin oli 108,0 %. Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa, ja se investoi 1,2 miljoonalla eurolla.

Rahavarat kasvoivat 181 448 euroa. Maksuvalmius oli erinomainen ja rahavarat vuoden lopussa olivat 2 012 423,48 euroa.

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelyljäämä	174 138	453 902
Poistot ja arvonalennukset	1 037 249	989 893
Rahoitustuotot ja -kulut	-244 620	-74 037
Toiminnan rahavirta yht.	966 766	1 369 758
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 202 480	-1 267 755
Investointien rahavirta yht.	-1 202 480	-1 267 755
Toiminnan ja investointien rahavirta	-235 714	102 003
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0	-303 368
Lainakannan muutokset yhteensä	0	-303 368
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10	424
Saamisten muutos kunnalta	17 164	-19 948
Saamisten muutos muilta	-14 452	301 584
Korottomien velkojen muutos kunnalta	302 557	46 505
Korottomien velkojen muutos muilta	111 904	-47 019
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	417 162	281 546
Rahoituksen rahavirta	417 162	-21 821
Rahavarojen muutos	181 448	80 182
Rahavarat 31.12.	2 012 723	1 831 275
Rahavarat 1.1.	1 831 275	1 751 093
Rahavarojen muutos	181 448	80 182
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	671 370	2 065 968
Investointien tulorahoitus, %	80,4	108,0
Lainanhoitokate		4,5
Kassan riittävyys, pv	142,4	129,0
Quick ratio	2,1	2,8
Current ratio	2,1	2,8

10. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE 31.1.2023	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 875 023	16 709 791
Aineelliset hyödykkeet	16 822 695	16 657 464
Rakennukset	472 485	575 684
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 141 824	15 844 275
Koneet ja kalusto	55 180	86 843
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	153 206	150 661
Sijoitukset	52 328	52 328
Muut saamiset	52 328	52 328
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 560 762	2 382 025
Saamiset	548 038	550 750
Lyhytaikaiset	548 038	550 750
Myyntisaamiset	528 543	517 357
Saamiset kunnalta	16 229	33 393
Siirtosaamiset	3 266	0
Rahat ja pankkisaamiset	2 012 723	1 831 275
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 435 784	19 091 816
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	15 885 200	15 896 304
Peruspääoma	6 831 536	6 831 536
Edellisten tilikausien ylijäämä	9 064 768	8 625 524
Tilikauden ylijäämä	-11 103	439 244
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	442 405	501 784
Poistoero	442 405	501 784
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	414	424
Muiden toimeksiantojen pääomat	414	424
VIERAS PÄÄOMA	3 107 765	2 693 303
Pitkäaikainen	1 860 954	1 835 554
Muut velat	1 860 954	1 835 554
Lyhytaikainen	1 246 811	857 749
Ostovelat	295 408	240 474
Korottomat velat kunnilta	511 846	209 289
Muut velat	30 080	175 179
Siirtovelat	409 477	232 807
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 435 784	19 091 816
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	84,0	85,9
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	63,4	54,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	9 054	9 065
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	52	52

Tunnuslukujen määritelmät

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$
Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$ Voitto, % $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$
Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$
Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$
Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennystenmaksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten kesken. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= $(\text{edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / 1000$

Lainakanta 31.12., 1000 €

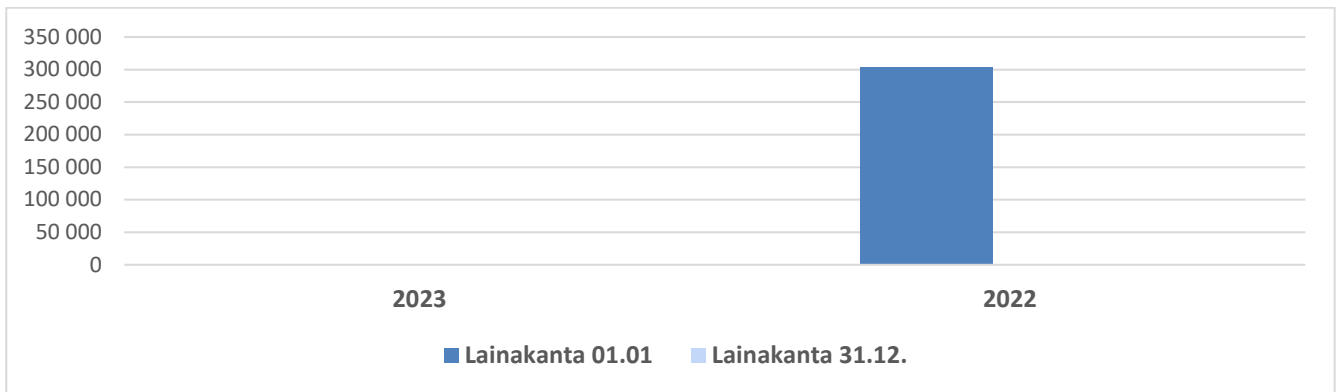
= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnilta})) / 1000$

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

= $(\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}) / 1000$

Lainat 2022–2023 (pitkä- ja -lyhytaikaiset)

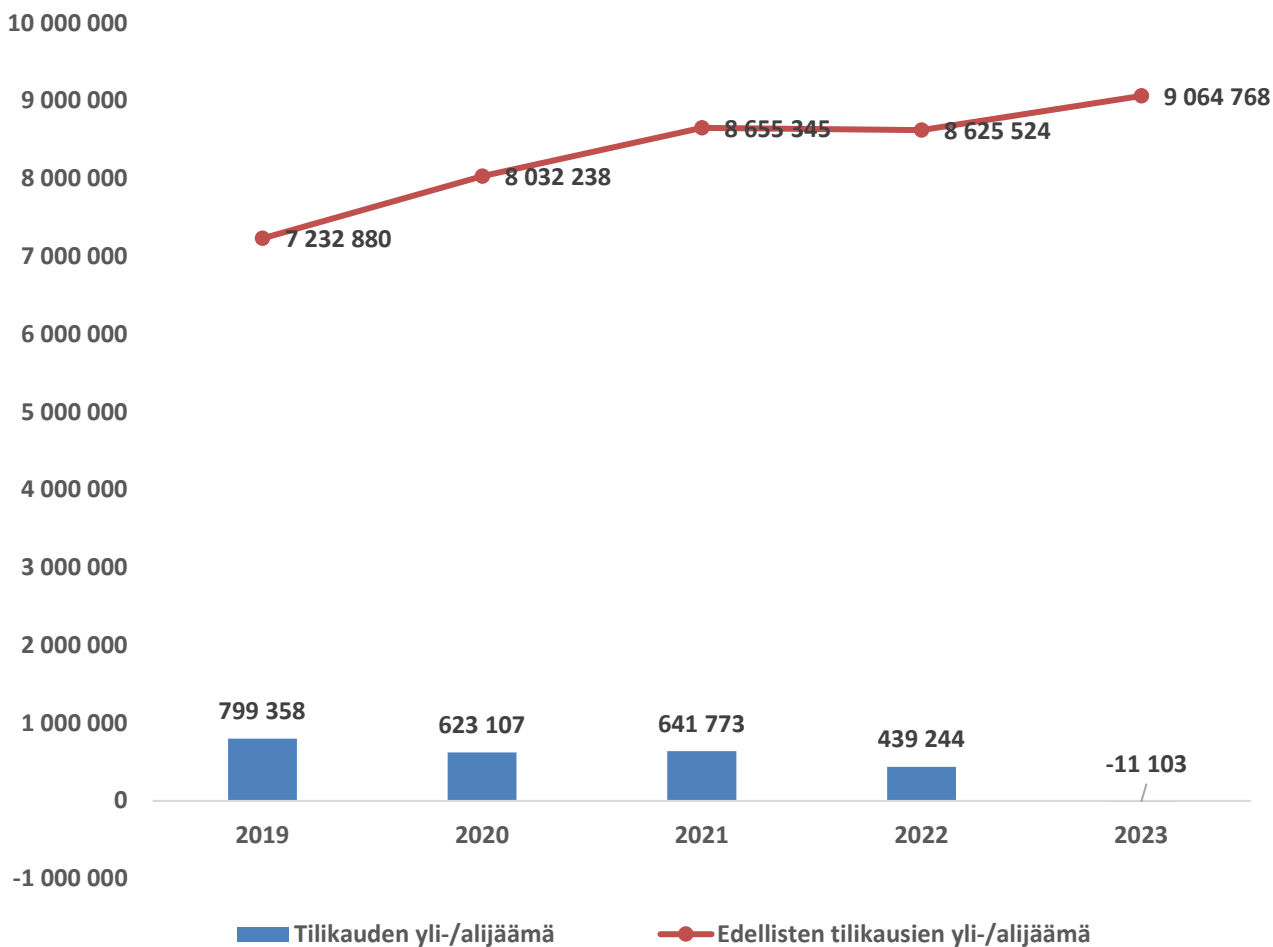
	2023	2022
Lainakanta 01.01	0	303 367
Lyhennykset	0	-303 367
Lainan otto	0	0
Lainakanta 31.12.	0	0

Yli- / alijäämä 2019–2023

Liikelaitoksen vuoden 2023 alijäämä oli 11 103 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 9 053 665 euroa. Liikelaitoksen talous on ollut vakaa vuosina 2019–2023.

	2019	2020	2021	2022	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 232 880	8 032 238	8 655 345	8 625 524	9 064 768
Tilikauden yli-/alijäämä	799 358	623 107	641 773	439 244	-11 103
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2023 lopussa					9 053 665

11. Kokonaismenot ja -tulot

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	4 902 877	99,6 %	Toimintakulut	3 691 490	71,6 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	0	0,0 %
Korkotuotot	6 115	0,1 %	Muut rahoituskulut	265 325	5,1 %
Muut rahoitustuotot	14 590	0,3 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/-väh. -		0,0 %
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	1 202 480	23,3 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	4 923 582	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	5 159 296	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	-70 482,33
Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistoerojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	59 379,15
Poistoeron muutos yhteensä	59 379,15
Vuoden 2023 ylijäämä	-11 103,18
siirretään tasee omaan pääomaan tilikauden ylijäämätilille	

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Uudenkaupungin Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukkaita vesihuoltopalveluita toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Näitä vesihuoltopalveluita ovat:

- Raakaveden hankinta ja jakelu teollisuudelle
- Talousveden tuotanto ja jakelu kotitalouksille, teollisuudelle, kunnille ja osuuskunnille
- Jäteveden johtaminen puhdistettavaksi kotitalouksilta, teollisuudelta, kunnilta ja osuuskunnilta

Tehtävät hoidetaan liiketalousperiaatteiden mukaisesti viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Tavoitekehikko

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Vesijohtoverkoston kunto / toiminta	Laskuttamattoman talousveden osuus verkostoon pumpatusta vedestä ≤10 %.	12,11 %
Viemäriverkoston kunto / toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	0
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	0
Hallinto	Teollisuusjätevesisopimuksia allekirjoitettuna yhteensä vähintään 8 kpl	10 kpl

Resurssit

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot. 2023
Henkilöstön määrä	11,0	11,0	11,0	10,0

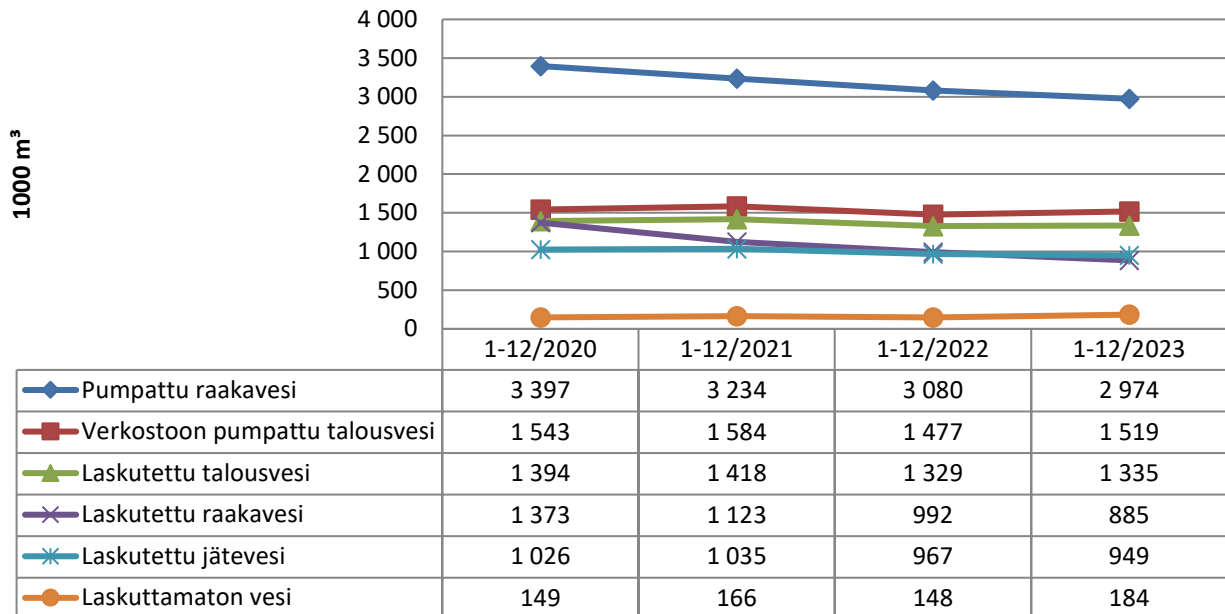
Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000 m ³	Käyttö 1-12/2020	Käyttö 1-12/2021	Käyttö 1-12/2022	TA 2023	Käyttö 1-12/2023	Käytön %
Tuotettu raakavesi (1 000 m ³)	3 397	3 234	3 080	3 400	2 974	87,5 %
Myyty raakavesi (1 000 m ³)	1 373	1 123	992	1 300	885	68,1 %
Tuotettu talousvesi (1 000 m ³)	1 543	1 584	1 477	1 480	1 519	102,6 %
Myyty talousvesi (1 000 m ³)	1 394	1 418	1 329	1 320	1 335	101,1 %
Puhdistamolle johdettu jätevesi (1 000 m ³)	2 239	1 940	1 877	2 000	2 073	103,7 %
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³)	1 026	1 035	967	900	949	105,4 %
Laskuttamaton talousvesi (1 000 m ³)	149	166	148	127	184	
Laskuttamaton talousvesi %	9,66	10,48	10,02	10,00	12,11	
Laskuttamaton jätevesi (1 000 m ³)	1 213	905	910	1 100	1 124	
Laskuttamaton jätevesi %	54,18	46,65	48,48	55,00	54,22	

Vesimäärävertailu 1-12 / 2020 - 2023

Käyttötalouden toteutuminen

Vesilaitos

	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
Vesilaitos							
Liiketoiminnan myyntituotot	2 283 361	2 404 000	0	2 404 000	2 305 827	98 173	95,9 %
Muut suoritteiden myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
Myyntituotot	2 283 361	2 404 000	0	2 404 000	2 305 827	98 173	95,9 %
Muut palvelumaksut	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Maksutuotot	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Vuokratuotot	4 089	4 000	0	4 000	4 462	-462	111,6 %
Muut toimintatuotot	71 795	58 200	0	58 200	57 213	987	98,3 %
Muut toimintatuotot	75 884	62 200	0	62 200	61 675	525	99,2 %
TOIMINTATUOTOT	2 359 246	2 466 900	0	2 466 900	2 367 502	99 398	96,0 %
Palkat ja palkkiot	-358 023	-421 190	0	-421 190	-381 129	-40 061	90,5 %
Eläkekulut	-105 315	-109 888	0	-109 888	-82 313	-27 575	74,9 %
Muut henkilösivukulut	-9 698	-18 004	0	-18 004	-13 578	-4 426	75,4 %
Henkilöstökulut	-473 037	-549 082	0	-549 082	-477 020	-72 062	86,9 %
Muiden palvelujen ostot	-405 537	-526 200	0	-526 200	-410 918	-115 282	78,1 %
Palvelujen ostot	-405 537	-526 200	0	-526 200	-410 918	-115 282	78,1 %
Ostot tilikauden aikana	-553 002	-595 500	0	-595 500	-623 866	28 366	104,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-553 002	-595 500	0	-595 500	-623 866	28 366	104,8 %
Vuokrakulut	-3 119	-3 000	0	-3 000	-3 985	985	132,8 %
Muut toimintakulut	-141 512	-18 000	0	-18 000	-11 961	-6 039	66,5 %
Muut toimintakulut	-144 631	-21 000	0	-21 000	-15 946	-5 054	75,9 %
TOIMINTAKULUT	-1 576 208	-1 691 783	0	-1 691 783	-1 527 750	-164 032	90,3 %
TOIMINTAKATE	783 038	775 117	0	775 117	839 752	-64 634	108,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-712 696	-769 367	0	-769 367	-753 512	-15 855	97,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-712 696	-769 367	0	-769 367	-753 512	-15 855	97,9 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	70 342	5 750	0	5 750	86 240	-80 490	1499,8 %

Viemärilaitos

	TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
Viemärilaitos							
Liiketoiminnan myyntituotot	2 588 850	2 527 000	0	2 527 000	2 519 053	7 947	99,7 %
Myyntituotot	2 588 850	2 527 000	0	2 527 000	2 519 053	7 947	99,7 %
Muut toimintatuotot	21 642	40 000	0	40 000	16 322	23 678	40,8 %
Muut toimintatuotot	21 642	40 000	0	40 000	16 322	23 678	40,8 %
TOIMINTATUOTOT	2 610 492	2 567 000	0	2 567 000	2 535 375	31 625	98,8 %
Palkat ja palkkiot	-166 214	-169 476	0	-169 476	-176 726	7 250	104,3 %
Eläkekulut	-30 460	-29 438	0	-29 438	-39 009	9 571	132,5 %
Muut henkilösivukulut	-5 603	-7 287	0	-7 287	-5 822	-1 466	79,9 %
Henkilöstökulut	-202 278	-206 202	0	-206 202	-221 557	15 355	107,4 %
Muiden palvelujen ostot	-1 620 367	-1 830 400	0	-1 830 400	-1 827 387	-3 013	99,8 %
Palvelujen ostot	-1 620 367	-1 830 400	0	-1 830 400	-1 827 387	-3 013	99,8 %
Ostot tilikauden aikana	-121 620	-123 850	0	-123 850	-110 968	-12 882	89,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 620	-123 850	0	-123 850	-110 968	-12 882	89,6 %
Vuokrakulut	-8	0	0	0	-182	182	
Muut toimintakulut	-5 461	-500	0	-500	-3 646	3 146	729,1 %
Muut toimintakulut	-5 469	-500	0	-500	-3 828	3 328	765,5 %
TOIMINTAKULUT	-1 949 734	-2 160 951	0	-2 160 951	-2 163 740	2 789	100,1 %
TOIMINTAKATE	660 757	406 048	0	406 048	371 635	34 414	91,5 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-277 197	-295 149	0	-295 149	-283 737	-11 412	96,1 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-277 197	-295 149	0	-295 149	-283 737	-11 412	96,1 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	383 560	110 899	0	110 899	87 898	23 002	79,3 %

Uudenkaupungin Vesi liikelaitys

	TP 2022	TA 2023	Ta- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	4 872 211	4 931 000	0	4 931 000	4 824 880	106 120	97,8 %
Muut suoritteiden myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
Myyntituotot	4 872 211	4 931 000	0	4 931 000	4 824 880	106 120	97,8 %
Muut palvelumaksut	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Maksutuotot	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Vuokratuotot	4 089	4 000	0	4 000	4 462	-462	111,6 %
Muut toimintatuotot	93 437	98 200	0	98 200	73 535	24 665	74,9 %
Muut toimintatuotot	97 526	102 200	0	102 200	77 997	24 203	76,3 %
TOIMINTATUOTOT	4 969 737	5 033 900	0	5 033 900	4 902 877	131 023	97,4 %
Palkat ja palkkiot	-524 237	-590 666	0	-590 666	-557 855	-32 811	94,4 %
Eläkekulut	-135 775	-139 326	0	-139 326	-121 322	-18 004	87,1 %
Muut henkilösivukulut	-15 302	-25 291	0	-25 291	-19 400	-5 892	76,7 %
Henkilöstökulut	-675 315	-755 284	0	-755 284	-698 577	-56 707	92,5 %
Muiden palvelujen ostot	-2 025 905	-2 356 600	0	-2 356 600	-2 238 305	-118 295	95,0 %
Palvelujen ostot	-2 025 905	-2 356 600	0	-2 356 600	-2 238 305	-118 295	95,0 %
Ostot tilikauden aikana	-674 623	-719 350	0	-719 350	-734 834	15 484	102,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-674 623	-719 350	0	-719 350	-734 834	15 484	102,2 %
Vuokrakulut	-3 127	-3 000	0	-3 000	-4 167	1 167	138,9 %
Muut toimintakulut	-146 973	-18 500	0	-18 500	-15 607	-2 893	84,4 %
Muut toimintakulut	-150 100	-21 500	0	-21 500	-19 774	-1 726	92,0 %
TOIMINTAKULUT	-3 525 942	-3 852 734	0	-3 852 734	-3 691 490	-161 244	95,8 %
TOIMINTAKATE	1 443 795	1 181 166	0	1 181 166	1 211 387	-30 221	102,6 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-989 893	-1 064 516	0	-1 064 516	-1 037 249	-27 267	97,4 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-989 893	-1 064 516	0	-1 064 516	-1 037 249	-27 267	97,4 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	453 902	116 650	0	116 650	174 138	-57 488	149,3 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	Arvio 2023	Käyttö 2023	Poikkeam a	Käytön %
Liikevaihto	4 876 300	4 935 000	4 829 342	105 658	97,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	93 437	98 900	73 535	25 365	74,4 %
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-674 623	-719 350	-734 834	15 484	102,2 %
Palvelujen ostot	-2 025 905	-2 356 600	-2 238 305	-118 295	95,0 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-524 237	-590 666	-557 855	-32 811	94,4 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-135 775	-139 326	-121 322	-18 004	87,1 %
Muut henkilösivukulut	-15 302	-25 291	-19 400	-5 892	76,7 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-989 893	-1 064 516	-1 037 249	-27 267	97,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-150 100	-21 500	-19 774	-1 726	92,0 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	453 902	116 650	174 138	-57 488	149,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	447	0	6 115	-6 115	
Muut rahoitustuotot	9 776	0	14 590	-14 590	
Korkokulut	-394	-30 406	0	-30 406	0,0 %
Korvaus peruspääomasta	-83 823	-136 000	-265 269	129 269	195,1 %
Muut rahoituskulut	-44	0	-57	57	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	379 864	-49 756	-70 482	20 726	141,7 %
Satunnaiset erät					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	379 864	-49 756	-70 482	20 726	141,7 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 379	59 380	59 379	1	100,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	439 244	9 624	-11 103	20 727	-115,4 %

3. Investointien toteutuminen

3.1 Investoinnit hankkeittain

Investoinnit hankkeittain

		TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	VESILAITOS							
	Toimintakulut	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
9600	ICT-laitteita ja ohjelmistoja, uudishankinta	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakulut	-38 963	-12 000	0	-12 000	-32 862	20 862	273,9 %
	Toimintakate	-38 963	-12 000	0	-12 000	-32 862	20 862	273,9 %
9604	RV sulkuportit, laitteiden uusimista	-38 963	-12 000	0	-12 000	-32 862	20 862	273,9 %
	Toimintakulut	-41 166	-300 000	0	-300 000	-15 717	-284 283	5,2 %
	Toimintakate	-41 166	-300 000	0	-300 000	-15 717	-284 283	5,2 %
9606	RV Säännöstelyportti	-41 166	-300 000	0	-300 000	-15 717	-284 283	5,2 %
	Toimintakulut	-143 783	-80 000	0	-80 000	-30 453	-49 547	38,1 %
	Toimintakate	-143 783	-80 000	0	-80 000	-30 453	-49 547	38,1 %
9608	Nervanderin vesil. / prosessi ja valvontalaitteet, uudishankinta	-143 783	-80 000	0	-80 000	-30 453	-49 547	38,1 %
	Toimintakulut	-35 908	-30 000	0	-30 000	-94 940	64 940	316,5 %
	Toimintakate	-35 908	-30 000	0	-30 000	-94 940	64 940	316,5 %
9609	Vesiverkoston laajennus, uudisrakennus	-35 908	-30 000	0	-30 000	-94 940	64 940	316,5 %
	Toimintakulut	-583 754	-470 000	0	-470 000	-334 017	-135 983	71,1 %
	Toimintakate	-583 754	-470 000	0	-470 000	-334 017	-135 983	71,1 %
9612	Keskustan vesiverkoston saneeraus	-583 754	-470 000	0	-470 000	-334 017	-135 983	71,1 %
	Toimintakulut	-16 960	-20 000	0	-20 000	-69 373	49 373	346,9 %
	Toimintakate	-16 960	-20 000	0	-20 000	-69 373	49 373	346,9 %
9613	Kalannin vesiverkoston saneeraus	-16 960	-20 000	0	-20 000	-69 373	49 373	346,9 %
	Toimintakulut	-14 555	-20 000	0	-20 000	-2 421	-17 579	12,1 %
	Toimintakate	-14 555	-20 000	0	-20 000	-2 421	-17 579	12,1 %
9614	Lokalahden vesiverkoston saneeraus	-14 555	-20 000	0	-20 000	-2 421	-17 579	12,1 %
	Toimintakulut	-27 340	-12 000	0	-12 000	-13 720	1 720	114,3 %
	Toimintakate	-27 340	-12 000	0	-12 000	-13 720	1 720	114,3 %
9615	Vesiverkoston kaukovalvonta, uudisrakentaminen	-27 340	-12 000	0	-12 000	-13 720	1 720	114,3 %
	Toimintakulut	-3 454	-40 000	0	-40 000	-6 121	-33 879	15,3 %
	Toimintakate	-3 454	-40 000	0	-40 000	-6 121	-33 879	15,3 %
9618	Ruutukaava-alueen palopostit	-3 454	-40 000	0	-40 000	-6 121	-33 879	15,3 %
	Toimintakulut	-22 777	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-22 777	0	0	0	0	0	
9619	Huoltoauto, vesilaitos	-22 777	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	0	-12 000	0	-12 000	0	-12 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-12 000	0	-12 000	0	-12 000	0,0 %
9629	Nervanderin vesilaitoksen etäyhteys (serveri ja iPad-päivitys) saneeraus	0	-12 000	0	-12 000	0	-12 000	0,0 %
	Toimintakulut	16 669	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	16 669	0	0	0	0	0	
9636	Verkoston PTS-saneerauksen suunnittelu, saneeraus	16 669	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	0	-160 000	0	-160 000	-1 114	-158 886	0,7 %
	Toimintakate	0	-160 000	0	-160 000	-1 114	-158 886	0,7 %
9639	Raakavesiverkoston saneeraus / laajennus	0	-160 000	0	-160 000	-1 114	-158 886	0,7 %
	Toimintakulut	0	-200 000	0	-200 000	-51 200	-148 800	25,6 %
	Toimintakate	0	-200 000	0	-200 000	-51 200	-148 800	25,6 %
9640	Autokatos, varastot, verastasilat, uudisrakentaminen	0	-200 000	0	-200 000	-51 200	-148 800	25,6 %

		TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
	Toimintakulut	-24 220	-30 000	0	-30 000	-24 006	-5 994	80,0 %
	Toimintakate	-24 220	-30 000	0	-30 000	-24 006	-5 994	80,0 %
9641	Verkoston kalustohankinnat, uudishankinta	-24 220	-30 000	0	-30 000	-24 006	-5 994	80,0 %
	Toimintakulut	-23 139	-12 000	0	-12 000	-7 603	-4 397	63,4 %
	Toimintakate	-23 139	-12 000	0	-12 000	-7 603	-4 397	63,4 %
9643	RVPK ja venttiiliasemien saneeraus	-23 139	-12 000	0	-12 000	-7 603	-4 397	63,4 %
	Toimintakulut	4 551	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	0,0 %
	Toimintakate	4 551	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	0,0 %
9644	RV kiinteistöjen saneeraus	4 551	-40 000	0	-40 000	0	-40 000	0,0 %
	Toimintakulut	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
9645	Verkoston rakennusten saneeraus	0	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0,0 %
	VESILAITOS YHT.	-954 798	-1 508 000	0	-1 508 000	-683 547	-824 453	45,3 %
	VIEMÄRILAITOS							
	Toimintakulut	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
9650	Viemäriverkoston laajennus, uudistakenttäminen	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakulut	-146 331	-345 000	0	-345 000	-324 475	-20 525	94,1 %
	Toimintakate	-146 331	-345 000	0	-345 000	-324 475	-20 525	94,1 %
9651	Keskustan viemäriverkoston saneeraus	-146 331	-345 000	0	-345 000	-324 475	-20 525	94,1 %
	Toimintakulut	-113 586	-50 000	0	-50 000	-144 030	94 030	288,1 %
	Toimintakate	-113 586	-50 000	0	-50 000	-144 030	94 030	288,1 %
9652	Kalannin viemäriverkoston saneeraus	-113 586	-50 000	0	-50 000	-144 030	94 030	288,1 %
	Toimintakulut	-7 844	-30 000	0	-30 000	-2 709	-27 291	9,0 %
	Toimintakate	-7 844	-30 000	0	-30 000	-2 709	-27 291	9,0 %
9653	Lokalahden viemäriverkoston saneeraus	-7 844	-30 000	0	-30 000	-2 709	-27 291	9,0 %
	Toimintakulut	-30 035	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-30 035	0	0	0	0	0	
9654	Huoltoauto, viemärlaitos	-30 035	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-15 162	-80 000	0	-80 000	-47 719	-32 281	59,6 %
	Toimintakate	-15 162	-80 000	0	-80 000	-47 719	-32 281	59,6 %
9655	Pumppaamon saneeraus	-15 162	-80 000	0	-80 000	-47 719	-32 281	59,6 %
	VIEMÄRILAITOS YHT.	-312 958	-525 000	0	-525 000	-518 933	-6 067	98,8 %
	UUDENKAUPUNGIN VESI YHT.	-1 267 755	-2 033 000	0	-2 033 000	-1 202 480	-830 520	59,1 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliikittäjä	453 902	116 651	174 138	-57 487	149,3 %
Poistot ja arvonalennukset	989 893	1 064 516	1 037 249	27 267	97,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-74 037	-166 406	-244 620	78 214	147,0 %
Toiminnan rahavirta yht.	1 369 758	1 014 761	966 766	47 995	95,3 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 267 755	-2 033 000	-1 202 480	-830 520	59,1 %
Investointien rahavirta yht.	-1 267 755	-2 033 000	-1 202 480	-830 520	59,1 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	102 003	-1 018 239	-235 714	-782 525	23,1 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	1 000 000	0	1 000 000	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-303 368	-41 667	0	-41 667	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset yhteensä	-303 368	958 333	0	958 333	0,0 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	424	0	-10	10	
Saamisten muutos kunnalta	281 636	0	2 711	-2 711	
Korottomien velkojen muutos	-514	0	414 461	-414 461	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	281 546	0	417 162	-417 162	
Rahoituksen rahavirta	-21 821	958 333	417 162	541 171	43,5 %
Rahavarojen muutos	80 182	-59 906	181 448	-241 354	-302,9 %

5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähden liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan. Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen palvelualueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona ovat liikelaitoksen palvelualueen nettoinvestoinnit. Investointisuunnitelman investointikohteet ovat sitovia.

Hankintojen (tavarat, palvelut ja urakat) yläraja viranhaltijapäätöksissä on 150 000 euroa. Liikelaitoksen johtaja päättää hankinnoista ja urakoista toimivaltansa mukaan, josta on määrätty Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännössä § 29.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2023	Lisätaloussarvio 2023	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2023	Poikkeama
Käyttötalousosa						
Vesilaitos, toimintakate/jäämä	N	775 117	0	775 117	839 752	-64 634
Viemärlaitos, toimintakate/jäämä	N	406 048	0	406 048	371 635	34 414
Uudenkaupungin Vesi yhteensä	N	1 181 166	0	1 181 166	1 211 387	-30 221
Rahoitustoimiosa						
Uudenkaupungin Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	6 115	-6 115
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	14 590	-14 590
Korkokulut	B	-30 406	0	-30 406	0	-30 406
Muut rahoituskulut	B	-136 000	0	-136 000	-265 325	129 325
Poistoeron muutos	N	59 380	0	59 380	59 379	1
Rahoitustoimiosa yhteensä		-107 026	0	-107 026	-185 241	78 215
Investointiosa						
Vesilaitos	N	-1 508 000	0	-1 508 000	-683 547	-824 453
Viemärlaitos	N	-525 000	0	-525 000	-518 933	-6 067
Uudenkaupungin Vesi yhteensä	N	-2 033 000	0	-2 033 000	-1 202 480	-830 520
Rahoitusosa						
Uudenkaupungin Vesi						
Antolainojen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset		0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-41 667	0	-41 667	0	-41 667
Rahoitusosa yhteensä		958 333	0	958 333	0	958 333

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2023	Käyttö 2023	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vesilaitos				
Toimintakate/jäämä	775 117	839 752		-64 634
Viemärlaitos				
Toimintakate/jäämä	406 048	371 635	34 414	
Uudenkaupungin Vesi				
Toimintakate/jäämä yhteensä	1 181 166	1 211 387	34 414	-64 634

Käyttötaloudessa viemärlaitoksen toimintakate oli talousarviota heikompi ja vesilaitoksen toimintakate arvioitua parempi. Kokonaisuutena toimintakate oli arvioitua parempi.

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TAM 2023	Käyttö 2023	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vesilaitos				
Investoinnit, netto	-1 508 000	-683 547		-824 453
Viemärlaitos				
Investoinnit, netto	-525 000	-518 933		-6 067
Uudenkaupungin Vesi				
Investoinnit, netto	-2 033 000	-1 202 480	0	-830 520

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	4 829 342,13	4 876 300,16
Liiketoiminnan muut tuotot	73 534,74	93 437,08
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-734 834,00	-674 622,62
Palvelujen ostot	-2 238 305,33	-2 025 904,62
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-557 855,01	-524 237,39
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-121 322,36	-135 775,44
Muut henkilösivukulut	-19 399,68	-15 301,76
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 037 248,79	-989 893,48
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-19 773,90	-150 100,18
Liikelylijäämä (-alijäämä)	174 137,80	453 901,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 115,03	447,41
Muut rahoitustuotot	14 590,23	9 776,14
Muille maksetut korkokulut	0,00	-394,42
Korvaus peruspääomasta	-265 268,54	-83 822,95
Muut rahoituskulut	-56,85	-43,54
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	-70 482,33	379 864,39
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-70 482,33	379 864,39
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 379,15	59 379,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 103,18	439 243,54
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,4	2,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,4	2,8
Voitto, %	-1,5	7,8

2. Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	174 137,80	453 901,75
Poistot ja arvonalennukset	1 037 248,79	989 893,48
Rahoitustuotot ja -kulut	-244 620,13	-74 037,36
Toiminnan rahavirta yht.	966 766,46	1 369 757,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 202 480,10	-1 267 755,19
Investointien rahavirta yht.	-1 202 480,10	-1 267 755,19
Toiminnan ja investointien rahavirta	-235 713,64	102 002,68
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,00	-303 367,60
Lainakannan muutokset yhteensä	0,00	-303 367,60
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10,42	424,41
Saamisten muutos kunnalta	17 163,72	-19 947,98
Saamisten muutos muilta	-14 452,45	301 583,75
Korottomien velkojen muutos kunnalta	302 557,13	46 505,42
Korottomien velkojen muutos muilta	111 904,15	-47 019,12
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	417 162,13	281 546,48
Rahoituksen rahavirta	417 162,13	-21 821,12
Rahavarojen muutos	181 448,49	80 181,56
Rahavarat 31.12.	2 012 723,48	1 831 274,99
Rahavarat 1.1.	1 831 274,99	1 751 093,43
Rahavarojen muutos	181 448,49	80 181,56
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	671 370	2 065 968
Investointien tulorahoitus, %	80,4	108,0
Lainanhoitokate		4,5
Kassan riittävyys, pv	142,4	129,0
Quick ratio	2,1	2,8
Current ratio	2,1	2,8

3. Tase

TASE 31.1.2023	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 875 022,58	16 709 791,27
Aineelliset hyödykkeet	16 822 694,89	16 657 463,58
Rakennukset	472 485,12	575 684,08
Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 141 824,03	15 844 275,44
Koneet ja kalusto	55 179,51	86 843,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	153 206,23	150 660,91
Sijoitukset	52 327,69	52 327,69
Muut saamiset	52 327,69	52 327,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 560 761,82	2 382 024,60
Saamiset	548 038,34	550 749,61
Lyhytaikaiset	548 038,34	550 749,61
Myyntisaamiset	528 543,30	517 356,87
Saamiset kunnalta	16 229,02	33 392,74
Siirtosaamiset	3 266,02	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	2 012 723,48	1 831 274,99
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 435 784,40	19 091 815,87
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	15 885 200,45	15 896 303,63
Peruspääoma	6 831 535,93	6 831 535,93
Edellisten tilikausien ylijäämä	9 064 767,70	8 625 524,16
Tilikauden ylijäämä	-11 103,18	439 243,54
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	442 405,27	501 784,42
Poistoero	442 405,27	501 784,42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	413,99	424,41
Muiden toimeksiantojen pääomat	413,99	424,41
VIERAS PÄÄOMA	3 107 764,69	2 693 303,41
Pitkäaikainen	1 860 954,04	1 835 554,04
Muut velat	1 860 954,04	1 835 554,04
Lyhytaikainen	1 246 810,65	857 749,37
Ostovelat	295 408,05	240 474,49
Korottomat velat kunnilta	511 845,88	209 288,75
Muut velat	30 079,68	175 178,98
Siirtovelat	409 477,04	232 807,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 435 784,40	19 091 815,87
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	84,0	85,9
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	63,4	54,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	9 054	9 065
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	52	52

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsittelyyn. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja –aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2023 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		3	5	5
Muut pitkävaikuttiset menot				
Atk-ohjelmat		3	3	3
Muut		3	3	3
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset				
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25	25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35	35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25	25
Uimahallit	tasapoisto		30	30
Liikuntahallit	tasapoisto		35	35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25	25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15	15
Talousrakennukset			30	30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30	30
Varastot, puiset	tasapoisto		25	25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20		
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25	25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30	30
Asuinrakennukset		40		
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40	40
Rakennusten peruseräparannukset	tasapoisto		25	25
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maarakenteet	tasapoisto	15		
siitä:				
Sataman kenttäalueet	tasapoisto	20	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20	20
siitä:				
Sataman laiturit	tasapoisto	30	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15	15
Johtoverkostot ja laitteet				
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10	10
Koneet ja kalusto				
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5	5
Veneet	tasapoisto	8		
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8	8
Muut laitteet ja kalusteet				
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3	5
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	ei poistoa		ei poistoa	ei poistoa
Taide-esineet	ei poistoa		ei poistoa	ei poistoa

Toimintatuotot

	2023	2022
Liikevaihto	4 829 342,13	4 876 300,16
Liiketoiminnan muut tuotot	73 534,74	93 437,08
	4 902 876,87	4 969 737,24

3. Tasetta koskevat liitetiedot

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Rakennukset	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
		Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2023	575 684,08	15 844 275,44	86 843,15	150 660,91	16 657 463,58
Lisäykset		1 135 562,78		66 917,32	1 202 480,10
Siirrot erien välillä		64 372,00		-64 372,00	0,00
Vähennykset					0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Suunnitelmapoistot	-103 198,96	-902 386,19	-31 663,64		-1 037 248,79
Poistamaton hankintameno 31.12.2023	472 485,12	16 141 824,03	55 179,51	153 206,23	16 822 694,89

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2023	52 327,69
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno 31.12.2023	52 327,69

Saamisten erittely

		2023	2022
Tytäryhteisöiltä	Myyntisaamiset	-8 134,74	-10 998,31
	Siirtosaamiset		
		-8 134,74	-10 998,31
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	Myyntisaamiset	943,69	7 590,58
	Siirtosaamiset		
		943,69	7 590,58
Kunnan sisäiset saamiset	Myyntisaamiset	16 229,02	33 392,74
	Muut saamiset		
	Siirtosaamiset	3 266,02	
		19 495,04	33 392,74
Muilta	Myyntisaamiset	535 734,35	520 764,60
	Muut saamiset		
	Siirtosaamiset		
		535 734,35	520 764,60
Saamiset yhteensä		548 038,34	550 749,61

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2023	2022
Peruspääoma 01.01	6 831 535,93	6 831 535,93
Peruspääoma 31.12.	6 831 535,93	6 831 535,93
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	9 064 767,70	8 625 524,16
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	9 064 767,70	8 625 524,16
Tilikauden yli-/alijäämä	-11 103,18	641 772,85
Oma pääoma 31.12. yhteensä	15 885 200,45	16 098 832,94

Muut velat

	2023	2022
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	1 826 554,04	1 801 154,04
Sisäiset liittymismaksut	34 400,00	34 400,00
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	1 860 954,04	1 835 554,04
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	30 079,68	175 178,98
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	30 079,68	175 178,98

Siirtovelat

	2023	2022
Lomapalkkajaksotus	121 256,14	129 787,04
Jaksotetut erilliskorvaukset	10 251,51	8 633,28
Tilitettävät henkilösivukulut	11 622,23	10 029,98
Muut siirtovelat	266 347,16	84 356,85
Siirtovelat yhteensä	409 477,04	232 807,15

Konsernitilin limiitti

	2023	2022
Limiitti kotimaiselta talletuspankilta, josta liikelaitokset käytössä 31.12.	500 000,00 0,00	500 000,00 0,00

3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Uudenkaupungin Vesi -liikelaitoksen taseessa ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa.

3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Henkilöstö yhteensä	10,0	11,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Pro Uusikaupunki ry	4,20	25,20
Uudenkaupungin Kunnalliset JHL ry 614	258,97	
Jyty Uusikaupunki ry	41,62	
Uudenkaupungin Kokoomus	63,00	151,20
Suomen keskusta	21,00	70,95
Uudenkaupungin Perussuomalaiset	25,20	50,40
Puolueverot yhteensä	413,99	297,75

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tosittelajeista

Luettelo tilikirjoista 2023

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvitykset sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain.

Tapahtumasarjat

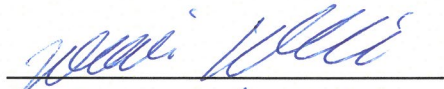
UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

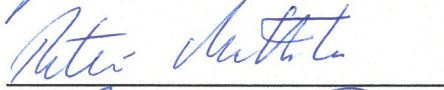
TS	Kuvaus	Tapahtuman umerosta	Tapahtuman umeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suorakirjaus	100009098	100010900
11	Jaksotukset	110001104	110001121
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000862	140000998
15	Alkutase	150000005	150000005
18	Pääkirjatapahtumat (työnkulku)	180000012	180000014
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000272	190000296
20	Toimittajalaskut	200012266	200014318
31	Korkolaskut	20310007714	20310008250
33	Luottotappiot	330000046	330000055
41	Vesi- ja jätevesilaskut	20401088645	20401100336
45	Vesihuollon muu laskutus	20405000477	20405000549

VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Uusikaupunki 28. päivänä helmikuuta 2024

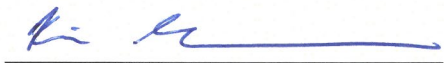

TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ:

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Turussa _____ 2024

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

Sari Isaksson,
JHT, KHT

VAKKA-SUOMEN
VESI

Vuosikertomus 2023

Puhtaampaa ympäristöä rakentamassa

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 29.2.2024

Sisällysluettelo

I Toimintakertomus	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus	1
1.1. Toiminta ja tunnusluvut.....	2
1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen	3
2. Hallinto ja organisaatio	22
2.1 Hallinto ja organisaatio 2023.....	22
2.2 Johtokunta ohjaa ja seuraa.....	22
2.3. Henkilöstö	23
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät.....	24
3.1 Yleinen taloudellinen tilanne	24
3.2. Kuntatalous vuosina 2023–2024	25
4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous.....	27
4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus	27
4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2023	29
5. Palkat ja henkilöstö.....	31
6. Käyttötalousmenot	32
7. Investointimenot	33
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2023.....	34
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	35
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	35
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	36
9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	37
11. Kokonaismenot ja -tulot 2023	41
12. Tilikauden tuloksen käsittely.....	42
II Toteutumisvertailu.....	43
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	43
1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	43
1.2 Talouden toteutuminen.....	44
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	45
3. Investointien toteutuminen	46
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	47
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	48

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus.....	48
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset.....	49
III Tilinpäätöslaskelmat.....	50
1. Tuloslaskelma	50
2. Rahoituslaskelma	51
3. Tase	52
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	53
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	53
2. Tuloslaskelman liitetiedot	54
2.1 Tuloslaskelman liitetiedot.....	54
3. Tasetta koskevat liitetieto.....	56
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	56
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	56
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma	57
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	57
V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista.....	58
VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä.....	59

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Yhteiskunta ei ole milloinkaan voinut elää ilman vettä ja ihmisen toiminnasta on aina aiheutunut jätevesiä.

Jätevesien kerääminen ja sen puhdistus on ympäristöteko vailla vertaakaan. Käytetty talousvesi kerätään teollisuudesta ja kotitalouksilta viemäriverkostoon ja johdetaan jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jätevedenpuhdistusprosessia valvotaan jatkuvasti ja puhdistustulos pidetään ensiluokkaisena. Käsitellyt jätevedet lasketaan puhdistuksen jälkeen purkuvesistöön. Vakka-Suomessa jätevedet puhdistetaan Hämönniemen puhdistamolla, joka on nykyisin yksi koko valtakunnan parhaista puhdistamoista puhdistustuloksilla mitaten.

Vastuullinen jätevesistä huolehtiminen on olennainen osa niin vesihuollon kuin koko yhteiskunnankin toimintaa. Teollisuudesta tulevat jätevedet ovat toisinaan normaalista asumisjätevesistä poikkeavia. Poikkeavien jätevesien tai poikkeuksellisten suurten jätevesimäärien johtaminen viemäriverkostoon on aina luvanvaraista ja sitä ohjataan teollisuusjätevesisopimuksien avulla. Niissä sovitaan yhteisistä pelisäännöistä ja siten voidaan taata verkoston ja puhdistamon häiriötön toiminta. Näitä sopimuksia on nyt useampia neuvoteltu valmiiksi niin Uudessakaupungissa kuin naapurikunnissakin.

Toimintavarmuutta on parannettu erilaisten suunnitelmien ja viranomaisyhteistyön kautta. Varautumis- ja pelastussuunnitelmia on päivitetty ja kemikaaliturvallisuutta on parannettu yhdessä TUKES:n kanssa. Myös kyberturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsitteilyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Lisäksi ympäristöluvassa edellytetään puhdistamon piha-alueiden asfaltointeja ja uuden sakeuttamon kattamista.

Jokaiselle vuodelle on aina asetettu myös toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita ei saavutettu täysin. Poikkeamat puhdistustuloksissa olivat raja-arvoihin nähden todella niukkoja ja johtuivat alkuvuoden poikkeuksellisista luonnon olosuhteista. Puhdistustulokset olivat muuten hyviä koko vuoden ajan, työturvallisuus oli hyvää ja taloudessa saavutettiin arvioitua parempi tulos. Liikelaitoksella on kuitenkin edelleen runsaasti velkaa ja pääomakustannukset sekä poistot ovat suuret. Hyvää puhdistustulosta voidaan ylläpitää ainoastaan hyvän taloudenpidon myötä. Siksi tulevaisuudessakin on tärkeää saada pääomakustannuksia alemmas, jotta tulevat investoinnit voidaan toteuttaa ja edelleen omalta osaltamme auttaa Itämerta toipumaan.

Kim Westerholm
Liikelaitoksen johtaja

1.1. Toiminta ja tunnusluvut

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Liikevaihto, milj. €	2,0	2,4	2,3	2,0	2,0	2,3
Investoinnit, milj. €	4,5	2,3	0,15	0,4	0,2	0,4
Viemäriverkosto km	26	26	26	26	26	26
Käsitelty jätevesi 1000 m ³ /a	2 416	2 976	2 887	2 518	2 497	2 710
Jätevesimaksu €/m ³	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79	0,83
Vakinainen henkilöstö	3	3	3	3	3	3

Vakka-Suomen Vesi toimii liikelaitoksena, joka rahoittaa toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaan ei käytetä verorahoja.

Vakka-Suomen Vesi on jäteveden tukkupuhdistaja ja sillä on kaksi asiakasta, Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki. Puhdistuspalvelut tuotetaan Uudessakaupungissa Hämönniemen puhdistamolla. Puhdistuspalvelusta veloittava maksu perustuu laitoksen asiakkailta vastaanottamaan jätevesimäärään.

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Kaupunki on esittänyt linjaukset valtuustokauden 2021–2025 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännöstellä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevetensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevettä.

Verkosto

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos operoi Laitilan ja Uudenkaupungin välistä siirtoviemäriä, jonka pituus on 26 km. Pumppaamoita on 8 kpl. Siirtoviemäristä n. 90 % on paineviemäriä ja noin 10 % vietto-viemäriä. Siirtoviemäriin keskivirtaaman on n. 1.500 m³/vrk ja se vastaa suunnilleen yhtä kolmasosaa Hämönniemeen tulevasta virtaamasta.

Häpäniemen jätevedenpuhdistamo

Häpäniemen jätevedenpuhdistamo toimii seudullisesti. Jätevedenpuhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Kalannin, Lokalahden ja Pyhämaan taajama-alueiden jätevedet. Lisäksi puhdistamolle johdetaan haja-asutusalueilla toimivien jätevesi- ja viemäriolosuuskuntien jätevedet.

Naapurikunnista jätevesiä Häpäniemeen johdetaan Laitilasta, Kustavista sekä Pyhäraannasta.

Häpäniemen puhdistamon kemiallinen osa on valmistunut vuonna 1977 ja laitos laajennettiin biologiskemialliseksi vuonna 2004. Biologinen osa toimii kantoainetekniikalla kahdessa eri vaiheessa. Laitosta laajennettiin edelleen vuonna 2008. Elokuussa 2019 valmistui viimeisin saneeraus, jolloin puhdistamo sekä laajennettiin että puhdistusprosessia tehostettiin.

Häpäniemen puhdistamolla käsiteltiin jätevetä vuonna 2023 yhteensä 2 709 618 m³ (2 496 824 m³) Tämä oli 8,6 % enemmän kuin vuonna 2022.

Lisäksi puhdistamolla vastaanotettiin vuoden 2023 aikana sako- ja umpikaivolietettä sekä puhdistamon ylijäämälietettä yhteensä 7 842 m³ (6 906 m³).

Häpäniemen puhdistamolla syntyvä ja mekaanisesti kuivattu jätevesiliete toimitettiin käsiteltäväksi Gasum Oy:n biokaasulaitokselle Huittisiin vuoden 2023 aikana yhteensä 4 319 940 kg (4 419 800 kg).

1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen

Vuodelle 2023 Vakka-Suomen Vedellä on valtuustotavoitteiden ohella kolme itse asetettua toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden avulla pyritään parantamaan toimintavarmuutta niin laitoksilla kuin verkostoissakin, keskitytään varautumiseen ja riskienhallintaan sekä parannetaan hallinnollisia sopimusasioita.

Tavoitteet

1. Varautuminen ja riskienhallinta

Toimintavarmuutta ja poikkeustilanteisiin varautumista parannetaan. Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma tullaan päivittämään ja myös muun ohjeistuksen tarpeeseen paneudutaan.

Vakka-Suomen Vedelle ja Uudenkaupungin Vedelle on laadittu yhteinen SSP-suunnitelma (Sanitation Safety Plan), jonka avulla pyritään minimoimaan viemäroinnin ja jäteveden käsittelyn turvallisuusriskit.

- Vesihuollon Sanitation Safety Plan on saatu valmiiksi 28.2.2022
- Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma on saatu valmiiksi 1.3.2022.
- Häpäniemen jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma päivitetty 3.3.2022
- Häpäniemen jätevedenpuhdistamon sisäinen pelastussuunnitelma päivitetty 8.2.2023

Muutakin ohjeistusta tullaan laatimaan vesihuoltoon, mutta se on jatkuvaa työtä eli uusia ohjeita ja vanhojen päivitystä pitää tehdä jatkuvasti.

2. *Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa*

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja tehostamishanke on saatu päätökseen vuonna 2019. Tämän jälkeen on keskitytty laitoksen toiminnan optimointiin. Optimointia on suoritettu koetoimintailmoituksen perusteella ja se on varsinaista ympäristölupapäätöstä edeltävää toimintaa.

Uutta ympäristölupaa haettiin maaliskuussa 2018 ja päätös uudesta ympäristöluvasta saatiin 11.10.2021. Ympäristöluvassa oli mukana vaatimus purkuputken jatkamisesta.

Vakka-Suomen Vesi jätti ympäristölupapäätöksestä valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen 17.11.2021. Purkuputken rakentaminen ei ole taloudellisesti mahdollista eikä sillä saavuteta ympäristön suhteen mitään mitattavissa olevaa parannusta nykytilanteeseen nähden. Vakka-Suomen Vesi on ehdottanut purkuputken rakentamisen vaihtoehdoksi puhdistusprosessin parantamista entisestään. Tällöin rakennettaisiin jälkikäsittelylaitos ja purkuvedet desinfiotaisiin ennen niiden vesistöön purkamista. Arvioitu kustannusvaikutus prosessin parannukselle on noin kolme miljoonaa euroa, kun taas purkuputken arvioitu kustannus on pahimmillaan jopa kymmenkertainen.

Valitusta täydennettiin vielä kevään 2022 aikana ympäristö- ja talousasioilla.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsittelyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä.

3. *Jätevesien määrän ja laadun hallinta*

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle tulevan jätevesivirtaaman tulisi olla mahdollisimman tasaista sekä laadullisesti että määrällisesti. Vesisateet ja sulamisvedet kasvattavat virtaamaa ja niihin voidaan vaikuttaa jonkin verran verkostosaneerauksilla. Muuhun virtaamaan voidaan vaikuttaa sopimuksilla.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella on allekirjoitettuna kymmenen teollisuusjätevesisopimusta. Laitilassa on allekirjoitettuna kolme ja Kustavissa on allekirjoitettuna kaksi sopimusta. Pyhäjärven alueella ei ole vielä yhtään allekirjoitettua sopimusta. Kuntia on muistutettu sopimusten tärkeydestä.

Myös kuntien kanssa olevat vanhat sopimukset on syytä päivittää ja näistä on tiedotettu viemärintialueen kuntia useampaan otteeseen vuoden 2023 aikana. Varsinaisia sopimusneuvotteluita ei ole kuitenkaan vielä aloitettu.

Toiminnan tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteutuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	Ei yhtään terveyskeskuskäyntiä
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista	Puhdistamon tavoitteista saavutettu: <ul style="list-style-type: none"> • Neljännesvuositavoitteista 15/24 • Puolivuositavoitteista 7/14 • Vuositavoitteista 1/1 • Yhteensä 23/39
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	Ei ympäristöhaittaa aiheuttavia kohteita

Kaikkia valtuustolle esitettyjä toiminnan tavoitteita ei ole saavutettu.

Työturvallisuus ja viemäriverkoston toiminta

Työturvallisuuden tavoitteet on saavutettu, samoin viemäriverkoston toiminta on ollut moitteetonta.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon toiminta

Alkuvuodesta puhdistamolle virtasi poikkeuksellisen paljon ja poikkeuksellisen kylmää jätevettä. Tämä aiheutti jätevedenkäsittelyyn vaikeuksia ja samat vaikeudet (biologisen prosessin toiminta, rihmasto-ongelmat) ovat olleet vuoden 2023 keväänä myös lukuisilla muilla jätevedenpuhdistamoilla. Olosuhteisiin nähden puhdistamo on kuitenkin silloinkin toiminut hyvin ja ympäristöluvan alitukset/ylitykset ovat olleet todella pieniä, mutta raja-arvon väärällä puolella kuitenkin.

Suoritteet

Pidempiaikaisen tarkastelun perusteella Häpönniemen jätevedenpuhdistamon vuosittaiseksi puhdistusmääräksi on arvioitu 2.550.000 m³ jätevettä. Virtaama ei ole tasaista vaan suoritemäärissä on jaksottaista vaihtelua vuodenaikojen eli toisin sanoen säätilojen mukaan. Myös vuosittaiset määrät vaihtelevat vuosittaisten sateiden mukaisesti.

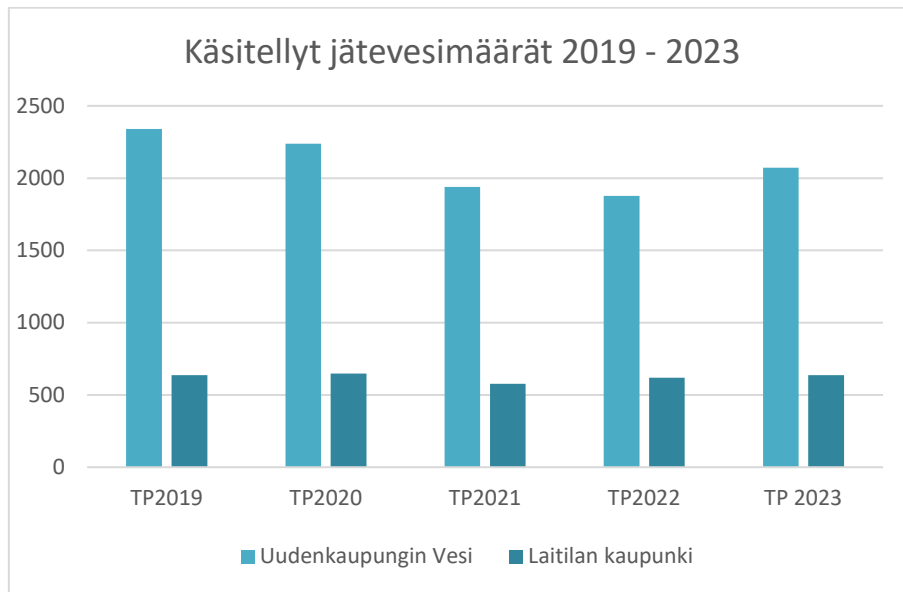
Sateet ja sulamisvedet aiheuttavat merkittävää virtaaman kasvua. Yleensä suurimmat virtaamat ajoittuvat kevään sulamisvesiin maaliskuu-/huhtikuussa ja syksyn pitkäkestoisin sadejaksoihin syys-/lokakuulle.

Toisaalta kesän mahdolliset kuivat kaudet ja talven pakkasjaksot taas vähentävät virtaamaa. Kesäisin sateet ovat useimmiten lyhytkestoisia, jolloin virtaamat eivät kasva merkittävästi sateista huolimatta.

Suoritteet ovat toteutuneet melko hyvin arvioidun mukaisesti. Tarkemmat virtaamatiedot on esitetty seuraavassa taulukossa ja kaaviossa.

Toteutuneet jätevesivirtaamat vuosittain ja muutos edelliseen vuoteen verrattuna:

1.000 m ³	TP2019	TP2020	TP2021	TP2022	TP 2023	Osuus %	Muutos % 2022- 2023
Uudenkaupungin Vesi	2.340	2.239	1.940	1.877	2.074	77 %	+10,5 %
- Uusikaupunki	2.226	2.126	1.821	1.761	1.948	72 %	+10,6 %
- Kustavi	73	74	79	77	84	3 %	+9,1 %
- Pyhäranta	41	39	40	39	42	2 %	+7,7 %
Laitilan kaupunki	636	648	578	619	636	23 %	+2,7 %
Yhteensä	2.976	2.887	2.518	2.496	2.710	100 %	+8,6 %

Edelliseen vuoteen verrattuna jätevesien virtaamissa on tullut kasvua huomattavasti etenkin Uudenkaupungin Veden kokonaisuuden kautta. Koko viemärintialueella kasvua on ollut 8,6 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Sadantatilastoista nähdään, että vuonna 2023 Vakka-Suomessa on satanut noin 10-15 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Esimerkiksi Uudenkaupungin Itätullin mittauspisteellä sademäärä v. 2022 oli yhteensä 614,4 mm, kun taas vuonna 2023 sadekertymä oli 697,8 mm. Kyseisellä mittauspisteellä kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli siis 13,6 %. Koska tilastollisesti puhdistamolle tulevan veden virtaamasta noin puolet on jätevesiviemäriin kuulumatonta sade- ja/tai hulevettä, voidaan sadannan kasvun todeta selittävän noin 5-8 % kasvun puhdistamolle tulevasta jätevesivirtaamasta.

Laskutetun viemäriveden määrä Uudenkaupungin alueella on hieman edellisvuotta pienempi, kun taas laskuttamattoman jäteveden määrä sen sijaan on kasvanut selkeästi edelliseen vuoteen verrattuna. Puhdistamolle virtaavan jätevesimäärän kasvu on siis ainakin Uudessakaupungissa tullut laskuttamattoman jäteveden osuudesta eli käytännössä hulevesistä.

Laskutetun ja laskuttamattoman jäteveden määrien muutokset Uudenkaupungin Vedellä:

x 1.000 m ³	2022	TA 2023	2023	2023 vs. TA	2023 vs.2022
Laskutettu jätevesi	967	900	949	105,4 %	98,1 %
Laskuttamaton jätevesi	910	1.100	1.124	102,2 %	123,5 %

Jätevesivirtaamien vertailu viiden vuoden aikajaksolla:

1.000m ³	Talousarvio m ³	Toteuma m ³	Tot. % Tot. / TA	Keskiarvo 2019- 2023	Tot. / ka. %	Min. 2019-	Max -2023
Uudenkaupungin Vesi		2.074		2.094	99,0 %	1.877	2.340
- Uusikaupunki	2.000	1.948	103,7 %	1.976	98,6 %	1.761	2.226
- Kustavi		84		77	108,5 %	73	84
- Pyhäranta		42		40	104,5 %	39	42
Laitilan kaupunki	550	636	115,6 %	632	100,7 %	619	648
Yhteensä	2.550	2.710	106,3 %	2.726	99,4 %	2.496	2.976

Viiden edellisen vuoden keskiarvoja ja päättyneen vuoden toteumia verrattaessa huomataan, että päättyneen vuoden virtaamat ovat varsin lähellä viiden edellisen vuoden keskiarvovirtaamia. Kustavissa ja Pyhärannassa on ollut kasvua jonkin verran enemmän kuin Uudessakaupungissa ja Laitilassa, mutta se selittyy vapaa-ajan asuntojen veden kulutuksen kasvulla. Nykyisin vapaa-ajan asunnoille otetaan vesiliittymiä huomattavasti enemmän kuin aiemmin ja lisäksi kulutus on melko suurta tavalliseen asumiseen verrattuna.

Taulukosta nähdään myös huomattavan suuri vuosittainen vaihtelu jätevesivirtaamisissa. Pienimmän ja suurimman vuosivirtaaman välinen ero on noin 20 %, joka tarkoittaa noin 400.000 euron vaihteluväliä Vakka-Suomen Veden liikevaihdossa.

Jätevesiviemäriverkostoon tulee tällä hetkellä aivan liian paljon sade- ja/tai hulevesiä. Osittain niitä tulee sisäänpäin vuotavasta viemäriverkostosta ja esimerkiksi painanteissa olevista kaivoista. Enimmäkseen sade- ja/tai hulevesiä tulee kuitenkin kiinteistöiltä tietoisesti jätevesiverkostoon ohjattuina. Kiinteistöiltä ohjautuu salaojavesiä, rännikaivojen vesiä ja jopa piha-alueiden ja pysäköintialueiden kuivatusvesiä. Näihin asioihin alueen vesihuoltolaitosten ja kuntien tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota, koska niin viemäriverkoston kuin puhdistamonkin toiminta vaarantuu liian suurien vesimäärien vuoksi. Ilmastomuutoksen vaikutuksesta sademäärien ennakoitaan kasvavan tulevaisuudessa, joten on entistäkin tärkeämpää saada eroteltua kiinteistöillä hulevedet varsinaisista viemäriverkostosta.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa ja puhdistustulokset

Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimukset

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle saatiin uusi ympäristölupa (ESAVI nro 311/2021) 11.10.2021. Aluehallintovirasto oli luvassa määrännyt, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvasta jätettiin valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta uusi lupa astui siis voimaan valitusajan päättymisen jälkeen eli 17.11.2021.

Jätevedenpuhdistamon toimintaa ja puhdistustuloksia seuraa säännöllisesti akkreditoitu laboratorio.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **neljännesvuosikeskiarvoina** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	70	85
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	10	95
Kokonaisfosfori, P	0,25	96

Yhteensä siis 6 tulostavoitetta per kvartaali eli vuodessa 24 tulostavoitetta.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **puolivuosikeskiarvona** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	60	90
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	8	96
Kokonaisfosfori, P	0,25	96
Kokonaistyyppi, N		78

Yhteensä siis 7 tulostavoitetta per puolivuosi eli vuodessa 14 tulostavoitetta.

Kokonaistypen kuormitus mereen saa olla enintään 96 kg/d **vuosikeskiarvona**.

Kiintoaineelle ja ammoniumtyypelle ei ole asetettu raja-arvoja uudessa luvassa.

Uudessa ympäristöluvassa on siis vuosittain 39 tulostavoitetta, jotka pitää täyttää.

Häpäniemen jätevedenpuhdistamolla saavutetut puhdistustulokset

Ensimmäinen vuosineljännes eli 1–3/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2023	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsittely- teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
1.1.-31.3.	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD _{Cr}	450	54	54	88	88	70	85
BOD _{7ATU}	210	14	14	93	93	10	95
Kokonaisfosfori	5,6	0,42	0,43	92	92	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,093					
Kokonaistyyppi	38	9,8	9,8	74	74		
Ammoniumtyppi		2,1	2,1	95*	95*		
Kiintoaine	200	14	14	93	93		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Ensimmäisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset CODCr:n osalta. BOD7ATU:n sekä kokonaisfosforin puhdistusvaatimuksia ei täytetty. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Kokonaistyyppien osalta vaatimukset on saavutettava puhdistustehon osalta puolivuosisikeskiarvona sekä vesistökuormituksen osalta vuosikeskiarvona tarkasteltuna. Ensimmäisen vuosineljännesjakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli vuosiraja-arvoa (96 kg/d) pienempi.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				90	90
COD _{Cr}	470	470		42 300	42 300
BOD _{7ATU}	120	120		10 800	10 800
Fosfori	3,70	3,70		330	330
Kokonaistyyppi	85	85	96	7 650	7 650
Ammoniumtyppi	18	18		1 620	1 620
Kiintoaine	120	120		10 800	10 800

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Toinen vuosineljännes eli 4–6/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2023	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsittely-teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
1.4.-30.6.	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD _{Cr}	620	76	76	88	88	70	85
BOD _{7ATU}	250	22	22	91	91	10	95
Kokonaisfosfori	7,8	0,27	0,27	97	97	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,063					
Kokonaistyyppi	56	12	12	79	79		
Ammoniumtyppi		3,4	3,3	94*	94*		
Kiintoaine	270	10	10	96	96		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Toisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset CODCr:n sekä kokonaisfosforin puhdistustehojen osalta. CODCr:n, BOD7ATU:n sekä lähtevä kokonaisfosforipitoisuudet olivat raja-arvoja suurempia eivätkä täyttäneet luvan vaatimusta. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				91	91
COD _{Cr}	480	480		43 680	43 680
BOD _{7ATU}	140	140		12 740	12 740
Fosfori	1,7	1,7		150	150
Kokonaistyyppi	75	75	96	6 830	6 830
Ammoniumtyppi	21	21		1 910	1 910
Kiintoaine	63	63		5 730	5 730

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Kolmas vuosineljännes eli 7–9/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2023 1.7.-30.9.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	630	43	43	93	93	70	85
BOD _{7ATU}	260	5,1	5,1	98	98	10	95
Kokonaisfosfori	7,4	0,14	0,14	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,077					
Kokonaistyyppi	51	4,8	4,8	91	91		
Ammoniumtyppi		0,14	0,14	100*	100*		
Kiintoaine	270	3,9	3,9	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Kolmannen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti kaikki ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD _{Cr}	250	250		23 000	23 000
BOD _{7ATU}	30	30		2 760	2 760
Fosfori	0,82	0,82		80	80
Kokonaistyyppi	28	28	96	2 580	2 580
Ammoniumtyppi	0,82	0,82		80	80
Kiintoaine	23	23		2 120	2 120

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Neljäs vuosineljännes eli 10–12/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2023 1.10.-31.12.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	500	43	43	91	91	70	85
BOD _{7ATU}	240	6,5	6,5	97	97	10	95
Kokonaisfosfori	5,4	0,12	0,12	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,056					
Kokonaistyyppi	38	6,4	6,4	83	83		
Ammoniumtyppi		0,33	0,33	99*	99*		
Kiintoaine	230	3,2	3,2	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Neljännen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti kaikki ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2023	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD _{Cr}	380	380		34 960	34 960
BOD _{7ATU}	58	58		5 340	5 340
Fosfori	1,1	1,1		100	100
Kokonaistyyppi	57	57	96	5 240	5 240
Ammoniumtyppi	2,9	2,9		270	270
Kiintoaine	28	28		2 580	2 580

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Ensimmäinen puolivuosisjakso eli 1-6/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2023 1.1.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	520	63	63	88	88	60	90
BOD _{7ATU}	230	17	17	92	92	8	96
Kokonaisfosfori	6,5	0,36	0,36	94	94	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,081					
Kokonaistyyppi	45	11	11	76	76		78
Ammoniumtyppi		2,7	2,7	94*	94*		
Kiintoaine	230	13	13	94	94		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Ensimmäisen puolivuosisjakson puhdistustulos ei täyttänyt ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimuksia. Myös kokonaistypen puhdistusteho jäi aavistuksen puolivuosisraja-arvoa alhaisemmaksi. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2023 1.1.-30.6.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				181	181
COD _{Cr}	470	470		85 070	85 070
BOD _{7ATU}	130	130		23 530	23 530
Fosfori	2,7	2,7		490	490
Kokonaistyyppi	82	82	96	14 840	14 840
Ammoniumtyppi	20	20		3 620	3 620
Kiintoaine	97	97		17 560	17 560

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Toinen puolivuosisjakso eli 7-12/2023

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten puolivuosi-
raja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 2-2023 1.7.-31.12.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	560	43	43	92	92	60	90
BOD _{7ATU}	240	6,0	6,0	98	98	8	96
Kokonaisfosfori	6,1	0,13	0,13	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,065					
Kokonaistyyppi	43	5,7	5,7	87	87		78
Ammoniumtyyppi		0,25	0,24	99*	99*		
Kiintoaine	240	3,5	3,5	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 puolivuosiskeskiarvot ' nitrifikaatioaste

**Toisen puolivuosisjakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistus-
vaatimukset. Myös kokonaistyyppien puhdistusteho täytti puolivuosi-
raja-arvon. Nitrifikaatio oli keski-
määrin erittäin voimakasta jakson aikana.**

*Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keski-
määräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:*

Puolivuosi 2-2023 1.7.-31.12.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				181	181
COD _{Cr}	320	320	96	57 920	57 920
BOD _{7ATU}	44	44		7 960	7 960
Fosfori	0,96	0,96		170	170
Kokonaistyyppi	42	42		7 600	7 600
Ammoniumtyyppi	1,8	1,8		330	330
Kiintoaine	26	26		4 710	4 710

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

*Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi.
Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.*

Yhteenveto puhdistustuloksista

Puhdistamon ympäristöluvassa on kalenterivuodessa yhteensä 39 tavoitetta saavutettavana:

	Neljännesvuositavoitteet								Puolivuositavoitteet				
	I		II		III		IV		I		II		
	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	✓	✓	☹	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☹	☹	✓	✓
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	☹	☹	☹	☹	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kokonaisfosfori, P	☹	☹	☹	☹	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kokonaistyyppi, N										☹			✓

Lisäksi kokonaistypen kuormituksen tavoitteena on enintään 96 kg/d vuosikeskiarvona ja se tavoite on saavutettu ✓.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) tavoitteista *saavutettu*:

- Neljännesvuositavoitteista 15/24
- Puolivuositavoitteista 7/14
- Vuositavoitteista 1/1
- Yhteensä 23/39

Alkuvuodesta puhdistamolle virtasi poikkeuksellisen paljon ja poikkeuksellisen kylmää jätevettä. Tämä aiheutti jätevedenkäsittelyyn vaikeuksia ja samat vaikeudet (biologisen prosessin toiminta, rihmasto-ongelmat) ovat olleet vuoden 2023 keväänä myös lukuisilla muilla jätevedenpuhdistamoilla. Olosuhteisiin nähden puhdistamo on kuitenkin silloinkin toiminut hyvin ja ympäristöluvan alitukset/ylitykset ovat olleet todella pieniä, mutta raja-arvon väärällä puolella kuitenkin.

Poikkeamia oli lukumääräisesti paljon, mutta kaiken kaikkiaan poikkeamat ympäristöluvasta olivat melko pieniä niin pitoisuuden kuin poistotehonkin osalta. Kokonaisuutta katsoen jätevedenpuhdistamo on alkuvuoden vaikeuksista huolimatta toiminut vuositasolla todella hyvin.

Häpönniemen puhdistamo, tarkkailu vuosiyhteenveto 2023

TARKKAILUJAKSOT: J1 = 1.1. - 31.3., J2 = 1.4.- 30.6., J3 = 1.7.-30.9., J4 = 1.10.-

Raportointivuosi: 2023

Uudet ESAVI 311/2021 ympäristöluvan puhdistusvaatimukset: Raja: neljännesvuosikeskiarvot

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Raja
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	8700	6280	5850	8870	
	Ohitus	m ³ /d	0,11	0	0,022	0,011	
	Vesistöön	m ³ /d	8700	6280	5850	8870	
pros.lämpö	Tuleva vl	°C					
	Käsitelty	°C	6,4	9,6	16	9,8	
	Ohitus	°C					
pH	Tuleva vl						
	Käsitelty		7	7,2	7,6	7,4	
	Ohitus						
CODCr	Tuleva vl	kg/d	3900	3900	3700	4400	
	Käsitelty	kg/d	470	480	250	380	
	Ohitus	kg/d	0,019	0	0,0087	0,0054	
	Vesistöön	kg/d	470	480	250	380	
	Tuleva vl	mg/l	450	620	630	500	
	Käsitelty	mg/l	54	76	43	43	70
	Ohitus	mg/l	170	0	400	490	
	Vesistöön	mg/l	54	76	43	43	70
	Käsittelyteho	%	88	88	93	91	85
	Kokonaisteho	%	88	88	93	91	85
	Tuleva vl	kg/d	1800	1600	1500	2100	
	Käsitelty	kg/d	120	140	30	58	
	Ohitus	kg/d	0,016	0	0,0033	0,0018	
	Vesistöön	kg/d	120	140	30	58	
	Tuleva vl	mg/l	210	250	260	240	
	Käsitelty	mg/l	14	22	5,1	6,5	10
	Ohitus	mg/l	150	0	150	160	
	Vesistöön	mg/l	14	22	5,1	6,5	10
	Käsittelyteho	%	93	91	98	97	95
	Kokonaisteho	%	93	91	98	97	95
	Tuleva vl	kg/d	49	49	43	48	
	Käsitelty	kg/d	3,7	1,7	0,82	1,1	
	Ohitus	kg/d	0,0003	0	0,0001	7E-05	
	Vesistöön	kg/d	3,7	1,7	0,82	1,1	
	Tuleva vl	mg/l	5,6	7,8	7,4	5,4	
	Käsitelty	mg/l	0,42	0,27	0,14	0,12	0,25
	Ohitus	mg/l	2,7	0	5	6,4	
	Vesistöön	mg/l	0,43	0,27	0,14	0,12	0,25
	Käsittelyteho	%	92	97	98	98	96
	Kokonaisteho	%	92	97	98	98	96
liuk.P	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	0,093	0,063	0,077	0,056	
	Ohitus	mg/l					
	Vesistöön	mg/l					

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Raja
kok.N	Tuleva vl	kg/d	330	350	300	340	
	Käsitelty	kg/d	85	75	28	57	
	Ohitus	kg/d	0,0022	0	0,0009	0,0005	
	Vesistöön	kg/d	85	75	28	57	
	Tuleva vl	mg/l	38	56	51	38	
	Käsitelty	mg/l	9,8	12	4,8	6,4	
	Ohitus	mg/l	20	0	40	49	
	Vesistöön	mg/l	9,8	12	4,8	6,4	
	Käsittelyteho	%	74	79	91	83	
	Kokonaisteho	%	74	79	91	83	
NH4-N	Tuleva vl	kg/d					
	Käsitelty	kg/d	18	21	0,82	2,9	
	Ohitus	kg/d	0,0017	0	0,0007	0,0004	
	Vesistöön	kg/d	18	21	0,82	2,9	
	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	2,1	3,4	0,14	0,33	
	Ohitus	mg/l	15	0	30	37	
	Vesistöön	mg/l	2,1	3,3	0,14	0,33	
	Käsittelyteho	%					
	Kokonaisteho	%					
NO2	Tuleva vl	kg/d					
	Käsitelty	kg/d	3,3	5,5	3,6	5,1	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	
	Vesistöön	kg/d	3,3	5,5	3,6	5,1	
	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	0,38	0,88	0,62	0,58	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	
	Vesistöön	mg/l	0,38	0,88	0,62	0,57	
	Käsittelyteho	%					
	Kokonaisteho	%					
NO3	Tuleva vl	kg/d					
	Käsitelty	kg/d	50	39	18	42	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	
	Vesistöön	kg/d	50	39	18	42	
	Tuleva vl	mg/l					
	Käsitelty	mg/l	5,7	6,2	3,1	4,7	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	
	Vesistöön	mg/l	5,7	6,2	3,1	4,7	
	Käsittelyteho	%					
	Kokonaisteho	%					
KA	Tuleva vl	kg/d	1700	1700	1600	2000	
	Käsitelty	kg/d	120	63	23	28	
	Ohitus	kg/d	0,009	0	0,005	0,0023	
	Vesistöön	kg/d	120	63	23	28	
	Tuleva vl	mg/l	200	270	270	230	
	Käsitelty	mg/l	14	10	3,9	3,2	
	Ohitus	mg/l	82	0	230	210	
	Vesistöön	mg/l	14	10	3,9	3,2	
	Käsittelyteho	%	93	96	99	99	
	Kokonaisteho	%	93	96	99	99	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	95	94	100	99	
	Kokonaisteho	%	95	94	100	99	

TARKKAILUJAKSOT: PV1 = 1.1.2022 - 30.6., PV2 = 1.7.- 31.12.

Raportointivuosi: 2023

Uudet ESAVI 311/2021 ympäristöluvan puhdistusvaatimukset: Raja: puolivuc

Tulokset/jaksot			PV1	PV2	Raja
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	7490	7360	
	Ohitus	m ³ /d	0,052	0,016	
	Vesistöön	m ³ /d	7490	7360	
pros.lämpö	Tuleva vl	°C			
	Käsitelty	°C	7,7	12,3	
	Ohitus	°C			
	Vesistöön	°C			
pH	Tuleva vl				
	Käsitelty		7,1	7,4	
	Ohitus				
	Vesistöön				
CODCr	Tuleva vl	kg/d	3900	4100	
	Käsitelty	kg/d	470	320	
	Ohitus	kg/d	0,0094	0,0071	
	Vesistöön	kg/d	470	320	
	Tuleva vl	mg/l	520	560	
	Käsitelty	mg/l	63	43	60
	Ohitus	mg/l	180	440	
	Vesistöön	mg/l	63	43	60
	Käsittelyteho	%	88	92	90
	Kokonaisteho	%	88	92	90
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	1700	1800	
	Käsitelty	kg/d	130	44	
	Ohitus	kg/d	0,0079	0,0026	
	Vesistöön	kg/d	130	44	
	Tuleva vl	mg/l	230	240	
	Käsitelty	mg/l	17	6	8
	Ohitus	mg/l	150	160	
	Vesistöön	mg/l	17	6	8
	Käsittelyteho	%	92	98	96
	Kokonaisteho	%	92	98	96
kok.P	Tuleva vl	kg/d	49	45	
	Käsitelty	kg/d	2,7	0,96	
	Ohitus	kg/d	0,0002	9E-05	
	Vesistöön	kg/d	2,7	0,96	
	Tuleva vl	mg/l	6,5	6,1	
	Käsitelty	mg/l	0,36	0,13	0,25
	Ohitus	mg/l	2,9	5,7	
	Vesistöön	mg/l	0,36	0,13	0,25
	Käsittelyteho	%	94	98	96
	Kokonaisteho	%	94	98	96
liuk.P	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	0,081	0,065	
	Ohitus	mg/l			
	Vesistöön	mg/l			

Tulokset/jaksot			PV1	PV2	Raja
kok.N	Tuleva vl	kg/d	340	320	
	Käsitelty	kg/d	82	42	96
	Ohitus	kg/d	0,0011	0,0007	
	Vesistöön	kg/d	82	42	96
	Tuleva vl	mg/l	45	43	
	Käsitelty	mg/l	11	5,7	
	Ohitus	mg/l	21	45	
	Vesistöön	mg/l	11	5,7	
	Käsittelyteho	%	76	87	78
	Kokonaisteho	%	76	87	78
NH4-N	Tuleva vl	kg/d			
	Käsitelty	kg/d	20	1,8	
	Ohitus	kg/d	0,0008	0,0005	
	Vesistöön	kg/d	20	1,8	
	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	2,7	0,25	
	Ohitus	mg/l	16	34	
	Vesistöön	mg/l	2,7	0,24	
	Käsittelyteho	%			
	Kokonaisteho	%			
NO2	Tuleva vl	kg/d			
	Käsitelty	kg/d	4,4	4,4	
	Ohitus	kg/d	0	0	
	Vesistöön	kg/d	4,4	4,4	
	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	0,59	0,6	
	Ohitus	mg/l	0	0	
	Vesistöön	mg/l	0,59	0,6	
	Käsittelyteho	%			
	Kokonaisteho	%			
NO3	Tuleva vl	kg/d			
	Käsitelty	kg/d	44	30	
	Ohitus	kg/d	0	0	
	Vesistöön	kg/d	44	30	
	Tuleva vl	mg/l			
	Käsitelty	mg/l	5,9	4,1	
	Ohitus	mg/l	0	0	
	Vesistöön	mg/l	5,9	4,1	
	Käsittelyteho	%			
	Kokonaisteho	%			
KA	Tuleva vl	kg/d	1700	1800	
	Käsitelty	kg/d	97	26	
	Ohitus	kg/d	0,0045	0,0036	
	Vesistöön	kg/d	97	26	
	Tuleva vl	mg/l	230	240	
	Käsitelty	mg/l	13	3,5	
	Ohitus	mg/l	87	230	
	Vesistöön	mg/l	13	3,5	
	Käsittelyteho	%	94	99	
	Kokonaisteho	%	94	99	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	94	99	
	Kokonaisteho	%	94	99	

TARKKAILUJAKSOT: Vuosi = 1.1.- 31.12.

Raportointivuosi: 2023

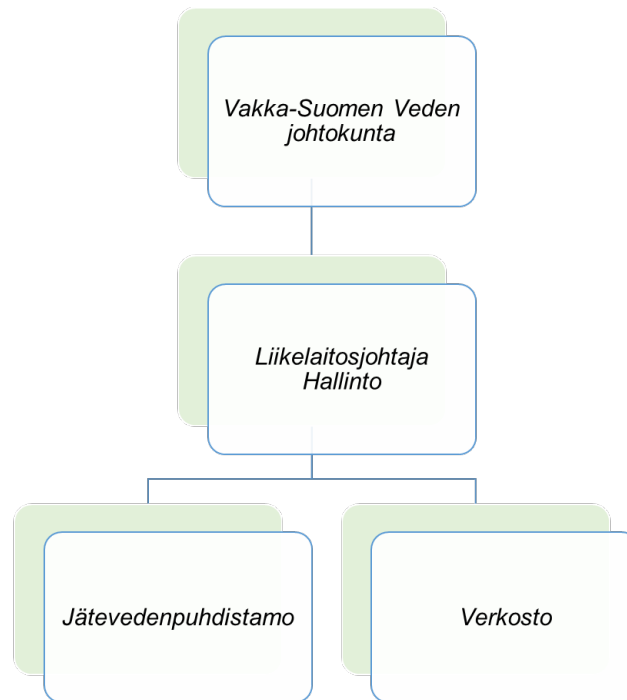
Uudet ESAVI 311/2021 ympäristöluvan puhdistusvaatimukset: Raja: vu

ksot			Vuosi	Raja
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	7420	
	Ohitus	m ³ /d	0,034	
	Vesistöön	m ³ /d	7420	
pros.lämpö	Tuleva vl	°C		
	Käsitelty	°C	10	
	Ohitus	°C		
	Vesistöön	°C		
pH	Tuleva vl			
	Käsitelty		7,2	
	Ohitus			
	Vesistöön			
CODCr	Tuleva vl	kg/d	4000	
	Käsitelty	kg/d	390	
	Ohitus	kg/d	0,0083	
	Vesistöön	kg/d	390	
	Tuleva vl	mg/l	540	
	Käsitelty	mg/l	53	
	Ohitus	mg/l	240	
	Vesistöön	mg/l	53	
	Käsittelyteho	%	90	
	Kokonaisteho	%	90	
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	1700	
	Käsitelty	kg/d	89	
	Ohitus	kg/d	0,0052	
	Vesistöön	kg/d	89	
	Tuleva vl	mg/l	230	
	Käsitelty	mg/l	12	
	Ohitus	mg/l	150	
	Vesistöön	mg/l	12	
	Käsittelyteho	%	95	
	Kokonaisteho	%	95	
kok.P	Tuleva vl	kg/d	47	
	Käsitelty	kg/d	1,8	
	Ohitus	kg/d	0,00012	
	Vesistöön	kg/d	1,8	
	Tuleva vl	mg/l	6,3	
	Käsitelty	mg/l	0,24	
	Ohitus	mg/l	3,5	
	Vesistöön	mg/l	0,24	
	Käsittelyteho	%	96	
	Kokonaisteho	%	96	
liuk.P	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	0,073	
	Ohitus	mg/l		
	Vesistöön	mg/l		

ksot			Vuosi	Raja
kok.N	Tuleva vl	kg/d	330	
	Käsitelty	kg/d	62	96
	Ohitus	kg/d	0,00092	
	Vesistöön	kg/d	62	96
	Tuleva vl	mg/l	44	
	Käsitelty	mg/l	8,3	
	Ohitus	mg/l	27	
	Vesistöön	mg/l	8,4	
	Käsittelyteho	%	81	
	Kokonaisteho	%	81	
NH4-N	Tuleva vl	kg/d		
	Käsitelty	kg/d	11	
	Ohitus	kg/d	0,00068	
	Vesistöön	kg/d	11	
	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	1,5	
	Ohitus	mg/l	20	
	Vesistöön	mg/l	1,5	
	Käsittelyteho	%		
	Kokonaisteho	%		
NO2	Tuleva vl	kg/d		
	Käsitelty	kg/d	4,4	
	Ohitus	kg/d	0	
	Vesistöön	kg/d	4,4	
	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	0,59	
	Ohitus	mg/l	0	
	Vesistöön	mg/l	0,59	
	Käsittelyteho	%		
	Kokonaisteho	%		
NO3	Tuleva vl	kg/d		
	Käsitelty	kg/d	37	
	Ohitus	kg/d	0	
	Vesistöön	kg/d	37	
	Tuleva vl	mg/l		
	Käsitelty	mg/l	5	
	Ohitus	mg/l	0	
	Vesistöön	mg/l	5	
	Käsittelyteho	%		
	Kokonaisteho	%		
KA	Tuleva vl	kg/d	1800	
	Käsitelty	kg/d	60	
	Ohitus	kg/d	0,004	
	Vesistöön	kg/d	60	
	Tuleva vl	mg/l	240	
	Käsitelty	mg/l	8,1	
	Ohitus	mg/l	120	
	Vesistöön	mg/l	8,1	
	Käsittelyteho	%	97	
	Kokonaisteho	%	97	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	97	
	Kokonaisteho	%	97	

2. Hallinto ja organisaatio

2.1 Hallinto ja organisaatio 2023

2.2 Johtokunta ohjaa ja seuraa

Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat Laitilan kaupungin ja Uudenkaupungin kaupungin valtuustojen liikelaitoksen perustamisen yhteydessä yhteisesti sopimat ja määrittelemät toimintatavoitteet ja tuotto-vaatimukset. Lisäksi liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan Uudenkaupungin kaupungin hallintosääntöä ja siellä johtokunnalle määrättyjä tehtäviä § 44.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista puolet Uudestakaupungista ja puolet Laitilan kaupungista.

Hallintosäännön mukaan johtokunta asettaa liikelaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille. Johtokunnalle kuuluu liikelaitoksen tilinpäätöksen laadinta ja hyväksyminen.

Liikelaitoksen johtaja kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Vuonna 2023 johtokunta kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 35 erilaista asiakokonaisuutta.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunnan kokoonpano 2023

2023	Jäsen	Varajäsen	Kunta
puheenjohtaja	Matti Arvonon 23.10.2023 asti	Tarja Suves	Uusikaupunki
puheenjohtaja	Matti Karhu 26.10.2023 alkaen	Jarmo Kolkka	Uusikaupunki
varapuheenjohtaja	Matti Viljanen	Katri Jalonen	Laitila
	Matti Karhu 25.10.2023 asti	Jarmo Kolkka	Uusikaupunki
	Vuokko Virtanen	Jari Nevavuori	Uusikaupunki
	Paula Elo	Jari Kiveinen	Laitila
	Jarkko Kupiainen	Olga Solovjova 21.8.2023 ast	Laitila
	Jarkko Kupiainen	Martti Sjölund 21.8.2023 alkaen	Laitila
	Seppo Laine 23.10.2023 alkaen	Tarja Suves	Uusikaupunki
Kuntien asiantuntijajäsenet			
tekninen johtaja	Jari Nikkari		Uusikaupunki
vesihuoltopäällikkö	Niko Kryssi		Laitila

2.3. Henkilöstö

Vuoden 2023 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä.

Liikelaitoksen johto- ja hallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Liikelaitoksen johtajan, käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistuu Vakka-Suomen Vedelle.

Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen talous oli taantumassa vuonna 2023 investointien ja kotitalouksien kulutuksen vähenemisen takia. Kehnoin tilanne oli rakentamisessa. Bruttokansantuote (bkt) supistui 0,5 prosenttia.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan taantuma väistyy ja Suomen talous alkaa kasvaa vuonna 2024. Inflaatio hidastuu ja korot kääntyvät laskuun. Tämä yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen ja reaaliansioiden nousun kanssa kääntää bruttokansantuotteen kasvuun. Korokojen lasku tukee investointeja samoin kuin investoinnit energiasiirtymään ja puolustukseen. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bkt kasvaa 0,7 prosenttia vuonna 2024. Suomen talouden bkt-ennusteiden vaihteluväli on kuitenkin iso, ja esimerkiksi Kuntarahoitus ennustaa talouden edelleen supistuvan vuonna 2024.

Vuonna 2023 vienti Suomesta laski, mutta selvästi vähemmän kuin tuonti. Vuonna 2024 viennin odotetaan jo kasvavan, kun maailmankauppa toipuu ja Suomen kustannuskilpailukyky on kunnossa.

Työvoiman kysyntä vähenee edelleen vuonna 2024 ja työllisyys vähenee tilapäisesti. Työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin.

Maailman talous

Maailmantalouden näkymät olivat epävarmat loppuvuonna 2023. Korkeiden korkojen välittyminen yksityiseen kulutukseen ja siihen liittyvä kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikensivät näkymiä. Inflaation nopea hidastuminen ja hyvä työllisyystilanne tukevat kuitenkin kasvunäkymiä jatkossa. Korokojen odotetaan myös laskevan aiempia odotuksia nopeammin. Maailmantalouden kasvu on 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja 3,0 prosenttia vuonna 2025. Maailmantalouden kasvusta huolimatta maailmankauppa on supistunut 2023. Taustalla ovat sekä geopoliittiset jännitteet että varastojen täytyminen. Geopoliittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen sekä Lähi-idän konfliktin takia. Jatkossa maailmankaupan odotetaan kuitenkin toipuvan ja antavan vetoapua myös Suomen viennille.

Yhdysvaltojen talouskasvu on ollut selvästi nopeampaa kuin euroalueella koronakriisistä toivuttaessa. Euroalueella talouskasvua on hidastanut korkea energian hinta, ja Yhdysvaltojen talouskasvua taas on nopeuttanut elvyttävä finanssipolitiikka. Yhdysvaltojen talouden kasvu hidastuu vuoden 2023 yli 2 prosentista 1,6 prosenttiin vuonna 2024, ja se elpyy jälleen 2,2 prosenttiin vuonna 2025. Euroopassa erityisesti Saksan teollisuuden näkymät ovat vaikeat.

Rakentaminen on Suomen lisäksi useassa euroalueen maassa syvässä kriisissä. Euroalueen talouskasvu elpyy vuoden 2023 ennakkoidusta 0,5 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2024 reaalitulojen kasvussa.

Muista isoista talousalueista voidaan mainita Kiina, Intia, Japani sekä Venäjä. Kiinan talousnäkymät ovat pitkän nopean kasvun jakson jälkeen haastavat. Julkisiin investointeihin perustuva talousmalli näyttäisi olevan tiensä päässä, ja siihen liittyen kiinteistösektori on syvässä kriisissä. Kiinan vienti oli vaikeuksissa vuonna 2023, joskin se hieman piristyi loppuvuotta kohti. Vähittäiskauppa on samaan aikaan elpynyt jossain määrin, mutta yksityisen kulutuksen näkymät ovat yhä epävarmat. Talouskasvu hidastuu 4,3 prosenttiin vuonna 2024. Intian talousnäkymät ovat puolestaan suotuisat kuluttajien luottamuksen sekä teollisuuden näkymien pysyessä vahvana. Japanin talouden suotuisa kehitys

pysähtyi loppuvuonna 2023, ja sen kokonaistuotanto supistui. Venäjän talouskasvua näyttäisi lyhyellä aikavälillä kannattelevan sotaan liittyvä teollisuus. Eristäytyminen läntisestä maailmantaloudesta synkentää pidemmän aikavälin näkymiä.

Lähde: Taloudellinen katsaus/Talvi 2023 Valtiovarainministeriön julkaisuja - 2023:95

3.2. Kuntatalous vuosina 2023–2024

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos parani edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatalouden vuoden 2023 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,8 mrd. euroa. Kolmasosa tuloksesta syntyi Helsingissä ja Espoossa (1,3 miljardia euroa vuonna 2023). Talous heikkenee vuonna 2024.

Vuonna 2023 oli paljon sote-uudistukseen liittyviä poikkeuseriä, kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Ns. verohännät vuodelta 2022 paransivat tulosta 1,4 miljardilla eurolla ja takaisinperittävät valtionosuudet 0,5 miljardia euroa. Tilikauden positiivinen tulos muodostui siis kokonaan näistä kertaeristä.

Kuntien verotulot lähes puolittuivat vuodesta 2022. Valtionosuudet laskivat 66 %. Kuntatalouden kulojen kehitys tarkentuu vielä, koska vuosien 2022 ja 2023 menoja ei voi sote-uudistuksen takia sellaisenaan verrata toisiinsa. Kulut nousivat kuntiin jääneissä palveluissa palkankorotusten ja yleisen hintatason nousun takia. Yleinen ansiotasoindeksi nousi 4,2 %. Kunta- ja hyvinvointialalla palkankorotukset ylittivät tämän, koska sopimukset sisältävät ns. yleisen linjan lisäksi palkkarakenneohjelman ja palkkojen yhteensovittamisen kustannuksia. Kuntien palkkasumman arvioidaan kasvaneen noin 5 %. Kuluttajahintaindeksi nousi yli 6 % vuonna 2023. Vuonna 2024 kasvun ennakoidaan laskevan 2 prosenttiin.

Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Korkokulujen oletetaan kasvavan lähivuosina, vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipputasosta ja keskuspankkien odotetaan laskevan korkoja kesästä 2024 alkaen.

Työllisten määrän kasvu taittui vuonna 2023, ja työllisyysaste laski hieman. Heikosta talouskasvusta huolimatta työllisyysasteen ja työttömyyden ennustetaan pysyvän vuonna 2024 vuoden 2023 tasolla (7,2 % vuonna 2023 ja 7,5 % vuonna 2024. Lähde: Taloudellinen katsaus Talvi 2023, VM 12/2023).

Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 50 kunnassa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli ennakkotietojen mukaan 13.

Kuntien vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2022 noin 3,5 mrd. euroa), noin 168 % poistoista.

Kuntien lainakanta laski lähes 400 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 18,4 miljardia euroa.

Kuntatalous 2024

Kuntataloudessa vuosi 2024 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella vaikealta. Tilikauden tulos jää alle puoleen vuodesta 2023, mutta vuosikate riittää kattamaan poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta on kuitenkin negatiivinen ja lainakanta kasvaa.

Kuntien kustannuskehitykseen vaikuttavat kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään valtakunnalliseen yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin viisi prosenttia.

Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat sen suurimman kuluerän. Inflaation hidastuminen ja odotettavissa oleva korkojen lasku helpottavat muita kustannuspaineita.

Lähteet: Valtiovarainministeriö ja Kuntaliitto 2/2024

4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous

4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Vuosi 2023 oli Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen viidestoista varsinainen toimintavuosi. Liikelaitoksen talous oli suuresta velkamäärästä huolimatta vahva, ja toiminta toteutui lähes tavoitteiden mukaisesti.

Liikelaitoksen tulos on mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta vuoden 2024 alusta puhdistuspalvelumaksua joudutaan korottamaan hieman. Korotuksen syynä on kiihtyneen inflaation aiheuttama kustannusten nousu ja toisaalta myös korkotason nousu. Liikelaitoksella on puhdistamon laajennuksesta huomattavasti lainaa ja pääomakustannukset ovatkin todella suuret.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Päätös oli merkittävä liikelaitoksen taloudellisen tulevaisuuden kannalta, sillä purkuputken siirto olisi ollut todella kallis investointi. Nyt investointirahoja voidaan käyttää paremmin ympäristöön vaikuttavasti ja investointimäärätkin ovat maltillisempia.

Liikelaitoksen hyvän kannattavuuden ylläpitäminen on jatkossakin välttämätöntä, jotta velkoja voidaan lyhentää ja samalla myös tehdä tarvittavat investoinnit toimintaan. Oikein kohdennetut ja oikein mitoitettut investoinnit ovat jatkossakin tärkeitä, sillä puhdistustuloksesta ei voi tinkiä.

Toimintatuotot

Liikevaihto oli 2 338 999,03 € eli 5,8 % talousarviota suurempi. Puhdistettujen jätevesikuutioiden määrä kasvoi 2 710 000 m³:oon. Määrä kasvoi 8,6 %:lla edellisestä vuodesta ja ylitti talousarvion 160 000 m³:lla. Laitilan osuus puhdistetusta jätevedestä oli 636.000 m³ ja Uudenkaupungin Veden (sis. Uusikaupunki, Kustavi, Pyhäranta) 2.074.000 m³. Uudenkaupungin Veden osalta puhdistettavan jäteveden määrä kasvoi 10,5 % vuodesta 2022 ja Laitilan määrä kasvoi 2,7 %.

Puhdistettavien kuutioiden määrään vaikuttavat eniten sateet, sulamisvedet ja tulvat, toisaalta myös viemärisaneerauksilla saavutettava jäteverkoston vuotovesiprosentin pieneneminen ja kolmantena merkittävänä tekijänä teollisuuden toiminta.

Liikelaitoksen puhdistushintaa korotettiin vuoden 2023 alusta 5,1 % (0,788 €/m³ -> 0,828 €/m³, alv 0 %). Puhdistettavien kuutioiden määrä myös kasvoi ennakoitua suuremmaksi, jolloin liikevaihtokin kasvoi 127 599 euroa talousarvion lukemaa suuremmaksi.

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 1 452 515 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 234 238 euroa.

Investoinnit

Liikelaitoksen investointimenot olivat 409 475 euroa ja se on 91,0 % suunnitelluista investoinneista. Puhdistamolla on investoitu prosessin parannukseen, piha-alueiden parantamiseen uuden ympäristöluvan mukaisiksi ja automaatioon. Suurin yksittäinen investointi oli tuloväljän uusiminen.

Henkilöstömenot

Laitoksen henkilöstömenot olivat 185 719 euroa, vain 7,9 % liikevaihdosta. Henkilöstömenot kasvoivat hieman edellisestä vuodesta.

Liikelaitoksen organisaatio on ohut. Vakka-Suomen Vedellä on kolme vakinaista työntekijää ja liikelaitoksen johtajana toimii Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja. Hänen työajastaan ja kustannuksistaan 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistui Vakka-Suomen Vedelle. Nämä kustannukset eivät kuitenkaan näy henkilöstömenoissa, vaan ne kirjataan palveluiden ostoihin.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 443 303 euroa, 19,0 % liikevaihdosta. Liikelaitoksen liikevaihto ja ylijäämä kasvoivat vuoden 2022 tasosta. Kannattavuus oli hyvä.

Talousarviossa vuoden 2023 tuloksen arvioitiin olevan 6 25 euroa, mutta toteutunut tilikauden 2023 tulos oli 281 836,22 euroa. Se ylittää talousarvion tuloksen reilusti.

Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 588 293 eurolla. Liikelaitoksella oli vuoden lopussa 3 300 776 euroa lainaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on velan määrän vähenemisestä ja liikevaihdon kasvusta huolimatta edelleen korkea 141, % (v. 2022 192,7 %, v. 2021 241,0 %, v. 2020 240,3 % ja v. 2019 265,4 %).

Korot nousivat merkittävästi ja näin ollen korkomenotkin kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna selkeästi. Liikelaitoksen korkomenot olivat 91 309,81 euroa eli 3,9 % liikevaihdosta.

Tämän lisäksi noussut korkotasoa vaikutti myös peruspääomasta maksettavaan korvaukseen. Vakka-Suomen Veden peruspääoma on 2 042 516 euroa ja liikelaitos maksaa peruspääomasta korvausta Uudenkaupungin kaupungille 12 kk euriborin vuoden keskikoron mukaan, kuitenkin enintään 4,5 %. Peruspääomasta maksetaan siis korkoa enintään 91.913 euroa. Aiempina negatiivisten korkojen vuosina korvausta ei ole maksettu, mutta nyt korkotasojen nousun myötä peruspääomasta maksettiin korkoa Uudenkaupungin kaupungille 79 310,91 euroa eli n. 3,4 % liikevaihdosta.

Poistot olivat 638 240,55 euroa eli 26,7 % liikevaihdosta. Poistot ovat lähes kaksinkertaistuneet vuoteen 2019 verrattuna, jolloin ne olivat 355 155,44 euroa. Vuosina 2020, 2021 ja 2022 poistot olivat samaa tasoa kuin vuonna 2023.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 2,1 % ja (v.2022 1,0 % ja v. 2021 2,9 %) ja voittoprosentti oli 11,7 % (v. 2022 5,2 % ja v. 2021 8,8 %).

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 338.927,80 euroa. Vuotta aiemmin rahavaroja oli 432 030,46 euroa eli rahavarat pienivät 93 102,66 euroa. Liikelaitoksen maksuvalmius oli hyvä.

Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä vuonna 2023.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus on hyvä. Liikevaihto on pysynyt jo pidempään samalla tasolla, vaikka toki pientä vaihtelua onkin. Tulosta heikentävät merkittävästi kasvaneet poistot ja toisaalta liikelaitoksen taloutta rasittavat suuret pääomakustannukset. Liikelaitoksen lainakanta on kasvanut aiempina

vuosina puhdistamoinvestoinnin myötä, mutta nykyisin lainakanta jälleen pienenee. Lainoja lyhennettiin 590 000 eurolla, ja lainaa on jäljellä 3,3 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksen hyvä taloudenhallinta on pitkään mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta muutokset maailmantaloudessa ovat pakottaneet liikelaitoksen nostamaan puhdistuspalveluiden hintoja. Inflaation ja koronnousun vuoksi hintoja on jouduttu nostamaan kahtena peräkkäisenä vuonna. Vuoden 2024 alusta uusi arvonlisäveroton puhdistuspalvelumaksu on 0,867 €/m³ (v. 2023 0,828 €/m³ ja v. 2022 0,788 €/m³).

Suunnitelmakauden 2024–2026 investointien rahoitus päätetään myöhemmin. Pienemmät investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella, mutta mikäli jälkikäsitteilyn prosesseihin investoidaan, niin niiden rahoitus tapahtuu lainarahalla.

4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2023

Puhdistamosaneerauksen valmistuttua investoinneissa on palattu normaalille tasolle. Puhdistamolla on investoitu prosessin parannukseen, piha-alueiden parantamiseen uuden ympäristöluvan mukaisesti ja automaatioon. Suurin yksittäinen investointi oli tuloväljän uusiminen.

Vaasan hallinto-oikeudesta saatiin päätös uudesta ympäristöluvasta 6.10.2023. Lainvoimaisen päätöksen mukaan purkuputkea ei tarvitse siirtää, vaan se saa jäädä nykyiselle sijainnilleen. Lupapäätöksen mukaan luvanhakijan on kuitenkin tehtävä selvitys jätevesien jälkikäsitteilyn ja hygienisoinnin tarpeesta ja toteuttamismahdollisuuksista sekä niiden vaikutuksista jätevedenpuhdistamon puhdistettujen jätevesien laatuun ja määrään 30.6.2025 mennessä. Lisäksi ympäristöluvassa edellytetään puhdistamon piha-alueiden asfaltointeja ja uuden sakeuttamon kattamista.

Viemäriverkostoon tulee edelleen liikaa hulevesiä ja sateet vaikuttavat oleellisesti jätevesimäärään. Asiasta on muistutettu alueen vesihuoltolaitoksia ja kehoitettu etsimään pahimpia ongelmakohtia ja saneeraamaan ne.

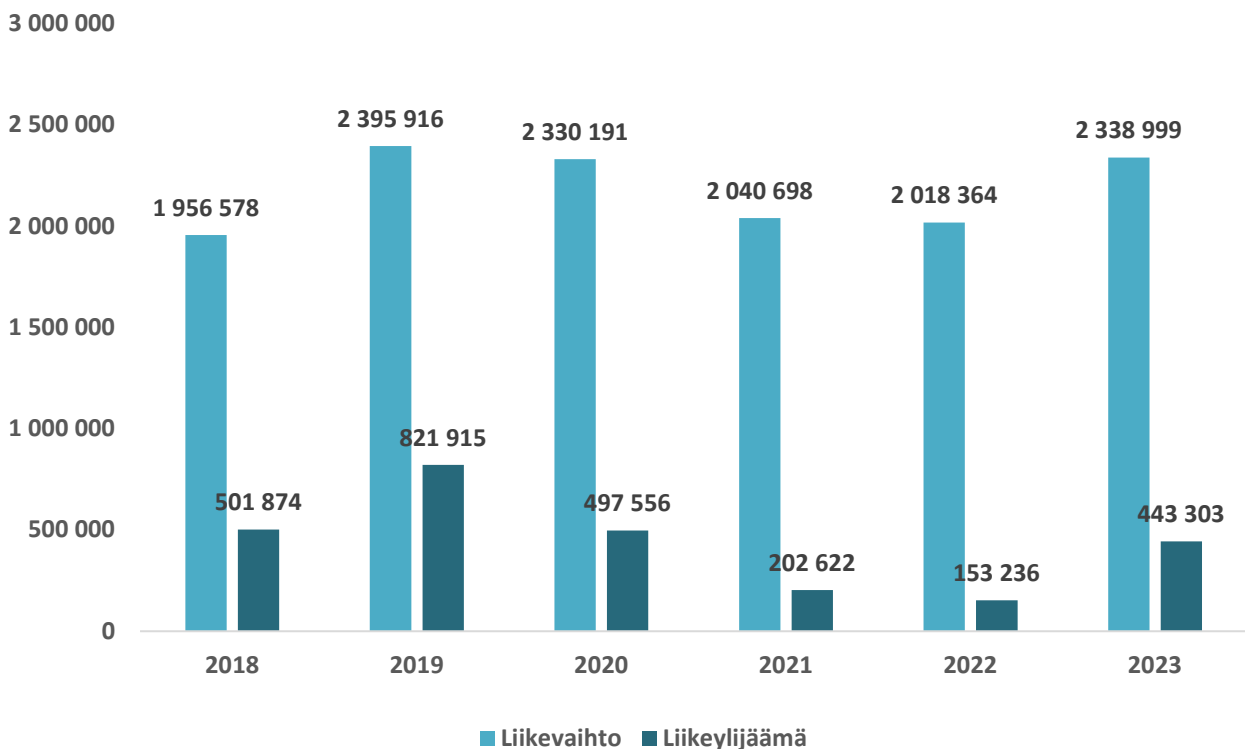
Jätevedenpuhdistuksen toimintaan pyritään vaikuttamaan myös teollisuusjätevesisopimuksilla. Niiden avulla saadaan säännötettyä sekä jäteveden määrää että laatua. Jätevedenpuhdistamon tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäteveden laadun ja virtaaman tulisi olla mahdollisimman tasalaatuista. Laadun ja virtaaman muutokset liittyvät käytännössä kokonaan hulevesiin tai teollisuuden jätevesiin.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella teollisuusjätevesisopimuksia on allekirjoitettuna kymmenen kappaletta ja selvitystyö (ei kuitenkaan tarvetta sopimukselle) on tehty kahdessa yrityksessä. Laitilassa on allekirjoitettuna kolme ja Kustavissa allekirjoitettuja sopimuksia on kaksi kappaletta. Pyhärannassa ei ole vielä yhtään allekirjoitettua sopimusta,

Vuonna 2023 on päivitetty jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelmia ja tehty yhteistyötä Turvatekniikan keskuksen kanssa koskien jätevedenpuhdistamon turvallisuusasioita.

Liikevaihto ja liikeylijäämä 2023

Vakka-Suomen Vesi	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liikevaihto	1 956 578	2 395 916	2 330 191	2 040 698	2 018 364	2 338 999
Liikeylijäämä	501 874	821 915	497 556	202 622	153 236	443 303
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	25,7 %	34,3 %	21,4 %	9,9 %	7,6 %	19,0 %
Liikevaihdon muutos, %		22,5 %	-2,7 %	-12,4 %	-1,1 %	15,9 %

5. Palkat ja henkilöstö

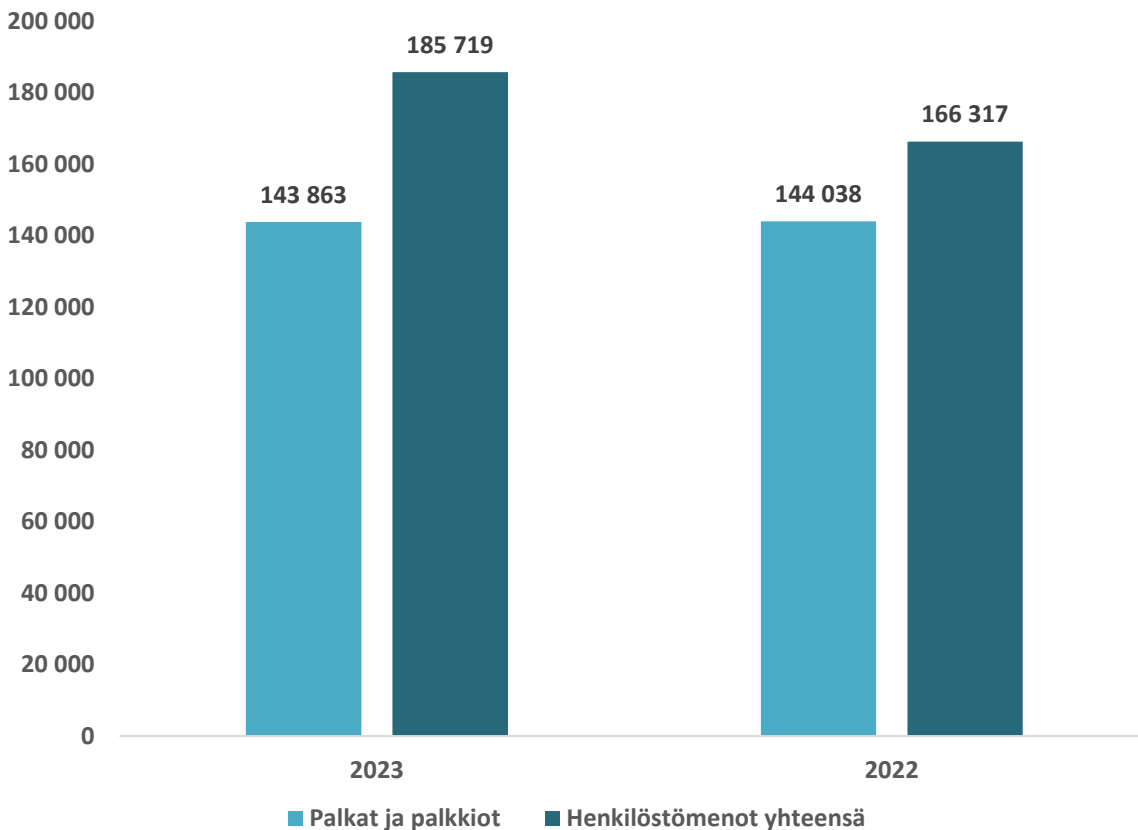
Vakinainen henkilöstö 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2023	2022	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	143 863	144 038	-175	-0,1 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	
Jaksotetut palkat	4 766	-9 683	14 449	-149,2 %
Eläkekulut	30 764	28 853	1 911	6,6 %
Muut henkilösivukulut	6 325	3 108	3 217	103,5 %
Henkilöstömenot yhteensä	185 719	166 317	19 402	11,7 %

Maksetut palkat ja henkilöstömenot

6. Käyttötalousmenot

Toimintakulut olivat 1 259 303 euroa. Toimintakuluista palvelujen osuus on 42,4 %, henkilöstökulujen 14,7 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 42,7 %. Palvelujen ostot ovat iso menoerä, koska liikelaitos ostaa lietteenkäsittelyn palveluna. Toimintakulut nousivat 41 025 euroa, 3,4 % ja toimintatuotot kasvoivat 321 311 euroa, 15,9 % vuodesta 2022. Toimintakate nousi 35,0 %, 280 286 euroa, vuodesta 2022.

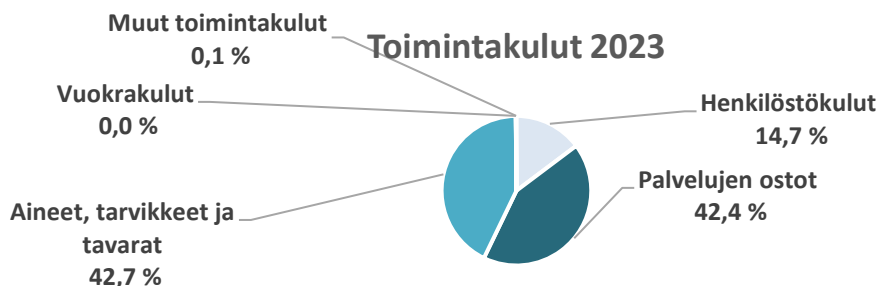
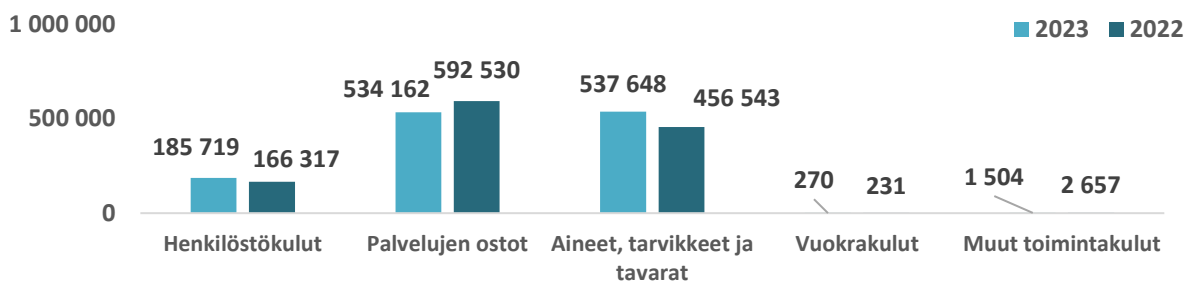
	2023	2022	Muutos %
Toimintatuotot	2 340 846	2 019 535	15,9 %
Toimintakulut	-1 259 303	-1 218 277	3,4 %
Toimintakate	1 081 544	801 258	35,0 %

Toimintatuotot

	2023	2022	Muutos %
Myyntituotot	2 338 999	2 018 364	15,9 %
Muut toimintatuotot	1 847	1 171	57,8 %
Yhteensä	2 340 846	2 019 535	15,9 %

Toimintakulut

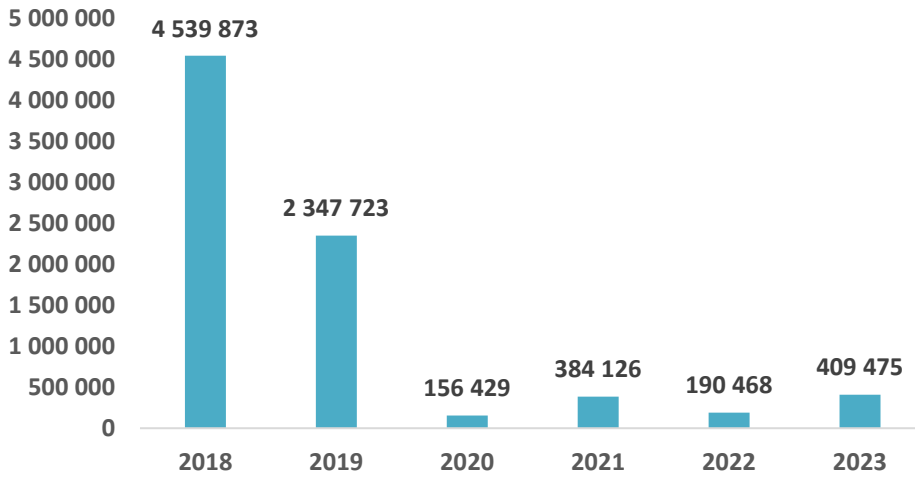
	2023	2022	Muutos %
Henkilöstökulut	185 719	166 317	11,7 %
Palvelujen ostot	534 162	592 530	-9,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	537 648	456 543	17,8 %
Vuokrakulut	270	231	17,1 %
Muut toimintakulut	1 504	2 657	-43,4 %
Yhteensä	1 259 303	1 218 277	3,4 %

7. Investointimenot

Investointimenot

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investointimenot	4 539 873	2 347 723	156 429	384 126	190 468	409 475

8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2023

Huomioita sisäisestä valvonnasta Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Riskienhallinta

Liikelaitoksen toiminnassa on selvitetty teknisiä, taloudellisia ja strategisia riskejä ja kehittämismahdollisuuksia. Riskienhallinta on jatkuvaa ja riskejä arvioidaan uudelleen vuosittain.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen eri osa-alueilla.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista.

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikelylijäämä oli noin 443 303 euroa ja tilikauden ylijäämä 281 836 euroa.

Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	2 338 999	2 018 364
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847	1 171
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-537 648	-456 543
Palvelujen ostot	-534 162	-592 530
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-148 630	-134 355
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-30 764	-28 853
Muut henkilösivukulut	-6 325	-3 108
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-638 241	-648 021
Liiketoiminnan muut kulut	-1 774	-2 887
Liikelylijäämä (-alijäämä)	443 303	153 236
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	36	3
Muille maksetut korkokulut	-91 310	-23 490
Korvaus peruspääomasta	-79 311	-25 062
Muut rahoituskulut	-56	-12
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	272 662	104 675
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	272 662	104 675
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	281 836	113 850
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,4	1,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,8	1,4
Voitto, %	11,7	5,2

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Maksuvalmius oli tyydyttävä.

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	443 303	153 236
Poistot ja arvonalennukset	638 241	648 021
Rahoitustuotot ja -kulut	-170 641	-48 561
Toiminnan rahavirta yht.	910 902	752 697
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-409 475	-190 468
Investointien rahavirta yht.	-409 475	-190 468
Toiminnan ja investointien rahavirta	501 427	562 229
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-588 293	-758 293
Lainakannan muutokset yhteensä	-588 293	-758 293
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-260	285
Saamisten muutos kunnalta	-228 001	-9 614
Saamisten muutos muilta	-104 604	82 897
Korottomien velkojen muutos kunnalta	12 169	23 821
Korottomien velkojen muutos muilta	314 459	-111 891
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-6 237	-14 503
Rahoituksen rahavirta	-594 529	-772 795
Rahavarojen muutos	-93 103	-210 566
Rahavarat 31.12.	338 928	432 030
Rahavarat 1.1.	432 030	642 597
Rahavarojen muutos	-93 103	-210 566
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	1 260 240	-2 961 836
Investointien tulorahoitus, %	222,5	395,2
Lainanhoitokate	1,5	1,0
Kassan riittävyys, pv	51,0	71,2
Quick ratio	0,8	0,8
Current ratio	0,8	0,8

9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase

TASE 31.1.2023	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 351 362	12 580 127
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	12 280 362	12 509 127
Rakennukset	9 751 615	10 069 982
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 200 860	2 196 508
Koneet ja kalusto	33 275	48 034
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	294 612	194 603
Sijoitukset	71 000	71 000
Muut saamiset	71 000	71 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT	876 114	636 611
Saamiset	537 186	204 581
Lyhytaikaiset	537 186	204 581
Myyntisaamiset	132 058	48 297
Saamiset kunnalta	352 002	124 001
Muut saamiset	53 126	32 283
Rahat ja pankkisaamiset	338 928	432 030
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 227 476	13 216 738
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	9 254 190	8 972 354
Peruspääoma	2 042 516	2 042 516
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 929 838	6 815 988
Tilikauden ylijäämä	281 836	113 850
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	139 147	148 321
Poistoero	139 147	148 321
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24	285
Muiden toimeksiantojen pääomat	24	285
VIERAS PÄÄOMA	3 834 114	4 095 779
Pitkäaikainen	2 712 484	3 300 776
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 712 484	3 300 776
Lyhytaikainen	1 121 630	795 002
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 293	588 293
Ostovelat	341 695	96 645
Korottomat velat kunnilta	51 195	39 026
Muut velat	5 694	3 858
Siirtovelat	134 754	67 181
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 227 476	13 216 738
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	71,0	69,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	163,9	202,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 212	6 930
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 301	3 889
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

Tunnuslukujen määritelmät

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten kesken. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= $(\text{edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / 1000$

Lainakanta 31.12., 1000 €

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / 1000$

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

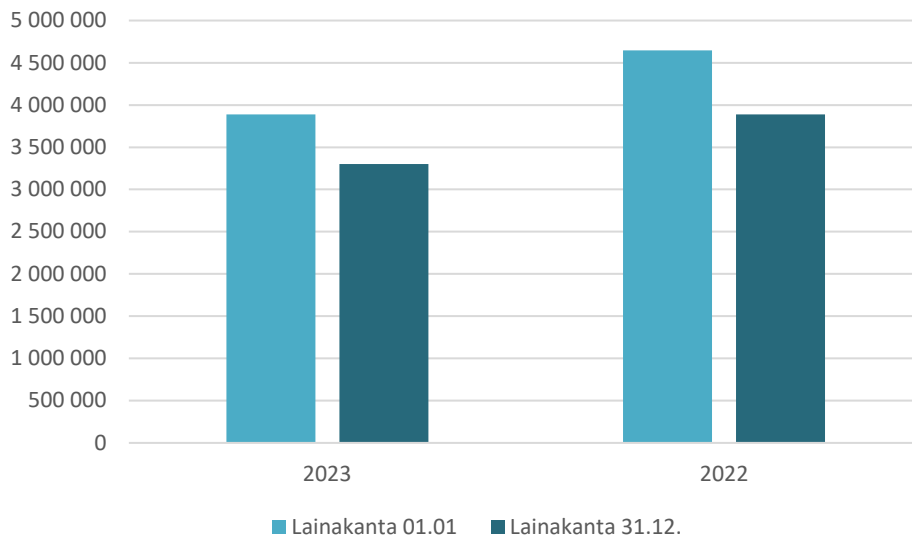
= $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset} / 1000$

Lainat 2022–2023 (pitkä- ja lyhytaikaiset)

Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat

	2023	2022
Lainakanta 01.01	3 889 069	4 647 362
Lyhennykset	-588 293	-758 293
Lainan otto	0	0
Lainakanta 31.12.	3 300 776	3 889 069

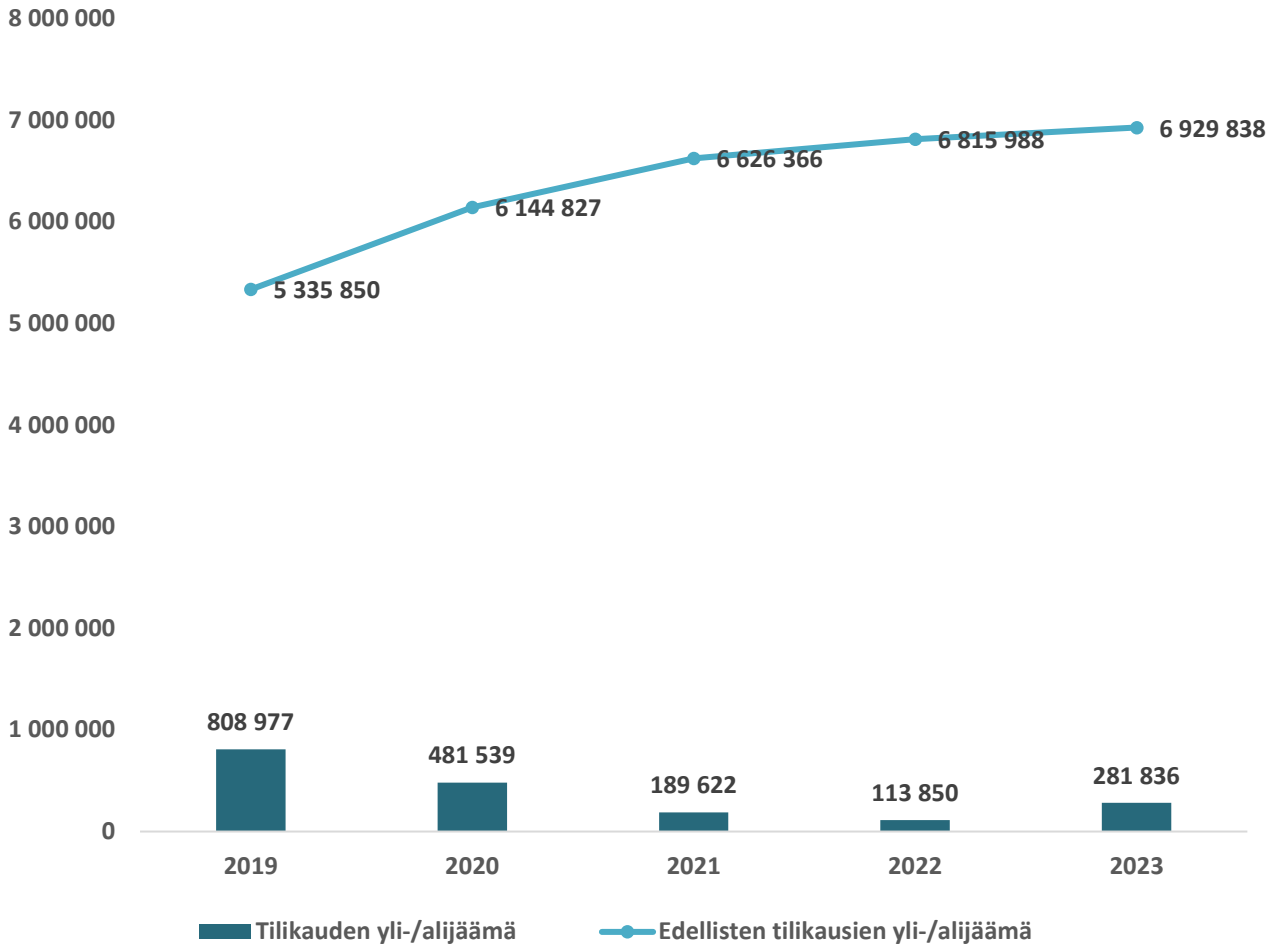
Lainakanta 1.1. ja 31.12.

Yli- ja alijäämä 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 335 850	6 144 827	6 626 366	6 815 988	6 929 838
Tilikauden yli-/alijäämä	808 977	481 539	189 622	113 850	281 836
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2023 lopussa					7 211 674

Ylijäämä/alijäämä

11. Kokonaismenot ja -tulot 2023

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 340 846	100,0 %	Toimintakulut	1 259 303	51,9 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	91 310	3,8 %
Korkotuotot		0,0 %	Muut rahoituskulut	79 367	3,3 %
Muut rahoitustuotot	36	0,0 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/väh. -		0,0 %
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointeihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	409 475	16,9 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	588 293	24,2 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	2 340 882	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	2 427 748	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	272 661,72
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistoerojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	9 174,50
Poistoeron muutos yhteensä	9 174,50
Vuoden 2023 ylijäämä	281 836,22
siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämätilille	

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0.	0
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista.	Puhdistamon tavoitteista saavutettu: - Neljännesvuositavoitteista 15/24 - Puolivuositavoitteista 7/14 - Vuositavoitteista 1/1 - Yhteensä 23/29
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl	0

Resurssit

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Tot. 2023
Henkilöstön määrä	3,0	3,0	3,0	3,0

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos ostaa Uudenkaupungin Vesi liikelaitokselta 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä toimistonhoitajan työajasta.

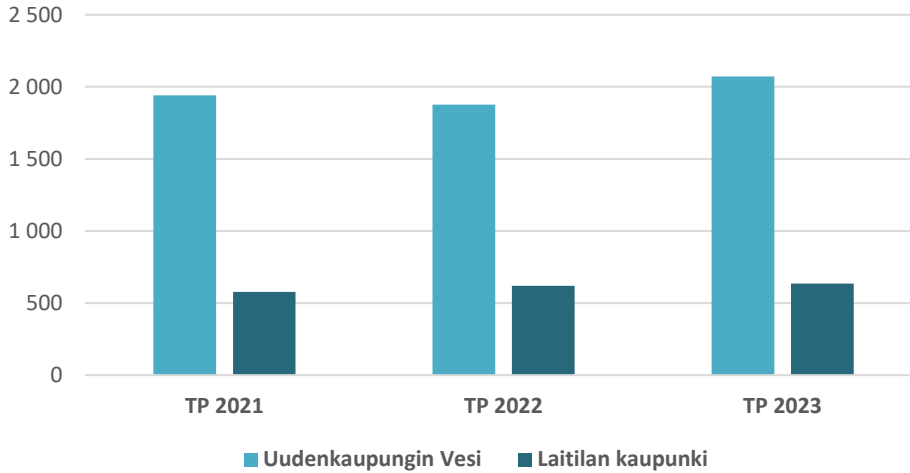
Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000m ³	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	2 239	1 940	1 877	2 000	2 073	103,7 %
Laitilan kaupunki	648	578	619	550	636	115,7 %
Yhteensä	2 887	2 518	2 496	2 550	2 710	106,3 %

Puhdistettu jätevesi 1 000 m³

1.2 Talouden toteutuminen

Käyttötalous

	TP 2022	TA 2023	Ta- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	2 018 364	2 211 400	0	2 211 400	2 338 999	-127 599	105,8 %
Myyntituotot	2 018 364	2 211 400	0	2 211 400	2 338 999	-127 599	105,8 %
Muut toimintatuotot	1 171	0	0	0	1 847	-1 847	
Muut toimintatuotot	1 171	0	0	0	1 847	-1 847	
TOIMINTATUOTOT	2 019 535	2 211 400	0	2 211 400	2 340 846	-129 446	105,9 %
Palkat ja palkkiot	-134 355	-148 348	0	-148 348	-148 630	282	100,2 %
Eläkekulut	-28 853	-28 297	0	-28 297	-30 764	2 467	108,7 %
Muut henkilösivukulut	-3 108	-6 280	0	-6 280	-6 325	46	100,7 %
Henkilöstökulut	-166 317	-182 925	0	-182 925	-185 719	2 794	101,5 %
Muiden palvelujen ostot	-592 530	-724 940	0	-724 940	-534 162	-190 779	73,7 %
Palvelujen ostot	-592 530	-724 940	0	-724 940	-534 162	-190 779	73,7 %
Ostot tilikauden aikana	-456 543	-542 450	0	-542 450	-537 648	-4 802	99,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-456 543	-542 450	0	-542 450	-537 648	-4 802	99,1 %
Vuokrakulut	-231	-200	0	-200	-270	70	135,1 %
Muut toimintakulut	-2 657	-2 000	0	-2 000	-1 504	-496	75,2 %
Muut toimintakulut	-2 887	-2 200	0	-2 200	-1 774	-426	80,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 218 277	-1 452 515	0	-1 452 515	-1 259 303	-193 212	86,7 %
TOIMINTAKATE	801 258	758 885	0	758 885	1 081 544	-322 658	142,5 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021	-652 248	0	-652 248	-638 241	-14 007	97,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-648 021	-652 248	0	-652 248	-638 241	-14 007	97,9 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	153 236	106 637	0	106 637	443 303	-336 666	415,7 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	Arvio 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
Liikevaihto	2 018 364	2 211 400	2 338 999	-127 599	105,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 171	0	1 847	-1 847	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-456 543	-542 450	-537 648	-4 802	99,1 %
Palvelujen ostot	-592 530	-724 940	-534 162	-190 779	73,7 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-134 355	-148 348	-148 630	282	100,2 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-28 853	-28 297	-30 764	2 467	108,7 %
Muut henkilösivukulut	-3 108	-6 280	-6 325	46	100,7 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021	-652 248	-638 241	-14 007	97,9 %
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-2 887	-2 200	-1 774	-426	80,7 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	153 236	106 637	443 303	-336 666	415,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	3	0	36	-36	
Korkokulut	-23 490	-68 737	-91 310	22 573	132,8 %
Korvaus peruspääomasta	-25 062	-40 850	-79 311	38 461	194,2 %
Muut rahoituskulut	-12	0	-56	56	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	104 675	-2 950	272 662	-275 612	-9243,5 %
Satunnaiset erät					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	104 675	-2 950	272 662	-275 612	-9243,5 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175	9 175	0	100,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 850	6 225	281 836	-275 611	4527,4 %

3. Investointien toteutuminen

Investoinnit hankkeittain

		TP 2022	TA 2023	TA- muutos 2023	TA + muutos 2023	Käyttö 2023	Poik- keama	Käytön %
	Toimintakulut	-6 006	-30 000	0	-30 000	-2 900	-27 100	9,7 %
	Toimintakate	-6 006	-30 000	0	-30 000	-2 900	-27 100	9,7 %
9702	Pietolan pumppaamo	-6 006	-30 000	0	-30 000	-2 900	-27 100	9,7 %
	Toimintakulut	0	0	0	0	5 488	-5 488	
	Toimintakate	0	0	0	0	5 488	-5 488	
9703	Siirtoviemärin saneeraus	0	0	0	0	5 488	-5 488	
	Toimintakulut	-39 257	-30 000	0	-30 000	-99 979	69 979	333,3 %
	Toimintakate	-39 257	-30 000	0	-30 000	-99 979	69 979	333,3 %
9704	Prosessin parannus, vesimäärän mittausta, COD, öljypitoisuuden mittausta	-39 257	-30 000	0	-30 000	-99 979	69 979	333,3 %
	Toimintakulut	-5 300	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
	Toimintakate	-5 300	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
9708	Pumppaamoiden saneeraus	-5 300	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0,0 %
	Toimintakulut	-49 023	-80 000	0	-80 000	-40 944	-39 056	51,2 %
	Toimintakate	-49 023	-80 000	0	-80 000	-40 944	-39 056	51,2 %
9719	Vanhan osan automaation siirto uuteen järjestelmään	-49 023	-80 000	0	-80 000	-40 944	-39 056	51,2 %
	Toimintakulut	-86 643	-20 000	0	-20 000	-12 480	-7 520	62,4 %
	Toimintakate	-86 643	-20 000	0	-20 000	-12 480	-7 520	62,4 %
9720	Auto-/varastokatos	-86 643	-20 000	0	-20 000	-12 480	-7 520	62,4 %
	Toimintakulut	-4 239	-30 000	0	-30 000	-117 459	87 459	391,5 %
	Toimintakate	-4 239	-30 000	0	-30 000	-117 459	87 459	391,5 %
9721	Pihan asfaltointi ymp. luvan vaatimusten mukaisesti	-4 239	-30 000	0	-30 000	-117 459	87 459	391,5 %
	Toimintakulut	0	-170 000	0	-170 000	-104 200	-65 800	61,3 %
	Toimintakate	0	-170 000	0	-170 000	-104 200	-65 800	61,3 %
9723	Tuloväljän uusinta	0	-170 000	0	-170 000	-104 200	-65 800	61,3 %
	Toimintakulut	0	-60 000	0	-60 000	-37 001	-22 999	61,7 %
	Toimintakate	0	-60 000	0	-60 000	-37 001	-22 999	61,7 %
9724	Esiselkeytyksen ryhmäkeskus	0	-60 000	0	-60 000	-37 001	-22 999	61,7 %
	Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi							
	Toimintakulut	-190 468	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
	Toimintakate	-190 468	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
	Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi yhteensä	-190 468	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Käyttö 2023	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä	153 236	106 637	443 303	-336 666	415,7 %
Poistot ja arvonalennukset	648 021	652 248	638 241	14 007	97,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 561	-109 587	-170 641	61 054	155,7 %
Toiminnan rahavirta yht.	752 697	649 298	910 902	-261 604	140,3 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-190 468	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
Investointien rahavirta yht.	-190 468	-450 000	-409 475	-40 525	91,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	562 229	199 298	501 427	-302 129	251,6 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-758 293	-648 293	-588 293	-60 000	90,7 %
Lainakannan muutokset yhteensä	-758 293	-648 293	-588 293	-60 000	90,7 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	285	0	-260	260	
Saamisten muutos kunnalta	73 284	0	-332 605	332 605	
Korottomien velkojen muutos	-88 071	0	326 628	-326 628	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-14 503	0	-6 237	6 237	
Rahoituksen rahavirta	-772 795	-648 293	-594 529	-53 764	91,7 %
Rahavarojen muutos	-210 566	-448 995	-93 103	-355 892	20,7 %

5. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähden liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä talousarvioon perustuvat sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan.

Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen tulosalueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona on valtuuston hyväksymä investointien kokonaistaso. Johtokunta päättää investointikohteet.

Kaupungin hallintosäännön 29 §:n mukaan liikelaitoksen johtaja päättää alle 150.000 euron hankinnoista, urakoista ja ostopalveluista päättäminen myönnettyjen määrärahojen ja talousarvion rajoissa.

Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2023

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2023	Lisätalousarvio 2023	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2023	Poikkeama
Käyttötaloudessa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	758 885	0	758 885	1 081 544	-322 658
Rahoitustoimiossa						
Vakka-Suomen Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	36	-36
Korkokulut	B	-68 737	0	-68 737	-91 310	22 573
Muut rahoituskulut	B	-40 850	0	-40 850	-79 367	38 517
Poistoeron muutos	N	9 175	0	9 175	9 175	0
Rahoitustoimiossa yhteensä		-100 412	0	-100 412	-161 467	61 055
Investointiossa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	-450 000	0	-450 000	-409 475	-40 525
Rahoitusosa						
Vakka-Suomen Vesi						
Antolainojen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset		0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-648 293	0	-648 293	-588 293	-60 000
Rahoitusosa yhteensä		-648 293	0	-648 293	-588 293	-60 000

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden toimintakate oli talousarviota parempi 322 658 euroa.

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2023	Käyttö 2023	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Toimintakate	758 885	1 081 544	322 658	

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2023	Käyttö 2023	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Investoinnit, netto	-450 000	-409 475		-40 525

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	2 338 999,03	2 018 364,48
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847,35	1 170,51
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-537 648,11	-456 542,93
Palvelujen ostot	-534 161,70	-592 530,19
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-148 629,59	-134 355,40
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-30 763,64	-28 853,02
Muut henkilösivukulut	-6 325,47	-3 108,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-638 240,55	-648 021,46
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-1 774,33	-2 887,47
Liikeylijäämä (-alijäämä)	443 302,99	153 236,09
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	35,72	2,90
Muille maksetut korkokulut	-91 309,81	-23 490,18
Korvaus peruspääomasta	-79 310,91	-25 061,68
Muut rahoituskulut	-56,27	-12,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	272 661,72	104 675,13
Satunnaiset erät		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	272 661,72	104 675,13
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 174,50	9 174,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	281 836,22	113 849,63
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,4	1,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,8	1,4
Voitto, %	11,7	5,2

2. Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	443 302,99	153 236,09
Poistot ja arvonalennukset	638 240,55	648 021,46
Rahoitustuotot ja -kulut	-170 641,27	-48 560,96
Toiminnan rahavirta yht.	910 902,27	752 696,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-409 475,47	-190 467,66
Investointien rahavirta yht.	-409 475,47	-190 467,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	501 426,80	562 228,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-588 292,64	-758 292,67
Lainakannan muutokset yhteensä	-588 292,64	-758 292,67
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-260,03	284,51
Saamisten muutos kunnalta	-228 000,59	-9 613,60
Saamisten muutos muilta	-104 604,42	82 897,16
Korottomien velkojen muutos kunnalta	12 168,94	23 820,68
Korottomien velkojen muutos muilta	314 459,28	-111 891,46
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-6 236,82	-14 502,71
Rahoituksen rahavirta	-594 529,46	-772 795,38
Rahavarojen muutos	-93 102,66	-210 566,45
Rahavarat 31.12.	338 927,80	432 030,46
Rahavarat 1.1.	432 030,46	642 596,91
Rahavarojen muutos	-93 102,66	-210 566,45
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	1 260 240	-2 961 836
Investointien tulorahoitus, %	222,5	395,2
Lainanhoitokate	1,5	1,0
Kassan riittävyys, pv	51,0	71,2
Quick ratio	0,8	0,8
Current ratio	0,8	0,8

3. Tase

TASE 31.1.2023	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 351 361,95	12 580 127,03
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	12 280 361,95	12 509 127,03
Rakennukset	9 751 615,34	10 069 982,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 200 859,51	2 196 507,75
Koneet ja kalusto	33 275,27	48 034,04
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	294 611,83	194 603,18
Sijoitukset	71 000,00	71 000,00
Muut saamiset	71 000,00	71 000,00
VAHTUVAT VASTAAVAT	876 113,57	636 611,22
Saamiset	537 185,77	204 580,76
Lyhytaikaiset	537 185,77	204 580,76
Myyntisaamiset	132 058,09	48 296,98
Saamiset kunnalta	352 001,85	124 001,26
Muut saamiset	53 125,83	32 282,52
Rahat ja pankkisaamiset	338 927,80	432 030,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 227 475,52	13 216 738,25
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	9 254 190,21	8 972 353,99
Peruspääoma	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 929 837,61	6 815 987,98
Tilikauden ylijäämä	281 836,22	113 849,63
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	139 146,56	148 321,06
Poistoero	139 146,56	148 321,06
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24,48	284,51
Muiden toimeksiantojen pääomat	24,48	284,51
VIERAS PÄÄOMA	3 834 114,27	4 095 778,69
Pitkäaikainen	2 712 483,85	3 300 776,49
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 712 483,85	3 300 776,49
Lyhytaikainen	1 121 630,42	795 002,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 292,64	588 292,64
Ostovelat	341 694,65	96 644,65
Korottomat velat kunnilta	51 194,56	39 025,62
Muut velat	5 694,44	3 858,20
Siirtovelat	134 754,13	67 181,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 227 475,52	13 216 738,25
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	71,0	69,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	163,9	202,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 212	6 930
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 301	3 889
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsitteeseen. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja -aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Muiden laitteiden ja kalusteiden poisto-aika on kaupungin poistosuunnitelmassa ollut 3 vuotta. Atk-laitteiden poistoajaksi soveltuu 3 vuotta, mutta muita laitteita ja kalusteita käytetään pidempään. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 31.10.2022 kokouksessaan poistosuunnitelman muutoksen ja 1.1.2023 alkaen uusien hankintojen osalta muiden laitteiden ja kalusteiden poisto-aika on 5 vuotta.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet".

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistaroituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

2.1 Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2023 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet		3	5	5
Muut pikävaikuttiset menot				
Atk-ohjelmat		3	3	3
Muut		3	3	3
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset				
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25	25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35	35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30	30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25	25
Uimahallit	tasapoisto		30	30
Liikuntahallit	tasapoisto		35	35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25	25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15	15
Talousrakennukset			30	30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30	30
Varastot, puiset	tasapoisto		25	25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20		
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25	25
Virkistysalueen möki/saunat	tasapoisto		30	30
Asuinrakennukset		40		
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40	40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40	40
Rakennusten perusparannukset	tasapoisto		25	25
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maarakenteet	tasapoisto	15		
siitä:				
Kadut	tasapoisto	20	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20	20
siitä:				
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15	15
Johtoverkostot ja laitteet				
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30	30

Toimintakertomus & tilinpäätös 2023

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2023 alkaen
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10	10
Koneet ja kalusto				
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5	5
Veneet	tasapoisto	8		
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8	8
Muut laitteet ja kalusteet				
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3	5
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	ei poistoa			
Taide-esineet	ei poistoa			

Toimintatuotot

	2023	2022
Liikevaihto	2 338 999	2 018 364
Liiketoiminnan muut tuotot	1 847	1 171
	2 340 846	2 019 535

3. Tasetta koskevat liitetieto

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2023	10 069 982,06	2 196 507,75	48 034,04	194 603,18	12 509 127,03
Lisäykset	99 979,09	107 100,00		207 884,39	414 963,48
Siirrot erien välillä	102 387,73			-102 387,73	0,00
Vähennykset				-5 488,01	-5 488,01
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Suunnitelmapoistot	-520 733,54	-102 748,24	-14 758,77		-638 240,55
Poistamaton hankintameno 31.12.2023	9 751 615,34	2 200 859,51	33 275,27	294 611,83	12 280 361,95

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2023	71 000,0
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno 31.12.2023	71 000,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2023	2022
Kunnan sisäiset saamiset		
Myyntisaamiset	352 001,85	124 001,26
	352 001,85	124 001,26
Muilta		
Myyntisaamiset	132 058,09	48 296,98
Muut saamiset	53 125,83	32 282,52
Siirtosaamiset		
	185 183,92	80 579,50
Saamiset yhteensä	537 185,77	204 580,76

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2023	2022
Peruspääoma 01.01	2 042 516,38	2 042 516,38
muutokset tilikaudelta +/-		
Peruspääoma 31.12.	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	6 929 837,61	6 815 987,98
muutokset tilikaudelta +/-		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 929 837,61	6 815 987,98
Tilikauden yli-/alijäämä	281 836,22	113 849,63
Oma pääoma 31.12. yhteensä	9 254 190,21	8 972 353,99

Muut velat

	2023	2022
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	5 694,44	3 858,20
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	5 694,44	3 858,20

Siirtovelat

	2023	2022
Siirtyvät korot	15 820,40	7 644,43
Lomapalkkajaksotus	30 998,45	25 483,76
Jaksotetut erilliskorvaukset	6 028,51	5 974,68
Muut siirtovelat	81 906,77	28 078,22
Siirtovelat yhteensä	134 754,13	67 181,09

Konsernitilin limiitti

	2023	2022
Limitti kotimaiselta talletuspankilta,	300 000,00	300 000,00
josta liikelaitokset käytössä 31.12.	0,00	0,00

3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaisesta vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2023	2022
Kotimaiset talletuspankit	0,00	1 910 526,24
Kuntarahoitus	644 840,00	762 080,00
Yhteensä	644 840,00	2 672 606,24

3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2023

	31.12.2023	31.12.2022
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
SDP Kunnallisjärjestö	5,65	75,60
Uudenkaupungin Kokoomus		50,40
Uudenkaupungin Perussuomalaiset	18,83	44,70
Keskustan Kalannin-Ugin yhd.		75,60
SDP:n Laitilan yhdistys		42,00
Puolueverot yhteensä	24,48	288,30

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Luettelo tilikirjoista 2023

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

Tapahtumasarjat

UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

TS	Kuvaus	Tapahtuma- numerosta	Tapahtuma- numeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suora- kirjaus	100001293	100001530
11	Jaksotukset	110000197	110000201
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000520	140000586
15	Alkutase	150000005	150000005
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000131	190000147
20	Toimittajalaskut	20004145	200004762
30	Vakka-Suomen Veden laskutus	30810000268	30810000343

VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Uusikaupunki 29. päivänä helmikuuta 2024

Maq Aul

Paula EIO

Verikko Viitam

Katri Jataw

han Soppo

fi k

TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ:

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Turussa _____ 2024

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

Sari Isaksson,
JHT, KHT